

వాక్యవళి.

VAKYAVALI

OR

EXERCISES IN IDIOMS,

ENGLISH AND TELUGU.

PREPARED UNDER THE DIRECTIONS OF

CHARLES PHILIP BROWN,

MADRAS CIVIL SERVICE,

Telugu Translator to Government, &c.

National Library Calcutta

Rare Book Division

RARE BOOK COLLECTION

MADRAS:

PRINTED BY D. P. L. C. CONNOR, AT THE CHRISTIAN KNOWLEDGE
SOCIETY'S PRESS, CHURCH STREET, VEPERY.

1852.

PREFACE.

THE present volume is chiefly intended to assist natives who are learning English. The work was formerly published by Mr. Pearson with a Bengali version; which I have used; but I have not closely followed it. A Tamil version has been prepared: and also a translation into Hindustani.

This volume, with the Dialogues printed in a separate volume will I hope be of use to those who are beginning the study either of English or of Telugu.

MADRAS,
December, 1852. }

C. P. BROWN.

TABLE OF CONTENTS.

	<i>Page.</i>
Examples of Substantives, - - - - -	1
Adjectives, " - - - - -	72
Verbs, - - - - -	105
Irregular Verbs, - - - - -	152
Adverbs, &c., - - - - -	181
Miscellaneous, - - - - -	198
Of a School, - - - - -	198
Idiomatic forms, - - - - -	209
Dialogues : of Trade, &c., - - - - -	221
A Gentleman and a Pandit, - - - - -	232
Of going and coming, - - - - -	234
Of the Bazar, - - - - -	236
Of taking a house, - - - - -	238
Salutation, enquiry about Health, &c., - - - - -	239
Asking, Advice, &c., - - - - -	241

ఆంధ్ర

వాక్యావళి.

THE TELUGU VAKYAVALI,

OR

IDIOMATIC EXERCISES,

IN SHORT SENTENCES,

EXPLAINED IN TELUGU.

SUBSTANTIVES.

నామవాచకములు

He possesses great *ability*.

వాడు నిండా సామర్థ్యము గల
వాడు.

I am unhappy at your *absence*.

మీరు లేకపోవడము చేత నాకు తొం
డరగా వున్నది.

Take as much as you please, I
have *abundance*.

నా వద్ద విస్తారము వున్నది, నీకు యెం
త యిష్టమో, అంత యెత్తుకో.

He goes to an *academy*.

వాడు పుక పల్లెకూటమునకు పోతా
డు.

I still retain my Telugu *accent*
in speaking English.

ఇంగ్లీషు మాట్లాడడములో నాకు
యింకా తెలుగు సారము తిరగలేదు.

I beg your *acceptance* of this
book.

ఈమరు దయచేసి యీ పుస్తకమును
పుచ్చుకోవలెను.

C. P. Brown's *Vākya-āvali*.

- Have you an *account* with him? నీకున్న వానికిన్నీ లెక్క ఉన్నదా.
- She has a very bad *tooth-ache*. దానికి పైక చెడు వండ్ల ఖుఫి వచ్చి యున్నది.
- He has many *acquaintances*. అతనికి బహు మంది నెర్రులు.
- Good *actions* deserve our praise. మంచి పనులను మనము కొనియాడ వలసినదేను.
- He has received an *addition* to his salary. వాడికి జీతము పొడిగినది.
- Pray can you tell me his *address*? ఓయీ అతనికి పైవిలాసము యెట్లా వ్రాసేది.
- I asked, but they refused me *admission*. నేను లోనికి వట్టనా అని అడిగినాను గాని, వారు నన్ను రానిచ్చినారు కారు.
- Of what *advantage* will that be to me? అందువల్ల నాకేమి ప్రయోజనము.
- She has long been in *adversity*. అది బహు దినాలనుంచి దరిద్రరాలుగా ఉన్నది.
- I saw the *advertisement* in yesterday's newspaper. నిన్నటి పత్తమాన పత్రికలో ఆశ్రక ఉనను చూచినాను.
- What is your *advice* in this affair? ఇందున గురించి మీరు చెప్పే బుద్ధి యేమి.
- He shows great *affection* for the people. వాడు ప్రజలయిండు నిండా కనికరముగా ఉంటాడు.
- They have suffered great *affliction*. వాండ్లకు మహత్తైన వ్యాకులము వచ్చినది.
- Her *age* is no more than ten years. దానికి వయస్సు పదియేండ్ల కన్న అధికము లేదు.
- Do you know who is his *agent*? అతనికి అడతీదారుడు యెవడో నీకు తెలుసునా.
- What *agreement* did you make with him? ఆతనితో నీవేమి నిధర్మ చేసుకొన్నావు.

I saw an *alligator* in the Ganges. గంగలో పైక మొసలిని చూచినాను.

He made me an *allowance* of ten rupees. ఆయన నాకు పదిరూపాయలు తోసి యిచ్చినాడు.

Have you got this year's *almanac*? నీ పుట్ట యీ సంవత్సరపు పంచాంగము వున్నదా.

I have not yet learned the *alphabet*. నేను యింకా అక్షరములు నేర్చుకోలేదు.

What *alteration* shall I make? నేనేమి దిద్దేది.

What is the *amount* of your bill? నీ లెక్కయొక్క మొత్తము యేమి.

Do you know the name of this *animal*? ఈ జంతువుయొక్క పేరు నీకు తెలుసునా.

There are *sixteen annas* in a rupee. ఒక రూపాయకు పదహారు అణాలు.

Can you give an *answer* to this question? ఈ ప్రశ్నకు పుత్తరము చెప్పగలవా.

He made no *apology* for his conduct. తాను చేసిన దుర్మార్గమునకు వాడు అపరాధక్షమాపణ చేసుకోలేదు.

He made an *appeal* to Government. కింది అధికారి చేసిన తీర్పు నీమొదల కే గౌనరు మెంటులో ఫిరియారు చేసుకొన్నాడు.

She made an *application* to the judge. ఆమె న్యాయాధికారి గారికి మనివి యిచ్చుకొన్నది.

Does this meet your *approbation*? ఇది తమకు నీమృతమా.

There are five *arches* in the veranda. ఆ తాళావరానికి ఆయిదు వంపుకట్టడములున్నవి.

He uses very strong *arguments*. వాడు నిండా బలమైన హేతువులను చెప్పుతాడు.

I am now learning *arithmetic*. నేను యిప్పుడు లెక్కలు నేర్చుకొంటున్నాను.

The king was at the head of his army. రాజు తన సేనా ముఖమందు వుండి నాడు.

Have you heard of his arrival? వాడు వచ్చిచేరిన సంగతి నీకు తెలిసినదా.

I am not acquainted with that art. ఆ విద్య నాకు తెలియదు.

They deal in various articles. వాండ్లు నానా విధమైన సరుకుల వ్యాపారము చేస్తున్నారు.

I saw a great assembly of people. నేను మిక్కిలి పెద్ద జనసమూహమును చూచితిని.

Can no one give me any assistance? ఎవరైనా నాకు యేమి సహాయము చేయలేరా.

He has been appointed assistant secretary. వాడికి చిన్నరాయశు లేవోద్యోగమైనది.

He expressed great astonishment. వాడు నిండా ఆశ్చర్య పడ్డాడు.

Are you acquainted with astronomy? నీకు జ్యోతిషము తెలుసునా.

He is now become an atheist. వాడు యిప్పుడు నాస్తికుడైనాడు.

Your attendance there is required. మీరు ఆ క్షేత్ర వుండవలసి వున్నది.

She pays attention to learning. ఆది చదువు మీద బుద్ధిని పెట్టియున్నది.

By profession he is an attorney. ఉద్యోగము వలన వాడు లాయరు.

Do you mean to attend the auction? నీవు ఆ యేలానికి పావలెనని వున్నావా.

He is by trade an auctioneer. ఉద్యోగము వలన వాడు యేలము వేసేవాడు.

Who is the author of this book? ఈ గ్రంథకర్త యెవరు.

He is now in authority. వాడు యిప్పుడు అధికారములో వున్నాడు.

There is no end to his <i>avarice</i> .	వాడి ఆశకు అంతములేదు.
What is the <i>average</i> attendance at your school?	సరాసరి నీ పల్లెకూటములో యెందరు చిన్నవాండ్లు వుంటారు.
Bring an <i>axe</i> and chop this wood.	గొడ్డలి తెచ్చి యీ కొయ్యను నరుకు.
He is still a <i>bachelor</i> .	వానికి యింకా పెండ్లి కాలేదు, వాడు యింకా బ్రహ్మచారిగా వున్నాడు.
Put this money in a <i>bag</i> .	ఈ రూకలను పుక నుంబిలో పెయ్యి.
The soldiers departed this morning with their <i>baggage</i> .	నేడు తెల్లవారి శిపాయీలు వాండ్ల మూట ముల్లెలతో కూడా లేచి పోయినారు.
Are you willing to give <i>bail</i> for him?	నీవు వాడికి పూటబడుతావా.
What is the <i>balance</i> of my account?	నా లెక్కలో నిలవ యేమి వున్నది.
Open this <i>bale</i> of cotton.	ఈ యాది నగను విచ్చు.
That vessel has come in <i>ballast</i> .	అడుగు బరువుకు రాళ్లు రప్పలు వేసుకొని, ఆ వాడ నరుకు లేక వుత్తదిగా వచ్చినది.
They are <i>bankers</i> in Calcutta.	వాండ్లు కలకత్తాలో వుండే సానుకాలు.
He is lately become a <i>bankrupt</i> .	వాడు యిటీవల దివాలెత్తినాడు.
He has bought twenty <i>bars</i> of iron.	వాడు యిరువై యిసశ కమ్ములు కొన్నాడు.
You have made a bad <i>bargain</i> .	నీవు చేసిన పుడంబడిక వల్లనే నీకు నష్టము వచ్చినది.
I have sold my twenty <i>barrels</i> of pitch.	నాది యిరువై షిపాణాల కీలు అమ్మినాను.
Put these things in a <i>basket</i> .	ఈ వస్తువులను పుక గండలో పెట్టు.
Bring some water in a <i>basin</i> .	ఒక బోణిలో కొంచెము నీళ్లు తె.
He wears a very long <i>beard</i> .	వాడు గడ్డమును నిండా నిడువుగా పెంచుకొని యున్నాడు.

- He is ill and confined to his *bed*. వాడు పుల్లు కడుగు లేక పడక
గా వున్నాడు.
- I have been stung by a *bee*. నన్ను పుక తేనెయిగ కుట్టినది.
- There is a *beggar* at the door. తలవాకిట పుక బిచ్చ గాడు వున్నాడు.
- Here is neither *beginning* nor *end*. దీనికి తుద మొదలు లేదు.
- This is very bad *behaviour*. ఇది నిండా చెడు నడక.
- Have you received *benefit* from the medicine? ఈ ఆవుషధము వల్ల నీకు గుణము క
దా.
- I have been three years in *Bengal*. నేను మూడు సంవత్సరములు గా బం
గాలో వున్నాను.
- Give me your *bill*, I will pay it. నీ లెక్క తేదానికి రూకలు చెల్లిస్తాను.
- What *bird* is this? ఇదేమి పక్షి.
- The *blame* rests only upon me. ఆ తప్పు నాదే.
- Through the *blessing* of God I have recovered. సామి కృప వల్ల నాకు పుల్లు కుది
రినది.
- Where there is *blossom*, we may hope for fruit. పుష్పము కలిగిన చోట పండున్ను క
లుగును.
- Here are a great many *blunders*. ఇందులో అనేక తప్పులున్నవి.
- Fix a *bolt* on the window shutter. ఆ కటికయొక్క ఆకుల తలుపుకు
పుక బిలుకు కొట్టు.
- He wishes for a *bond* to this a-
mount. ఈ మొత్తానికి పుక పత్రము కావ
లె నంటాడు.
- I have been to the *bookseller's*. పుస్తకములు అమ్మేవాడి వద్దకి పోయి
వుంటిని.
- Put this oil into a *bottle*. ఈ నూనెను పుక బుడ్డిలో పోయి.
- Read to the *bottom* of the page. ఆ పొరట అడుగు దాకా చదువు.
- He sat on the *bough* of a tree. వాడు పుక చెట్టుయొక్క కొమ్మ మీ
ద కూర్చుండెను.
- Having made a *bow*, he sat down in the assembly. వాడు దండము పెట్టి ఆ సభలో కూ
ర్చుండెను.

<i>Bows and arrows</i> were formerly used in war.	పూర్వకాలమందు విల్లంబులతో యుద్ధము చేసిరి.
What shall I put in this <i>box</i> ?	ఈ పెట్టెలో నేను యేమి వేసేది.
He is a very clever <i>boy</i> .	ఈ బిల్లకాయ నిండా గట్టివాడు.
That lady wears <i>bracelets</i> .	ఆ దొరసాని చేతికి కంకణములు పెట్టుకొంటున్నది.
That tree has many <i>branches</i> .	ఆ చెట్టున చాలా కొమ్ములున్నవి.
Don't you know <i>brass</i> from copper?	విత్తళికిన్ని రాగికిన్ని భేదము నీకు తెలియదా.
This is very nice <i>bread</i> .	ఇది నిండా మంచి రొట్టె.
What is the <i>breadth</i> of that cloth?	ఆ గుడ్డ వెడల్పు యెంత.
I have run till I am out of <i>breath</i> .	నిండా శురుగు తినందున సాకు పూటరి తిరగలేదు.
It is wrong to give or take a <i>bribe</i> .	లంచ మివ్వడము గాని పుచ్చుకోవడము గాని కారాదు.
<i>Bricks</i> are made of this kind of earth.	ఈలాగంటి మంటితో యిటికలు కోస్తారు.
I have seen both the <i>bride</i> and <i>bridegroom</i> .	ఆ పెండ్లికూతురిని పెండ్లికొడుకును యిద్దరినిని చూచినాను.
He has a horse, but no <i>bridle</i> .	వాడికి గుర్రమున్నది, కస్తేము లేదు.
He is by trade a <i>broker</i> .	వాడు తరగరి బ్రహ్మ్యములో పున్నాడు.
How much will be the <i>brokerage</i> ?	తరుగు యెంతమాత్రము వుండును.
Here is a <i>brush</i> , where is the paint?	తూలిక యిదుగో వున్నది, వర్ణమెక్కడ.
Are you not afraid of that <i>bull</i> ?	ఆ యెద్దుకు నీవు భయపడవా.
Where shall I put this <i>bundle</i> ?	ఈ కట్టను నేనెక్కడ పెట్టేది.
The whole <i>burden</i> rests upon me.	ఆ యావత్తు భారమున్ను నామీద వున్నది.

She caught a <i>butterfly</i> in the garden.	ఆ తోటలో అది పుక నీలకొండ చిలకను పట్టుకొన్నది.
There is a <i>bye-road</i> through the wood.	ఆ అడవిలో పుక దొంగ దోవ కలదు.
Are there <i>cabbages</i> in your garden?	మీ తోటలో కోను కూర పున్నదా.
That ship has lost her anchor and <i>cable</i> .	ఆ వాడయొక్క లంగరున్ను లంగరుతాడున్ను పోయినది.
This <i>cage</i> is to keep birds in.	ఇది పక్షులను పుంచే గూడు.
Where did you get that <i>cake</i> ?	ఆ అప్పచ్చి నీకు యెక్కడ విక్రినది.
This will be to them a great <i>calamity</i> .	ఇదివాండ్లకు మహత్తైన ఆపదగా పుండును.
Have you made a <i>calculation</i> how much it will cost?	అందుకు యెంతమాత్రం పట్టుసూపుక మతింపు వేసినావా.
The cow and <i>calf</i> were together.	ఆ పున్ను దూదాసున్ను కూడా పుండినవి.
The soldiers pitched their <i>camp</i> near Chittoor.	ఆసిపాయాలు చిత్తూరి దగ్గర దిగినారు.
Buy me (<i>i. e.</i> for me) two <i>candlesticks</i> .	నా నిమిత్తమై రెండు శెమ్మెలు కొను.
Where did you buy this <i>cass</i> ?	ఈ శెత్తాను యెక్కడ కొన్నావు.
He is a person of <i>capacity</i> .	వాడు సామర్థ్యవంతుడు.
Where is the ship's <i>captain</i> ?	వాడ యజమానుడు యెక్కడ.
He has sent me a <i>card</i> of invitation.	ఆయన విందుకు రమ్మని నాకు చీటి పంపినాడు.
I have no <i>care</i> on that account.	అందున గురించి నాకు వింతలేదు.
Of what does this ship's <i>cargo</i> consist?	ఆ వాడలో పుండే వస్తువు యేమిటిది.
He is a <i>carpenter</i> .	వాడు వడ్డవాడు.
Have you no <i>case</i> for this razor?	ఈ మంగుల కత్తికి నీ పెద్ద పుర లేదా.

This is a very difficult *case*. ఇది నిండా కఠినమైన విషయము.
In *cash* and notes I have five hundred rupees. రొక్కముగానున్న సొట్లుగానున్న నావద్ద యేనురు రూపాయలు వున్నవి.

He is head *cashier* in the Bank, వాడు బ్యాంకిలో పెద్ద సీరాఫు.
Put these things in a *case*. వీటిని పైక పీచాయిలో పెయ్యి.

This *cat* has very large claws. ఈ పిల్లికి గోళ్లు నిండా పెద్దవిగా వున్నవి.

Have you seen the *catalogue* of to-day's sale? నేటి వేలాం పట్టి చూచినావా?

Do you know the *cause* of this? ఇందుకు హేతువు నీకు తెలుసునా?

What need of all this *caution*? ఇంత భద్రాలంతా అక్కర లేదు.

Place this in the *centre*. దాన్ని నడమ పెట్టు.

This house has been built a *century*. ఈ యిల్లు కట్టి సూరేండ్లు అయినది.

I know this as a *certainty*. ఇది నాకు నిశ్చయముగా తెలుసును.

I have received from him a *certificate* of my capacity and good behaviour. నాయొక్క సామర్థ్యమును గురించి న్ని, మంచి నడతను గురించిన్ని, ఆయన వద్ద పైక యోగ్యతా పత్రము తీసుకొన్నాను.

Here is plenty of *chaff*, but where is the wheat? ఇక్కడ విస్తారము వున్నదే, గోధుమ లెక్కడ వున్నవి.

Is this *chain* made of iron? ఈ గొలుసు యినుముతో చేసినదా?

Take a *chair* and sit down. ఒక చురిచీ తీసుకొని కూర్చుండు.

The boys write on the boards with *chalk*. ఆ పిల్లకాయలు నీమ నున్నముతో చులకల మీద వ్రాస్తారు.

There is no *chance* of seeing him there. వాడు అక్కడ అనుచుండే గతి కానము.

He is gone there for *change* of air. వాడు నీళ్ల సౌఖ్యమునకు అక్కడికి పోయి వున్నాడు.

- What *chapter* shall we read? మనము యే కాండను చదువుదాము?
- He bears an excellent *character*. వాడికి మంచిపేరు వచ్చి పుట్టింది.
- She draws pictures with *charcoal*. ఆది బొగ్గుతో బొమ్మలు వ్రాస్తున్నది.
- Tell me what the *charge* is? ఏమి ప్రయమైనదో నాతో చెప్పు?
- He bestows a great deal in *charity*. భర్తములో నిండా ప్రయము చేస్తున్నాడు.
- This will give a *check* to his exertions. ఇందుచేత వాడి ప్రయత్నములకు ఆ భయంతరము వచ్చును.
- I saw a hen with ten *chickens*. నీది పిల్లలను గల పుక పెట్టను చూస్తూన్నది.
- I have known him since he was a *child*. ఇంత విడదా వుండేటప్పటినుంచిని నీ వాణ్ని నేను యెరుగుదును.
- Childhood*, youth, manhood, and old age. బాల్య యౌవన కామర వార్ధక్యములు.
- He has lately come from *China*. వాడు యిటీవల చీనా దేశము నుంచి వచ్చి పున్నాడు.
- Why are all these *chips* here? ఈ పేళ్లు యిక్కడ యేల వున్నవి? అ take them away. పతలికెత్తుకొని పో.
- Cut this wood with a *chisel*. ఉలితో యీ కొయ్యను చెక్కు.
- I sent him a *chit* by last night's post. నిన్న రాత్రిటి తపాలలో ఆతనికి పుక వ్రీటి పంపించినాను.
- It was his own *choice* to do so. వాడి స్వబుధ్యా అట్లా చేసినాడు.
- Mix a little *cinnamon* with the other spices. కడమ మసాలాలతో కొంచెము లవంగ పుట్టను కలుపు.
- One and a *cipher* make ten. ఒకటి వేసి సున్న పెట్టితే, నీది అయ్యున్నది.
- They all sat in a *circle*. వాండ్లందరున్ను మండలా కారముగా కూర్చుండిరి.
- He is now judge of *circuit*. ఆతను యిప్పుడు సర్క్యూటు జడ్జిగా వున్నాడు.
- How long has this coin been in *circulation*? ఈ నాణ్యము యెన్నాళ్లుగా చెల్లుతూ వున్నది.

This is a curious <i>circumstance</i> .	ఇది పుక చోద్యమైన సంగతి.
Calcutta is now a large <i>city</i> .	కలకత్తా యిప్పుడు గొప్ప నట్టణముగా పున్నది.
He received us with great <i>civility</i> .	మేము పోగానే అతడు నిండా సన్మానము చేసినాడు.
Have you any further <i>claim</i> on Mr.—'s estate?	ఆ దొరగారి ఆస్తి మీద నీకు యింకా యేదైనా వ్యాజ్యము పున్నదా?
Bricks are made of <i>clay</i> .	ఇటికెరాళ్లు బంకమట్టితో కోయబడు తవి.
The attorney has written to his <i>client</i> .	ఆలాయరు తన వ్యాజ్యగాడికి వ్రాసి పున్నాడు.
This <i>climate</i> is less healthy than that of Europe.	యూరోపు దేశమునకంటె యీ దేశములో ఆరోగ్యము తక్కువ.
What is the time by the church <i>clock</i> ?	గుడి గడియారప్రకారము యిప్పుడు యెంతసేపు అయినది?
There are many <i>clouds</i> , it is likely there will be rain.	మబ్బు నిండాగా పుండుటచేత వర్షము వచ్చునువలె పున్నది.
Some people ride in <i>coaches</i> , others go on foot.	కొందరు బండ్లలో పోతున్నారు, కొందరు నడిచి పోతున్నారు.
Madras is on the sea <i>coast</i> .	చెన్నశేట్టము సముద్రతీరము నందు పున్నది.
This vessel is a <i>coaster</i> .	ఈవాడ సముద్ర తీరములోనే పొయ్యేటిది, అసగా లోని సముద్రమునకు పొయ్యే వాడ కాదు.
Sweep away that <i>cobweb</i> .	ఆ కరిదూకుమును కొట్టివెయ్యి.
He is now <i>collector</i> of Chengulput.	వాడు యిప్పుడు చెంగల్ పట్టుకు కలెక్టరుగా పున్నాడు.
Have you seen the new <i>college</i> ?	నీవు ఆ కొత్త పాఠశాలను చూచి పున్నావా?
What is the name of this <i>colour</i> in English?	ఈ రంగుకు ఇంగ్లీషు పేరు యేమి?

Take a *comb*, and comb your hair. దువ్వెనను యెత్తుకొని దువ్వె.

This affords me *comfort* in my trouble. ఇందువల్ల నాకు దుఃఖోహారము నుపసాహరణముగా వున్నది.

Calcutta is a chief seat of *commerce*. కలకత్తా బేరారికి మందిరము.

The business of the society is conducted by a *committee* of nine persons. తొల్లిది మందిరములకు ఆలోచన సభవారులకు తనకి పూనుకొన్న జనముయొక్క వ్యవహారమును జరుపుతారు.

I have no *companion*. నాకు తోడులేదు.

I shall be glad of your *company* to-morrow, at one o'clock. రేపు మంటి గంటకు తమరు యిక్కడికి దయచేయవలెను.

He belongs to the house of Messrs.—and *company*. వాడు రాజశ్రీ గారు మొదలయిన వర్తకుల సభాసంబంధమైనవాడు.

I am glad to be in his *company*. వాడితోకూడా వుండడము నాకు సంతోషము.

There is no *comparison* between him and her. వాడెక్కడ అడక్కడ? ఆనగా వాడికి దాన్ని సరిచెప్పరాదు.

Ships are navigated by the *company*. కుంబానుయొక్క సహాయముచేత వాడలు తీసుకొని పోవడుతవి, కుంబాను ఆనగా దిక్కులను తెలియచేసే యంత్రము.

Why act thus, have you no *compassion*? ఆట్లా యెందుకు చేస్తావు? నీకు కరుణ లేదా?

He is always coming with *complaints*. వాడు యేవేళా ఫిరియాదులు తెస్తూ వుంటాడు.

Sir, Mr.—sends his *compliments* to you, and begs, &c. ఆయ్యో పుక దొరగారు తమకు సలాములు చెప్పి మనిషిచేయమన్న దేమంటే.

He is a *compositor* at the School-
book Society's Press.

వాడు ఆ పాఠశాల అచ్చుకూటము
లో అక్షరాలు కూర్చేవాడు.

Let us not indulge *conceit*.

మనము అహంకారమునకు యెడమ
వ్వరాదు.

I have no *concern* in this busi-
ness.

ఈ కుసలో నాకు శ్రీబంధము లేదు.

This has caused her much *con-
cern*.

ఇందువల్ల ఆమెకు చాలా వ్యాకుల
మైనది.

He has now left the *concern*, i. e.
he is no longer a partner.

వాడు ఆ వ్యాపారమును మానుకొ
న్నందున, వాడు యికను పాలివా
డు కాదు.

This is the *conclusion* of the
chapter.

ఇది ఆ అధ్యాయముయొక్క అంత్య
ము.

I saw a great *concourse* of people.

నేను పైక పెద్దజనసమూహాన్ని చూపి
సి.

My *condition* at least is better
than his.

మెట్టుకు వాడి స్థితికన్న నా స్థితి మే
లు.

His *conduct* is to be commended.

వాడుచేసినది మంచి కృత్యము, వాడు చేసి
న కృతి మెచ్చుకో తగ్గదిగా భుజిస్తుంది.

I place no *confidence* in what
they say.

వాండ్ల మాటలో నాకు నమ్మకము లే
దు.

The *congregation* had assembled
in church.

గుడిలో పూజకు జనముకూడి వుండె
ను.

There is no *connection* in these
sentences.

ఈ వాక్యములలో పైకటికొకటి శ్రీ
బంధము లేదు.

She went without my *consent*.

ఆమె నాసమ్మతిలేక వెళ్ళినది.

Never mind, that is a matter of
no *consequence*.

చింతలేదు, అది పైక ముఖ్యమైన క
ృతి కాదు.

Let us take this into *considera-
tion*.

ఇందున గురించి మనము ఆలోచింతా
ము.

His *constitution* is very strong.

వాడిది నిండా గట్టి శరీరము.

Treat no one with <i>contempt</i> .	ఏవరినిన్ని తిరస్కరించరాదు.
This is the <i>continuation</i> of the	ఇది ఉత్తర రామాయణము.
<i>Ramayanam</i> .	
He is fond of <i>conversation</i> ?	వాడికి సల్లాహుమే సరసము.
Buy some <i>cord</i> , and tie these	కొంచెము దారము కొని వీటిని చేర్చి
things together.	కట్టు.
Is there no <i>cork</i> to this bottle?	ఈ బుడ్డికి పెండు వీరడా లేదా?
There was great plenty of <i>corn</i>	పోయిన శంపత్తెరము గోధుమ నిం
last year.	డాగా నుండినది.
Our <i>correspondence</i> has now	వారికి మాకు యిప్పట్లో పుత్తరప్రత్యు
ceased.	త్తరాలు లేవు.
What will be the <i>cost</i> of these	ఈ సామానులకు యేమి వట్టును?
articles?*	
They live in <i>cottages</i> .	వాండ్లు గుడిసెలలో కాపురము చే
	స్తారు.
This country produces much	ఈ దేశములో వత్తి నిండా ఫలిస్తు
<i>cotton</i> .	న్నది.
Move this <i>couch</i> into the other	ఈ మంచమును మరియొక గదిలోకి తీ
room.	సుకొని పో.
She has a very bad <i>cough</i> .	దానికి ఎడదగ్గుగా వున్నది.
He is a member of the Supreme	పెద్ద ఆలోచన శిథిలో ఆయన పైక
<i>Council</i> .	డు.
Let us regard good <i>counsel</i> .	మనము మంచి బుద్ధిని విందాము.
This is my native <i>country</i> .	ఇది నా స్వదేశము, జన్మభూమి.
Buy for me a <i>couple</i> of razors.	నా నిమిత్తముగా రెండు మంగల క
	త్తులు కొను.
You possess greater <i>courage</i>	నాకంటె నీకు నిండా సాహసము క.
than I.	లిగి యున్నది.
There is a <i>crack</i> in this bason.	ఈ పోగుడిలో చీగులు వున్నది.
This milk produces no <i>cream</i> .	ఈ పాలు మిగడ కట్టడము లేదు.

God is the *Creator* of all *creatures*. సీనుస్త్ర జంతువులను సృష్టించేవాడు దేవుడు.

I have no objection to allow you three month's *credit*. నీకు మూడు నెలల గడువుకు యివ్వడమునకు నావల్ల అడ్డలేదు.

This action does him *credit*. ఈ కృత్యము వానికి కీర్తి వచ్చినది.

I shall give your account *credit* ten rupees. నీ లెక్కలో పదిరూపాయలు జమకట్టుకొంటాను.

I give *credit* to what you say. నీవు చెప్పినదాన్ని నమ్ము తున్నాను.

His affairs being in a bad state, he called together his *creditors*. వాని వ్యాపారము చెరువులోకి వచ్చినందున, తన అప్పుల వాండ్లను పుకహోట కూర్చినాడు.

This is called a *creeper*. ఇది పైకత్తిగ అనబడు తున్నది.

He called the *crew* together. వాడవాండ్లసంతా పుకహోట కూర్చినాడు, పోగుచేసినాడు.

What *crime* has he committed? వాడు చేసిన నేర మేమి?

She is an excellent *critic*. ఆమె నిండా శోధకురాలు, ఆమె నిండా వ్యక్తురాలు.

He is an excellent *critic* in horses. వాడు అశ్వపరిక్షలో నిండా గట్టివాడు.

Have you seen his *criticism* on that work? ఆ గ్రంథమును శోధించి వాడు వ్రాసిన ఆక్షేపణ చూచినావా?

There was a great *crowd* of people. బహు గుంపు చేరి వుండెను.

They delight only in *cruelty*. వాండ్లకు కరహింసయందే ఆనందము.

Cruet, A small bottle for vinegar. చిన్న కాడి బుడ్డి.

The birds will pick up all these *crumbs*. ఈ రొట్టె పొడిని పక్షులు యేరుకొనిపోను.

They drink tea with *cups* and saucers. వాండ్లు పైక తట్టలో పైక గన్నెను పెట్టి, అందులో తేనెళ్లు పోసి తాగుతారు.

Are you fond of <i>curd</i> ?	నీకు పెరుగు యిష్టమా?
Are there no <i>curtains</i> to this cot?	ఈ మంచానికి దోను తెరలే లేవా?
Do you know how this <i>custom</i> arose?	ఈ వాడుక యెట్లా కలిగినదో నీకు తెలుసునా?
Have you been to the <i>custom-house</i> ?	శిరుకులు దిగే యింటికి పోయి వుంటివా? or సుంకపుచావిడికి పోయి వుంటివా?
Has the cargo received any <i>damage</i> ?	వాడ శిరుకు యేమైనా చెడిపోయినదా?
This house is very <i>damp</i> .	ఈ యిల్లు విశవిశమని వుంటున్నది.
Why are you afraid? there is no <i>danger</i> .	ఎందుకు భయపడుతావు? అపాయము రాదు.
They are in gross <i>darkness</i> .	వాండ్లు నిండా అంధకారములో పడి యున్నారు.
What is the <i>date</i> of his letter?	వాడి జాబుయొక్క తేది యేమి?
He has one son and two <i>daughters</i> .	వాడికి పుత్ర కొడుకు యిద్దరు కూతుండ్లు వున్నారు.
What time of the <i>day</i> is it?	ఇప్పుడు పొద్దు యేమి వుండును?
Do you not fear <i>death</i> ?	నీవు చావును వెరవవా?
He is very much in <i>debt</i> .	వాడు నిండా అప్పు పడి యున్నాడు, or వాడికి నిండా అప్పు వున్నది.
<i>Debtor</i> , one who owes money.	అప్పు పడ్డవాడు, అనగా రూకలు అచ్చుకోవలసినవాడు.
They live only by <i>deceit</i> .	వాండ్లు మోసముచేసి పొట్ట పోసుకొంటున్నారు.
A <i>decree</i> has been passed for this purpose.	ఇందున గురించి పుత్ర తీర్పు పుట్టియ్యి న్నది.
The <i>deeds</i> have been drawn up.	ఆ శత్రుకలు వ్రాయబడ్డవి, ఆసాధకములు వ్రాయబడ్డవి.

Do you observe any defect in this? ఇందులో నీకు లోపము యేమైనా ఆగుచున్నదా?

He made his defence in court. న్యాయశిఖలో తన మీద నేరము రాకుండా శిక్షాధానము చెప్పినాడు.

The plaintiff and defendant were both heard. వాది ప్రతివాదుల విమర్శ ఆయినది.

There is much delay in this business. ఈ పనిలో నిండా తామస మయినది.

Have you any demand upon me? నేను నీకు యేమైనా ఆచ్యకోపలసి యున్నదా? or నేను నీకు యేమైనా ఆశ్వుచడి యున్నానా?

Do you place dependance on what he tells you? వాడి మాటను నమ్ముతావా?

This is a depository for books, &c. ఇది పుస్తకములు మొదలయిన వాటి ని పెట్టే యిల్లు.

What is the depth of this tank? ఈ గుంట లోతు యెంత?

What description has he given of the place? ఈ ప్రదేశమును గురించి వాడు యేమి వివరము వ్రాసియున్నాడు?

I have a great desire to see him. వాణ్ని చూడవలెనని నాకు నిండా ఆశగా వున్నది.

There is much dew on the grass. పసిరిక మీద మంచు విస్తారముగా వున్నది.

I am reading a dialogue between a Tahseeldar and a Pandit. ఒక తహశీలుదారుడికిన్ని పైక పండితుడికిన్ని జరిగిన సంభాషణ గ్రంథమును చదువుచున్నాను.

The king wore a crown set with pearls and diamonds. ముత్యములు రవలు చెక్కిన పైక కిరీటమును ఆ రాజు ధరించుకొని యుండెను.

He was ruined by playing at dice. వాడు పాచికలు ఆడి చెడ్డాడు.

See if this word be in the *dictionary*. ఈ మాట నిఘంటువులో ఉన్నదేమో చూడు.

It is necessary that you attend to your *diet*. నీవు శుభ్యముగా పుండవలసినది ఆగత్యముగా ఉన్నది.

What is the *difference* between these two? ఈ రెంటికీ భేదమేమి?

There is no *difficulty* in learning this. దీన్ని నేర్చుకోవడములో కష్టములేదు, or దీన్ని నేర్చుకోవడము కష్టము కాదు.

It requires only *diligence* and attention. అందుకు శురీశ్రమయున్నతదేకధ్యానముగా పుండడమున్నమాత్రమే కావలసినది.

I must go now, it is *dinner* time. భోజనవేళ అయినది, నేను యిప్పుడు పోవలసియున్నది.

I will attend to your *directions*. తమ పుత్రుల ప్రకారముగా నడుచుకొంటున్నాను.

This road is very *dirty*. ఈ దోవ నిండా మురికిగా ఉన్నది, బురడగా ఉన్నది.

If you act thus, it will be to your *disadvantage*. నీవు అట్లా చేస్తే, అది నీకే చెరుపు అవును.

There was formerly a *disagreement* between them. పూర్వము వాండ్లకు గట్టిక యుండెను.

The *disciple* will be as, or like, his master. గురువు యెట్లాగో శిష్యుడున్న అట్లాగే.

These soldiers are without *discipline*. ఈ శిపాయాలు అశిక్షితులుగా ఉన్నారు, కవాతు రానివాండ్లుగా ఉన్నారు.

Let us not indulge *discontent*. మనము అసంతృప్తిపడరాదు.

The *discovery* of the cow-pox was important. మశూచికముయొక్క పుచ్చత్తిని కనుక్కోవడము నిండా విశేషము

He possesses ability truly, but wants *discretion*. వానికి సామర్థ్యము లున్నదే కాని తెలివితేడు, వాడు గట్టివాడే గాని వానికి వివేకములేదు.

To do so would be a *disgrace* to us. అట్లా చేయడము వల్ల మనకు అవమానము వచ్చును.

Let us not use *disguise*. మనము మారువేషము వేసుకోరాదు.

I have bought several *dishes*, glasses, &c. కొన్ని గాజు తట్టలు గిన్నెలు మొదలయిన వాటిని కొన్నాను.

I have lately incurred his *displeasure*. ఇటీవల ఆయన దయకు అపాత్రుణ్ణి అయినాను, ఆయనకు నామీద అసహ్యము వచ్చినది.

What is the *dispute* between you two? మీ యిద్దరికిన్ని ఉండే వినాదము యేమి?

What *distance* is Kanjivaram from this place? కంచి యిక్కడికి యెంత దూరము?

Do you know the name of this *distemper*? ఈ రోగము పేరు నీకు తెలుసునా?

She is now in great *distress*. ఆమె యిప్పుట్లో నిండా దుర్దశను పొందియున్నది.

This place is in the Chengulput *district*. ఈ ప్రదేశము చెంగల్పట్టు జిల్లాలో చేరినది, చెంగల్పట్టు తాలూకాలో చేరినది.

This is their *diversion*. ఇది వాండ్లకు వేడుక.

A *dividend* on his *estate* will be paid the first of next month. వచ్చే నెల మొదటి తేదీన నాడి ఆస్తిలో పుక పాలు యివ్వబోతారు, పుక కిస్తీయివ్వబోతారు.

How many *divisions* are there in this book? ఈ పుస్తకములో యెన్ని కాండలు లున్నవి?

The vessel is now in *dock* repairing. ఇప్పుట్లో ఆ వాడ దొరుపులో మరమ్మతు చేయబడుతున్నది.

His profession is that of a *doctor*. వాడు వైద్య వృత్తిలో ఉన్నాడు, వాడు వైద్యము చేస్తాడు.

This is very strange *doctrine*. ఇది నిండా వింతైన సిద్ధాంతముగా ఉన్నది.

Who was the *doer* of this? 'దీన్ని చేసినవాడు యెవడు?

How many rupees shall I obtain for twenty *dollars*? ఇరువై డాలర్లకు నాకు యెన్ని రూపాయలు వచ్చును?

Donations have been received to the amount of five hundred rupees. ధర్మానికి వారువారు యిచ్చినది ఆయిదువందల రూపాయలదాకా వచ్చినది.

He has taken two *doses* of medicine. రెండు పూటల మందు తిన్నాడు.

If you had told me this before, I should have had no *doubt* how to act. నీవు దీన్ని మునుపే నాతో చెప్పి ఉన్నట్లయితే, యెటు చేయడమునకున్నా నాకు శంకేహము ఉండదు.

There are *drains* under the house to carry off the water. నీళ్లు పోయ్యేటందుకు ఆ యింటి అడుగున జలదారులు ఉన్నవి.

Give me one *draught* of water. నాకు గుక్కెడు నీళ్లు యియ్య.

Is there any *drawback* on these goods? ఈ సరుకులకు తరగు యేమైనా కట్టె?

I will show you a beautiful *drawing*. నీకు పైక సాగునైన పటము చూపిస్తాను.

I thought thus in my *dream*. నేను కలలో ఆట్లా తలచినాను.

He cares little about *dress*. వానికి పుడుపు మీద లక్ష్యము లేదు.

You have let a *drop* of ink fall upon the paper. ఆ కాకిరము మీద పైక యింకి బొట్టు పడనిచ్చినావు.

I heard he has got the *dropsy*. వానికి పాండు రోగముని వినాను.

The *drum* is beat in the Fort daily. కోటలో నిత్యమున్ను తంబురకొట్టుతారు.

He is quite a *drunkard*. వాడు పట్టి తాగుబోతు.

37.C.49.

IMPERIAL

Whose are these *ducks* and *geese*? ఈ పాటి బాతులున్న పెద్ద బాతులున్న యెవరివి?

He has learned so long, yet he is a *dunce*. నిండా దినములు చదివినాడు గాని, వాడు మూఢుడు.

I have remitted the bill in *duplicate*. వానికి డబుండిని రెండు ప్రతులుగా పంపించి నాను.

Tell me what is my *duty* towards God and man. నేను దేవుని యెడల యెట్లా నడుచుకోవలసినదో, మనుష్యుల యెడల యెట్లా నడుచుకోవలసినదో, నాకు చెప్పు.

Do these articles pay *duty*? ఈ సరుకులకు సుంకము కట్టా?

He is a *Dwarf*. వాడు మరుగుజ్జువాడు.

He shows great *eagerness* to learn. నేర్పు కోవడమునకు వానికి నిండా ఆశచున్నది.

You make so much noise, it deafens one's *ears*. నీవు అంత అరవడము వల్ల చెవులు అడుచుకొని పోతవి.

You are not in *earnest* in what you say, you jest only. నీవు చెప్పేది నిజము కాదు, నీవు పూరికె యొక సత్యము చెప్పున్నావు.

I gave ten rupees *earnest* money. పది రూపాయలు సంచకారము యిచ్చినాను.

An *earthquake* was felt lately, in this neighbourhood. ఇటీవల యీ ప్రాంతములో పైక భూకంపము సంభవించినది.

I can do that with *ease*. నేను దాన్ని సులభముగా చేయగలను.

Are you travelling *east*, west, north, or south? తూర్పు, పడమర, ఉత్తరము, దక్షిణము, వీటిలో మీరు యెదిక్కుకు పోతున్నారు?

It is now *ebb tide*. ఇది పాటు సమయము.

There will be an *eclipse* of the sun the first of next month. వచ్చే నెల మొదటి తేదీని సూర్య గ్రహణము వస్తున్నది.

I saw him sitting on the *edge* of the river. ఆ యేటి అంచున కూర్చుండి యుండగా వాణ్ని చూచినాను.

- His book has passed through five editions. వాని పుస్తకము ఆయిది మాట్లు అచ్చువేయబడ్డది.
- Who is the editor of this newspaper? ఈ సమాచార కుత్రికను అచ్చుకు శి వరించి సిద్ధము చేశవాడు యెవ డు?
- She has written a book on education. విద్యాభ్యాసమును గురించి ఆమె పు క గ్రంథమును రచించినది, చేసినది.
- I gave him medicine, but it had no effect. నేను వానికి మందు యిచ్చినాను గా ని, అందువల్ల ఫలములేదు.
- He has sold his effects. వాడు తన సొత్తులను అమ్మివేసినా డు.
- I saw a bird's nest with five eggs. అయిదు గుడ్డు గల పుక కుడి గూటి ని చూచినాను.
- His affairs are under embarrassment. వాని వర్తకము నిండా కలవరకుడి యున్నది.
- China is a large empire. చీనా రాజ్యము నిండా పెద్దది.
- Who is your employer? నీకు యజమానుడు యెవరు?
- What is your employment? నీకేమి పుద్యోగము?
- This affords me encouragement. ఇది నాకు ప్రోత్సాహమును చేస్తు న్నది.
- There is no end to his talking. వాని మాటలకు అంత్యములేదు.
- This note wants your endorsement. ఈ పుండ్డి మీద మీరు చేత్రాలు చేయవలెను.
- The cat is the enemy of the mouse. పిల్లి యెలుకకు శత్రువు.
- He goes to work with energy. వాడు పనికి పుత్సాహముగా పోతా డు.
- I am under engagement to do this for him. వానికి యీపని చేస్తానని క్రుతిబ్బ చేశి యున్నాను, పుడంబడిక చేయు న్నాను.

I have an *engagement* this evening, therefore cannot accept your invitation.

నేటి రాత్రికి మకరికి ముక్కుకొని మున్నగు ననుక, మీరు ఒలిచే దానికి ముందిదనేటందుకు లేదు; వేరే ముక్కుకొన్నాను ననుక రాలేను.

Have you ever been in *England*?

ఇట్లాండు దేశమునకు యెప్పుడైనా పోయి మున్నావా?

Send for an *engraver*.

ఒక చెక్కడపు పనివాణ్ని పిలవనంపు.

What *enquiry* do you wish to make?

నీకు యేమి విచారణ జరిగించవలెనని మన్నది?

Envy and malice are hateful.

ద్వేషమున్ను అసూయయున్న పాపిష్టివి, కారానివి.

He went there, but forgot his *errand*.

అక్కడికి పోయి నాడు, అయితే పోయిన పని మరచినాడు.

Do you observe any *errors* in this writing?

ఈ వ్రాసినదాంట్లో అబద్ధము యేమైనా కనుక్కున్నావా?

They made their *escape* from prison.

చెరతాలలో నుంచి తప్పించుకొని పారి పోయినారు.

He left the whole of his *estate* to his eldest son.

తన ఆస్తిసంతా తన పెద్ద కొడుకుకు యిచ్చి చచ్చినాడు.

Eternity has neither beginning nor end.

నిత్యత్వమునకు ఆదిన్నిలేదు, అంత్యమున్ను లేదు.

I expect to see him this *evening*.

నేడు సాయంత్రము వాణ్ని చూచుననుకొన్నాను.

This is a melancholy *event*.

ఈ శుంభవించిన పని నిండా దుఃఖకరమైనదిగా మన్నది.

By the *evidence* produced in court, he was fully proved to be guilty.

స్థాయ శుభలో తెచ్చిన సాక్ష్యము వల్ల వారి మీద నేరము చక్కగా నిరూపించ బడ్డది.

His coming has been the cause of much *evil* to many.

వాడు రావడము అనేకుల చెరువుకు కారణముగా మన్నది.

She is an *example* to all around her.

దానివలె పుండవల్లా అన్ని అందరిచే
త అనిపించుకొన్నది; దాన్ని చూచి
అందరున్ను మంచిబుద్ధి నేర్చుకోవ
లెను.

He made no *exception* to what I proposed to him on the subject.

ఆ విషయమును గురించి ఆయనతో
నేను చెప్పినందుకు ఆయన అభ్యం
తరము చెప్పలేదు.

I will give you this in *exchange* for that.

దానికి బదులు నీకు దీన్ని యిస్తాను,
దాన్ని నేను తీసుకొని దీన్ని నీకు
యిస్తాను.

Exchange, a place where mer-
chants meet to transact busi-
ness.

వర్తకుల చావిడి, అనగా, వ్యాపార
ము జరిగించడమునకై వర్తకులు
కూడేచోటు.

They made a great many *excuses*.
Who are the *executors* to Mr.
———'s estate?

వాండ్లు అనేక సాకులు చెప్పినారు.
ఆయన ఆస్తికి ధర్మకర్తలు యెవరు?
చనిపోయిన ఆ వారగారి ఆస్తిని
మరణ శాసన ప్రకారముగా వి
చారించుకొనే వారు యెవరు?

I am daily in *expectation* of hear-
ing from him.

ఆయన వద్ద నుంచి శుభచారము
రాబోతున్నదని ప్రతిదినమున్ను యె
దురు చూస్తున్నాను.

What will be the *expense* of do-
ing this?

దీన్ని చేయడమునకు యెంత రూకలు
కుట్టును?

He has *experience* in business.

వాడు వర్తకములో కనుశుద్ధవాడు,
నిండా అనుభవశాలి.

Can you give me the *explanation*
of this passage?

మీరు ఈ వాక్యమునకు నాకు అర్థ
ము చెప్పుగలరా?

These articles are for *exportation*.

ఇవి యెగుమతి కావలసిన సామానులు.

Is this mode of *expression* com-
mon?

ఈ విధముగా అనడము వాడుకేనా?

This is the *extent* of their learning. వాండ్ల చదువు యింతే, వాండ్ల చదువుకు ప్రమాణము యిదేను.

I will show you an *extract* from his letter. వాని జాబుకు పైక ప్రతి నీకు అగు శురుస్తాను.

How can you write, if you shut your *eyes*? శండ్లను మూసుకొంటే యెట్లా వ్రాయగలవు?

That is all a *fable*. అది అంతా కథ.

This is a book of *fables*. ఇది పైక కట్టుకథల శుశ్రుకము.

Formerly there was an indigo *factory* here. మునుపు యిక్కడ పైక నీలి దొడ్డి ఫ్యాబ్రికేషన్ డిసైన్.

I shall send you word without *fail*. తప్పకుండా మీకు చెప్పి శుంపిస్తాను, మీకు అవశ్యముగా శుమాచారము శుంపిస్తాను.

Have you *faith* in what they say? వాండ్లు చెప్పే మాటలో నీకు నమ్మకము వున్నదా?

He was killed by a *fall* from his horse. గుర్రము మీద నుంచి శుడి చచ్చి నాడు.

They think nothing of speaking a *falsehood*. అబద్ధ మాడడమును వాండ్లు పైక యిదిగా యెంచడములేదు.

He has a large *family*. వాడు నిండా పిల్లలుగల వాడు.

There are eighty people in his *family*. అయినను కనిపెట్టుకొని వుండే వాండ్లు యెనభైమంది.

So great was the scarcity of corn in that part of the country, that it was feared there would be a *famine*. ఆ దేశములో ఆ ప్రాంతముందు బియ్యము కలితానికయినా శుట్టసందున, కరువు వచ్చును వలె వుండెను.

The weather is now cold, you don't need a *fan*. ఇది చలి కాలము గనుక నీకు విశనక ప్ర అక్కరలేదు.

His *father* and mother are both dead. వాని తల్లి తండ్రి యిద్దరున్ను చనిపోయినారు.

Those things are not yet ready; *ఆ వస్తువులు యింకా సిద్ధము కాలే*
 whose *fault* is it? *దు, అది యెవరి తప్పు?*

Sir, if you will do me this *favour*, *అయ్యో తమరు యీ దయ చేస్తే, తమ*
 I shall be much obliged. *కు నిండా బద్ధుడై యుంటున్నాను.*

This little boy is my *favourite*. *ఈ పిల్ల గాని యందు నాకు నిండా*
విశ్వాసము.

I can speak to him without *fear*. *అయినతో భయము లేకుండా మా*
ట్లాడగలను.

To-day there is a *feast* at his *నేడు వారి యింటలో విందు, వంటకా*
house. *లు.*

This *feather* is very beautiful. *ఈ రెక్క నిండా అందముగా వున్నది.*

The *features* of these two per- *వీరిద్దరి పోలిక యున్న బహుశా పైక*
 sons are much alike. *టిగానే వున్నది.*

There is a *ferry-boat* at this place. *ఇక్కడ మనుష్యులను దాటించే పైక*
బడవ వున్నది.

To whom does this *field* belong? *ఈ పొలము యెవరిది?*

Are there any *fish* in this tank? *ఈ గుంటలో చేపలు యేమైనా వున్న*
వా?

I saw some *fishermen* laying *వలలు వేస్తూ వుండే కొందరు చెంబ*
 their *nets.* *డి వాండ్రను చూస్తూ.*

I have seen the *flag* at the Fort. *కోటలో ధ్వజకుటమును చూచినాను,*
కొడిని చూచినాను.

Fire is produced by *flint* and *ఉక్కు, చకిముకి రాయి, వీటివల్ల నిప్పు*
 steel. *పుట్టుతున్నది.*

I saw there a *flock* of sheep. *అక్కడ పైక గొర్రెల మండను చూ*
స్తూ.

The *floor* of this room needs re- *ఈ గదిలో అడుగు బాగు చేయించ*
 pairing. *వలసి యున్నది, తళ తళనీ చక్క పె*
ట్ట వలసి యున్నది.

Bread is made of *flour.* *ఠొట్టె పిండితో చేయ బడుతున్నది.*

You must not pluck these *flow-* *ఈ పువ్వుములను కోయవారు,*
ers.

Are there *flies* underneath this house? ఈ యింటి కింద గాలి రావడమున కై గొట్టములు పెట్టి పున్నవా?

He plays upon the *flute*. పిల్లంగోవి పూడుతాడు.

Here is a number of *flies*. ఇక్కడ నిండా యాగలుగా పున్నది.

In the morning there is generally a thick *fog* in this place. తెల్లవారి పూట యిక్కడ బహుశః మంచు దట్టముగా పుంటున్నది.

How are all these people to obtain *food*? వీంద్లకంతా కూటికి యెట్లా సదుక్షున్నది?

The stream now runs with great *force*. ఆ శ్రువాహము యిప్పుట్లో బహు వడిగా పారుతున్నది.

He fell down and cut his *fore-head*. వాడు నడి నడినెత్తి కొట్టుకొని పోయినది.

She possesses much *foresight*. ఆమె నిండా ముందు జాగ్రత్త గల మనిషి, రేపు రాబామ్యే దాన్ని నేడే తెలుసుకొనేటిది.

He has been put in prison for *forgery*. తప్పు చేత్రాలను గురించి వాణ్ని చెరశాలలో పెట్టి పున్నారు.

He has made a large *fortune*. వాడు నిండా ధనమును కూడబెట్టి నాడు.

The *foundation* of the house has been laid. ఆ యింటికి ఆస్తిభారము వేసి యున్నది.

There are *fountains* of water all over the country. ఆ దేశమందంతటా నీరు బుగ్గలు పున్నవి, ఆ దేశములో యెక్కడ పట్టితే అక్కడ నీరు బుగ్గలుగా పున్నవి.

Whose are those *fowls* in the garden? ఆ తోటలో వుండే కోళ్లు యెవరివి?

He manufactures looking-glass *frames*. వాడు అద్దములకు చట్టములు చేస్తాడు.

The house I live in is *freehold*. నేను వుండే యింటికి వీన్ను లేదు.

I have engaged this vessel's *freight*. నేను యీ వాడను కేపుకు మాట్లాడుకొన్నాను.

What shall I do? I have no friend. నేను యేమి చేసేది? నాకు నావలసిన వాడు లేడు, నాకు హితుడు లేడు.

I enjoy the happiness of his friendship. అతని స్నేహ సుఖమును అనుభవిస్తున్నాను.

I saw a funeral pass towards the burying ground. శ్మశానము వట్టుకై పుక పీనుగను తీసుకొని పోతువుండగా చూచినాను.

He makes all kinds of furniture. వాడు కురిచీలు బల్లలు మొదలయినా సమస్త విధమైన సామానులను చేస్తాడు.

We cannot see into futurity. రేపు రాబాహ్యేది యేమో మనము యెరుగము, రేటికేమో మనమెరుగము.

Do you expect much gain from this trade? ఈ వర్తకము వల్ల నిండా లాభము వచ్చుననుకొన్నావా?

Why have you left the garden gate open? తోట తలుపును యేల తెరిచిపెట్టి యున్నావు?

I saw this in the Gazette. దీన్ని ప్రసిద్ధ పత్రికలో చూచినాను.

There are no limits to his generosity. వాని దాత్తత్వమునకు మేరలేదు, వాని చేతులకు యెముకలు లేవు.

He is a man of great genius. వాడు నిండా నిశ్చలుడు.

Are you acquainted with that gentleman? నీవు ఆదొరను యెరుగుదువా? నీకు ఆపెద్ద మనిషి సరిచయము కదా?

He has composed a book on geography. వాడు భూగోళమును గురించి పుక గ్రంథమును రచించినాడు, చేసినాడు.

He has five children, three boys and two girls. వానికి పుండేది అయిదుగురు బిడ్డలు, ముగ్గురు పిల్లకాయలు, యిద్దరు పడుచులు.

Take care, this will easily break, it is made of glass. ఇది గాజు సామగ్రి, భద్రము, రవం తలో నుగిలి పోను.

Globe, that which is round : also the earth. గోళము, అనగా వట్టవగా వుండేది, భూమియున్నది.

I have bought a pair of *gloves*. ఒక జత కరతాణములు కొన్నాను, చెయి బోళ్లు కొన్నాను.

Do you know what *glue* is made of? వజ్రమును చేసితో చేస్తారో నీకు తెలుసునా? (వజ్రమునగా నులకలకు వేసేటిది.)

Is this chain made of *gold*, silver, iron, brass, or copper? బంగారు, వెండి, యినుము, విత్తలి, రాగి, వీటిలో చేసితో యా గొలుసు చేయబడియున్నది?

Have the *goodness* to inform me. నాయందు దయచేసి దీన్ని నాకు తెలియ చెయ్యి.

He was formerly *governor* of Pondicheri. ఆయన మునుపు పుదుచ్చేరి యేత వాడుగా వుండెను.

Sir, I shall receive with *gratitude* the least trifle you may be pleased to give. అయ్యో తమరు దయచేసి యెంత కొంచెము యిచ్చినా దాన్ని కృతజ్ఞతతో తీసుకొంటున్నాను. తమరు యెంత కొంచెము దయచేసినా, యింత మాత్రమైనా యిచ్చినారే, యిచ్చేటదివేలని తీసుకొంటాను.

His conduct has caused much *grief* to his father. వాడు చేసిన దుని వాని తండ్రికి నిండా వ్యసనమును కలగ చేసినది.

What is the *ground-rent* of this house? ఈ యింటికి నేల శున్న యెంత?

Who is the *guardian* of this child? ఈ బిడ్డకు శంరక్షకుడు యెవడు?

I went without a *guide*, though I had never been that road before. నేను మునుపు యెప్పుడున్న ఆ దోవను పొయిన వాణ్ని కానప్పటికిన్ని, దోవ చూపే వాడు లేకదు లేకుండానే వెళ్లి నాను.

He is in the *habit* of walking out early every morning. వాడు శ్రుతి దినమున్ను తెల్లవారి పెంజలకాడ కొంతదూరము పాదచారిగా తిరిగి వచ్చే వాడుక కలదు.

The house consists of a *hall* and three other rooms. ఆ యింట్లో పైక కూటమున్ను చేరే మూడు గదులున్ను వున్నవి.

Take hold of his *hand*. వాని చేతిని పట్టుకో.

Give me a *handkerchief*. నాకు పైక రుచులగుడ్డ యియ్య.

The *handle* of this drawer is broke. ఈ సొరుగు పిడి విరిగి పోయినది.

They who fear God, will enjoy everlasting *happiness* in the world to come. దేవునికి వెరిచేవాండ్లు శరమందు ని త్యానందమును అనుభవించురు.

I must go to work every day at sunrise: this is a great *hardship*. నేను ప్రతి దినమున్ను ప్రాద్దు పొడిచేటప్పటికి పనికి పోవలసి యున్నది; యిది పైక పెద్ద తొందర.

Is there any *harm* in doing this? దీన్ని చేయడములో యేదైనా చెరువు వచ్చునా?

I write in great *haste* to save post. తపాలు శుభయము మించి పోపోతున్నదని, బహు త్వరగా వ్రాస్తున్నాను.

On entering the room, he took off his *hat*. ఆ గదిలోకి వస్తూ టోపిని చేత నీ నుకొన్నాడు.

I have got a sad pain in my *head*. నాకు చెడు తలసెప్పిగా వున్నది.

She is now much better, i. e. her *health* is now much better. ఆమెకు యిప్పుడు నిండా గుణముగా వున్నది, అనగా ఆమెకు యిప్పుట్లో పుట్టు నిండా స్వస్థముగా వున్నది.

Here is a *heap* of papers; put them away. ఇక్కడ కాకితములు పోగుగా పడి వున్నవి; వాటిని క్రమముగా పెట్టు.

The *heart* of man is by nature inclined to evil. మనుష్యులకు శుభముగా చెడుకుని కే బుద్ధివుట్టుతున్నది. శుభముగా మనిషికి మనసు చెరువు మీదనే పారుతున్నది.

I trod upon his *heel*. వానిమడిమెను తొక్కినాను.

What is the *height* and breadth of this wall? ఈ గోడ యెత్తుయెంత? వెడల్పుయెంత? or పొడగుయెంత? మందముయెంత?

This large estate is without an *heir*. ఈ మహత్తైన ఆస్తికి పుత్ర కర్తలేదు.

In heaven is unspeakable happiness, in *hell* unutterable woe! స్వర్గమందుండే సుఖము యింతంత అనరానిది, నరకమందుండే దుఃఖము యింతంత అనరానిది.

Can you afford me any *help* in this matter? మీరు ఈ విషయమందు నాకేమైనా సహాయము చేయగలరా? ఉపకారము చేయగలరా?

They live only upon *herbs*. వాండ్లు వట్టి ఆకు ఆలములే తిని జీవిస్తున్నారు.

There are few *hills* in the Arcot country. ఆరికాటిచేర ములో ప్రాయశః కొండలు లేవు, కొండలు అరుదు.

To have you with me will be a *hindrance* in my work. నీవు నాతోకూడా వుండడము నా పనికి పుక ఆటంకముగా వుండును.

He gave a *hint* to this effect. ఈ భావము అయ్యేటట్టుగా పుక నైగ చేసినాడు. ఈ అర్థము తోచేటట్టుగా జాడచేసినాడు.

What will be the expense of boat *hire* from this place to Kativak. ఇక్కడినుంచి కత్తివాకకు పడవ కూలి యెంత అవును?

Have you read the *history* of England? ఇగ్లండు దేశపు చరిత్రను చదివినావా?

Make a *hole* in the ground. నేలలో పుక పల్లము చెయ్యి.

It is late, let us now return *home*. ప్రాద్దుపోయినది, యింటికి వెళ్లుదాము, మళ్లుకొందాము.

I ate some *honey* out of the honey-comb. తేనెతెట్టె విరిచి కొంచెము తేనె తాగినాను.

He has obtained much *honour*. వాడు నిండా గౌరవమును పొందినాడు.

- I caught a fish with a *hook*. గాలము వేసి పుక చేతును పట్టినాను.
- I have no *hope* of seeing him again. వాణ్ని మళ్లీ చూస్తాననే ఆశలేదు.
- This cow has no *horns*. ఈ ఆవుకు కొమ్ములు లేవు.
- I have heard that an *hospital* is about to be built there. ఆక్రడ పుక ఆశీశక్తి కట్టబామ్మట పున్నదని వినియున్నాను.
- They use great *hospitality*. వాండ్లు నిండా అతిథి సత్కారము చేస్తారు, or పోయినవాండ్లకు ఆన్న పానాదులు యిచ్చి నిండా జర్రామర్చిస్తారు.
- Do you know what *hour* it is? ఇప్పుడు యెన్ని గంటలో నీకు తెలుసునా?
- He possesses great *humanity* as well as *humility*. వాడు నిండా భూతనయానున్ను అణకువానున్ను గలవాడు.
- Have you received any *hurt* from your fall? పడ్డందున నీకు గాయమేమన్నా తగిలినదా?
- I had no *idea* that you would come to-day. నేడు నీవు వత్తువన్న అభిప్రాయమే నాకు లేదు, నీవు రాబోతావని నేను తలచలేదు.
- They spend their time in *idleness*. వాండ్లు వృథా కాలమేడుము చేస్తారు; దినాలనువ్యర్థముగా పోగొట్టుతారు.
- Idolater*, one who worships idols. విగ్రహారాధకుడు, అనగా విగ్రహములను పూజచేసేవాడు.
- Alas! they live and die in *ignorance*. ఆ య్యో వాండ్లు అజ్ఞానముతో పుట్టి అజ్ఞానముతోనే చస్తారు.
- How long have you had this *illness*? ఈ రోగము నీకు యెన్నాళ్లుగా వున్నది?
- There is an *image* in that temple. ఆ గుడిలో పుక విగ్రహము వున్నది.
- Whence arose this *imagination*? ఈ తలంపు యెట్లా పుట్టినది?
- This is made of wood, in *imitation* of stone. రాతితో చేసినదానివలె అగుచుండేటట్టు యిది కొయ్యతో చేయబడ్డది.

This is a matter of great *importance*. ఇది నిండా ముఖ్యమైన విషయము, ఇది మిక్కిలి అగత్యమైన దని.

Have you seen the accounts of *exports and imports* for the past year? పోయిన సంవత్సరపు యెగుమతి దిగుమతి లెక్కలు చూచి వున్నావా?

They practise every kind of *imposition*. వాండ్లు శుభశ్రవణమైన మోసములు న్ను చేస్తున్నారు.

How can I believe an *impossibility*? అసంభావితమును నేనేమిగా నమ్మేది? ఒక నాటికి అయ్యేటిది కానిదాన్ని అయినదంటే నేను యేమిగా నమ్మేది?

He is a notorious *impostor*. వాడు మోసగాడని పేరుపోయినవాడు, వాడు పుకట్రసేధమైన వంతుడు.

The seal makes no *impression*. ఈ ముద్ర వదేదిలేదు, ఈ ముద్ర పాడిస్తే అంటేదిలేదు.

What he said made an *impression* on my mind. వాడు చెప్పినది నా మనస్సులో నాటి వున్నది, అతను అన్నది నా హృదయములో తగిలి వున్నది.

Will there be any *impropriety* in my asking this favour? ఈ పురుకారము చేయవలెనని నేను అడగడము అమర్యాదగా యేమైనా వుండునా? ఈ శుభాశయము చేయవలెనని నేను అనడములో అచారము యేమైనా వుండునా?

This is owing entirely to your *attention*. ఇది నీ అజాగ్రత వల్లనే కలిగినది.

Had this piece of wood been an *inch* longer, it would have answered the purpose. ఈ మాను యింకా పైక అంగుళము పొడుగుగా వున్నట్లయితే, అదనికి శుభివడిపోను.

He feels no *inclination* to study. వానికి చదువు మీద ఆశలేదు.

Do you know what is his *income*? వానికి వచ్చుబడి యెంతో నీవెరుగుదువా?

- Will my staying here till the first of next month be any *inconvenience* to you ? వచ్చే నెల మొదటిలేదీ వరకు నేను యిక్కడ ఉండడము మీకు యేమైనా యిబ్బందిగా ఉండునా ? తొందరగా ఉండునా ?
- He has lately had an *increase* of family. వారికి యిటీవల మరియొక బిడ్డ పుట్టి నది.
- He is *independent* of any one. వాడు పైకడికిన్ని లొంగినవాడు కాదు, స్వతంత్రుడు.
- Is there an *index* to this book ? ఈ గ్రంథమునకు సూచి ఉన్నదా ?
- How long have you been in *India* ? నీవు యిండ్యదేశములో యెన్నాళ్లుగా ఉన్నావు ? భారతవడములో యెన్నాళ్లుగా ఉన్నావు ?
- Have you read the *indictment* brought against him ? వాని మీద తెచ్చిన ఫిర్యాదును చదివి ఉన్నావా ? వాని మీద వ్రాశి యిచ్చుకొన్న నేరములను చదివినావా ?
- This is not a subject to be treated with *indifference*. ఇది ఆలస్యము చేయవలసిన విషయము కాదు. ఇది శుచిభ్రంతున్నది పోలని భండవలసిన శుభ్రము కాదు.
- I was formerly employed in Mr. —'s *indigo* factory. మునుపు పైక చొరవారి నీలి దొడ్డిలో కొలువు ఉంటిని.
- I heard of your *indisposition* last week. పోయిన వారములో నీవు నలుకువగా ఉన్నట్లు వింటిని.
- I saw him when he was an *infant*. వాడు బిడ్డగా ఉండేటప్పుడు వాణ్ని చూచితిని.
- From what you say, I draw this *inference*. నీ మాటను శుట్టి నేను యిట్లా తూహిస్తున్నాను.
- We ought to show kindness and respect to our *inferiors*, as well as superiors. పెద్దలయందు యెట్లాగో చిన్నలయందున్న ఆట్లాగే మనకు విశ్వాసమున్న ఆదరణయున్న భండవలసినది.

We have no *influence* over them. వాండ్లమీద మా హానిము సాగదు, వాండ్లమీద మా అధికారము చెల్లదు.

Where did you obtain this *information*? నీకు యీ సమాచారము యెక్కడ విక్కినది?

He possesses much *ingenuity*. • వాడు నిండా చతురత గలవాడు, నిండా చమత్కారి.

I have met with nothing but *ingratitude* for all the favours I have done him. నేను వానికి అనేక పుష్కారములు చేసిన దానికి వానివల్ల నాకు కృతఘ్నత తప్ప వేరేలేదు; నేను అన్ని పుష్కారములున్ను చేస్తే, ఇంత చేసి నానన్న తలంచినా వానికి లేదు.

The petition was signed by every *inhabitant* of the village. ఆ పూల్లో కాపురము చేసే శ్రుతిమనిషిని యీ విజ్ఞాపన పత్రికలో చేపాలు చేసినాడు, యీ అబ్జెక్టులో వ్రాలు పెట్టినాడు.

This conduct shows the greatest *inhumanity*. ఈ చేసిన పనివల్ల మహత్తైన క్రూరత్వము తెలుస్తున్నది.

They delight in all kinds of *iniquity*. వాండ్లకు సమస్తవిధములైన దుర్మగములయందే ఆనందము.

I never did him the least *injury*. నేను వానికి యెప్పుడున్ను రవంతైనా ఛెరువు చేసినది లేదు.

He practises all kinds of *injustice* towards the people. వాడు శ్రుజలకు అన్నివిధాల అన్యాయము చేస్తాడు.

By the grace of God let us endeavour to live a life of *innocence*. దేవుని దయ చొప్పున మనవల్ల పుకరికి పుక పుశుద్రవము లేకుండా కాలము తోళ్లేటట్లు చూతాము.

A coroner's *inquest* was held yesterday, on the body of a person who shot himself. తనకు తానే గుండు పెట్టి కాల్పుకొని చచ్చినవాని పీనుగ పడియుండగా, నిన్నటి దినము దుర్మరణమును విచారించే పుక అధికారి వచ్చి విచారణ జరిగించి పోయెను.

Read the *inscription* which is on that stone. ఆ రాతి మీద చెక్కిన శాసనము చదువు.

What kind of an *insect* is this? ఇది యేమిదైన పురుగు?

I have had several proofs of his *insincerity*. వాని వంచనను గురించి నాకు అనేక దృష్టాంతములు వున్నవి, నేను అనేక దృష్టాంతములు చూచి వున్నాను.

The goods are all ready for your *inspection*. తమరువచ్చి చూడడమునకు సరుకులు అన్ని సిద్ధముగా వున్నవి.

I will be with you in an *instant*. తక్షణాంశపులో తమవెద్దికి వస్తున్నాను.

Man acts from reason, animals from *instinct*. మనిషి వివేకమునుబట్టి నడుస్తున్నాడు, జంతువులు తమతమ స్వభావ గుణమును నుట్టి నడుస్తవి.

In Europe, and in Bengal are noble *institutions* for communicating knowledge. యూరోపు దేశములోనున్న, బంగాళా దేశములోనున్న, చదువుచెప్పుడమునకు మంచి మంచి బళ్లు వున్నవి.

I hold a policy of *insurance* to the amount of fifty thousand rupees on that vessel. ఆ వాడకు యాభైవేల రూపాయలకు ఆపాయభాయ నుత్తిక తీసి పెట్టుకొని యున్నాను. వీమాచేసి ఆ తాకితమును తీసి పెట్టుకొని యున్నాను, అసగా వెయ్యింటికి యింత అని యిచ్చి, ఆ వాడకు ఆపాయము వస్తే, ఆ వర్తకుడు నాకు యాభైవేల రూపాయలు అచ్చుకొనేటట్లు నుత్తము తీసి పెట్టుకొన్నాను.

She has a wonderful *intellect*. ఆమె యందు పుక అద్భుతమైన బుద్ధి వున్నది.

How long ago did you receive this *intelligence*? నీకు యీ సమాచారము వచ్చి యెన్నో అయినది?

Intemperance is hurtful to body and mind. అతి, శరీరానికిన్ని హాని, మనస్సుకున్న హాని; ఏదిన్ని అధికమైతే వెంటికి న్నిచెరువు, మనస్సుకున్న చెరువు.

Have you any *intention* to go to Europe? యూరోపు దేశమునకు పోవలెనని నీ కేమైనా ప్రదేశము వున్నదా? తా దృఢము వున్నదా?

There is no *intercourse* between them and us. వాండ్లకున్న మాకున్న సాంగత్యము లేదు.

I have no *interest* whatever in this matter. ఈ పనిలో నాకేమిన్ని శుట్టులేదు, ఆశలేదు.

If you know not the language of the country, you must converse through an *interpreter*. ఆ దేశభాష నీకు తెలియకుంటే, నీవు పుక దుబాళి గుండా మాట్లాడవలసివది.

Your coming here is an *interruption* to my business. నీవు యిక్కడికి రావడము నాపనికి ఆటంకము.

It is said, a house is to be built at Vepery for the benefit of *invalids*. రోగులకు స్వస్థముచేసే నిమిత్తము వేపేరిలో పుకయిల్లు కట్టించ బోతారట.

I have received an *invitation* to dine at his house to-day. నేటికి ఆతని యింటికి భోజనమునకు రమ్మని నాకు పుక చీటి వచ్చినది.

Where is the *invoice* of these goods? ఈ శురుకులకు ఆయా పురువుకు శుట్టుబడి వెలవేసి యుండే శుట్టి యెక్కడ?

The Company have given permission to clear the *island*. ఆ దీవిలో వుండే అడవి సరికి బాగు చేయుమని కుంకినీ వారి ప్రత్యరపు అయివున్నది.

The *jackal* is very cunning. సక్క నిండా బిత్తులవారి.

He is to remain in *jail* one twelve-month. వాడు చెరశాలలో శుంకత్సరము వుండవలసియున్నది.

I said so only in *jest*. నేను పూరికె యెంతాళికి అట్లా అంటిని.

Jewels—pearls, diamonds, &c. రత్నములు, అనగా ముత్యములు రవలు యెందలైనవి.

What I said was only in *joke*. నేను పూరికె యెంతాళికి అంటిని.

Bring the waste-book, *journal*, చిత్తులెక్క, వివరలెక్క, మొత్తలెక్క, లే. and ledger.

I am going a long *journey*. నేను పొడవైన దూరప్రయాణము పోతున్నాను.

This news affords me great *joy*. ఈ సమాచారము విని నాకు నిండా సంతోషమైనది.

The *judge* having summed up the evidence, the *jury* gave their verdict. న్యాయాధిపతి ఆయినవాడు సాక్ష్యముయొక్క సారాంశమును యెత్తించి జ్యూగానే, జూరీవాండ్లు తీర్పుచెప్పిరి, సభవారు కొనమాట చెప్పిరి.

He is a person of great *judgment*. వాడు నిండా తెలివిమంతుడు, వివేకశాలి.

Squeeze some *juice* out of this lemon. ఈ నిమ్మకుండు రసము పిండు.

The laws of the country secure *justice* between man and man. ఈ దేశ నిబంధనలు యెట్లావున్నదంటే, పౌరసమైక్యత ఆస్వాదము చేయగూడకుండా వున్నది.

He could say nothing in *justification* of his conduct. తాను చేసిన దానికి సమాధానము చెప్పలేకుండా వున్నాడు.

Break the shell of this cocoa-nut, and give me the *kernel*. ఈ పెంకాయ చిప్పను దగల గొట్టి ఆ కొబ్బరిన నాకు యియ్యి.

I saw a goat with two *kids*. రెండు పిల్లలుగల పుక మేకను చూచితిని.

They showed us very great *kindness*. మాయందు నిండా విశ్వాసము చేసినారు.

We travelled through the *kingdom* of Persia. మేము పర్షియా రాజ్యము గుండా వెళ్ళినాము.

Come, give me a *kiss*, then go and fly your *kite*. ఇండా, నాకు పుక ముద్దు యిచ్చి, గాలిపటము విడుపు పో.

This is a nice cat, she has two *kittens*. ఈ పిల్లి ముద్దుగా వున్నది, రెండు పిల్లలు వేసి యున్నది.

He fell on his *knees*, and asked pardon. చాడు మోకారింబి మన్నించవలెనని బలిమలుకొన్నాడు.

Try if you can open this *knife*. ఈ కత్తి మడుపు తీయ నీచేతనపుకు న్నుదేమో చూడు.

Here is a *knot* in this string, loose it. ఈ దారములో పైక ముడి కుడిపున్నది, దాన్నివిచ్చు.

What is wealth without *knowledge*? జ్ఞానము లేని ధాగ్యము యేల?

I have bestowed much *labour* in instructing him. వానికి నేర్పడమునకు నేను నిండా శ్రమగాన వడ్డాను.

There are fifty *labourers* employed at this work. అశునిని యాభైమంది కూలివాండ్లు చేస్తున్నారు.

It will cost a *lac* of rupees. దీనికి లక్ష రూపాయలు వట్టును.

This vessel is taking in her *loading*. ఈ వాడకు నీరుకు యెక్కుతూ పున్నది.

Hang this *lamp* in the hall. ఈ దీపమును కూటములో కట్టు, ఈ శ్రమిదెను ఆ కూటములో వేలాడగట్టు.

Will you go by *land* or by sea? మెట్టమార్గాన పోతావా? వాడ మీద పోతావా?

Mangapati is the *landlord* of this house. I am his tenant. ఈ యింటికి సొంత గాడు మంగపతి, నేను బాడిగెకు పుండేవాడను, ఈ యిల్లు మంగపతిది, యిందులో నేను అద్దెకు వున్నాను.

I should not like to live in this narrow *lane*. ఈ యిరకాటముగా పుండే నీందులో కాపురము పుండడమునకు నాకు యిష్టములేదు.

I am overcome with *languor*. నాకు నిండా బడలికగా వున్నది.

Melt this *lead* in the fire. ఈ నీసమును నివ్వన కరుగు.

I have taken a *lease* of this house for five years. అయిదు యేండ్లకు పైడంబడికె యిచ్చి, యా యింటిని బాడిగెకు తీసుకొన్నాను.

It is late, let us now take *leave*. ప్రొద్దు చాలా అయినది, శలవు తీసు
కొందాము.

He fell off his horse, and broke his *leg*. గుర్రము మీది నుంచి పడి, వానికా
లు విరిగినది.

Sir, are you now at *leisure*? can I speak with you? అయ్యా తమకు యిప్పుడు సావకాశ
మా? నేను తమతో మాట్లాడకూడ
నా?

Leper, one who has the leprosy. కుష్ఠురోగి, అసగా కుష్ఠురోగముగల
వాడు.

He treats every thing with *levity*. వాడు దేన్నినీ అగౌరవము చేస్తా
డు, అలక్ష్యముచేస్తాడు.

He was in prison, but is now set at *liberty*. వాడు చెరశాలలో వుండినాడు, అ
యితే యిప్పుడు విడుదల అయినా
డు.

Have you seen his *library*? వాడు సంగ్రహించి వుండే పుస్తకము
లను చూచి యున్నావా? వాని
పుస్తకశాలను చూచి వున్నావా?

Lift up the *lid* of this box. ఈ పెట్టె మూతను పైకి యెత్తు.

He thinks nothing at telling a *lie*. అబద్ధమాడడమును వాడు పుక యిది
గా యెంచడములేదు.

Life is short, we ought now to prepare for eternity. ఆయుస్సు అల్పము గనక, మనము
యిప్పుడే నిత్యత్వమును గురించి సి
ద్ధపడవలసినది; వుండబొయ్యేదిన
ములు కొంచెము, యితలో మన
ము పరమును గురించి సిద్ధపడవలె
ను.

I was out yesterday in a storm of thunder and *lightning*. ఉరుములు పెరుములు విస్తారముగా
వుండగా, నిన్నటి దినం వైట పో
యివుంటిని.

This house was struck by the *lightning*. ఈ యింటి మీద పడుగు పడ్డది.

This cloth must have a *lining*. ఈ గుడ్డకు పైక ఆస్త్రీ వేయవలెను,
యీగుడ్డకు మరి పైకగుడ్డ జంటించ
వలెను.

How many *links* are there in that chain? ఆ గొలుసులో యెన్ని పుంగరములు
చున్నవి?

A *lion* is stronger than a tiger. పులికంటె సింహమునకు బలము ఆ
ధికము.

Is the medicine you speak of a *liquid*? నీవు చెప్పేమందు పైక ద్రవద్రవ్య
మా? నీళ్లుగా పుండునా?

Write a *list* of things sent to Bangalore. బెంగళూరికి పంపించిన సామానుల
కు పైక పట్టివ్రాయి.

He is ill of the *liver* complaint. వాడు శుక్ల సెప్పితో పడివున్నాడు,
వానికి శుక్లశూల రోగము కనిపిం
చి యున్నది.

Are you acquainted with the prop- నూడంటు రాలియొక్క గుణములు నీకు
erties of the *loadstone*? తెలుసునా? కాంత రాయిలోపుం
డే గుణమును నీ వెరుగుదువా?

May I beg the *loan* of this book? ఈ పుస్తకమును నాకు కొన్నాళ్లు యి
చ్చి పెట్టుతారా?

Tell the baker to give three *loaves* of bread. మూడు రొట్టెలు యిచ్చుని రొట్టెలు
కాల్పేవానితో చెప్పు.

There is no *lock* to your box. నీ పెట్టెకు బీగములేదు.

When you go to Madras, buy నీవు చెన్నశుట్టణమునకు పోయినప్పుడు
me a *looking-glass*. నాకు పైక అద్దము కొనుక్కొని రా.

He has met with great *losses*. వానికి నిండా నష్టము వచ్చినది.

I purchased five *lots* at to-day's sale. నేటి విక్రయములో అయిదు లాట్లు
కొంటిని, నేటియేలములో అయిదు
శుద్ధులు కొన్నాను.

They have no *love* for each other. వాండ్లకు పైకరియందు పైకరికి విశ్వా
సములేదు.

Put this *luggage* in the boat. ఈ మూటలను ఆ పడవలో వెయ్యి.

Bruise this salt, it is all in *lumps*. ఇవన్ని గడ్డలు గడ్డలుగావున్నవి, యీ పుచ్చును పొడిచెయ్యి.

What is the name of this *machine*? ఈ యంత్రము శీరేమి?

Magazine, a place where things are deposited. కొట్టు, ఆసగా సామానులు పెట్టే చోటు.

For this offence he was taken before the *magistrate*. ఈ నేరమును గురించి వాణ్ని పోలీసు అధికారి వద్దకి కట్టుకొని పోయినారు; వాణ్ని యీ తప్పును గురించి కొట్టు తిట్టు మొదలయిన వాటిని విచారించే అధికారి యెడటికి తీసుకొని పోయినారు.

He has five *men-servants*, and two *maid-servants*. వాని వద్ద ఆయిదుగురు కునివాండ్లు న్ను యిద్దరు కునికత్తెలున్ను చున్నారు.

She lives with her *mamma*. ఆది తల్లివద్ద వున్నది, ఆది తల్లియింట్లో వున్నది.

We ought to love all *mankind*. మనుష్యులయందు మనకు ప్రీతి వుండవలసినది.

He spoke to us in a kind *manner*. వాడు మాతో విశ్వాసముగా మాట్లాడినాడు.

This garden needs some *manure*. ఈ తోటకు కొంత యెరువు కావలసి యున్నది.

Show me a *map* of Madras. చెన్నకట్టణమును వ్రాశి యుండే చిత్రమును చూపు.

This floor is paved with *marble*. ఈ తళవరణ చలవరాతితో శుభ్రపడి యున్నది, అడుగుకు శ్రేష్ఠమైన రాళ్లు వేళి యున్నది.

Put a *mark* on the paper that is your's. నీ కాకితము మీద లుక గురుకు పెట్టు.

I have been to the *market*. అంగడి వీధికి పోయివుంటిని.

When will their *marriage* take place? వాండ్లకు పెండ్లి యెప్పుడు?

- He is a kind *master*. ఆయన చల్లని ప్రభువు, ఆయన మంచి మహారాజు.
- Tell the carpenter and his *mate* to come to-morrow. ఆ వడ్లవాణ్ణిని వారి చేతికింద శని చేశేవాణ్ణిని రేపు రమ్మను.
- How can they work without *materials*? సామానులు లేకుంటే వాండ్లు యెట్లా శని చేయగలరు?
- By what *means* will you be able to do this? దీన్ని నీవు యేవిధముగా చేయబోతావు? ఏ ప్రపాయముచేత దీన్ని నీవు చేయగలవు?
- This is a kind of *measure*. ఇది పైక కొలిచే సాధనము, (శేరు, శుడి, తూము వంటిది.)
- You are beyond *measure* extravagant. నీవు అపరిమిత ప్రయము చేస్తున్నావు.
- I am reading a book of *memoirs*. నేను చరిత్రల పుస్తకము చదువుతున్నాను.
- Make a *memorandum* of this. దీన్ని జ్ఞాపకానికి వ్రాసిపెట్టు.
- I have a bad *memory*. నాకు చెడు మరుపు.
- This is an article of *merchandise*. ఇది పైక వర్తకపు దినుసు.
- He is now a *merchant* in Madras. వాడు యిప్పుడు చెన్నపట్టణములో పైక వర్తకుడుగా వున్నాడు.
- She is a woman of great *merit*. ఆమె నిండా గుణవంతురాలు.
- Which is the best *method* of learning a language? ఒకవిద్యను నేర్పుకోవడమునకు మంచి మార్గము యేది? ఒకవిద్యాభ్యాసము చేయడమునకు యేది మంచి ప్రపాయము?
- Shall I place it at the end, or in the *middle*? దాన్ని కొనస పెట్టుదునా? నడమ పెట్టుదునా?
- I did not arrive there till *midnight*. రాత్రి రెండు గంటల వరకు నేను అక్కడికి చేరలేదు.
- Grind this wheat in the *mill*. ఈ గోధుములను తిరగట వినురు.
- I have considered this in my own *mind*. దీన్ని నా మనస్సులో యెంచుకొని వున్నాను.

Tin and copper are dug out of *mines*. తగగమునున్న రాగినిన్ని గనులలో తవ్వి'యెత్తుతారు.

Mint, the place where money is coined. టంకసాల, అసగా రూపాయలు పై సాలు వేశేచోటు.

They are full of *mirth*. వాండ్లు పుల్లాశి భరితులై పున్నారు.

He is always in *mischievous*. వాడు యేవేళ దుష్టశని చేస్తూ వుంటాడు.

Misers never think they have money enough. లోభులు రూకలు చాలునని యెన్నటికిన్ని యెంచరు; ఓశిసారి టంకగా వుండేవాండ్లు తమకు వుండే రూకలు చాలునని యెన్నటికిన్ని తలచరు.

They live in great *misery*. వాండ్లు నిండా కడగండ్లు పడుతున్నారు; దురవశ్యుని పొంది పున్నారు.

He has met with many *misfortunes*. వారికి అనేక అశుభాలు వచ్చినవి.

This is owing to your *mismanagement*. నీలో నిర్వాహము లేనందువల్ల యిట్లా అయినది; నీలో సామర్థ్యము లేకుండైనందుచేత యింతకాడికి వచ్చినది.

She can tell you in a *moment*. ఆమె నీకు ఊణములో చెప్పగలదు.

The *moon* has not yet risen. చంద్రోదయము యింకాకాలేదు.

The *motion* of this wheel is very quick. ఈ చక్రము తిరగడము అతిత్వరగా వున్నది; ఈ చక్రము నిండా వడిగా తిరుగుతున్నది.

What is your *motive* for doing this? ఇట్లా చేయడమునకు నీ అభిప్రాయము యేమి?

Have you seen the Himalaya *mountain*? హిమవత్సర్వతమును చూచి పున్నావా?

There is a deal of *mud* on the side of the river. ఏటి మైదాన నిండా మురద వున్నది.

- I have bought a *mule* for two hundred rupees. ఇన్నూరు రూపాయలకు పుక కంకర గాడిదను కొన్నాను.
- Are you fond of *musk*? నీకు సంగీతము యిష్టమా?
- This is a *mystery* which none can comprehend. ఇది పుక శరమ రహస్యము, దీన్ని తెలుసుకో గలవాడు లేడు; ఇది పుక గోశ్యము, దీన్ని యెవరున్ను కనుక్కోలేరు.
- Have you read this *narrative*? ఈ చరిత్రను చదివి పున్నావా?
- His praise is spoken of by the whole *nation*. ఆ దేశస్థులు అందరున్ను అతనికి ర్తిని చెప్పుతున్నారు.
- He is a *native* of Madras. వాడు చెన్నశుట్టణములో పుట్టినవాడు, వానికి జన్మభూమి చెన్నశుట్టణము.
- The tiger is fierce by *nature*. పులి జన్మతః క్రూరత్వము గలది.
- Have you learnt *navigation*? నీకు మాలిమి శాస్త్రము తెలుసునా? నీకు వాడను గడిపే విద్య తెలుసునా?
- There is no *necessity* for your going there. నీవు అక్కడికి పోవలసిన అగత్యము లేదు.
- You have no *need* of his assistance. నీకు అతని సహాయము అక్కరలేదు.
- This is owing to your *neglect*. ఇది నీ అసాగ్రత వల్ల కలిగినది.
- He is a *neighbour* of mine. వాడు మా పొరుగున వుండేవాడు.
- Thou shalt not covet thy *neighbour's* house, nor his wife. శర గృహమును గాని శర భార్యను గాని నీవు ఆశించరాదు.
- I have broken the *nib* of my pen. నా పేనా మొన విరిగి పోయినది.
- I went there, but saw *nobody*. నేను అక్కడికి పోతిని గాని, పుకరినిన్ని చూడలేదు.
- I cannot bear so much *noise*. అంత చప్పుడు నేను తాళలేను, అంత శబ్దాడి నాకు కూడదు.
- What they say, is mere *nonsense*. వాండ్లు చెప్పేది వట్టి ఓబ్బి.

He asked, but I gave him *nothing*. వాడు నన్ను అడిగినాడు గాని, నేను
యేమిన్ని యివ్వలేదు.

They are fond of *novelty*. వాండ్లు నూతన ప్రియులు, కొత్తదా
ని మీద వాండ్లకు నిండా బులువు.

What *number* of persons were *present*? ఎన్నిమంది వచ్చి వుండిరి?

They took with them their little child and its *nurse*. బిడ్డనున్న దాదినిన్ని కూడా తీసు
కొని పోయిరి.

How can the boatman row with-
out *oars*? అల్లిశ కర్రలు లేకుంటే, బడవవా
డు బడవను యెట్లా తోసును?

In a court of justice, it is custom-
ary for a witness to take an
oath. న్యాయశిథలలో సాక్షులు శత్రము
చేయడము వాడుక; న్యాయశిథ
లో వాడుకగా సాక్షిచేత శత్రము
చేయిస్తారు.

It is right that you pay *obedience*
to his orders. ఆయన పుత్రులకు శ్రుకారం నీవు నడు
చుకోవలసినది న్యాయము; అతని
ఆజ్ఞాపాలనము నీకు కర్తవ్యము.

What was the *object* of your go-
ing there? నీవు యేమి అభిప్రాయమును వట్టి అ
క్కడికి పోయినావు? నీవు యేమి
యెంచుకొని అక్కడికి పోతివి?

I have no *objection* to do as you
propose. నీవు చెప్పే శ్రుకారముగా చేసేదాని
కి నావల్ల ఆక్షేపము లేదు.

This is an *obstacle* in the way of
my learning. నా చదువుకు యిది పైక విఘ్నము.

There was no *occasion* for your
coming here. నీవు యిక్కడికి రావలసిన శ్రయోజన
ములేదు, అక్కరలేదు.

To-morrow will be my son's wed-
ding, I shall be happy to see
you at my house on the *occa-
sion*. రేపు నా కొడుకుకు పెండ్లి, అట్టి శుభ
యములో తమరు మా యింటికి వ
చ్చి వుంటే, నాకు నిండా సంతోష
ముగా వుండును.

This is a remarkable *occurrence*. ఇది పైక వింతదని శంభవించినది.

What *offence* have I committed ? నేనేమి అపరాధము చేసినాను ? నా
వల్ల వచ్చిన నేరమేమి ?

I am now going to Mr.—'s *office*. నేను యిప్పుడు ఆతని కచ్చేరికి వెళ్లు
తున్నాను.

He is an *officer* of the police. వాడు పోలీసు బంట్రోతు.

There is no *oil* in the lamp. శ్రుమిడెలో నూనెలేదు.

There has been some *omission* in
copying the letter. ఆ జాబును చూచి వ్రాయడములో
కొంత విడిచి పోయినది.

What is your *opinion* on this sub-
ject ? ఇందున గురించి మీ అభిప్రాయము
యేమి ? నీవునన్ను యెట్లాచూస్తాది ?

I shall go to Madras by sea the
first *opportunity*. వాడ పోబాయ్యే సమాచారము తెలి
యగానే చెన్నకట్టణమునకు పో
బోతాను ; మొదట పోయ్యే వాడ
లో చెన్నకట్టణమునకు పోతాను.

He has met with much *opposition*. వానికి నిండా విరుద్ధము జరిగినది ;
శ్రుతికూలము నడిచినది.

I have bought some *oranges*. కొన్ని కిష్కిలి బండ్లు కొన్నాను.

He is celebrated as an *orator*. వాడు వక్తరిగా ప్రసిద్ధిని పొందినాడు,
వాడు బాగా మాట్లాడేవాడని పేరె
త్తినాడు.

This school is without *order*. ఈ కులైకూటములో క్రమము లేదు.

Sir, what are your *orders* ? ఆయ్యా యేమి పుత్రులు దయచేస్తా
రు ? యేమి ఆజ్ఞాపిస్తారు ?

Do you know the *origin* of this
saying ? ఈ సామిలెకు మూలము యేమి ? యీ
కథ యెట్లా పుట్టినది ?

They wear different kinds of *or-
naments*. వాండ్లు నానావిధమైన ఆభరణము
లు ధరిస్తారు ; వాండ్లు అన్నివిధాల
సొమ్ములు పెట్టుతారు.

These children are *orphans*. వీండ్లు తల్లిదండ్రులు లేని బిడ్డలు.

He did that only through *ostenta-
tion*. ఊరికె జంభానికి దాన్ని చేసినాడు.

I have seen the *outside* of the house, show me the *inside*.
 ఆ యింటి బయటి తట్టును చూచి పున్నాను, లోతట్టును నాకు చూపు.

Who is the *owner* of the house? ఆ యింటికి కర్త యెవడు? సొంతగాడు యెవడు?

I have received a *packet* from Bengal. బంగాళాలో నుంచి నాకు పుక కట్ట వచ్చినది.

I have a *pain* in my head. నా తల సెన్నున్నది, నాకు తల సెప్పిగా వున్నది.

Where did you get this *paint*? ఈ వర్ణము నీకు యెక్కడ చిక్కినది?

This is a beautiful *painting*. ఈ చిత్రము అందముగా వున్నది.

Have you read that *pamphlet*? ఆ చిన్న పుస్తకము చదివినావా?

There are ten *panes* of glass in this window. ఈ కిటికిలో పది అడ్డపు బిళ్లలు వున్నవి.

I have forwarded to him the *parcel*. ఆ మూటను అతనికి పంపించినాను.

Sir, I beg your *pardon*. అయ్యో తమరు మన్నించవలెను, మీ మించ వలెను.

He said that his *parents* had given him leave to do so. అట్లా చేయుమని వారికి వాడి తలిదండ్రులు సెలవిచ్చినారని అంటాడు.

Parrots may be taught to speak. చిలుకలకు మాట్లాడ నేర్పు వచ్చును.

I find I am mistaken in this *particular*. ఈ విషయమందు నేను పొరబాటు పడ్డట్లు వున్నది.

He is a *partner* in the house of Messrs — & Co. రాజశ్రీ గారు మొదలయినవారి కొరీలో వాడొక పాలికాపు.

Each of them favours his own *party*. వారు వారు తమ తమ వాండ్ల మీద శుభముగా వుంటారు.

Have you produced a *pass* for these goods? ఈ సరుకులకు రహదారి చూపినావా?

I have taken my *passage* for Bombay. బొంబాయికి పోవడమునకు పుక వాడ మాట్లాడుకొన్నాను.

How many *passengers* were there in the ship? ఆ వాడలో చేకొంతరమునకు వెళ్లే వాండ్లు యెందరు వుండిరి?

One ought never to be in a *passion*. కోరుము యెవరికి యెన్నటికిన్ని కారాదు, మండిపడడము కారాదు.

He has obtained a *passport* to go to Arcot. ఆరికాటికి పోవడమునకు సెలవు నీటి పుచ్చుకొన్నాడు, రహదారి నీ సుకొన్నాడు.

Make some *paste* to paste this paper with. ఈ కాకితము అంటించడానకు కొంచెము పిండి జొర్రత చెయ్యి.

This *path* leads to the village. ఈ దోవ ఆ పూరికి పోతున్నది, ఈ దారి ఆ పూరికి నీసుకొని పోయి విడుస్తున్నది.

It becomes us to exercise *patience* in adversity. కష్టము వచ్చినపుడు ధైర్యమును అవలంబించడము మనకు మంచిది.

He is the *patron* of learning. వాడు విద్యా పరిపాలకుడు, వాడు చదువుకు బట్టుకొడు.

Under whose *patronage* has this work been commenced? ఎవరి ప్రాశంకమును శుట్టి యీ శుని తలపెట్టుకోబడ్డది? ఈ శునికి ఆరంభములో యెవరి సహాయము వుండినది?

You must give me a *pattern* to work by. ఒక మాదిరి యిస్తే, దాన్ని చూచి ఆశ్రుకారముగా చేస్తాను.

I have received a month's *pay* beforehand. నేను నెల దినముల జీతము ముందుగా నీసుకొన్నాను.

When will be the time of *payment* for these goods? ఈ సరుకులకు రూకలు యెన్నాళ్లకు చెల్లించవలసినది? ఈ సరుకులు యెన్నాళ్ల వాయిదాకు యివ్వబడ్డది?

We have no *peace* when he is present. వాడు వుండేంత మట్టుకు మాకు నెమ్మదిలేదు.

For doing this you must pay a *penalty*. ఈ దుని చేసినందుకు నీవు అపరాధము యివ్వవలసినది.

Lend me your *penknife* to cut this *pencil* with. ఈ పెన్ క్నైలును చివ్వుడమునకు నీ పేనాకర్తి రవంత యియ్యి.

Beat this *pepper* in the mortar. ఈ మిరియాలను రోట్లో వేసి దంతు.

We ought to aim at *perfection*, though we cannot attain it. మనము సిద్ధిని పొందడము దులకాభమైనా యత్నము చేసి చూడవలసినదేను.

Every apartment was filled with fragrant *perfumes*. ఏగది చూచినా సుగంధ ద్రవ్యముల వాసనతో నిండి భుంకినది.

The present is a *period* of vast improvement in science. ఇది విద్యకు నిండా అభివృద్ధి అయిన కాలము, యిది విద్యకు నిండా భుచ్చాయ దశ.

I have *permission* to be absent three months. నేను మూడు నెలలకు సెలవు తీసుకొన్నాను.

Have you obtained a *permit* for these goods? ఈ సరుకులకు రహదారి తీసుకొన్నావా?

He is a man of great *perseverance*. వాడు బట్టిన పట్టు పదిలే వాడు కాదు, వానిది కోటి పట్టు; దేన్నిన్ని జీమూరముగా బట్టేవాడు.

It was owing to his *persuasion* that I did so. వాని బోధన వల్ల నేను అట్లా చేసినాను.

You must make a *petition* to the Board of Trade. వర్కవు శుభ వారితో మనవి చేసుకో.

Have you a *phial* in which to put the medicine? ఆ మందును వేయడమునకు నీవద్ద బుడ్డి భున్నదా?

This *phrase* is very common. ఇది నిండా వాడుకైన మాట.

Do you know what *physician* attends him? వానికి బికిచ్చ చేసే వైద్యుడు యెవడో? నీకు తెలుసునా? వానికి యేవైద్యుడు చూస్తున్నాడో నీకు తెలుసునా?

I am not fond of taking *physick*. మందు తీసుకోవడమంటే నాకు యిష్టము లేదు.

What is the price of this jar of *pickles*? ఈ పూరుగాయ జాడికి ధర యేమి?

I will show you a beautiful *picture*. నీకు పైక ఆందమైన చుటమును చూపుతాను.

Give me a small *piece* of paper. నాకు పైక చిన్న కాకిరపు కునక యియ్యి.

He is a person of great *piety*. వాడు నిండా భక్తుడు.

Drive those *pigs* out of the garden. ఆ చుంది పిల్లలను తోటలో నుంచి వెళ్లగొట్టు.

He is become a *pilgrim*, and is gone on *pilgrimage*. వాడు యాత్రాశరుదై యాత్ర వెళ్లి పున్నాడు.

His house is ornamented with *pillars*. వాని యిల్లు స్తంభములచేత అలంకరించబడి పున్నది.

I want a pair of *pincers*. నాకు పైక చుటకార కావలెను.

Whose is that *pinnacle* which is now passing? ఆ పోతూ పుండే చిన్న కుడవ యెవరిది?

I was near falling into a *pit*. నేను పైక గొయిలో కుడబొత్తి, కుడక తప్పితిని.

We ought to exercise *pity* towards the afflicted. ఆ కుడను పొంది యుండే వాండ్లయందు మనము విశ్వాసుము చేయవలసినది.

What a *pity* you did not tell me this before! అయ్యో, దీన్ని నాతో ముందరనే చెప్పుక పోతివే!

What is the name of the *place* where he lives? వాడు కాపురము పుండే స్థలము పేరు యేమి?

There is no end to the *plague* and trouble of this business. ఈ కుని గురించిన యిబ్బందికిన్ని శంకటమునకున్ను అంత్యము లేదు.

Have you seen the *plan* of the building? ఆ యిల్లు కట్టవలసిన విధమును గురించి వ్రాసిన చుటమును చూచిరావా?

- Smooth this board with a *plane*. చిత్రికతో యానులకను నున్నగా చెయ్యి, తోశుడతో యానులకను నున్నగా తోము.
- Are these *planks* for sale? ఈ నులకలు అమ్మేవా?
- They spend their time in *play*. వాండ్లు ఆటలతో పొద్దుపుచ్చుతారు.
- What *pleasure* is there in being idle? ఊరికె కూర్చుండడములో యేమి సుఖము?
- Take as much as you please, I have *plenty*. నా వద్ద చాలా వున్నది, నీకు యిట్టమై సంత యెత్తుకో.
- I have a *plough*, and one pair of oxen. నాకు పైక నాగలున్ను రెండు యెడ్లన్ను వున్నవి.
- He is a *poet*, have you seen his last *poem*? వాడు పైక కవి, వాడు కడనట చేసిన వాక్యమును చూచినావా?
- Are you fond of reading *poetry*? కావ్యములు చదవడములో నీకు ఆసక్తి వున్నదా?
- This needle has no *point*. ఈ సూదికి మొన లేదు.
- She has been at the *point* of death. ఆది చచ్చి బ్రతికినది.
- He received us with the greatest *politeness*. మేము వాని వద్దకి పోయిన దానికి నిండా మర్యాదగా మమ్మున విచారించినాడు, ఆదరించినాడు.
- He rides out every morning on his *pony*. వాడు ప్రతి దినమున్ను తెల్లవారిపూట పైగోనుట్టము మీద యెక్కి బయట పోతాడు.
- The *pores* of the skin are not perceptible. రోమ కూతుములు కండ్లకు అగుచుడవు, తోలులో వుండే వెజ్జములు కండ్లబడవు.
- I have his *portrait* in my possession. వాని ఛావమును చూచి ప్రాసిన నటము నా వద్ద వున్నది, వానివలె తద్వత్తుగా ప్రాసిన నటము నా వద్ద వున్నది.

- There is no *possibility* of your getting there to-day. నేడు నీవు అక్కడికి చేరడము దుస్స
రము.
- What will be the *postage*? తపాలు కూలి యేమి వుండును? యెంత
త వుండును?
- I have sent word to the *post-master*. తపాల అధికారికి చెప్పి పంపించి
నాను.
- If the letter goes by to-day's post, you must send it to the *post-office* now. నేటి తపాలులో ఆ జాబు పొయ్యేట
ట్టుయితే, నీవు దాన్ని యిప్పుడే త
పాలు కచ్చేరికి పంపించ వలసి
నది.
- I mentioned that in the *postscript* of my letter. నా జాబులో తాజా కలములో దా
న్ని పుదాహరించి నాను, ఆ సంగ
తిని నా జాబులో వ్రాయ మరిచి
అడుగున మళ్ళీ వ్రాసినాను.
- Why do you sit in that *posture*? ఆ రీతిగా యేల కూర్చున్నావు? కా
ళ్లను చేతులను ఆ విధముగా పె
ట్టుకొని యేల కూర్చున్నావు?
- Though in great *poverty*, she is not unhappy. అంత దరిద్రములో వుండినప్పటికిన్ని
దానికి మనసులో వ్యాకులము లే
దు.
- It is beyond my *power* to understand this. దాన్ని తెలుసుకొనేంత శక్తి నాకు
లేదు, దాన్ని తెలుసుకోవడమున
కు అది నా శక్తిని మించి వున్నది.
- Whence arose this *practice*? ఈ జాదుక యెట్లా కలిగినది?
- Good men spend much of their time in *prayer* and *praise* to God. శుజ్జనులు దేవుని ప్రార్థనలో నున్ను
శుభి యందున్ను నిండా కాలయే
రుము చేస్తారు, మంచివాండ్లు దేవు
ణ్ని ప్రార్థిస్తూ పోత్రము చేస్తూ త
మ ప్రార్థనను బహుళము గడుపుతా
రు.

In the book which you gave me, నీవు నాకు యిచ్చిన పుస్తకములో
are many excellent *precepts*. మంచి నీతి సూత్రములు కానా
వున్నవి.

He is less capable than his *predecessor*. ఈ పనిలో ముందర వుండిన వాని
కంటె వీనికి సామర్థ్యము తక్కువ;
వచ్చిన వానికంటె ఈయనవాడే
గట్టివాడు.

Your *prediction* has been fulfilled. నీవు చెప్పిన ప్రకారమే అయినది,
నీ మాటే ఫలించినది.

We ought to get rid of *prejudice*. మనము దురభిమానము విడిచిపెట్టవల
సినది, న్యాయ న్యాయములు వి
చారించ కుండా తాను చుట్టిన కో
డికి వైకటే కాలు అనడము కా
రాదు.

He received a *premium* of one hundred rupees. వానికి నూరు రూపాయలు బహుమా
నము వచ్చినది, అదితి వచ్చినది,
తరుగు విక్రినది.

The doctor wrote this *prescription*. ఈ మందును యీ విధముగా తీసు
కోవలసినదని యీ చీటిని ఆ వై
ద్యుడు వ్రాసినాడు.

He said so in my *presence*. నా యెడల అట్లా చెప్పినాడు, నా
సమక్షములో అట్లా చెప్పినా
డు.

Through the blessing of God, I owe the *preservation* of my
life to this medicine. దేవుని అనుగ్రహము చూపున యీ
మందు నా ప్రాణమును కాపాడి
నది, యెత్తి యిచ్చినది.

Are you fond of *preserves*? చక్కెరలో వేసి కాపాడి పెట్టిన పం
డ్లు నీకు యిష్టమా?

Do you know who is the *president* of that society? ఆ సభాద్యక్షుడు యెవడో నీ వెరు
గుదవా?

Your book was printed at the *Mission Press*. నీ పుస్తకము మిషను అచ్చుకూటము లో అచ్చువేయ బడ్డది.

This is merely a *pretence*. ఇది వట్టిసాకు, ఇది వట్టి నెతుము.
We ought to shun *pride*. మనము గర్వమును విడిచిపెట్ట వలెను,
మనకు అహంకారము కారాదు.

The *prisoners* were all set at liberty. కయిదీలు అందరున్ను విడుదల చేయ బడ్డారు.

Is there any *probability* of my seeing him? నేను అతన్ని చూచే యోగము యే మైనా కద్దా? ఏద్యము యేమైనా ఉన్నదా?

Those articles are the *produce* of this country. అవి యీ దేశములో ఉత్పత్తి అయిన వస్తువులు, యీ భూమి నుండిన శీరుకులు.

We must keep our *promises*. మనము అన్నకూటను కాపాడ వలెను, చెప్పిన కాడికి చేసి తీర వలెను, అడి తప్పరాదు.

Is my *pronunciation* correct? నా ఉచ్చారణ సుబద్ధముగా ఉన్నదా?

What *proof* can you give of this? దీనికి యేమి ప్రమాణము చెప్పుగలవు? దీన్ని యెట్లా నిరూపించ గలవు?

If you take away this *prop*, the roof may fall. ఈ పోటిని తీసివేస్తేవా మైకట్టు పడి పొయ్యారి, ఈ అనికను తీసి వేస్తే వన్నా ఆ యిల్లు కూలును.

He is a person of *property*. వాడు ఆస్తికావు, ధనవంతుడు.

You will receive your due *proportion* of profits. వచ్చే లాభములో నీకు న్యాయముగా రావలసిన భాగము నీకు వచ్చును, నీ అంశము నీకు శరిగ్గా చేరును.

Are you the *proprietor* of the house? ఆ యింటికి నీవు సొంతగాడవా?

I see no *prospect* of his recovery. వానికి కుదిరే అశుభము కానము,
 స్వస్థమయ్యే గతి అగుచుండ లేదు.

He is now in great *prosperity*. వాడు యిప్పుడు మహాదైవ్యములో
 పున్నాడు.

They fled to the king for *protec-* వాండ్లు రాజును ఆశ్రయించిరి, శర
tion. ను జొచ్చిరి.

Alas! they are without a *protec-* ఆయ్యో వాండ్లను కాపాడే వాడు
tor. లేచే, వాండ్లను రక్షించే వాడు
 లేదు.

This is a common *proverb*. ఇది అందరికిన్ని తెలిసిన సామిర,
 యిది అందరున్ను యిరిగిన సామి
 లేను.

Providence directs all things. ఈశ్వరాజ్ఞ చొప్పున సమస్తమున్న
 నడుస్తున్నది.

This disorder has spread through the whole *province*. ఈ రోగము చేకమంతటా వ్యాపించి
 పున్నది.

We were five days without *pro-* అయిదు దినములు భోజనసామగ్రి లే
vision. క పుంటిమి, తినేటందుకు యేమిన్ని
 లేకుండా పుంటిమి, ఆహారము
 లేకుండా పుంటిమి.

Have you made *provision* for the journey? ప్రయాణమునకు కావలసిన సామగ్రి
 సిద్ధము చేసినావా? దోవలో కూ
 టికి కావలసిన దాన్ని యెత్తి కట్టు
 కొన్నావా?

A *puff* of wind will upset this boat. భస్మని పైక గాలి కొట్టితే యీ నుడ
 వ పొల్లిపోను.

Let me feel your *pulse*. నీ ధాతువు చూడనియ్యి, నీ చెయి చూ
 స్తాను.

What *punishment* does he de- వీడు యే శిక్షకు పాత్రుడు? అర్హుడు?
 serve? వీనికేమి శిక్ష చేయవచ్చును?

I am reading a dialogue between a pupil and his preceptor.

చదువుకొనే పుక బిల్లకాయకున్న
వాని ప్రపాఠ్యాయులకున్న జరిగిన
సంభాషణ శుశ్రూకమును చదువు
తున్నాను, గురుశిష్య సంవాదము
చదువుతున్నాను.

There were few purchasers.

కొనే వాండ్లు అరుదుగా వుండిరి, నీ
సే వాండ్లు మట్టు.

For what purpose do you intend this ?

ఏ ప్రదేశమును నుట్టి దీనికి యత్నము
చేయున్నావు? ఏ అభిప్రాయమును
నుట్టి దీనికి మొదలు పెట్టుతున్నా
వు?

He has found a purse with five gold mohurs in it.

అయిదు మోహిరీలు గల పుక సంచి
వానికి విక్రియది; వానికి పుక సంచి
విక్రియది, అందులో అయిదు మో
హిరీలు వుండినవి.

Your pursuit of pleasure will be fruitless.

నీవు సుఖమును కోరుతావు గాని అది
నీకు కలగదు.

He possesses many excellent qualifications.

వాని యందు శాస్త్ర విశేష గుణములు
వున్నవి.

Of what quality is this cloth ?

ఇది యేవిధ మైన గుడ్డ? ఇది యే రకం
బట్ట?

What quantity do you wish for ?

నీకు కావలసినది యెంత?

They appear to be fond of quarrels.

వాండ్లు జగడగంటి వాండ్లుగా వుండే
టట్టు వున్నది, వాండ్లకు కలహమే
కల్యాణముగా వున్నట్టున్నది.

Is the work printed in folio, quarto, octavo, or duodecimo ?

ఒక కాకితమును రెండు పుటములు
అయ్యేటట్టుగా మడిచి అచ్చువేసిన
పుస్తకము, నాలుగు పుటములు అ
య్యేటట్టు మడిచి అచ్చువేసిన పు
స్తకము, యెనిమిది పుటములుగా
మడిచి అచ్చువేసిన పుస్తకము, న

దెండు వక్త్రములు అయ్యేటట్టుగా
మడిచి అచ్చవేసిన శుశ్రూకము, నీటి
లో యే శుశ్రూకము అయ్యేటట్టు ఆ
గ్రంథము అచ్చవేయ బడ్డది?
(ఈ శుశ్రూకములు పైకటి కొకటి చి
న్నవిగా వుంటవి)

The king and queen were both present. రాజు, రాణి ఉభయులు యెదుట వుం
డిరి.

What are the queries which you propose? నీవు అడిగే మాటలు యేమి? శ్రశ్శలు
యేమి?

Please give me a quill and a quire of paper. ఒక చెక్కని నిండు పేనానున్న పైక
దస్త్రా కాకితములున్న నాకు దయ
చేస్తున్నారా.

This is a quotation from some other book. ఇది వేరే యేదో గ్రంథములో నుంచి
తెచ్చిన వుదాహరణ.

He lost all his money at a horse race. ఒక గుర్రపు పందెములో వాని రూక
లు అంతా పోయినది.

Paper is made of rags. కాకితములు చింపి గుడ్డలతో చేయబ
డుతవి.

Some of the garden rails are broken. ఆ తోట కటకటాలలో కోన్ని విరిగి
పోయినవి, ఆ తోట గ్రాదెలు కొ
న్ని విరిగి పోయినవి.

There has been much rain this month. ఈ నెలలో మంచి వాన కురిసినది.

Look! there is a beautiful rainbow. అదుగో చూడు, పైక సొగసైన యిం
ద్ర ధనుస్సు వేసి వున్నది.

Are you fond of raisins? నీకు ద్రాక్ష పండ్లు యిష్టమా? (యెండు
ద్రాక్ష అని అర్థము.)

What is his rank in the army? దండులో వానికి వుండే పట్టుకేయ యే
మి?

At what *rate* did you buy this cloth? ఈ గుడ్డను యేమి వలకు కొన్నావు?

The *rays* of the sun are very powerful. సూర్య కిరణములు నిండా పుగ్రములుగా పున్నవి.

There are twenty quires of paper in one *ream*. 20 రీముకు యిరువై దస్తాలు.

Man is possessed of *reason*, the beasts are not. మనుష్యులకు మంచి చెడు అనే జ్ఞానము పున్నది, జంతువులకు లేదు; మరియు విచేకము కద్దు, గొడ్డుకు లేదు.

What is the *reason* you cannot be silent? నీవు సొరు మూసుకొని పుండలేనందు కేమిచేతువు?

Please to give me a *receipt* for the money. ఆ రుకలకు నాకు చెల్లునీటి దయ చేయండి.

Did you meet with a kind *reception*? నీవు పోయినందుకు నీకు స్వాగతము జరిగినదా? నిన్ను చక్కగా విచారించినారా?

Do you know the *recipe* for this medicine? ఈ మందుకు యోగము నీకు తెలుసునా? యే యే దినుసులను వేసి యా మందును యెట్లా చేసేదో నీకు తెలుసునా?

I have no *recollection* of his having told me this. వాడు దీన్ని నాతో చెప్పిన జ్ఞాపకము నాకు లేదు.

Sir, be pleased to give me a letter of *recommendation* to that gentleman. అయ్యో ఆ దొరవారి పేరిటికి పుక సిఫారసు కాకితము దయచేయవలెను; అయ్యో నాదని అనుకూలము చేసేటట్లు ఆ పెద్దమనిషి పేరిటికి పుక జాబు దయచేయవలెను.

I desire no *recompence* for serving you. నేను పుక ఫలమునుకోరి తమకు దీన్ని చేయలేదు.

She is gone there for the *recovery* of her health. ఒళ్లు స్వస్థము చేసుకోవడమునకు ఆమె ఆక్కడికి పోయి పున్నది.

Can you give me a *reference* to any one respecting your character?

ఇట్టివాణ్ని అడిగితే నా యోగ్యత తెలుసునని పుకట్టి చెప్పగలవా?

He made no *refusal*.

వాడు లేదనలేదు, కాదనలేదు, వాడు శ్రుతికూలించలేదు.

I bear him very great *regard*.

వానియందు నాకు నిండా గౌరవము.

A *regiment* of soldiers came into the fort yesterday.

నిన్నటి దినం కోటలోకి కాలిబంట్లదళము పుకటి వచ్చినది.

I feel great *regret* at the loss of your company.

మీరు నాతోకూడా పుండక పోవడము నాకు నిండా వ్యసనముగా వున్నది.

The business is conducted with the greatest *regularity*.

ఆ కృషి నిండా క్రమముగా జరుగుతున్నది.

The monthly *rent* of this house is fifty rupees.

ఈ యింటికి అద్దె నెలకు యభై రూపాయలు.

Your house needs *repairs*.

మీ యింట్లో అక్కడక్కడ పోయినది వచ్చినది బాగు చేయించవలసి వున్నది, మీ యింటికి మరమ్మతు కావలసి వున్నది.

Hereafter our *repentance* will be to no purpose.

తెనక వింతింబుల వెర్రితనము, తర్వాత యేడిస్తే కాదు.

This is a *repetition* of what was said before.

ఇది ముందు చెప్పిన దాన్నే మళ్ళీ చెప్పుడము.

What *reply* do you make to my question?

నేను అడిగిన దానికి యేమి చెప్పుతున్నావు? నా శ్రశ్మరు యేమి పుత్తరము చెప్పుతున్నావు?

I have made a *report* to Mr.——

దొరవారికి వివరముగా బ్రాసివున్నాను, తెలియచేసి వున్నాను.

This *report* is without foundation.

ఇది వట్టి గాలిమాట, ఈ శ్రమాచారమును నమ్మడమనకు యెడములేదు.

Their conduct deserves *reproof*. ఇట్లా చేసినందున గురించి వాండ్లకు చీవాట్లు పెట్టవలసి వున్నది, వాండ్లను కూకలు పెట్టితే మంచిది.

What *request* did they make? వాండ్లు యేమి మనివి చేసుకొన్నారు?

Is that your *residence*? అది తమరు వుండే చోటా? అది మీరు వుండే స్థళమా?

The enemy fled without making *resistance*. శత్రుసేన యెదురు తాకకుండా పారిపోయినది?

To do this requires *resolution*. చేర్చి చేయడమునకు ధైర్యము వుండవలెను, సాహసము వుండవలెను.

I pay a great *respect* to what he says. వాని మాట యందు నాకు నిండా గౌరవము.

I had no *rest* last night. రాత్రి నాకు నెమ్మది లేదు.

I had no *rest* for two years. రెండేండ్లుగా నాకు నెమ్మదిలేదు.

What was the *result* of your deliverance? కడాపట నీతిలోచన యెట్లా తేలిినది? నీ ఆలోచనకు తీర్పుయేమి?

I am now going out, I will speak with you on my *return*. నేను యిప్పుడు బైట పోతున్నాను, తిరిగివచ్చి మాట్లాడుతాను.

In the world to come, their *reward* will be great. తురమందు వాండ్లకు విశేష ఫలము కలుగును.

Tie this with a *ribbon*. దీన్ని పుక నాడాతో కట్టు.

What are *riches* to him who has no heart to make a right use of them? సద్వినియోగము చేయడానకు మనసు లేనివాని భాగ్య మెందుకు?

Can you tell the meaning of this *riddle*? ఈ విడి కథకు ఆర్థమేమో నాకు చెప్పులవా?

She has lost her diamond *ring*. అది రవ వుంగరమును పోగొట్టుకొన్నది.

He is more successful than his *rival*. వానితో పోటిచేసినవానికంటె వాని కుని నిండా శుభలమైనది.

- The ship ran upon a *rock*, and was lost. ఆ వాడ కొండమీద తగిలి కులి పోయినది.
- The *roof* of the house has fallen in. ఆ యింటిపై పూరి నేల కూలినది, ఆ యింటి పై కప్పు యిడిసి పడి పోయినది.
- How many *rooms* are there in the house? ఆ యింట్లో యెన్ని గదులు వున్నవి ?
- All those trees have been at once dug up by the *roots*. ఆ చెట్లన్ని వేళ్లతో కూడా పైక దెబ్బన పెట్లగించ బడ్డవి.
- Make the boat fast with a *rope*. ఆ కుడవను పైక వుగ్గము వేసి కట్టు.
- The vessel struck upon a sand-bank, and lost her *rudder*. ఆ వాడ పైక యిసుక దిబ్బమీద తిట్టి దారికి చుక్కాణిపోయినది.
- These things will end in his *ruin*. ఇవి అన్ని వాని నాశనమందు మరిచిపోతవి.
- What *rule* do you observe in study? చదవడమునకు యేమి నియమము పెట్టుకొని వున్నావు ?
- God is the *ruler* of the universe. శ్రుశుంశమును యేలేవాడు దేవుడు.
- This knife is covered with *rust*. ఈ కత్తి తుప్పుపట్టి వున్నది.
- Obedience to the commands of God, is more acceptable than *sacrifice*. యజ్ఞము చేయడమునకన్నా దేవుని ఆజ్ఞ శ్రుకారముగా నడుచుకోవడము మిక్కిలి యుక్తముగా వున్నది. *
- He is accustomed to ride without a *saddle*. బీనిలేకుండా గుర్రము మీద సువారి చేయడమునకు వాడుక పడి యున్నాడు, బడిగుర్ర మెక్కడానకు అలవాటు పడి వున్నాడు.
- We may live here in *safety*. మనము యిక్కడ నిరుపద్రవముగా వాసుము చేయవచ్చును, పైక తొం

* స్తోత్రం॥ విశేషానాస్తితేకామ, విశేషానాస్తితే భవరే, కర్ణందత్వాను మాజ్ఞాయాః, కరణే తవ శోభనం.

	దర లేకుండా కాపురము వుండ వచ్చును.
This boat has neither mast nor sail.	ఈ పడవకు స్తంభమున్ను లేదు పా కుయున్ను లేదు.
Sailors visit different quarters of the globe.	వాడవాండ్లు భూగోళములో ఆయా ప్రదేశములను చూస్తారు.
His salary is five hundred rupees a month.	వానికి బీతము నెలకు యేనురురూపా యలు.
There will be a sale of salt to- morrow.	రేపు లుప్పు ఆమ్ముదురు, లుప్పు వే తురు.
Salvation will belong to those only who love and serve God.	దేవుణ్ని భక్తిగా కొలిచే వాండ్లకే మోక్షము కలుగును, దేవుణ్ని భక్తి తో కొలిచే వాండ్లే కడలేరుదురు.
Show me a sample of the rice.	ఆ బియ్యమునకు మాదిరి నాకు చూ పు.
This rice is full of sand.	ఈ బియ్యములో యిసుక నిండా వు న్నది.
Satan is the enemy of God and men.	సైతాను దేవునికిన్ని శత్రువు, మనుష్యు లకున్ను శత్రువు.
Your book has afforded me much satisfaction.	నీ పుస్తకమును చూడగా నాకు నిం డా ఆస్వాదమానము అయినది; నీ పుస్తకమును చూడగా నాకు నిండా సంతోషము అయినది.
There is an old saying.	ఒక సామెత కద్దు, లోకములో అనా దిగా పుక మాట కద్దు.
There is now no scarcity of grain.	ఇప్పుట్లో ధాన్యానికి కరువు లేదు.
I have bought a score of sheep.	ఇరువై గొర్రెలు కొన్నాను.
He treated my advice with scorn.	నేను చెప్పిన బుద్ధిని అలక్ష్యము చేసి నాడు.
Why have you made so many scrawls?	అన్ని చంకర టాంకర గీతలు యేల గీ వినావు? కొక్కిరి విక్కిరి వ్రాతలు యేల వ్రాసినావు.

- The child took a pen and made many *scrawls* in the book. ఆ విద్ధ పైక పేనా యెత్తుకొని ఆ పుస్తకములో వంకర తొంకరలు గా వ్రాసెడిది?
- This lock is fastened on with *screws*. ఈ తాళము ములుచుట్లు గల చీలలతో బిగించబడి వున్నది.
- The ship will go to sea to-morrow. ఆ వాడ రేకుటి దినము లోనముద్రమునకు పోతున్నది.
- What did you give for that *seal*? ఈ ముద్రకు యేమి యిచ్చి నావు?
- There are no *seams* in this cloth. ఈ గుడ్డలో నడమ కుట్టులేవు, నడమ కూర్పులేదు, అతుకు లేదు.
- I had a long *search* to no purpose. నేను యెంత దూరము విచారించినాను టికి ఫలములేక పోయినది, నేను యెంత కురిశోధించినా ప్రయోజనము లేక పోయినది.
- We walked by the *seashore*. సముద్రపు పైడ్డున నడిచి పోయినాము.
- This is a pleasant *season* of the year. శంవత్సరములోకి యిది మంచి కాలము.
- That is a *secret*, I must not tell it. అది పైక రహస్యము, నేను చెప్పరాదు.
- Rungaya is the Society's *secretary*. ఆ సభకు రంగయ్య కార్యదర్శిగా వున్నాడు.
- You will find this in the fourth chapter, fifth *section*. నాలుగో అధ్యాయము అయిదో ప్రకరణములో యిది వున్నది.
- Sow this *seed* in the garden. ఆ తోటలో యివిత్తును వెయ్యి, నాటు.
- She possesses much *sense* and judgment. ఆమె మిక్కిలి బుద్ధినిన్ని వివేకమును న్ను గలది.
- We ought to mortify our *senses*. మనము ఇంద్రియ నిగ్రహము చెయ్యవలసినది, కామ క్రోధాదులను త్రొక్కువలసినది.

Surely he is out of his <i>senses</i> .	వానికి స్వార్థము తప్పిచున్నది సుమీ.
There is neither beginning nor end to this <i>sentence</i> .	ఈ వాక్యమునకు తుదలేదు మొదలు లేదు.
My <i>sentiments</i> on the subject agree with yours.	ఆ విషయమును గురించి మన యిద్దరి అభిప్రాయమున్ను మెకటిగానే వున్నది.
How long is it since their <i>separation</i> ?	వాండ్లు వేరుపడి యెన్నాళ్లు అయినది?
Send a <i>servant</i> .	ఒక జనివాణ్ని పంపు.
I have been in his <i>service</i> ten years.	తది యెండ్లుగా అతని కొలువులో వున్నాను.
I am ready to do you any <i>service</i> in my power.	నా చేతనైన పుకారము యెదైనా నీకు నేను సిద్ధముగా వున్నాను.
She has bought a <i>set</i> of China ware.	ఆమె మెక జత పింగాణులు కొన్నది.
He wishes for a <i>settlement</i> of the account.	ఆ లెక్కను తీర్పు చేయవలెనని కోరుతున్నాడు.
Sit in the <i>shade</i> of this tree.	ఈ చెట్టు నీడన కూర్చో.
What, have you no <i>shame</i> ?	నీకేమి సిగ్గులేదా?
Do you know what <i>shape</i> the earth is?	భూమియొక్క ఆకారము యెట్టిదో నీకు తెలుసునా?
Give me a <i>sheet</i> of paper.	నాకు మెక తాపు కాకితము యియ్య.
I have found a beautiful <i>shell</i> .	నాకు మెక సొగసైన శంఖము చిక్కినది, గుల్ల చిక్కినది.
Whereabouts is his <i>shop</i> ?	వాని అంగడి యెక్కడ వున్నది?
This is a <i>sign</i> of rainy weather.	ఇది వర్షాకాలమునకు గురుతు, ఇది వానకాలమునకు లక్షణము.
Whose <i>signature</i> is this?	ఇది యెవని చేత్రాలు?
All remained in <i>silence</i> .	అందరున్ను చిటుకు పొటుకు మనకుండా వుండిరి, నిశబ్దముగా వుండిరి.

This is a *silk* manufactory.

ఇది లైక నుట్టు వొడ్డి.

He is a man of *sincerity*.

వాడు నిజశుద్ధుడు, ఖండితమైనవాడు, ని
ష్ఠశుటి.

What *size* is the book you speak
of?

నీవు చెప్పే పుస్తకము యెంత పెద్దది
గావుండును?

Here is a *sketch* of the village.

ఇదుగో ఆ పూరి నటము.

The *sky* is overcast.

ఆ కాశము మేఘావృతముగా వున్నది,
దుబ్బు మందారముగా వున్నది.

I had no *sleep* all last night.

నిన్న రాత్రి అంతా నాకు నిద్రలేదు.

These flowers are without *smell*.

ఈ పుష్పములలో వాసన లేదు, ఇవి
నిర్గంధ కుసుమములు.

The house is full of *smoke*.

ఆ యిల్లంతా పొగ చుట్టుకొన్నది. ఆ
యిల్లంలో యేక పొగగా వున్నది.

Have you bought any *soap*?

సబ్బు యేమన్నా కొన్నావా?

Are you fond of *society*, or do
you love solitude?

నీకు నడిమందిలో కూడా వుండడము
యిష్టమా, లెంటిగా వుండడము
యిష్టమా?

What is the name of this *society*?

ఈ సభ పేరు యేమి?

This *soil* is fertile.

ఇది రసీ ఖండమైన భూమి, ఇది సా
రశీత్రము, ఇది నిండా సత్తువ
గల నేల.

I wished to tell you *something*,
but have forgot what.

ఏమో చెప్పవలెననుకొంటిని గాని,
మరిచి పోయినాను.

This occasions me much *sorrow*.

ఇందువల్ల నాకు నిండా వ్యసనము
అవుతున్నది.

Is this the *sort* you wanted?

నీవు కావలెనన్న మచ్చు యిదేనా? నీ
పు కావలెనన్న తరహా యిదేనా? త
కము యిదేనా?

The *soul* must be happy or mi-
serable for ever.

ఆత్మకు కలగ బొయ్యేది నిత్యసుఖ
ము, లేక నిత్య దుఃఖము.

I hear the <i>sound</i> of music.	వాద్యము యొక్క నాదము నాకు వింటున్నది.
Leave more <i>space</i> between the lines.	రుంజులకు నడమ యింకా చోటు విడుపు.
A <i>spark</i> of fire may set in flames a village.	ఒక మిణుగురు పైక పూరును తగలబెట్టవచ్చును.
Show me a <i>specimen</i> of your writing.	నీ అక్షరాలకు మాదిరి నాకు చూపు, నీ అక్షరములు యెట్లా గంటిపై వ్రాసి తెచ్చి నాకు చూపు.
He wears <i>spectacles</i> .	వాడు ముక్కద్దము వేసుకొంటాడు.
They trade in different kinds of <i>spices</i> .	వాండ్లు నానా విధమైన మసాలాలి వ్యాపారము చేస్తారు.
He has done this merely out of <i>spite</i> .	ఇదికేవలము యార్జ్యనుశుట్టి చేసినది; ఇది పూరికే తగ చేత చేసినది.
There is a <i>spot</i> of ink on your clothes.	నీ బట్ట మీద పైక సిరా బొట్టు కుడ్డది.
He was sitting on the <i>stairs</i> .	మెట్ల మీద కూర్చుండి వుండినాడు.
This paper has no <i>stamp</i> .	ఈ కాకిరములో ముద్ర లేదు, ఇది ముద్ర కాకిరము కాదు.
He is a person high in <i>station</i> .	వాడు గొప్ప స్థితిలో వుండేవాడు.
She intends to make a long <i>stay</i> there.	ఆమె అక్కడ నిండా దినములు వుండవలెనని వున్నది.
He walks with a <i>stick</i> .	వాడు పైక కర్రను కట్టుకొని నడుస్తాడు.
This fly has no <i>sting</i> .	ఈ ప్లేటందుకు యీ యాగకు ముల్లు లేదు.
He has great <i>store</i> of learning.	వాడు విద్యనీధి; వాడు విద్యకు వ్రుణ్ణి కుట్టు.

I am a *stranger* here.

నేను యిక్కడికి కొత్తవాడను, కురదేశ
కున్నా.

Where can we get *straw* ?

వరిగడ్డి యొక్కడ విక్రమ ?

I have but little *strength*.

నాకు పుండే బలము రవంత.

Have you any *string* ?

నీ వద్ద దారము యేదైనా ఉన్నదా ?

I have received his *subscription*.

వాని విరాళపు రూకలు నా వద్ద చే
రినది, వాడు యివ్వవలసిన చందా
రూకలు నా వద్ద చేరినది.

Leaves are used as a *substitute*
for paper.

కాకితాల స్థానములో తాటాకులు పె
ట్టుకో బడ్డవి; కాకితాలకు క్రతి
తాటాకులను పెట్టుకొన్నారు.

We have had little *success* in our
work.

మా పనిలో మాకు కష్టమైన ఫలము స్వ
ల్పము.

Who is to be his *successor* ?

వాడికి తరువాత వాడి స్థానమునకు
యెవరు వత్తురు ?

He committed *suicide*.

వాడు హత్య చేసుకొన్నాడు; వాడు
బలవంతాన ప్రాణము విడిచినాడు.

I have but two *suits* of clothes.

నాకు రెండు దుస్తు బట్టలు మాత్ర
మే ఉన్నవి.

He has received a *summons* to
attend the court to-morrow.

రేపు న్యాయ స్థలమునకు కమ్యూని అత
నికి ఆహ్వాన కత్తిక వచ్చినది, స
మ్మకు వచ్చినది.

I have received a *supply* of that
article.

ఆ సరుకు నాకు కొంత వచ్చినది.

He has no means of *support*.

వాడికి జీవనానికి ఆధారములేదు,
వానికి కూటికి దోవలేదు.

I am his *surety*.

నేను వానికి పూటబడి ఉన్నాను, జా
మీనుగా ఉన్నాను.

We saw a corpse floating on the
surface of the water.

నీళ్లమీద రేలుతూ పుండిన మృత పీను
గను చూస్తాము.

I felt great *surprise* on hearing *this*. దీన్ని విని నాకు నిండా ఆశ్చర్య మా యెను.

I have no *suspicion* that he has done *this*. వాడు దీన్ని చేసినాడనే సందేహము నాకు లేదు.

Here is a *swarm* of bees. ఇగుగ్గో లేనె యాగల గుంపు పుకటి పున్నది.

They teach without any *system*. వాండ్లు నేర్పడములో దోవాలేదు, డొంకలేదు.

It is now *term* time, the court is open. ఇది అప్పు సభ్యులను గురించిన వ్యాజ్యములు విచారించేదినాలు, న్యాయ సభ తెరవబడి పున్నది.

For what *term* have you taken *this* house? ఎన్నాళ్లు పంటానికి నిర్భర్ణ చేసుకొని నీవు ఆ యింటిని బాడుగకు తీసుకొన్నావు?

Sir, I return you many *thanks*. అయ్యో తమరు చేసిన పేలును గురించి నిండా కృతజ్ఞత కలవాడనై పున్నాను; తమరు చేసిన పుణకారమును మరచేవాడను కాను.

They exercise no *thought* on the subject. వాండ్లకు ఆ తలంపే లేదు, ఆ యోచనే లేదు.

The prince was seated on a *throne*. ఆ రాజు సింహాసనము మీద కూర్చుండ పెట్ట బడ్డాడు.

The *tide* has begun to flow. పోటు ఆరంభము అయినది.

Who brought these *tidings*? ఈ సమాచారములు తెచ్చినది యెవరు?

Where shall we procure *timber*? మానులు యెక్కడ చిక్కును?

Time is short, eternity endless. ఇహము అల్పము, శరము అనంతము; ఇహమందు పుండబొయ్యే కాలము కొంచెము, శరము అంత్యము లేనిది.

This is a <i>tittle</i> only.	ఇది వట్టి పేరు.
They smoke <i>tobacco</i> .	వాండ్లు తుట్ట తాగుతారు.
She has got the <i>toothache</i> .	దానికి పండ్ల సుప్పి.
We travelled by the light of <i>torches</i> .	దీవిట్లు వేసుకొని దోప నడిచినాము, దీవిట్లు వెలుతురున దోప నడిచినా ము.
There are plenty of <i>toys</i> in the bazar.	అంగడి వీధిలో పిల్ల కాయలు అడ కానే వస్తువులు చాలా వున్నవి.
He gave me a <i>tract</i> .	నాకు పుక చిన్న పుస్తకము యిచ్చి నాడు.
What is your <i>trade</i> ?	నీకు యేమి వృత్తి?
Is this a good <i>translation</i> ?	ఇది మంచి భాషాంతరమా?
I am going to the <i>treasury</i> .	దివాలాపు బొక్క సమునకు పోతున్నా ను.
His <i>trial</i> will take place to-day.	వాని విచారణ నేడు కాబోతున్నది.
I believe what he says is <i>truth</i> .	వాడు చెప్పేది నాకు నిజమని తోస్తు న్నది.
I have left my <i>umbrella</i> behind.	నా గొడుగును వెట్టి వచ్చినాను.
He is a man of <i>understanding</i> .	వాడు తెలివి మంతుడు, బుద్ధి మంతు డు.
What <i>use</i> is made of this?	ఇది యెందుకు పుకయోగ మవుతున్న ది?
What is the <i>value</i> of these pearls?	ఈ ముత్యముల వెల యేమి?
He is full of <i>vanity</i> .	వానికి నిండా ఆహంకారము.
I meet with nothing but <i>vexation</i> in this business.	ఈ పనిలో నాకు వట్టి చిడరేగాని మరేమిన్ని లేదు.
They make no distinction between <i>vice</i> and <i>virtue</i> .	వాండ్లకు పుణ్యపాపములకు భేదము లేదు.
She has a fine <i>voice</i> .	దానిది మంచి కంఠము, దాని శారీర ము బాగా వున్నది.

Is the book in one or two volumes?	ఆ గ్రంథము పుక సంతృప్తముగా పున్నదా, రెండు సంతృప్తములుగా పున్నదా?
He is now on a voyage to Bengal.	వాడు యిప్పుడు వాడ యెక్కి బంగాళాకు పోతున్నాడు.
Please to give me a wafer.	జాబుకు అంటించడమునకు పుక పిండి బిళ్ల దయచేస్తారా?
What wages do you receive?	నీకు యేమి జీతము వస్తున్నది?
The garden wall has fallen down.	తోట గోడ పడిపోయినది.
I am not in want of that at present.	అది నాకు యిప్పుట్లో కావలసి వుండలేదు.
This is his warehouse.	ఇది వాని గడ్డంగి, ఈ కొట్టు వానిది.
Your watch goes remarkably well.	నీ గడియారము బహు బాగా పోతున్నది.
These candles are made of wax.	ఈ వత్తులు మైనముతో చేసినవి.
Is this the way to Ennoor?	ఎర్రతా వూరికి పోయ్యే దోప యిదేనా?
In what way am I to do this?	దీన్ని నేను యే విధముగా చేసేది, యే రీతిగా చేసేది.
What is the weight of this stone?	ఈ రాయి యెంత బరువు పున్నది?
Tell him to dig a well.	వాణ్ని పుక బావి తోవ్వమను.
The venom has been extracted from the wound.	ఆ పుంటిలోని విషము తీసి వేయబడ్డది.
You are welcome to the whole.	నీకు యిష్టమైతే అంతా యెత్తుకో.
He has left a widow and six children.	పెండ్లాన్ని నిలి ఆరుగురు బిడ్డలనున్ను విడిచిపెట్టి చచ్చినాడు.
She possesses much wisdom.	ఆమె నిండా వివేక శాలి, తెలివినంతురాలు.
What is your wish?	నీ యిష్టము యేమి?

ADJECTIVES, &c.

విశేషణములు మొద
లైనవి.

- He is an *able* man. . వాడు శక్తి వంతుడు, గట్టివాడు.
- Are you *able* to do this? దీన్ని చేయగలవా?
- I have been *absent* ten days. శుద్ధి దినములుగా నేను లేక వుంటిని.
- It would be *absurd* to speak thus. అట్లా అసదము అసంగతముగా వుండును, అయ్యుక్తముగా వుండును.
- Your present of a book was very *acceptable*. తమరు మెక పుస్తకమును యివ్వడము నిండా అనుకూలపామెను.
- This fruit is very *acid*. ఈ ఫండు నిండా పుల్లుసుగా వున్నది.
- He is exceedingly *active* in the business. ఈ దునిలో వాడు నిండా జాగరూకుడుగా వున్నాడు.
- This is *admirable* writing. ఇది దివ్యమైన వ్రాలు, ఇది మంచి అక్షరాలు.
- A school has been opened for *adult* persons. వయస్సు వచ్చిన వాండ్రకొరకు మెక పుల్లెకూటము పెట్టబడ్డది.
- Yes, I do; you will find it *advantageous* in many respects. అవును, నాకు యుక్తముగా వున్నది, ఇది నీకు అన్నివిధాల లాభముగా వుండును.
- Do you think it *advisable* to do so? అట్లా చేయడము నీకు యుక్తముగా వున్నదా?
- She is a dutiful and *affectionate* child. అది తలిదండ్రులకు ముతచారము చేస్తూ నిండా మమతగా వుండే బిడ్డ.
- I am *afraid* to go there. నేను అక్కడికి పో వెరచినాను, అక్కడికి పోవడానకు భయపడ్డాను.
- His company is very *agreeable*. వానితో కూడా వుండడము మనసుకు నిండా సంతోషముగా వున్నది.
- God is *almighty*. దేవుడు శరవశక్తుడు.

Canjeveram is an <i>ancient</i> city.	కంచి అనాదిగా వుండే కట్టణము; కంచి నిండా దినములుగా వుండే కట్టణము.
Does this make you <i>angry</i> ?	ఇంకవల్ల తమకు కోపమా?
Yes, I am very <i>angry</i> .	అవును, నాకు నిండా కోపమే.
<i>Annual</i> , that is, that occurs every year.	ఏటా వచ్చే, అనగా, ప్రతి సంవత్సర మున్ను సంభవించే.
I am <i>anxious</i> to get there.	నాకు అక్కడ చేరవలెననే విచారము నిండాగా వున్నది.
I am <i>apt</i> to forget what I have heard.	నేను అప్పుడు విన్నదాన్ని అప్పుడే మరిచి పోతాను.
This is an <i>arduous</i> undertaking.	ఇది నిండా సాహసమైన పని, కష్ట మైన పని.
They are very <i>artful</i> .	వాండ్లు నిండా మోసగాండ్లు.
She is <i>attentive</i> to learning.	ఆమె చదువులో నిండా జాగ్రత్త గలిగి యున్నది.
These kind of amusements are <i>attractive</i> in the eyes of the people.	ఈలాగంటి ఆటలు జనుల కండ్లకు యింపుగా వుంటవి.
Let your reading be in an <i>audible</i> tone of voice.	వినేటట్టుగా చదువు.
I have reason to believe the infor- mation is <i>authentic</i> .	ఈ సమాచారము నిజమని నమ్మడాన కు నాకు హేతువు వున్నది.
He is extremely <i>avaricious</i> .	వాడు నిండా లోభి.
How inexpressibly <i>awful</i> is the state of those who despise God!	దేవుణ్ణి అలక్ష్యముచేసేవారి స్థితి యెంత అఘోరముగా వున్నది, దా న్నియేమని చెప్పేది!
He is <i>awkward</i> at his work.	వాడి పని వానిచేత కాలేదు, వాడు చేత కానివాడుగా వున్నాడు.
This is an <i>awkward</i> circumstance.	ఇది వెక వికారమైన పని.

Why do you write with a *bad* pen? చెడ్డ పేనాతో యేల వ్రాస్తావు?

We sat on the *bare* ground.

మేము పుత్ర నేల కూర్చుంటిమి.

This land is entirely *barren*.

ఈ నేల యెంతమాత్రమున్ను శుంఠి కాదు.

Alas! that I should have been guilty of such *base* conduct.

అయ్యో నేను యింత నీచపుకని చేసినానే.

That is a *beautiful* garden.

అది పుక దివ్యమైన తోట.

Which is the *best*, his book, or her's?

వీరి పుస్తకమా, దాని పుస్తకమా, యెది మంచిది?

I think it will be *best* to do so.

అట్లా చేయడము పుత్రమని నాకు తోస్తున్నది.

Mine is *better* than yours.

నీదానికంటే నాది మేలు.

How *big* is the book you speak of?

నీవు చెప్పే పుస్తకము యెంత పెద్దది?

This fruit has a *bitter* taste.

ఈ శుంఠు చేదుగా వున్నది.

Am I *blameable* in this?

ఇందులో నామీద తప్పు వున్నదా, లేదా?

No, without doubt you are *blameless*.

కాదు, నీమీద తప్పు లేదనేదానికి శుంఠము లేదు.

He is now quite *blind*.

వాడు యిప్పుడు శుద్ధ గుడ్డివాడుగా వున్నాడు.

Before, he was *blind* of one eye only.

మునుపు వానికి పైక కన్ను మాత్రం గుడ్డిగా వుండెను.

He was led *blindfold* through the city.

వాని కండ్లకు గంఠ కట్టి శుట్టణము గుండా తీసుకొని పోయినారు.

This knife is very *blunt*.

ఈ కత్తి నిండా మొద్దుగా వున్నది, శుడును లేకుండా వున్నది.

He does not suffer much *bodily* pain.

వానికి నిండా దేహమున ద్రవము లేదు, దేహములో నిండా బాధలేదు.

I am not so *bold* as he.

వాని సాహసము నాకు లేదు.

He commands very *brave* soldiers. వాడు నిండా శౌర్యవంతులైన బంట్లను యేలుతున్నాడు.

Do you observe that *bright* star? ఆ ప్రకాశమైన నక్షత్రమును చూచినావా?

The diamond is the most *brilliant* of all jewels. రత్నములలోకి అంతా రవయొక్క ప్రకాశము యెచ్చు.

How *broad* shall I make this mat? ఈ చాకుకు నేను యెంత వెడల్పు పెట్టవలసినది?

What colour shall I make it? black, నలుపా, తెలుపా, యెరుపా, కుచ్చా, white, red, green, *brown*, blue, చామనిచాయా, నీలా, కనుపా, or yellow? దానికి యేమి వన్నె పెట్టేది?

He is now very *busy*, and cannot speak to you. నిండా కుసరిగా వున్నాడు గనుక, నీతో మాట్లాడలేడు.

The sea was quite *calm*. సముద్రము అలలు లేకుండా వుండినది, నిండా నిశ్చలముగా వుండినది.

I have bought a very *capital* watch. నేను పుక దివ్యమైన గడియారము కొన్నాను.

We ought to be *cautious*, and not to give unnecessary offence to any. ఎవరికిన్ని వృథా ఆయాసము చేయకుండా మనము జాగ్రత్త కలిగి వుండవలసినది.

He is a *celebrated* poet. వాడు పుక ప్రసిద్ధుడైన కవి.

Do you think what he says is true? Yes, I am *certain* of it. వాడు చెప్పేది నీకు నిజమని తోస్తున్నదా? ఆవును అది నాకు రూఢి.

His mind is very *changeable*. వాడికి బుద్ధి స్థిరములేదు, వాడు చురుకుడు.

They are very *charitable* to the poor. వాండ్లు బీదలకు నిండా ధర్మము చేస్తారు.

These articles I think are *cheap*. ఈ వస్తువులు చౌకగా వున్నట్లున్నది.

My chief reason for coming here నీన్ను చూడడమే నేను యిక్కడికి వ
was to see you. చ్చినందుకు ముఖ్య కారణము.

These are but childish employ- ఇవి పట్టి పిల్ల చేష్టలు.
ments.

The Christian religion teaches us భ్రీస్తు మతము ముఖ్యముగా దైవ భ
to love God supremely, and our క్రిస్తిని పరులున్ను మనవంటి వారే
neighbour as ourselves. గదా అనేదాన్నిన్ని మనకు తెలి
యజేయున్నది.

Circular, that is, that forms a వర్తులమైన, అనగా వర్తులాకారము
circle. గా వుండే; బటువైన, అనగా బ
టువుగా వుండే.

He is one of the Company's Civil వాడు కుంపిసీ సీవిలు ప్రద్యోగస్థుల
Servants. లో మొకడు, అనగా దేశ విచారణ

గాని, పోలీసు విచారణ గాని, ధ
ర్మాధిపత్యము గాని, చేసే కుంపి
సీ ప్రద్యోగస్థులలో నీడు మొకడు.

He is civil to every one. వాడు అందరి యెడల సరియైనగా
నడుచుకొంటాడు.

Wash your face and hands clean. చేతులనున్ను ముఖమునున్ను నిర్మలమ
య్యేటట్లుగా కడుగు, మరికితే
కుండా కడుగు.

She is more clever than he. వానికంటె అది గట్టిది.

To-day it is very cloudy. నేడు నిండా మబ్బు మందారముగా
వున్నది.

This cloth is very coarse. ఈ గుడ్డ నిండా ముతకది.

I feel very cold. నాకు నిండా చలిగా వున్నది.

This is a commercial city. ఇది వర్తకము జరిగే పట్టణము.

The common people speak thus. సామాన్యులు అట్లా అంటారు.

He appears to be very communi- వాడు నిండా కలియగలుగుతూ వుం
cative. డేవాని వలె అగుపడుతున్నది.

Are you competent to the work? ఈ పనికి నీవు అర్హుడవా?

He is *complete* master of the language. ఆ భాషలో వాడు పూర్ణాధికారి, సంపూర్ణుడు.

His speech was *concise*, but much to the purpose. వాడు చెప్పినది రెండు ముక్కలుగా పుండినా నిండా యుక్తముగా పున్నది.

I am *confident* what I tell you is correct. నేను చెప్పినది నిజమని నాకు యాధి, నాకు నిశ్చయము.

I am not *conscious* of having said so. నేను అట్లా అన్నట్టు నాకు తోచలేదు.

He has lost a *considerable* sum of money in business. వర్తకములో వానికి నిండా నష్టము వచ్చినది.

They are *constant* in their attendance at my house. వాండ్లు యేవేళా మా యింట్లో కాచుకొని పుంటారు.

I am *content* with what I have. నాకు యేమి ఉన్నదో దానితోనే తృప్తి పొందినాను.

They are exceedingly *contentious*. వాండ్లునిండా జగడగాండ్లు.

There is a *continual* noise in this place. ఈ స్థలములో యేవేళా సందడిగా పున్నది; చచ్చుచుగా పున్నది.

The vessel has been detained by *contrary* winds. ఎదురు గాలి వల్ల ఆ వాడ అడ్డిపడ్డది.

Will it be *convenient* for you to come to-morrow? తమరు రేపు రావడమునకు నైపుగా పుండునా?

It is *cooler* to-day than it was yesterday. నిన్నటి కంటె నేడు కొంచెము చల్లగా పున్నది.

The state of society there is extremely *corrupt*. అక్కడ పుండేవాండ్లు నిండా భ్రష్టులై పున్నారు.

This is a *counterfeit* rupee. ఇది విశ్వమిత్రమైన రూపాయి, ఇది కృత్రిమమైన రూపాయి.

They are excessively *covetous*. వాండ్లు నిండా లోభులు.

That line is *crooked*. ఆ సూత్రీ వంకరగా పున్నది.

- I conceive you are no ways culpable in this matter. ఈ శంఖలిలో నీవు యెంతమాత్రము న్ను నేరముగల వాడవు కావని యెంచుకొను.
- They are by nature cruel and very cunning. వాండ్లు సహజముగా క్రూరులు, పైగా నిండా జిత్తుగలవాండ్లు.
- This is a curious shell. ఇది పుక చోద్యమైన శంఖము, ఇది వింతగా వుండేనుల్ల.
- Do you know the current price of this article? ఈ శురుకుయొక్క కాలక్రయము నీకు తెలుసునా? అంతటి వెల తెలుసునా?
- I saw a dead snake lying on the road side. భాటకు జుక్కన చడిపుండిన పుక చచ్చిన పామును చూచితిని.
- He is deaf and can hear nothing. వాడు చెవిటి వాడు, వానికి పుకటిన్ని వినదు.
- The goods you have purchased, I think, are dear. నీవు కొన్న శురుకులు నిండా అదురుగా వున్నట్లు నాకు తోస్తున్నది.
- He is very dear to me. వాడు నాకు నిండా ప్రియుడు.
- What is there more deceitful than the human heart? మనిషి మనసు కంటె కటటముగలది యేది వున్నది?
- They are not deficient in understanding. వాండ్లకు తెలివిలో తక్కువ లేదు.
- She is deformed in person. అది వికారి, అనాకారి, కురూబి.
- His mind is much dejected. వాని మనసు నిండా కుంగియున్నది.
- This is my deliberate opinion. నేను చక్కగా ఆలోచించగా తేలిక అభిప్రాయము యిది.
- The situation of this house is delighful. ఈ యింటి శున్నివేశము రమ్యముగా వున్నది; యీ యిల్లు నిండా సొంతైన చోట వున్నది.
- The fever is so violent, that he is sometimes delirious. జ్వరము ప్రగ్రముగా వుండేటందువల్ల వాడికి అవ్యుదవ్యుడు తెలివి తప్పుతున్నది, భ్రమ కట్టుతున్నది.
- We are entirely dependant on the providence of God. మేము ముఖ్యముగా దేవుని కటాక్షము నే నమ్ముకొని వున్నాము, అవలంబించి వున్నాము,

- Your situation is every way *desirable*. నీస్థితి అన్నివిధాల కోర తగ్గదిగా వున్నది.
- He is very *desirous* of seeing you. వాడు నిన్ను చూడవలెనని నిండా ఆశగా వున్నాడు.
- People are of *different* opinions on the subject. ఈ విషయమును గురించి వారు వారు వేరే అభిప్రాయమును కలిగి వున్నారు.
- Do you think the English language is *difficult*? ఇంగ్లీషు భాష కఠినముగా వున్నట్లు నీకు తోస్తున్నదా?
- They are *diligent* scholars. వాండ్లు జాగ్రత్తగా విద్యార్థులు.
- Her eyes are become *dim* through age. వండ్లు చెల్లినందున దానికి చక్కని ము వచ్చినది, చూపు మట్టుకదలి.
- This is the *direct* road to Madras. ఇది చెన్నై కట్టణమునకు సూటిగా వుండే దోవ.
- In the rainy season it is *dirty*. వాన కాలములో యిది బురడగా వుంటున్నది, అత్రాడుగా వుంటున్నది.
- On that account it is very *disagreeable*. అందుచేత అది సుంకటముగా వున్నది.
- They are very *dishonest*. వాండ్లు నిండా మోసగాండ్లు.
- Is the place you mention *distant*? నీవు చెప్పే చోటు దూరమా?
- His articulation is peculiarly clear and *distinct*. వారి వుచ్చారణ మిక్కిలి కఠినమైనదిగా నున్నది.
- Is this paper *double*? ఈ కాకిరము రెట్టగా వున్నదా, రెండు మడతలుగా వున్నదా?
- It is *doubtful* whether he will come or not. వాడు వచ్చునో రాదో సందేహముగా వున్నది.
- This house is exceedingly *dry*. ఈ యిల్లు బాగా యెండి వున్నది.
- That note falls *due* to-morrow. ఆ పుండ్లికి రూకలు రేపు చెల్లించవలెను.
- She is both deaf and *dumb*. ఆది చెవిటిది మూగది రెండున్ను.

Perfect and *durable* happiness is not attainable on earth. శంఖార్థ మైనటువంటిది, నిరంతర మైనటువంటి సుఖము యిహమున దుపొందఁగలకాదు.

He is *eager* to undertake the business. ఆ కునికి పూనుకోవలెనని వానికి నిండా ఆశగా వున్నది.

They manufacture various kinds of *earthen* ware. వారు నానా విధమైన కుమ్మర న్వ రూపములు చేస్తారు, నానా ప్రకారమైన పింగాణులు చేస్తారు.

I will set you an *easy* lesson. నీకు పైక సులభమైన పాఠము యిస్తాను.

Give this book to your *elder* brother. ఈ పుస్తకమును నీ అన్నకు యియ్యి.

Which of you two is the *elder*? మీ యిద్దరిలో యెవఁడు పెద్దవాడు? Her's is an *elegant* house. దాని యిల్లు నిండా అందముగా వున్నది.

He is an *eloquent* speaker. వాడు మంచి వక్త, వాడు బాగా మాట్లాడే వాడు.

Mr. Colebrooke was an *eminent* scholar. కోలుబ్రూక్ దొర మహా పండితుడు గా వుండెను, వొడ్డ పండితుడు గా వుండెను.

This house is *empty*, it has no tenant. ఈ యిల్లు పూరికె వున్నది, దీంట్లో యెవరున్ను కాపురము లేదు.

This is an *endless* business. ఇది పైక అంత్యము లేని కుని, యా కునికి తుడ లేదు.

He has now the *entire* concern in his own hands. ఇప్పుట్లో ఆ వ్యవహారము యావత్తున్ను ఆతని చేతిలో వున్నది.

Do you think your writing *equal* to mine? నీ వ్రాలు నా వ్రాలితో సమానముగా వున్నట్లు యెంచుకావా?

Let us forsake *erroneous* opinions. తప్పు అభిప్రాయములు చేసుకోవడాన్ని మనము మానుకోవలసినది.

This is a matter of *especial* mo- ఇది అత్యమైన కుని, కడమ యెంత

ment; the rest is by no means *essential*.

మాత్రమున్ను ఆగత్యము కాదు;
ఇది ముఖ్యమైన శుంగతి, కడమ
యెంతమాత్రమున్ను ముఖ్యము కా
దు.

They who fear God will obtain *eternal* happiness.

దేవునికి భయపడేవాండ్లు నిత్య సు
ఖమును పొందుదురు.

European articles are now plenti-
ful.

సీమ శురుకులు యిప్పుడు నిండా ప
చ్చి వున్నవి.

Draw two *even* lines.

సీమముగా రెండవ గీతలు వెయ్యి.

Those who fear not God, must
endure *everlasting* misery.

దేవునికి భయపడని వాండ్లు నిరంత
రమైన దౌర్భాగ్యమును అనుభవించి
చవలసివచ్చింది.

They are gone, *every* one of them.

వాండ్లందరు వెళ్లి నారు.

It is *evident* you are mistaken.

నీవు పొరబాటు పడ్డావనేది స్పష్టము
గా వున్నది.

Evil company is ever to be avoid-
ed.

దుస్సహవాసము యెప్పటికిన్ని మాను
కోవలసివచ్చింది.

Tell me the *exact* sum I am in-
debted to you.

నీకు నేను యివ్వవలసిన శరీయైన మొ
త్తమును నాకు చెప్పు.

This is *excellent* fruit.

ఇది దివ్యమైన పండు, శ్రేష్ఠమైన పం
డు.

What you propose I think is *ex-
ceptionable* in one particular.

నీవు చెప్పేది మొత్తము
కారాదని నాకు తోస్తున్నది.

House rent is very *expensive* in
Madras.

పెన్నపట్టణములో యింటి అద్దె నిం
డా తగులుతున్నది.

This is *extraordinary* news indeed.

ఇది నిండా వింతైన సమాచారము
సుమీ.

His children are thoughtless and
extravagant.

వాని బిడ్డలు తెలివితేలి దూబరచిం
డ్లు.

The history is entirely *fabulous*.

ఆ కథ వట్టి తుక్కిటి తురాణము.

They were *faint* through fatigue and hunger. వాండ్లు అలిసి ఆ కలిగొని సోలిపోయి వుండిరి.

This is a *fair* way of dealing ; how can you say that it is unfair ? వ్యాపారము చేయడమునకు యిది న్యాయమైన మార్గముగా వుండగా, యిది అన్యాయమని యెట్లా అందుతు ?

It is now *fair* ; you can go. ఇప్పుట్లో కాన వెలికి వున్నది, నీవు పోవచ్చును.

He is an old and *faithful* servant. వాడు బహువిదినములుగా వుండే ప్రామాణికుడైన సేవకుడు.

You may be assured that the report is *false*. ఆ సమాచారము అబద్ధమని నీవు గట్టిగా నమ్మవచ్చును.

Are these sheep *fat* or lean ? ఈ గొర్రెలు కొవ్విసనా బక్కవా ?

There are a widow and five *fatherless* children. ఒక విధవరాలున్న ఆయిదుగురు తండ్రిలేని బిడ్డలున్న వున్నారు.

Who is there that is *faultless* ? దోషములేని వాడు యెవడు ? కళంకము లేనివాడు కదా ?

The wind is *favourable* for going up the river. ఏటిలో ప్రవాహమునకు యెదురుగా పోవడమునకు గాలి అనుకూలముగా వున్నది.

I would go there now, but am *fearful* it would be late before I arrive. నాకు యిప్పుడు అక్కడికి పోవలెనని వున్నది గాని, నేను చేరేటప్పటికి మింబిపోనేమో అని సందేహముగా వున్నది.

He is now too *feeble* to stir from home. వాడు యిప్పుడు నిండా శత్రువు లేకుండా వున్నాడు గనక, యిల్లు విడిచి బయట కదల లేడు.

I saw several kinds of birds, a pair of each kind, male and *female*. ఒకజాతికి వుక వోడు మొగది ఆడదిగా వుండే నానావిధమైన పక్షులను చూస్తూన్నాను.

The country every where is *fertile*. ఈ దేశమంతా రసభండమైన భూమి, ఈ దేశమంతా మంచి సారశ్రము.

I know not what number of persons were there, many or *few*. అక్కడ యెన్నిమంది వుండినారో నేనెరగను, నిండా మందో కొన్ని మందో.

This is merely a *figurative* mode of speaking. ఇది పూరికె దృష్టాంతద్వారాంతములుగా చెప్పేవిధము; ఇది పూరికె పుకమాసూకుపేయములుగా చెప్పేరీతి.

The *final* dividend on such a one's estate, will be paid to-morrow. అతని ఆస్తిలో వెల్లించవలసిన కడకుటి వాయిదా రేకుటి దినం చెల్లింపబడును; వాని ఆస్తిలో నుంచి కడకుటి భాగము రేపు యిత్తురు.

These are *fine* raisins. ఇవి మంచి ద్రాక్షకుండ్లు, శ్రేష్ఠమైన ద్రాక్షకుండ్లు.

How should man, being *finite*, comprehend God, who is infinite? పరిమితుడైన మనిషి అపరిమితుడైన దేవుణ్ని యెట్లా యెరుగగలడు? అన్నదాలా అపూర్ణుడైన మనిషి అన్నదాలా పరిపూర్ణుడైన దేవుణ్ని యెట్లా తెలుసుకోగలడు?

In this I have a *firm* belief. ఇందులో నాకు గట్టి నమ్మకము వున్నది.

What is the *first* thing to be done in this business? ఈ కురిలో మొదట చేయవలసినది యేమి?

He is not at all *fit* for this work. వాడు యీకృతికి యెంతమాత్రమున్ను తగినవాడు కాడు, అర్హుడుకాడు.

What is the shape of the earth, round, *flat*, square or oval? భూమియొక్క ఆకారము యెట్టిది, బట్టవైనదా, తట్టగా వుండేటిదా,

- చాకముగా వుండేటిదా కోడిగుడ్డు
అకారముగా వుండేటిదా ?
- I am not so *fluent* in speech as he. వాని వలె నేను అంత వడిగా మా
ట్లాడ లేను.
- I am not *fond* of that fruit. ఆ శుండు మీద నాకు ప్రాంతిలేదు,
ఆ శుండు నాకు ఇట్టదు.
- To be angry without cause is *foolish*. అకారణముగా కోపము చేయడము
అవివేకము.
- He is gone to a *foreign* country. వాడు జరదేశమునకు పోయి వున్నా
డు.
- She is the *foremost* in learning. ఆమె చదువులో అందరికిన్ని మించి
న ఆవిడ.
- Which part of his letter do you think the best, the *former* or
the latter ? * వాని జాబులో యే భాగము నీకు
బాగా వున్నట్లు తోస్తున్నది, ముం
దరిదా వెనకటిదా ? *
- The objections you make to my plan, are indeed *formidable*. నా యోచనకు నీవు వేసే అడ్డక
రలు దారుణముగా వున్నవి.
- You are *free* to do as you please. నీకు యిష్టమైనట్లు చేయవచ్చును, నీకు
అడ్డములేదు.
- I have *frequent* opportunities of seeing him. ఆయనను చూడడమునకు నాకు శు
చేతనే సమయము దొరుకుతూ
వున్నది.

* Note.—The two words ముందు *Before* and వెనక *After* bear a sense opposed very frequently (but not invariably) to that which they bear in English. Thus ముందుచేస్తాను *I will do it before* denotes *I will do it presently* ; వెనకటికి పైకమాటకద్దు there is an old saying.

As *before* and *after* change senses, so to *Outer* and *Inner*. Thus Inland stations (which in India are called The Mofussil) are called బయటిపూర్లు *Outer towns*. So *Out* at sea is called లోనిశిముద్రము the inner sea.

These vegetables are *fresh* from the garden. ఇవి తోటలో నుంచి వచ్చిన కూర గాయలు, నమనమ లాడుతూ వున్నవి, వాడకుండా వున్నవి.

I am now entirely *friendless*. నేను యిప్పుట్లో నిరాదరువుగా వున్నాను.

He behaves towards us in a *friendly* manner. వాడు మా యెడల విహితముగా నడుచుకొంటాడు.

How does he manage his household affairs? is he *frugal* or extravagant? గృహకృత్యమును వాడు యెట్లా నిర్వహిస్తున్నాడు, వాడు ఖాళిమగా జరుపుకొంటాడా, దూబరదండితనము చేస్తాడా?

Is this cask empty or *full*? ఈ పిపాయి వుత్తదా నిండుదా?

Whether we agree to this or not, దీనికి మనము వుప్పేదో వున్నరాదో ముందు ఆలోచించవలసి యున్నది.

There was a *general* sorrow at his death. వాడు చనిపోయినదానికి అందరున్న వ్యాకులకుడూ, లోకమంతా యే దీపిసది.

He is *gentle* in disposition, and exceedingly generous. వాడు తిన్నని స్వభావము గలవాడు న్ను మిక్కిలి దాతయున్ను.

Are you *glad* or sorry on this account. ఇందున గురించి నీకు సంతోషమా వ్యసనమా?

Our attainment of knowledge is *gradual*. మేము క్రమక్రమముగా విద్యాసంక్రమాముచేస్తున్నాము.

Whose *grand* house is that? ఆ గొప్ప యిల్లు యెవరిది?

I am *grateful* for your kindness. తమరు చేసిన వుపకారము నా మనస్సుకు తెలిశి వున్నది.

You have done me a very *great* favour. తమరు నాకు మహావపకారము చేసి వున్నారు.

He is now old and *grey* headed. వాడు యిప్పుట్లో ముసలివాడై నాడు, వాడి తల నెరిసి పోయినది.

This is a *grievous* calamity. ఇది నిండా ఆఘాతమైన ఆపద.

In his appearance he is *handsome*. వాడు చూస్తే అందముగా వున్నాడు.

No one in this world can be perfectly *happy*. అన్నందాల నుభముగా వుండేవాడు లోకములో యెవడున్ను లేడు.

Is the lesson you have given me *hard* or easy? నీవు చెప్పిచ్చిన పాఠము కష్టమా నులభమా?

These animals are *harmless*. ఇవి దుష్టజంతువులు కావు, ఈజంతువులు పైకరిని హింసించేవి కావు.

To act hastily, that is, in a *hasty* manner, is not wise. ఆత్రుపడుట, అసగా ఆత్రముగా ప్రవర్తించుట వివేకము కాదు.

This box is very *heavy*, how can I carry it? ఈ పెట్టె నిండా బరువుగా వున్నది, నేను యెట్లా మోసుకొని పోగలను?

He is now old, and *helpless* as a child. వాడు యిప్పుడు ముసలివాడై పైకబిడ్డవలె వానికి అన్ని పనులు చేయవలసి వున్నది, వానికి కాళ్లు చేతులు స్వాధీనము లేదు.

God is *holy*, just, and pure. దేవుడు పావనుడుగానున్న సత్యసింధుడుగానున్న నిర్మలుడుగానున్న వున్నాడు.

Bring some *hot* water. కొంచెము వేళ్ళీళ్లు తే.

The duration of *human* life is uncertain. మనిషి ప్రాణము అస్థిరము.

He is a man of very *humane* disposition, and humble in his own esteem. వాడు నిండా దయారసము గలవాడున్న సమ్రత గలవాడున్ను.

I am both *hungry* and thirsty. నాకు ఆకలి దప్పి, రెండున్ను అవుతున్నది.

They are excessively careless, *ignorant*, and idle. వాండ్లు యెంతమాత్రమున్ను జాగ్రత్త లేనివాండ్లు, తెలివి లేనివాండ్లు, పుట్టు పంకని వాండ్లు.

Such a sentiment would be deemed *illiberal*. ఈలాగంటి అభిప్రాయము తుచ్ఛముగా యెంచబడును.

It is not good always to associate with *illiterate* persons. చదువు రానివాండ్లతో యేవేళా నీ హవాశము చేయడము మంచిది కాదు.

You may keep the book with I lent you a few days longer; I am not in *immediate* want of it. కొన్నాళ్లకు ముందు నీకు చదువుకోనివ్విన పుస్తకమును నీవు పుంతుకోవచ్చును, అది నాకు యిప్పుడే కావలెననేది లేదు.

The undertaking is likely to be attended with *immense* expense. ఈ తలపెట్టుకొన్న పనికి విస్తారము సైలపు ఖర్చేదిగా వున్నది.

He was in *imminent* danger of his life. వాని ప్రాణమునకు మహత్తైన అపాయము వచ్చెను.

The body is mortal, the soul *immortal*. శరీరము అనిత్యము, ఆత్మ నిత్యము.

They are *immoveable* in their opinion. వాండ్లు దృఢాభిప్రాయము గలవారుగా వున్నారు; ఒకటే జట్టుగా వున్నారు.

An upright judge will be *impartial*. న్యాయస్థుడైన తగవరి కుక్షపాతము లేనివాడుగా వుండును.

These mountains are *impassable*, being surrounded on all sides with *impenetrable* forests. చొరరాని అడవి, నాలుగు తట్లా మూసుకొని వుండేటందువల్ల యీకొండలు దాటకూడనివిగా వున్నవి.

Every thing relating to man is *imperfect*. మనుష్య సంబంధముగా వుండే వన్నిన్ని దోషయుక్తములుగానే వున్నవి.

His behaviour is *impertinent*. వాడు చేసేది అధిక శ్రేషంకముగా వున్నది, తుంట జనిగా వున్నది.

It is very *important* that we attend to this. మనము దీన్ని విచారించవలసినది నిండా అగత్యము, దీన్ని చూడవలసినది మిక్కిలి అవశ్యకము.

It is *impossible* for me to comply with what you say. నీవు చెప్పేదాన్ని అచ్యుత్వమునకు నాకు దర్శనముగా వున్నది.

With God nothing is *impossible*. దేవునికి యేదిని అసాధ్యము కాదు.

What he tells me appears very *improbable*. వాడు నాతో చెప్పేది అసంభావితముగా వున్నట్లున్నది, అట్లా వుండనే నేరదు.

To act thus would be highly *improper*, and therefore *imprudent*. అట్లా చేయడము యెంతమాత్రము స్పృహకము కాదు గనక, అది అవివేకము.

Nothing that is *impure* will enter heaven. అశుభిష్టమైన దేనిని ముక్తి వదమును పొందదు.

I am *incapable* of managing this business. ఈ దుని నిర్వహించలేనివానిగా వున్నాను.

We have lately had *incessant* rain. ఇటీవల వాన విడవకుండా కురిసినది.

The account is from January to August *inclusive*. ఈ లెక్క జనవరి నెల మొదలుకొని ఆగష్టు నెల వరకునున్న ఆరెండు నెలలతో కూడా వున్నది.

This is *incomparable* writing. ఇది అశూలమైన వ్రాలు.

Your book is *incomplete*. నీ గ్రంథము కొరగా వున్నది, అశుగ్రంథముగా వున్నది.

It will be *inconvenient* for me to wait upon you to-morrow. రేపు నాకు శుభమునకు రావడమునకు నాకు శుభము.

Is what I say correct or *incorrect*? నేను చెప్పేది సరే, సరి కాదా?

This is quite *incredible*. ఇది యెంతమాత్రమున్న నన్ను రానిది.

They speak *indecent* language. వాండ్లు బంధుకూట లాడుతారు.

He is now quite *independent*. వాడు యిప్పట్లో స్వతంత్రుడుగా వున్నాడు.

Is this an *indigenous* plant? ఇది యీ దేశపు చెట్టా?

My writing is *inferior* to yours. నీ అక్షరములకు నా అక్షరములు జబ్బు.

- The power and wisdom of God are *infinite*. దేవునియొక్క జ్ఞానశక్తులకు మేర లేదు, ఈశ్వరుని జ్ఞానశక్తులు యింతంత అసరాదు.
- She is very *ingenious*. ఆది నిండా పూహ గలది, యుక్తి మంతురాలు.
- Their disposition is *inhuman*. వాండ్లది కిరాతక గుణము, వాండ్లు నిర్ణయాత్మకులు.
- We ought not to do that which is *injurious* to our neighbour. జరులకు చెరుచైనదాన్ని మనము చేయరాదు.
- These animals are *inoffensive*. ఇవి జరులను హింసించే జంతువులు కావు.
- Without locks to the doors your goods will be *insecure*. తలుపులకు తాళములు లేకుంటే నీ సరుకులకు భద్రము లేదు.
- He is so ill that he is *insensible*. రోగముచేత వానికి స్మారకము తప్పి పున్నది, పుట్టు తెలియకుండా పడి పున్నాడు.
- How *insignificant* is man, compared to the Almighty ! శరవశక్తుడైన దేవునికిన్ని మనిషికిన్ని సరిమానే, మనిషి యెంత తుచ్చుడుగా పున్నాడు !
- His words are *insincere*. వానివి మాయ మాటలు.
- They behaved in an *insolent* manner. వాండ్లు తుంటతనము చేసినారు.
- He has lately become *insolvent*. వాడు యిటీవల ఆప్యలు చెల్లించలే నివాడయినాడు, దివాలెత్తినాడు.
- Ten rupees will be *insufficient*, you must give me fifteen. పది రూపాయలు చాలవు, పదిహేను రూపాయలు యియ్య.
- He is an *intelligent* man. వాడు తెలివి గలవాడు, వివేకి.
- The hurt he has received appears to be *internal*. వానికి తగలిన గాయము లోనిదిగా పుండేటట్టు పున్నది, బయటికి ఆగు కదేది కాదు.

The Nawab imagined his soldiers were <i>invincible</i> .	ఆ నవాబు తన బంట్లు అజేయులనుకొన్నాడు, జరులచేత జయించబడని వాండ్లు అనుకొన్నాడు.
God is <i>invisible</i> .	దేవుడు అదృశ్యుడు, కండ్లకు అనుకుడేవాడు కాదు.
The employment is <i>irksome</i> .	ఇది చీడర శుష్టించేవని, వినుకు శుష్టించే వని.
These lines are <i>irregular</i> .	ఈ శుంఘాలు వంకర టాంకరలుగా వున్నవి.
He is the senior, and I the <i>junior</i> .	వాడు జ్యేష్ఠుడు, నేను కనిష్ఠుడు; వాడు పెద్దవాడు, నేను చిన్నవాడను.
God is <i>just</i> and merciful.	దేవుడు సత్యసంధుడున్న దయశుభుడు.
God is <i>kind</i> to all his creatures.	దేవుడు తన యావత్తు సృష్టినిన్ని వయగా విచారిస్తాడు.
Your's is a <i>laborious</i> work.	నీది కష్టమైన వని.
Being <i>lame</i> he walks with a stick.	కుంటివాడైనందున కర్ర బట్టుకొని నడుస్తాడు.
I caught a <i>large</i> fish yesterday.	నిన్నటి దినం మొక పెద్ద చేవను ఉట్టితిని.
I saw him <i>last</i> Tuesday.	పోయిన మంగళవారం నాడు వాణ్ని చూస్తాని.
Which of us read <i>last</i> ?	మాలో కడకుట చదివినవాడు యెవడు?
I arrived there <i>last</i> .	నేను కడకుట వచ్చి చేరితిని, పోయి చేరితిని.
Is it <i>lawful</i> (or legal) to do this?	ఇట్లా చేయడమునకు విధి వున్నదా? అట్లా చేయడము విధి విహితమా?
They are too <i>lazy</i> to work.	వాండ్లు నిండా సోమారులు గనుక పనిచేయరు.
He is a very <i>learned</i> man.	వాడు నిండా శండితుడు.

You have given me the *least* అన్నిటం శ్వల్పమైన భాగము నాకి
share. భాగము.

Being lame of his right hand, he కుడి చెయ్యి కంటిగా వుండేటందుచే
writes with the *left*. త యెడమ చేతితో వ్రాస్తాడు.

This writing is not *legible*. ఈ అక్షరములు చదవ కూడ లేదు.

Why should you give me *less* వాడికి యిచ్చే దానికంటె కొంచె
than you give him? ముగా నాకు యేల యిస్తావు?

My wages are *less* than his. వాని జీతము కంటె నా జీతము త
క్కువ.

The ground is quite *level*. ఆ నేల మిట్టా చల్లము లేక సు
నుగా వున్నది, ఆ నేల అడ్డము
వలె వున్నది.

Do not associate with *lewd* per- పోకిరీలతో సహవాసము చేయక.
sons.

Doing this you are *liable* to a దీన్ని చేస్తే శిక్షకు అర్హుడవు అవు
penalty. దువు.

He is exceedingly *liberal*. వాడు బహు దాతగా వున్నాడు.

He fell to the ground *lifeless*. వాడు ప్రాణము పోయి నేల పడ్డా
డు.

Is this package *light* or heavy? ఈ పగ సుఖవా బళువా, అనగా యీ
కట్ట తేలికా, బరువా?

This is a *light* room. ఇది వెలుతురుగా వుండే గది, యీ
అరలో వెలుతురుగా వున్నది.

My house is very much *like* నా యిల్లు అంతా నీ యిల్లు వలెనే
your's. వున్నది.

The translation is too *literal*. మరీ మాటకు మాటగా భాషాంతర
ము చేయబడ్డందున యీ భాషాం
తరము బాగు లేదు.

Give me a *little*, I don't ask for నేను నిండా అడగ లేదు, రవంత
a great deal. యియ్యి, కొంచెము యియ్యి.

He is a *little* boy.

వాడు చిన్న పిల్లగాడు, రవంత పి
న్నవాడు.

He is of a *lively* disposition.

వాడు ప్రల్లాస పురుషుడు.

These rooms are very *lofty*.

ఈ గదులు నిండా యెత్తుగా పున్నవి,
ఉన్నతముగా పున్నవి.

How *long* is this piece of cloth?

ఈ గుడ్డ నిడుపు యెంత?

How *long* do you mean to remain
there?

అక్కడ యెన్నాళ్లు పుండవలెననుకొ
న్నావు?

The joints of this chair are very
loose.

ఈ కురిచీయొక్క అతుకులు నిండా
వదిలి పున్నవి.

This is a very *low* room.

ఇది నిండా తగ్గుగా పుండే గది.

The price he asks is very *low*.

వాడు అడిగేది నిండా తగ్గు వెల.

Their's is a *lucrative* employ-
ment.

వాండ్లది మై ఆదాతుము గల పు
ద్యోగము.

He is now grown very *lusty*.

వాడు యిప్పుడు నిండా బలిసినాడు.

He was bit by a *mad* dog.

వాణ్ని వెర్రి కుక్క కొరికినది.

These are *magnificent* apartments.

ఇవి దివ్యమైన యిండ్లు, నిండా అం
దముగా పుండే భవంతులు.

It is not *material* whether you go
or not.

నిపు పోయినా సరే, పున్నా సరే, అది
ముఖ్యము కాదు.

Alas! this is a *melancholy* event.

అయ్యో యిది మైక అఘోరమైన
దని.

He has suffered much *mental* dis-
tress.

వాడు నిండా మనశ్శాంతిమను దు
డ్డాడు.

We ought ever to be *merciful*.

మనము యెన్నటికిన్ని దయగలవార మై
పుండ వలసినది.

Let us walk in the *middle* path.

మనము నడి దోవన పోదాము, న
డుతాము.

This paper is *middling*.

ఇది నడి తరపు కాకిరము.

She is *mild* in temper.

ఆమె చిన్ననది, ఆమె మృదుశ్వభా
వము గలది.

- God attends to the most *minute* circumstance. ఎంత రవంత జని అయినా దేవుడు విచారిస్తూనే వుంటాడు.
- They are very *mischievous* children. వాండ్లు మంట పిల్లకాయలు, సిండా దుష్ట పిల్లకాయలు.
- Wicked men are always *miserable*. దుర్మార్గులు యెల్లప్పుడున్ను దుర్దశను పొంది వుంటారు, దుష్టులకు పుక నాటికీ సుఖము లేదు.
- We ought to be *moderate* in our desires. మనకు అధిక ఆశ కారాదు.
- He is of a *modest* disposition. వాడు తిన్ననీ వాడు, మృదు స్వభావము గలవాడు, అజిన వాడు.
- Has this book a *moral*, or immoral tendency? ఈ గ్రంథము నీతిలో చరివసించునా, దుర్నీతిలో చరివసించునా?
- A mountain is *motionless*, i. e. without motion. కొండ అచలము, కదలనిది, అనగా చలనము లేనిది.
- This is a *mournful* history. ఇది పుక దుఃఖకరమైన కథ.
- Why do you bathe in *muddy* water? మరద నీళ్లలో యేల ముఱుగుతావు?
- I spoke several times, but still they continued *mute*. నేను అనేక మారులు మాట్లాడినప్పటికి న్ని వాండ్లు సొరు తెరవకనే వుండిరి.
- This will be for our *mutual* benefit. ఇందువల్ల మా యిద్దరికిన్ని అనుకూలముగా వుండును.
- In Madras, little children are accustomed to go *naked*. చెన్నపట్టణములో చుళిబిడ్డలు చిగు మొలగా తిరగడానకు అలవాటు పడివున్నారు.
- Madras is my *native* country. చెన్నపట్టణము నా జన్మభూమి.
- He has collected a great many *natural* curiosities. దైవ కృతమైన అనేక వింత వస్తువులను సంగ్రహించి వున్నాడు.
- It was *natural* for me to think thus. నేను అట్లా తలచడము సహజమే.

- She is a *naughty* little girl. అది పుక్ దుష్ట పడుచు.
- This is *neat* writing. ఇది చక్కని వ్రాలు.
- It is not *necessary* that you go there. నీవు అక్కడికి పోవలసిన అగత్యము లేదు.
- It is absolutely *needful* that I should go. నేను అక్కడికి అగత్యముగా పోవలసి వున్నది.
- They are idle and *negligent*. వాండ్లు శని పాట లేక నిశ్చింతగా వున్నారు, అశ్రద్ధగా వున్నారు.
- Have you seen my *new* book? నా కొత్త పుస్తకమును చూచినావా?
- We will go there *next* month. వచ్చే నెలలో మనము అక్కడికి పోదాము.
- These are very *nice* mangoes. ఇవి దివ్యమైన మామిడి పండ్లు, మంచి మామిడి పండ్లు.
- You do not care whether I get any or *none*. నాకు యేదైనా చిట్టసా చిక్కదో నీకు ఆ వింత లేదు.
- My fingers are *numb* with cold. నా వేళ్లు చలికి తిమరుగా వున్నవి.
- There are *numerous* errors in your writing. నీవు వ్రాసినదాంట్లో అనేక తప్పులు వున్నవి.
- Good children are *obedient* to their parents, and *obliging* to every one. మంచి బిడ్డలు తలిదండ్రులకు విధేయులుగానున్ను అందరికిన్ని పుశుకారులుగానున్ను వుంటారు.
- The meaning of these words is *obscure*. ఈ మాటలకు అర్థము స్పష్టముగా వుండలేదు, లేటగా వుండలేదు.
- This term has become *obsolete*. ఈ పదము యిప్పట్లో చెల్లదు.
- They are *obstinate* in their opinions. వాండ్లు పట్టినదే పట్టుగా వున్నారు.
- This is a very *odd* kind of expression. ఇది నిండా వింతైన మాట,

Sin only is <i>offensive</i> to God.	పాప మొక పే దేవునికి కానిది, అగు హ్యకర మైనది.
God is <i>omnipotent</i> , <i>omnipresent</i> , and <i>omniscient</i> .	దేవుడు సర్వ శక్తుడుగానున్ను, సర్వ వ్యాపిగానున్ను సర్వజ్ఞుడుగానున్ను ఉన్నాడు.
His house is <i>opposite</i> to mine.	వాని యిల్లు నాయొంటికి యెడట లుండేటిది.
He was well versed in <i>Oriental</i> literature.	గ్రీకు దేశమునకు తూర్పు దేశపు భాషలు, అనగా హిందూ, అరాబిక్కు, సంస్కృతము మొదలైన భాషలలో నిపుడుగా ఉండినాడు.
This is not the <i>original</i> writing.	ఇది మొదటి దస్తావేజు కాదు, ఇది మాతృక కాదు.
The cut in my finger is very <i>painful</i> .	నాచేతి గాయము నిండా నెత్తున్నది.
He became <i>pale</i> through fear.	భయముచేత వెలవెల బోయినాడు.
We ought not to be <i>partial</i> in our judgment.	విచారింపడములో మనకు చక్షుపాతము కారాదు.
I wish to speak with you on a <i>particular</i> business.	తమతో పైక విశేషమైన చనిని గురించి మాట్లాడవలసి ఉన్నది.
He is very <i>passionate</i> .	వాడు నిండా కోపిష్టి.
They are <i>patient</i> under sufferings, and <i>peaceable</i> in disposition.	వాండ్లు కష్టనిష్ఠులములకు ప్రాచీన వాండ్లుగానున్ను తిన్నని గుణము గల వాండ్లుగానున్ను ఉన్నారు.
He will suffer only <i>pecuniary</i> loss.	వానికి రూకల నష్టము మాత్రము వచ్చును.
These children are <i>peevish</i> and <i>perverse</i> .	ఈ పిల్లలు మంటలమారివాండ్లుగానున్ను మూర్ఖులుగానున్ను ఉన్నారు.

- His turn of mind is *pensive*. ఏమో ధ్యానముగా వుంటాడు, చింతగా వుంటాడు.
- This blemish is not *perceptible*. ఇది తెలిసే దోషము కాదు.
- Your work is now *perfect*. నీ పని యిప్పుడు సంపూర్ణమైనది.
- The publication you mention is *periodical*. నీవు చెప్పే గ్రంథము ఆయా నియమిత కాలములో వుట్టిటిది.
- Is this regulation to be *permanent*? ఈ చట్టము శాశ్వతముగా వుండక గదా?
- The tide has a *perpetual* flux and reflux. ఏటిలో ప్రవాహము యెల్లప్పుడు ముందుకు వెనక్కు పోతూ వస్తూ వుంటున్నది, కయ్యలో నీళ్లు యే వేళా యెళ్లతూ దిగుతూ వుంటున్నది.
- His answers are *pertinent*. వారి వుత్తరములు సంకలములుగా వున్నవి, తగినవిగా వున్నవి.
- Where is the account of *petty* expenses? చిల్లర సెలవుల లెక్క యెక్కడ?
- She is a *pious* woman. ఆమె భక్తురాలు.
- This writing is *plain* and easy to be read. ఈ వ్రాలు స్పష్టముగానున్న చదవడమునకు సులభముగానున్న వున్నది.
- His company is *pleasant*. వారి సహవాసము మనస్సుకు వల్ల సముగా వున్నది, వారితో కూడా వుండడము మనసుకు నెమ్మదిగా వున్నది.
- This kind of fruit is *plentiful*. ఈ జాతి పండ్లు విస్తారముగా వున్నవి.
- He is now become *poor*. వాడు యిప్పుట్లో బీదవాడైనాడు.
- Madras is a *populous* city. చెన్నకట్టణము బహు జనము వుండే

The Captain has received *positive* orders to sail to-morrow. రేపటి దినము వెళ్లబట్టు వాడ కలి తానుకు ఖండితముగా తుత్తరువు అయినది.

It is not *possible* for me to do this. దీన్ని చేయడము నాకు అశక్యము గా వున్నది, నావల్ల కాదు.

His arguments are very *powerful*. వాడు చెప్పే న్యాయములు నిండా బలిష్ఠములుగా వున్నవి.

What you purpose I think is not *practicable*. నీవు ప్రదేశించినది సాధ్యము కాదని నాకు తోస్తున్నది.

Her health is very *precarious*. ఆమె మెల్ల గడియకు మెక విధముగా వున్నది, దాని తెంటిని నమ్మరాదు.

Which of these two is *preferable*? ఈ రెంటిలో యెది మేలు?

Such habits are *prejudicial* to health. ఈలాగంటి వాడుకలు తెంటికి కాపు, దేహమునకు ప్రశుద్ధవము చేసును.

These are very *pretty* flowers. ఈ పువ్వుములు నిండా అందముగా వున్నవి.

This disorder is at present very *prevalent*. ఇట్టుట్టో యీ రోగము నిండా వ్యాపించి వున్నది, నిండా బలముగా వున్నది.

Your departure was *previous* to my arrival. నేను వచ్చి చేరేటందుకు ముందే మీరు ప్రయాణమై వెళ్లినారు.

Who is the *principal* manager of the business? ఈ దునికి ముఖ్యముగా నిర్వాహకుడు యెవడు?

They held a *private* conversation on this subject. ఈ సంగతిని గురించి రహస్యముగా మాట్లాడుకొన్నారు.

That is not at all *probable*. అది అయ్యేదని కాదు, కాగల దని కాదు.

They use only *profane* language. వాండ్లు పూరికె దూషిస్తూ వుండడమే గాని పేరే లేదు.

Man is *prone* to err.

మనుష్యులకు పొరబాటు రావడము సహజమేను.

Do you conceive this to be *proper* or improper?

ఇది సరికు యుక్తమని తోస్తున్నదా, అ యుక్తమని తోస్తున్నదా?

His affairs are now very *prosperous*.

వాని కుని యిప్పుడు బాగా తున్నది, శ్రేయశ్చరముగా తున్నది.

They who are *proud* have little understanding.

గర్విష్టులుగా తుండేవాండ్లకు తెలివి మటుగా తుంటున్నది.

She is a wise and *prudent* woman.

ఆమె బుద్ధిమంతురాలున్ను తెలివి మంతురాలున్ను.

God only is *pure*, that is, free from sin.

దేవుడు మాత్రమే నిర్మలుడు, అనగా పాప రహితుడు.

They are of a *quarrelsome* disposition.

వాండ్లు జగడగంటి వాండ్లుగా తున్నారు.

She (that vessel) has made a *quick* passage.

ఆ వాడ అతి త్వరగా వచ్చినది.

The stream is very *rapid* in the rainy season.

వానకాలములో శ్రువాహము బహు వడిగా తుంటున్నది.

This is a very *rare* plant.

ఇది నిండా అపురూపమైన చెట్టు.

He is very *rash* in his conduct.

వాడు నిండా ఆశ్రగాడు, వాడు యే కునిని విచారించే కుండా చేస్తాడు.

They speak in a *rational* manner.

వాండ్లు వివేకముగా మాట్లాడుతారు, తెలివి గల వాండై మాట్లాడుతారు.

It is not good to eat rice *raw*.

శుద్ధివియ్యము తినడము మంచిది కాదు.

This is all *real*, not show merely.

ఇదంతా వాస్తవమే, వట్టి బూటకము కాదు.

What you say is *reasonable*.

నీవు చెప్పేది న్యాయముగా తున్నది.

Is this intelligence *recent*?

ఇది కొత్త సమాచారమా?

This is according to the <i>regular</i> mode of business.	ఇది క్రమమైన వర్తకపు శరణిగా వున్నది.
They are <i>resolute</i> in their purposes.	వారి యత్నములలో వారు దృఢముగా వున్నారు.
His behaviour is always <i>respectful</i> .	వాడు యెప్పుడున్న విషయ విధేయముగా నడుచుకొంటాడు.
I have passed a <i>restless</i> night.	రాత్రి అంతా నాకు నిద్రలేదు, హాయిలేదు.
Do I spell this word <i>right</i> or not?	ఈ శబ్దమును వ్రాయడములో నేను వ్రాసిన అక్షరములు సుబద్ధములా?
Bring some <i>ripe</i> fruit.	కొన్ని మాసిన పండ్లు తీ.
They are very <i>rude</i> boys.	వాండ్లు నిండా మోట పిల్లకాయలుగా వున్నారు.
Those knives are <i>rusty</i> .	ఆ కత్తులు తువ్వ పట్టివున్నవి.
This is indeed a <i>sad</i> misfortune.	ఇది పెట్టుకు చెడ్డ ఆపద.
I have heard of his <i>safe</i> arrival in London.	లండను వచ్చినామునకు వాడు సుఖముగా పోయి చేరినాడని విన్నాను.
These articles are not <i>saleable</i> .	ఈ వస్తువులు అమ్మ తగ్గవి కావు.
Yours and mine are both the <i>same</i> .	నీది నాది రెండున్ను ఒకటే.
This article is now <i>scarce</i> .	ఈ వస్తువు యిప్పుడు అరుదుగా వున్నది, ఈ వస్తువు యిప్పుడు అశుభావముగా వున్నది.
They keep all things <i>secret</i> .	వాండ్లు అన్నిటినినీ రహస్యములో వుంచుతారు.
You may remain here <i>secure</i> .	నీవు యిక్కడ భద్రముగా వుండవచ్చును.
He is a <i>sensible</i> man.	వాడు బుద్ధిమంతుడు.
They delight only in <i>sensual</i> pleasure.	వాండ్లు యింద్రియ సుఖములలోనే సంతోషిస్తారు.

- They live in *separate* houses. వాండ్లు వేరే వేరే యిండ్లలో ఉన్నారు.
- The sky is now beautifully *serene* and clear. ఆకాశము యిప్పుడు బాగా నిర్మలముగానున్నది. లేటగానున్నది.
- Are you *serious* in what you say? నీవు చెప్పేది నవ్వుటాలకు కాదుగాదా?
- I hope the advice I gave you will prove *serviceable*. నీకు నేను చెప్పిన బుద్ధి సఫలము కావలెనని కొరుతాను.
- He has received *severe* punishment. వానికి మంచి శాస్త్ర అయినది.
- This is a *shameful* business. ఇది సిగ్గు పొయ్యే కని.
- Is your knife *sharp*? నీ కత్తి వాడిగా ఉన్నదా?
- He has been *sick* (or ill) a long time. వాడు నిండా దినములుగా పుట్టుకుదురు లేకుండా ఉన్నాడు.
- The enemy have sustained a *signal* defeat. శత్రు సేన మహత్తైన అపజయమును పొందినది.
- They all remained *silent*. అందరున్ను సొరు మూసుకొని ఘండిరి.
- What can be more *silly* than to think thus? అట్లా తలచడమునకంటె వేరే పిచ్చి కదా?
- My case is *similar* to yours. నా సంగతి నీ సంగతి సమముగానే ఉన్నది.
- His love towards us is *sincere*. ఆయనకు మన యెడల ఉండే విశ్వాసము నిజమైనది.
- Their religious opinions are very *singular*. మత విషయముగా వాండ్లకు ఉండే తలంపు నిండా వింతైనదిగా ఉన్నది.
- He is a *skilful* physician. ఆ వైద్యుడు సమర్థుడు.
- I am very *sleepy*. నాకు నిండా నిద్రాపబ్బుగా ఉన్నది.

These mangoes are very *small*. ఈ మామిడికాయలు నిండా చిన్నవిగా ఉన్నవి.

This is *smooth* paper. ఇది సున్నటి కాకితము.

He is scarcely ever *sober*. వాడు తాగి మైకము లేకుండా ఉండడము అరుదు, వాడు సత్తుగా ఉండని నేళ్ల లేడు.

This pen is very *soft*. ఈ కలము నిండా మెత్తగా ఉన్నది.

These are all made of *solid* gold. ఇవన్నీ బోలు కాకుండా బంగారు తో గట్టిగా చేయబడ్డవి.

He appears very *sorrowful*. వాడు నిండా దుఃఖితుడై ఉండేటట్టు ఉన్నది.

I am *sorry* for my offence. నా నేరమును గురించి నాకు వ్యాకులముగా ఉన్నది.

This wood is entirely *sound*. ఈ మాను నిండా గట్టిగా ఉన్నది, శుష్పి యెంతమాత్రము లేకుండా ఉన్నది.

That fruit is *sour*, don't eat it. ఆ వండు తుల్లగా ఉన్నది, దాన్ని తినక.

He gives us *spiritual* advice. వాడు మాకు జ్ఞానబోధ చేస్తున్నాడు.

He still continues *steady* to his purpose. వాడు తన యత్నమును గురించి మెకపై బట్టుగా ఉన్నాడు.

The banks of the river are very *steep* thereabout. ఆ యేటి కట్ట అక్కడ నిండా నెట్రముగా ఉన్నది.

This paper is very *stiff*. ఈ కాకితము నిండా బిరుసుగా ఉన్నది.

Cannot you be *still* for one moment ఒక నిమిషము పూరికే ఉండలేవా?

The weather is *still* very stormy. గాలి యింకా నిండా బలముగా కొట్టుతున్నది.

- They are *strong* and *healthy*. వాండ్లు బలిష్ఠులుగానున్న ఆరోగ్యముగా నున్న వున్నారు.
- We have not been *successful* in this undertaking. ఈ ప్రయత్నము మనకు కలిగి రాలేదు.
- Your advice appears *suitable*. నీవు చెప్పే బుద్ధి తగినదిగా అగుచు ఉన్నది.
- God is the *supreme* ruler of the universe. దేవుడు ప్రపంచమునకు శ్రేష్ఠ రక్షకుడుగా వున్నాడు.
- I am not *sure* that it is so. ఇది అట్లా వున్నదని నాకు యాధి లేదు.
- The sugar-cane is very *sweet*. ఈ చెరుకు గడ నిండా తీపుగా వున్నది.
- Do you wish for *thick* paper, or *thin*? నీకు ముతక కాకితము కావలెనా, సన్న కాకితము కావలెనా?
- He is very *timid*. వాడు మహా భయశుడు.
- This is *tolerable* writing. ఇది సామాన్యమైన వ్రాలు, అంత మంచి వ్రాలు కాదు.
- Their conduct has been most *treacherous*. వాండ్లు చేసినది చెడు ద్రోహము.
- This is but a *trivial* (or *trifling*) matter. ఇదేమి వట్టి అల్పకార్యము, ఇది వట్టి తుచ్చమైన చరి.
- This is an *ugly* shaped letter. ఇది పుక వికారమైన అక్షరము.
- I am so ill, I am *unable* to stir out. నాకు వెళ్లు వుండేది నేను యిల్లు విడిచి కదల లేను.
- They were *unanimous* in their opinion. వారందరి మనసులున్ను పుకటగా వుండినది, వారందరున్ను పుకటే మాటగా వుండిరి.
- To act thus would be highly *unbecoming*. అట్లా చేయడము యెంతమాత్రమున్ను తగదు, నిండా అనుచితము.
- It is *uncertain* whether I shall go or not. నేను పొయ్యది పోనిది నిశ్చయము లేదు.

God only is *unchangeable*.

దేవుడు మాత్రమే యెన్నటికినీ మె
డే రీతిగా మండేవాడు, నిత్యుడు.

I am very *uneasy* in not hearing
from you.

మీ వద్ద నుంచి వర్తమానము రానం
దున నిండా వ్యాకులముగా మ
న్నది.

This letter was *unexpected*.

ఈ జాము వస్తుండనుకో లేదు, ఈ మ
త్తరము రాబోతున్నదనుకో లేదు.

He is wholly *unfit* for the task
assigned him.

వానికి నియమించిన దనికి వాడు
యెంతమాత్రమున్ను తగదు.

The house is *unfurnished*.

ఆ యింట్లో మేజాలు కురిచీలు మొ
దలైన సామాను లేదు.

She is quite *unhappy* on this ac-
count.

ఇందున గురించి ఆమె నిండా వ్యా
కులముగా మన్నది.

Through the mercy of God we
escaped *unhurt*.

దేవుడి దయ వల్ల మాకు గాయము
తగలకుండా తప్పినది.

Do you conceive this to be *unjust*?

ఇది అన్యాయమని యెంచుతావా?

We ought not to be *unkind* to
each other.

మనము మెకరికొకరు అవిహితము
గా మండరాదు, విరోధముగా మం
డరాదు.

To do so is *unlawful*.

అట్లా చేయడము న్యాయము కాదు.

They are very *unlearned*.

వాండ్లకు యెంతమాత్రమున్ను చదువు
లేదు.

Why are you so *unmerciful*?

నిమ్ర యింత నిర్ణయాత్మకుడనై మం
డడమేల?

Their demands are *unreasonable*.

వాండ్లు అడిగేది అన్యాయము.

The ways of God are *unsearch-
able*.

దేవుని చేతలు యెరగరానివి, తెలుసు
కో కూడనివి.

We passed by *unseen*.

కండ్ల బడకుండా దాటినాము, అ
వరలికి వెళ్లి నాము.

Our joy is *unspeakable*.

మా శంతోషము చెప్పు నలవిగాదు,
యింతంతన రాదు.

His mind is very *unsteady*.

బాడి మనసు నిండా చతులము, వాడికి నిమిషమునకు పైక గూము.

That fruit is *unwholesome*.

ఆ పండు పుంటికి మంచిది కాదు.

I am altogether *unwilling* to go there.

అక్కడికి పోవడమునకు నాకు యెంతమాత్రమున్ను మనసు లేదు, ఇష్టము లేదు.

It were *unwise* not to agree to this.

ఇందుకు శిష్టుతెంచక పోవడము బుద్ధికాదు, వివేకము కాదు.

He has proved himself *unworthy* of your protection.

తమయొక్క శంరక్షణకు అపాత్రుడై పున్నాడని తెలుస్తున్నది.

Are there any *upper* rooms in this house?

ఈ యింటికి పైన గదులు యేవైనా ఉన్నవా?

They are *upright* in their dealings.

వాండ్లు న్యాయమైన శ్రవరస గల వాండ్లు, న్యాయముగా నడిచే వాండ్లు.

This business is *urgent*.

ఇది నిండా అవశ్యమైన పని.

You will find this very *useful*.

ఇది నీకు నిండా పుశుయోగముగా వుండును.

The tools you sent me are quite *useless*.

నాకు నీవు పంపించిన ఆయుధములు యెంతమాత్రమున్ను పనికిరానివి.

I am an *utter* stranger to the whole affair.

ఆ శంకతి నాకు యెంతమాత్రమున్ను తెలియదు.

These things are *valuable*.

ఇవి వెలపాడుగు వస్తువులు, ఇవి ఘనమైన ద్రవ్యములు.

There are *various* opinions on the subject.

ఇందున గురించి పరిపరి విధాలా యోచిస్తారు.

This is indeed a *vexatious* circumstance.

ఇది పైక చీడలైన పని సుమీ.

We have need to be *vigilant* in shunning what is evil.

దుర్మార్గమైన దాన్ని మానుకోవడములో మనము జాగరూకులై వుండవలెను.

His temper is very <i>violent</i> .	వాడిది నిండా ధూర్త ప్రకృతి.
Let us maintain always <i>virtuous</i> conduct.	మనము యెప్పుడీక్కిన్ని మంచి నడకనే కాపాడుకోవలసినది.
The weather is now <i>warm</i> .	ఇప్పుడు గ్రీష్మముగా వున్నది, యెండగా వున్నది.
You are <i>welcome</i> to what I have of that kind.	అటువంటిది నా వద్ద వుండేదానికి నీకు అడ్డీ లేదు.
This paper is <i>wet</i> .	ఈ కాకితము తడిగా వున్నది.
I want some cloth <i>wider</i> than this.	ఇంత కంటే వెడల్పాటి గుడ్డ కొంచెము నాకు కావలెను.
They only are <i>wise</i> who know and fear God.	జేతున్న యెరిగి ఆయనకు భయపడే వాండ్రే బుద్ధిమంతులు.
What you tell me is no ways <i>wonderful</i> .	నీవు చెప్పేది యెంతమాత్రమున్ను ఆశ్చర్యము కాదు, వింతకాదు.
I am not <i>worthy</i> of so much kindness.	అంత దయకు నేను పాత్రుణ్ణికాను, అంత అనుగ్రహమునకు నేను అర్హుణ్ణికాను.
You have bought the <i>wrong</i> kind of seed.	నీవు తప్పు విత్తనాలు కొన్నావు, నేను పుక విత్తనము చెప్పితే నీవు మరియొక విత్తనము తెచ్చినావు.

VERBS.

క్రియలు.

The crew had <i>abandoned</i> the ship.	వాడవాండ్లు వాడను విడిచి పారిపోయి వుండిరి.
We ought to <i>abstain</i> from doing what is evil.	మనము మర్యాదమును చేయడము విడిచి పెట్టవలసినది.
Do you <i>accede</i> to what I propose?	నేను చెప్పేది నీకు శుక్కుతమా?
He immediately <i>accepted</i> my offer.	నా మాటను తక్షణమే పుష్పకొన్నాడు.

I can *accommodate* you in my house. నీకు నా యింట్లో స్థలము యివ్వగలను.

Can you *accommodate* me with pen and ink? నాకు రవంత పేనా యింకి దయచేయగలరా?

Except you *accompany* me, I will not go. నీవు కూడా వస్తేనే గాని నేను పోను.

I have not been able to *accomplish* my wishes. నా కోరికెను నెరవేర్చడమునకు అశక్తుడనై ఉన్నాను.

How do you *account* for this? దీనికి యేమి శుభాధానము చెప్పితావు? యిది యెట్లా సంభవించినదని అంటావు?

He was *accused* of robbing his master. తన యజమానుడి సొత్తును దొంగిలించినట్లు వాడి మీద ఫిర్యాదు వచ్చినది.

Accustom yourself to read and write. వ్రాయడానకు చదవడానకు వాడుక చేసుకో.

I am *acquainted* with every particular. అన్ని సంగతులున్ను నాకు తెలుసును.

He has *acquired* great knowledge. వాడు నిండా విద్యావంతుడై నాడు.

He has been tried and *acquitted*. వాణ్ని విచారణ చేసి నేరము లేదని విడివిపెట్టినారు.

Ten rupees were *added* to his salary. వానికి తది రూపాయలు జీతము పొడిగినది.

To-day's meeting was *adjourned* till Monday next. వచ్చే సోమవారము నాటికి మల్లీ కూడవలసినదని నేడు శుభ కలికినది.

The prize was *adjudged* to him as the best scholar of the whole. విద్యార్థులకందరి కంటె గట్టివాడని వీడికి బహుమానము యివ్వవలసినదని నిర్ణయించబడ్డది.

- Let us first *adjust* this matter. ఈ సంగతిని ముందుగా పరిష్కారము చేతము, తీర్చి వేతము.
- I *admire* him for his great learning. వాని విశేష పాండిత్యమును గురించి నాకు ఆశ్చర్యముగా వున్నది, వింతగా వున్నది.
- I cannot *admit* of what you say. నీవు చెప్పేదాన్ని నేను వ్రుచ్చును.
- May strangers be *admitted*? బహు వాండ్లను లోనికి రానివ్వవచ్చునా?
- Can you *advance* me this sum? ఈ రూకలను నాకు ముందుగా యివ్వగలవా?
- The enemy had *advanced* as far as Delhi. శత్రువుల దండు ఢిల్లీదాకా వచ్చినది.
- You had better *advertise* the sale. ఈ దినం అమ్మకమున నీవు చాటిస్తే మంచిది.
- I would *advise* you to wait a little. నేను చెప్పే బుద్ధి యేమంటే నీవు రవంత తాళితే మంచిది.
- This small loss will not *affect* him. ఈ కొద్ది నష్టము వల్ల వానికేమిగ్ని హాని లేదు.
- He *affected* a great show of kindness. విశ్వాసము చాలా వున్నట్లు నటించినాడు.
- This history is very *affecting*. ఈ కథ మనస్సును కరగ గొట్టుతున్నది.
- He *affirmed* this to be certain fact. ఇది నిర్ధమ అని గట్టిగా చెప్పినాడు.
- The news *afflicted* him greatly. ఈ సమాచారము వానికి నింతా వ్యాకులముచేసినది.
- I cannot *afford* to give so much wages. నేను అంత బీతము యివ్వలేను.
- Pray *afford* me your assistance. దయచేసి నాకు సహాయపడండి.
- I should be sorry to *affront* him by my ill conduct. నేను దుర్మార్గము చేసి అందువల్ల ఆయన మనస్సుకు తోటము వచ్చినట్లయితే నాకు వ్యసనమవును.

Appearing before the court, he was much *agitated*. న్యాయ శిఖలోకి వచ్చేటప్పుటికి, వాడి శని తబ్బిబ్బు లైనది.

I *agree* to what you say. నీవు చెప్పేది నేను అనుకున్నాను.

I have *agreed* with him for the price of the cloth. ఆ గుడ్డకు వాడు చెప్పిన వెలకు నేను అనుకున్నాను.

The news very much *alarmed* him. ఆ శుభాచారమును విని వాడు నిండా దిగులు వడ్డాడు.

They *allow* five per cent. discount for ready money. రొక్కనికి నూటికి అయిదు శాతం తీసుకొంటారు.

Allow me to go with you. నీతో కూడా నన్ను రానియ్యి.

It is now done, I can't *alter* it. అది యిప్పుడు తీరినది, దాన్ని నేను మళ్ళీ విప్పలేను.

He *amassed* great wealth. వాడు నిండా ధనమును కూడబెట్టి నాడు.

I was *amazed* at the amount. ఆ మొత్తమునకు నాకు ఆశ్చర్యమైనది, ఆ వెరసిని చూచి వెరగు వుట్టాను.

Altogether the bill will *amount* to five hundred rupees. ఆ లెక్క అంతా మొత్తము యేనూరు రూపాయలు అవును.

Amuse yourself a while in the garden. ఆ తోటలో కొంత సేపు వేడుక చూస్తూ వుండు.

If you know, why don't you *answer*? నీకు తెలిస్తే, నీ వేల అత్తరలు చెప్పువు?

This will *answer* my purpose. ఇది నా కునికి అడుగును, ఉకుయోగ కుడును.

You have no need to *apologize*. నీవు అపరాధమొకటి చేసుకో నక్కరలేదు, నా నేరమును మన్నించుకొని అడుగుకో వలసినది లేదు.

I *appeal* to you whether what I say is true. నేను చెప్పేది నిజమో అబద్ధమో మీరు చెప్పండి.

It *appears* to me very strange. ఇది నాకు నిండా ఆశ్చర్యముగా
చున్నది.

The furniture will be *appraised* and sold. ఈ సామానులు మతింపు చేసి అమ్మబ
దును.

I *apprehend* you are mistaken. తమరు పొరబాటు బడ్డట్టున్నది.

He was *apprehended*, and is now in prison. వాడు పట్టుకోబడి యిప్పట్లో చెరశాలలో
వున్నాడు ; వాణ్ని పట్టుకొ
న్నార, యిప్పుడు చెరశాలలో వు
న్నాడు.

The enemy were afraid to *approach*. శత్రు సేన దగ్గరికి రాను వెరచి వుం
డెను.

He has *appropriated* all his property to this purpose. తన ఆస్తినింతా యీ కునికి పెట్టియు
న్నాడు, వినియోగ పరచినాడు.

Do you *approve* of what I say? నేను చెప్పేది నీకు అంగీకారమేనా?

Let us *argue* the point together. ఆ విషయమును గురించి మనమిద్దర
మున్ను వాదించాము.

He was *arrested* for debt by Raghavulu. అప్పును గురించి వాణ్ని రాఘవులు
పట్టినాడు.

Let us now *ascend* the mountain. మనము యిప్పుడు ఆ కొండ మీదికి
యెక్కుదాము.

He was *assailed* on all sides. వాణ్ని నాలుగు తట్టా చుట్టుకొన్నా
రు.

The people were *assembled* from the villages all round. చుట్టుపట్ల వుండే అన్ని గ్రామము
లలో నుంచిన్ని జనము వచ్చి కూ
డినది.

I *assent* to your proposal. నీవు చెప్పేది నాకు శుక్కుతమే.

He *asserted* that it is so. అది అట్లా కద్దని గట్టిగా చెప్పినా
డు.

Can you *assign* any reason for his acting thus? వాడు అట్లా చేసినందుకు యేదైనా
కారణము చెప్పగలవా, చూడగల?

We ought to *assist* each other. మనము ప్రకరికొకరు సహాయము చేయవలసినది.

Why do you *associate* with evil company? దుష్టులతో యేల సహవాసము చేస్తావు?

I *assure* you there is no danger. నీకు భయము లేదని నేను గట్టిగా చెప్పుతాను.

What you say *astonishes* me greatly. నీవు చెప్పేది నాకు నిండా ఆశ్చర్యమవుతున్నది.

How shall I *atone* for this conduct? నేను చేసిన నేరమును యెట్లా పరిహరించుకొందును?

We were *attacked* by the enemy's cavalry. శత్రువుల గుర్రము మా మీద పబ్బి పడ్డది.

He never *attempted* to learn. వాడు నేర్చుకోవడమునకు యత్నము చేయలేదు.

Let us *attend* to our studies. మనము చదివే పని చూతాము.

I have received notice to *attend* the court at ten o'clock. నీది గంటలకు న్యాయ సభకు రమ్మని నాకు చీటి వచ్చినది.

His book *attracts* great notice. అతని పుస్తకము అందరి మనసులనున్ను ఆకర్షిస్తున్నది.

This will *augment* my trouble. ఇది నాతోందరను అధికపరుచును, ఇందువల్ల నాకు సంతకము మిక్కిలమవును.

Who *authorizes* you to do this? దీన్ని చేయుమని నీకు యెవరు అనుమతినిచ్చెనారు?

This will *avail* much. ఇది నిండా అనుమతిగా మవును.

How may I *avert* this calamity? ఈ ఆపదను నేను యెట్లా నివారించును?

I cannot *avoid* going. నేను పోక విధిలేదు, నేను పోవడము ముగిసినది.

Bake this dough in the oven. ఈ పిసికిన పిండిని రొట్టెలు కాల్చి పొయిలో కాల్చు.

We may now *banish* our fears. మనము యిట్లుడు భయమును విడువ వచ్చును.

This dog *barks* at every body. ఈ కుక్క యెవరిని చూచినా మొరుగుతున్నది.

He will not *bate* (abate) one pice. వాడు మొక జీయినా తగ్గించడు.

I saw many people *bathing* in the river. బహు జనము యేటిలో మునిగి చూచితిని.

Why do these children *bawl* in this manner? ఈ పిల్లవాండ్లు యీ రీతిగా యేల ఆరుస్తారు?

The ship was *becalmed* four days. గాలి లేక ఆ వాడ నాలుగు దినములుగా నిలిచి పోయినది.

Beckon to him to come here. ఇక్కడకి రమ్మని వానికి హైగచెయ్యి.

He has lately *become* very proud. వాడు యిటీవల నిండా గర్విష్టుడై నాడు.

We know not what shall *befal* us on the morrow. రేపు మనకేమి సంభవించునో మనమెరుగము.

I *beg* your pardon for what I have done. నేను చేసిన దనికి నన్ను మన్నించవలెనని తమ్మున వేడుకొంటాను.

If he *behaves* well I will keep him. వాడు చక్కగా నడుచుకొంటే నేను వాణ్ని పెట్టుకొందును.

He *believes* whatever people tell him. ఎవరేమి చెప్పితే దాన్ని నమ్ముతాడు.

Does this knife *belong* to you? ఈ కత్తి నీదా?

He is *beset* on all sides with business. వానికి నాలుగు తట్టా దుని వచ్చి తగులు కొన్నది.

I am going to the shoe-maker's to *bespeak* a pair of shoes. ఒక జత ముచ్చెలు కుట్టుమని ముందుగా చెప్పడమునకై చెప్పలు కుట్టేవాని వద్దకి పోతాను.

I am a poor man, be pleased to *bestow* one rupee. నేను బీజవాడను, మొకరూపాయి దయచేయ వలెను.

Beware of idleness and ignorance. భద్రము సోమరితనమున్ను అజ్ఞానమున్ను కారాదు సుమీ?

Why should you blame me? నా మీద యేల దోషము చెప్పవచ్చు?

I saw a lamb bleating for its mother. ఒక గొర్రె పిల్ల దాని తల్లిని కానక కూర్చుంటుండగా చూచితిని.

We bless the good, and curse not the bad. మనము మంచివారిని దీవిస్తాము, చెడ్డవారిని శపించము.

This plant will soon blossom. ఈ చెట్టు తీవ్రముగా పూచును.

He blotted his paper all over. తన కాకితము మీద సంతా మసి చల్లినాడు.

You blunder continually. నీ వెప్పుడున్ను తప్పవచ్చు.

I have no reason to boast on this account. ఇందున గురించి నేనే గర్వపడడము నకు కారణము లేదు.

I want some money, where can I borrow? నాకు కొంచెము రూకలు కావలెను, యెక్కడ అప్పుతీసుకోవచ్చును?

I cannot breathe. నాకు పూపిరి విడవ కూడలేదు.

He was bribed to commit that fault. ఆ నేరము చేయుమని వానికి లంచ మిచ్చినారు.

These trees are beginning to bud. ఈ చెట్లు మొగ్గలెత్తడమునకు మొదలు పెట్టుతున్నవి.

This is waste paper, burn it. ఇది వీనికి రాని కాకితము, దీన్ని తగలపెట్టు.

He is gone to bury his father. వాడు తండ్రిని పాతిపెట్టడమునకు పోయి వున్నాడు.

I saw him carrying a load on his head. తలమీద బరువు యెత్తుకొని పోతూ వుండగా వాణ్నిచూచితిని.

He causes me much trouble. వాడు నాకు నిండా తొందర కలగజేస్తాడు.

You must caution him not to do so. వాడు అట్లా చేయకుండా వాడికి నీవు చెప్పి పెట్టవలసినది.

When will you *cease* talking ?

You ought to *chain* this dog.

I must *change* my clothes.

He *charges* very high.

They *cheat* whom they can.

They have *circulated* notices.

Clear these goods, and ship them.

He was *climbing* a tree.

I shall now *close* his account.

A great crowd was *collected*.

Comb your hair.

How shall I *comfort* them ?

He *commanded* me to go instantly.

Let us *commence* our work.

I *commend* your prudence.

He was *committed* to prison.

Communicate this to him.

Let us *compare* my writing with yours.

Why should you *compel* him to act thus ?

నీవు సేవారు మూసేవి యెప్పుడు ?

నీవు యీ కుక్కను గొలుసుతో కట్ట వలసినది.

నేను యీ బట్టలను తీసివేసి వేరే బట్టలను తొడుగుకోవలెను.

వాడు అధిక వెల కట్టుతాడు.

ఎవరినైతే మోసము చేయగలరో వారిని మోసము చేస్తారు.

వాండ్లు నల్లిళ్లలకు వ్రాసి పంపించి తుగ్గారు, నాలుగు తట్లకున్ను సుమచారము పంపించియున్నారు.

ఈ సరుకులకు హాళీలు చేయించి వాడ కెక్కించు.

వాడొక చెట్టు మీదికి యెక్కితూ వుండెను.

వాడి లెక్కను యిప్పుడు తీవ్రము చేస్తాను.

నిండా గుంతు చేరినది.

నీ వెంట్రుకలను దుచ్చుకో, నీ తల దుచ్చుకో.

వాండ్లను నేను యెట్లా పూరడింతును ?

ఈ ఊణము పొమ్మని నాకు ఆజ్ఞాపించినాడు.

మన పనిని ఆరంభింతాము.

నీ వివేకమునకు మెచ్చినాను.

వాడు చెరశాలలో పెట్టబడ్డాడు.

దీన్ని వాడికి తెలియచెయ్యి.

నీ వ్రాలు నావ్రాలు సరిచూతాము.

అట్లా చేయుమని వాణ్ని యేల నిర్బంధిస్తావు ?

I have long *complained* of his conduct. వాడు చేశేది దుర్మార్గమని నేను నిందినములుగా చెప్పుతున్నాను.

Unless you *comply*, what can I do? మీరు పుష్పకుంటే నేనేమి చేయగలను ?

He is now *composing* a grammar. వాడు యిప్పుడు పుక వ్యాకరణము చేస్తున్నాడు.

I don't exactly *comprehend* this. నేను దీన్ని సరిగ్గా తెలుసుకోలేదు, అది నాకు బాగా తెలియలేదు.

I cannot *conceal* this matter. నేను యీ సంగతిని మరుగు చేయలేను, దాచలేను.

I *conceive* you are in the right. నీవు చెప్పేది స్యాయమని నాకు తోస్తున్నది.

This business does not *concern* you. ఈ పనిలో నీకు సంబంధము లేదు.

It is time to *conclude*. ఇది ముగించుటకు సమయము.

Condemn not the innocent. తప్పు లేని వారియందు తప్పు మోకు.

Who will *conduct* us thither? మమ్మున ఆక్కడికి వెంటబెట్టుకొని పొయ్యేవారు యెవరు, తీసుకొనిపోయ్యేవారు యెవరు ?

I *confess* my conduct has been amiss. నేను చేసినది తప్పుని పుష్పకొంటాను.

He is now *confined* in jail. వాడు యిప్పుడు చెరశాలలో బంధుడై పున్నాడు.

Have you heard whether the news is *confirmed* or not? ఆ సమాచారము రూఢి అయినదో లేదో విన్నావా ?

You have *confused* my work. నీవు నా పనిని తారుమారు చేసినావు.

He *conquered* the whole country. ఆ యావత్తు దేశమును స్తు గెలిచినాడు.

Do you *consent* to my proposal? నా మాటను అంగీకరిస్తావా ?

I will *consider* of it. అందున గురించి ఆలోచిస్తాను.

The cargo was *consigned* to him. ఆ వాడ శరకు వాని పేరిట వం
పించబడ్డది.

Let us *consult* upon this subject. ఈ విషయమును గురించి మనము ఆ
లోచింతాము, విచారించాము.

It will *consume* all our time. మన ప్రాద్దంతా దీనికే అయిపోను.

How much indigo will this box *contain*? ఈ పెట్టెలో యెంత నీలిమందు వుట్టు
ను?

They two *contend* who shall be greatest. నేను గొప్పలంటే నేను గొప్పలని
వారిద్దరున్ను జగడమాడుతున్నారు.

He still *continues* very poorly. వాడు యింకా నిండా అస్వస్థము
గానే వున్నాడు.

The Company will *contract* for the paper. కాకితములను వుంజిచేవారు గుత్తచే
సుకొందురు.

Contrast this paper with what was purchased yesterday. నిన్న కొన్న కాకితమునకున్న యీ
కాకితమునకున్న తారతమ్యము విచారించు.

How shall we *contrive* to go? మనము వెళ్లడమునకు యేమి ప్రహ
యము చేతాము?

Will you please to *convey* this to him? తమరు దయచేసి దీన్ని ఆయనకు తె
లియ చేస్తున్నారా? తీసుకపోతు
న్నారా?

He was tried and *convicted*. వానిమీద విచారణ అయి నేరము
మోపుబడ్డది.

I am *convinced* what you say is true. నీవు చెప్పేది నిజమని నాకు నిశ్చయ
ముగా వున్నది.

Having no servant, he *cooks* for himself. ఖనివాడు లేనందున తానే వండు
కొంటాడు.

Please *copy* this for me. దీనికి నాకు పుక ప్రతి వ్రాసి దయ
చేయండి.

Correct all the mistakes. తప్పులనంతా దిద్దు.

Do you *correspond* with him? మీకున్న ఆయనకున్న పుత్రరత్ర
త్యుత్రములు జరుగుతున్నవా?

This *corresponds* with what I నేను మునుపు విన్నదానికీ యిది శరి
heard before. గా పున్నది, నేను మునుపు విన్నది
యిదే.

He *coughs* all night. రాత్రి అంతా దస్తుతాడు.

Count over the money I gave you. నేను యిచ్చిన రూకలను యెంచుకో.

Don't *cram* his mouth, you will వాని నొట్టో కూరక, వాని గొం
choke him. తులో అడుచుకొనును.

God *created* the world. దేవుడు ప్రపంచమును సృష్టించినా
డు.

Do you *credit* what he says? వాడు చెప్పేదాన్ని నమ్ముతావా?

He will *criticise* our composition. మేము రచించినదాంట్లో గుణవోష
ములను ఆయన విచారించును, త
ల్పి పుప్పో అతను విమర్శించు
ను.

They were *crushed* under the వాండ్లు రథముయొక్క చక్రముల క్రిం
wheels of the carriage. ద నలినారు.

What is the matter? why do you నీకేమి తొందర?యెందుకు యేడుస్తా
cry? పు?

This land is *cultivated*. ఈ నేల సాగుబడి చేయబడ్డది.

I have been *cured* by that phy- ఆ వైద్యుని వల్ల నేను స్వస్థముచే
sician. యబడ్డాను.

They spend their time in singing ఆట పాటలతో కాలక్షేపము చేస్తు
and dancing. న్నారు.

You have not *dated* your letter. నీ జాబులో తేది వేసి నావు కావు.

You have been *deceived* by them. వాండ్లచేత మోసపోయినావు, గడ్డి
తినావు.

Let him *decide* the question. ఈ శంకేహమును వాణ్ని తీర్చనియ్యి.

I asked him, but he *declined* do- వాణ్ని అడిగినాను గాని, వాడు దాన్ని
ing it. చేయడ మునకు శక్తులించ లేడు.

That article <i>decreases</i> in value daily.	ఆ శురుకు యొక్క ధర నానాటికి తగ్గుతున్నది.
I shall <i>deduct</i> so much from his account.	వాని లెక్కలో యింత తోసివేస్తాను.
I will <i>defer</i> writing to him till to-morrow.	వానికి నేడు వ్రాయలేదు, రేపు వ్రాస్తాను ; వానికి వ్రాయడమును రేపటి దాకా నిలుపుతాను.
Who <i>defrays</i> the expense of his learning?	వాని చదువును గురించిన వ్రయమును యెవరు పెట్టుకొంటున్నారు.
Why do you <i>delay</i> to do this?	దీన్ని చేయడమునకు యేల కాలహరణము చేస్తున్నారు?
I was <i>delighted</i> to see him.	వాణ్ని చూచి చాలా సంతోషించినాను.
Did you <i>deliver</i> to him my message?	నేను చెప్పబున్న సమాచారమును ఆ తనితో చెప్పినావా?
He <i>demande</i> d more than is due.	తనకు రావలసిన దానికంటె అధికముగా అడిగినాడు.
He <i>denies</i> having said this.	దీన్ని తాను చెప్పి లేదంటాడు.
When do you intend to <i>depart</i> ?	నీవు యెప్పుడు పోవలెనని యత్నముగా వున్నావు?
I cannot <i>depend</i> upon what he says.	వాడు చెప్పేదాన్ని నేను నమ్మను.
It <i>depends</i> upon the state of my health.	అది నా దేహస్థితి కుట్టి యున్నది.
His spirits are much <i>depressed</i> .	వాడు నిండా నిరాశగా వున్నాడు, వాని మనస్సు నిండా కుంగి యున్నది.
This <i>deprives</i> her of comfort.	ఇందువల్ల ఆ పెకు నెమ్మది లేక పోతున్నది.
I <i>derive</i> instruction from their society.	వాండ్ల సహవాసము వల్ల నాకు జ్ఞానము కలుగుతున్నది, విద్యవస్తున్నది.

- They *deserve* to be punished. వారు శిక్షకు అర్హులుగా వున్నారు.
- I *will desire* him to do so. వాణ్ని అట్లా చేయమంటాను.
- He *despairs* of accomplishing his object. వాడు తన యత్నము ఫలము కావడమును గురించి నిరాశగా వున్నాడు.
- We ought not to *despise* any one: మనము యెవరినినీ అలక్ష్యము చేయరాదు.
- Your papers have been all *destroyed*. నీ కాకితము లన్ని పాడై పోయినవి.
- Do not *detain* the servant any longer. ఆ బనివాణ్ని యింకా కాచుకొని వుండేటట్టు చేయక.
- I am *determined* to do as you say. నీవు చెప్పే ప్రకారముగా చేయ నిశ్చయించినాను.
- She *devotes* all her property to this purpose. ఆమె తన యావత్తు సొత్తునున్న యా బనికని నిశ్చయించినది.
- He and I *differ* in opinion. వాడి అభిప్రాయమునకున్న నా అభిప్రాయమునకున్న తేడాలేదు, వాడి అభిప్రాయము పైక దోష నా అభిప్రాయము పైక దోషగా వున్నది.
- It is said that some animals can *digest* iron. కొన్ని జంతువులు యినుమును ఆరిగించు కొంటవట.
- He *dines* always at one o'clock. వాడెప్పుడున్ను పుంటి గంటకు భోజనము చేస్తాడు.
- Please *direct* me where to find him. వాడు యెక్కడ చిక్కునా ఆ తాళును దయచేసి నాకు తెలియ చేయవలెను.
- They *disagree* one with another. వాండ్లు పైకరికొకరు యిట్లక వున్నారు.
- I was much *disappointed* in my expectations. నా ఆశలన్ని నిరాశలై పోయినవి, నా కోరికెవిఫలమైనది.
- She *disapproves* of all I say. నేను చెప్పేదాన్నంతా ఆమె పుష్పకోవడము లేదు, అంగీకరించడము లేదు.

He is now able to *discharge* his debts. వాడు యిప్పుట్లో తన అప్పును తీర్చు కోగలవాడై వున్నాడు.

That custom is now *discontinued*. ఆ వాడుక యిప్పుట్లో నిలిచి పోయినది.

What you say *discourages* me. నీవు చెప్పే మాట నాకు అర్థరహితమును కలగ చేస్తున్నది.

Let us *discourse* together a little. మనము కొంచెము సేపు వాదంతాము, చర్చింతాము.

I have not as yet *discovered* the thief. ఆ దొంగను నేను యింకా కనిపెట్టలేదు.

I *dislike* their company very much. వాండ్ల సహవాసము నాకు మిక్కిలి అయిష్టముగా వున్నది.

He was *dismissed* for bad conduct. దుర్మతనను గురించి వాడు తోసివేయ బడ్డాడు, దుర్మార్గము చేసినాడు గనక వాణ్ని కొలువులోనుంచి తీసి వేసినారు.

I cannot *disobey* his orders. నేను ఆతని ఆజ్ఞాల్లంఘన చేయలేను, నేను ఆతని వుత్తరువుకు ఆడ్డ చూడలేను.

Why will you *disoblige* him without cause? నిష్ఠారణముగా ఆతనికి యేల ఆయాసము కలగ చేస్తావు?

Herein he *displays* great talent. ఇందులో అధిక సామర్థ్యమును చూపుతున్నాడు.

They were much *displeased*. వారికి నిండా ఆయాసమైనది, ఆ సహ్యము వచ్చినది.

Can you *dispose* of these goods for me? ఈ సరుకులను నాకు అమ్మి పెట్టగలవా?

They are always *disputing* one with another. వాండ్లు యెల్లప్పుడు వైకరితో నొకరు కలహమాడుతూ వుంటారు.

Why are you *dissatisfied*? నీకు యెందుకు సమాధానము లేదు? నీకేల అసహ్యము వచ్చినది?

- Cannot you *dissuade* him from doing so ? వాడికి చెప్పి అట్లా చేయకుండా చేయలేవా ?
- I can *distinguish* no difference in these two letters. నేను ఈ రెండు జాబులకున్న భేదము కనిపెట్టలేను.
- Double* this string, and then it will do. ఈ దారమును రెండుగా మడుచుకొంటే చాలును, శరీరపోను.
- I *doubt* whether this be true or not. అది నిజమో అబద్ధమో నాకు సంశయముగా వున్నది.
- How can one horse *drag* such a load as this ? ఇంత బరువును పైక గుర్రము యెట్లా యాడ్చ గలుగును ?
- Wait a little, he is now *dressing*. రవంత తాళు, ఆయన యిశ్చుడు బట్టు తొడుగు కొంటున్నాడు.
- Tell the coachman not to *drive* so fast. అంత వడిగా తోల వద్దని బండివాడితో చెప్పు.
- I have *dropped* my knife into the water. నా కత్తి నీళ్లలో జారి పడిపోయినది.
- Dry* this paper at the fire. ఆ కాకితమును నిశ్చన కాచు, శగన చూపి యెండేటట్టుచెయ్యి.
- In this way I can *earn* ten rupees a month. ఈ విధముగా నేను నెలకు పదిరూపాయలు సంపాదించుకో గలను.
- The tide has begun to *ebb*. పాటు ఆరంభమైనది.
- Who would *employ* such people as these ? ఈ లాగంటి వాండ్లను యెవరు కొలుపులో పెట్టుకొందురు ?
- Empty* this box. ఈ పెట్టెను శుభ్రదిగా చెయ్యి.
- Give me as much only as will *enable* me to live. నాకు జీవనమునకు యంతమాత్రము కావలెనూ అంతమాత్రమే తమరు యివ్వండి.
- Enclose* my letter in yours. నా జాబును నీ జాబులో పెట్టు.
- Your former kindness *encourages* me to make this request. తమరు ముందు చేసిన పుతకారమునేది.
- His riches are much *increased*. యీ మనవిని చేసుకొస్తుంటున్నది.
- His riches are much *increased*. వాని విశ్వర్యము నిండా అభివృద్ధిని పొందివున్నది.

I must *endeavour* to see him to-day. నేను ఆరణ్య చూచేటట్లు నేను ప్రయత్నము చేయవలెను.

You ought to have *endorsed* the bill. నీవు ఈ పుండ్ల ఓరీని వ్రాలుపెట్టి వుండవలసినది.

I have *engaged* him as my servant. వాణ్ని నా దునివాణ్నిగా పెట్టుకొన్నాను.

Do you know how to *engrave* ? లోనాటుకుని చేయడము యెట్లాగో నీ వెరుగుదువా? చెక్కడపు దుని చేయడము యెట్లాగో నీకు తెలుసునా?

I *enjoy* this season of the year. శ్రీతి శంవత్సరమున్ను యీ కాలము నాకు హాయిగా వుంటున్నది.

Cannot this house be *enlarged* ? ఈ యింటిని యింకా పెద్దదిగా చేయకూడదా?

They *entreated* him to stay, but to no purpose. ఉండమని వాండ్లు యెంత బతిమాలుకొన్నా వాడు వుండలేదు.

I will try to *equal* him in learning. చదువులో వానికి సరితూగడానకు యత్నము చేస్తాను.

We are by nature apt to *err*. మనకు పొరబాటు రావడము శుభజమేను.

We *escaped* out of the enemy's hand. శత్రువు చేతులోనుంచి మనము తప్పించుకొన్నాము.

This regulation has lately been *established*. ఈ చట్టము యిటీవల యేర్పడ్డది.

He *exceeds* every one in quickness of apprehension. త్వరగా గ్రహించడములో వాడు అందరినిని మించుతున్నాడు.

I would not *exchange* situations with you. నీ గతి నాకు వుక నాటికిని వద్దు.

Let us *excite* each other to study. చదువుకు మనము వుకరిమొకరు ప్రోత్సహముచేతాము.

For this reason you will *excuse* my not writing to you. ఈ హేతువును బట్టి నేను తమకు వ్రాసుకోసందన గురించి మన్నించవలెను.

Three men were *executed* for murder last Monday.

భూమి చేసినందున గురించి పోయిన ప్రామాణ్యము నాడు ముగ్గురు పురిదీయ బడ్డారు.

Sir, your orders shall be *executed* without delay.

అయ్యో తమ పుత్తరువు చొప్పున శీఘ్రముగా చేయబడును.

Do you *expect* to see him shortly?

కొద్ది దినములలో నీవు అతన్ని చూతువను కొన్నావా?

If you ask, he will *explain* any part which you do not understand.

నీకు తెలియనిదాన్ని దేన్నైనా నీవు అడిగితే అతడు తెలియ చేసును, చెప్పును.

A large quantity of indigo has been *exported* this month.

ఈ నెలలో విస్తారము నీలముందు యెగుమతి అయినది.

He caught a fever by *exposing* himself to the sun.

ఎండలో బయటపడితే వానికి జ్వరము తగిలినది.

I don't know how to *express* this in English.

దీన్ని ఇంగ్లీషులో యెట్లా చెప్పేలో నాకు తెలియ లేదు.

This colour *fades* very much.

ఈ వర్ణము నిలవక యెరిపోతున్నది, ఈ చాయ నిలిచేది లేదు.

Had it not been for his assistance, I should have *failed* in my purpose.

అతని సహాయము లేకుంటే నాకు నిష్ఫలమై పోను.

Had it not been for him, I should have *fallen* into the river.

అతను నట్టుకోకుంటే నేను యెట్టి లో నడిపోదును.

I suppose you *fancy* it is summer.

నీవు దీన్ని యెండకాలమనుకొన్నట్టు న్నుది.

You have no need to be *fanned* now, it is winter.

ఇది చలి కాలము కానక, నీవు విసిరిం గుకోవలసిన అక్కర లేదు.

I am very much *fatigued* with walking.

నడవడముచేత నిండా అలసి నాను.

Pray *favour* me with your address.

తమకు నీయి విలాసిము యెట్లా వ్రాసేదో దయచేసి చెప్పవలెను.

We ought to *fear* God more than man. మనుష్యుల కంటె మనము దేవునికి నిండా భయపడవలెను.

These animals *feed* only on grass. ఈ జంతువులు కనువునే మేస్తవి, ఏటికి కనువే మేత.

Go and *fetch* me some fruit out of the garden. ఆ తోటకు పోయి నాకు కొన్ని పండ్లు తే.

File this screw. ఈ మలుచుట్టును ఆకురాతితో రాచు, ఈమరచుట్లు చీలను ఆకురాతితో రాచు.

File these papers. ఈ దస్తావేజులను క్రమముగా కూర్చివెట్టు.

Fill this tub with water. ఈ తొట్టిని నీళ్లతో నిండు, ఈ తొట్టిలో నిండా నీళ్లు పొయ్యి.

Tell me where to *find* a cooly. కూలివాడు యెక్కడ విక్రమ.

If you do so again, you must be *fined*. నీవు మళ్లీ అట్లా చేస్తే, నీకు అపరాధము వేయబడును.

Help me to *finish* this letter. ఈ జాబును ముగించడానకు నాకు సహాయపడండి?

What day have you *fixed* upon to go there? అక్కడికి పోవడమునకు యే దినము నిశ్చయించుకొన్నారు?

It is high water, the vessel will now *float*. ఇది పోటు సమయము, ఆ వాడ యిప్పుడు తేలును.

The people are *flocking* to see him. వాణ్ని చూడడమునకు జనులు గుంపులు గుంపులుగా వస్తున్నారు.

A river *flows* close by his house. వాని యింటి వక్కన పైక యేరు పారుతున్నది.

Fold these things in paper. ఈ వస్తువులను కాకిరములో పెట్టి మడుపు.

You go before, I will *follow* after. నీవు ముందర పో, నేను వెనక వస్తున్నాను.

Why did you *forbid* him to come? వాణ్ని యిందుకు రావద్దన్నావు?

- Why do you *force* him to do so against his will ? వానికి యిష్టము లేక తుండగా వాణ్ణి అట్లా చేయుమని యేల నిర్బంధిస్తున్నావు ?
- Who can *foretel* what will happen on the morrow ? రేకుటికి యేమి సంభవించునో దాన్నియెవరు చెప్పు గలరు ?
- For doing this you must *forfeit* one rupee. దీన్ని చేసినదానికి నీవు తుక రూపాయి ఆర్జు కోవలసినది.
- If he had acknowledged his fault, I should have *forgiven* him. వాడు తన నేరమును పుచ్చుకొని తుంటే, నేను మన్నించి తుండును.
- The purpose for which you sent me has been *fulfilled*. ఏ పనిని గురించి మీరు నన్ను పంపించినారో ఆ పని సానుకూలమైనది, నెరవేరినది.
- In how short a time can you *furnish* these things ? ఎంత కొంచెము కాలములో యీ వస్తువులను జాగ్రత్త చేయగలవు ?
- Gather* up the crumbs. ఆ రొట్టె ముక్కలను పోగు చేయుము.
- I should have been *glad* if you had come. నీవు వచ్చి తుంటే నాకు సంతోషముగా తుండును.
- Tell the carpenter to *glue* these two boards together. ఈ రెండు కలకలకున్న వజ్రము వేసి జంటించి మని వజ్రవానితో చెప్పు.
- Every one does not know how to *govern*. ఏలుట యెట్లాగో అందరికీని తెలియదు.
- Sir, be pleased to *grant* me this request. అయ్యో జయచేసి నా మనవి జరిగించవలెను.
- I am much *gratified* at seeing such a school. ఈలాటి తుక బడిని చూచి నాకు నిండా సంతోషమైనది.
- Can you *guess* the meaning of what I say ? నేను చెప్పేదానికి భావమేమో నిదానించగలవా ?
- I am ignorant, who will instruct and *guide* me in the way of truth. నాకు విద్యా బుద్ధులు చెప్పి యెవరు మంచి దోషన తీసుకొని పోవోతారో నేనెరుగను.

Hand me that book.

ఆ పుస్తకమును యిట్లా అందుకో.

If I should happen to see him before you do, I will tell him this.

నీకంటె ముందర నేను అతన్ని చూడను వల్లకుడితే, దీన్ని అతనితో చెప్పకున్నాను.

When did that happen?

అది యెప్పుడు సంభవించినది?

Why are you afraid? nobody will harm you.

నీవేల భయపడుతావు? నీకెవరున్ను చెరువు చేయరు.

They hastened away as fast as possible.

వాండ్లు అతి త్వరగా వెళ్లి పోయిరి.

You must endeavour to hasten his coming.

అతను త్వరగా వచ్చేటట్లు తమరు చేయవలెను.

Let us hate nothing but sin.

పాపము తప్ప మనకు ఇట్టనిది యేది న్ని లేదు సుమీ, పాప మొకటే మనకు ఇట్టనిది సుమీ.

His wound is now healed.

వాని గాయము యిప్పుడు మానినది.

Who has heaped these things one upon another in this manner?

వీటిని యిట్లా కుప్పలు కుప్పలుగా పోగుచేసినది యెవరు?

Do you hear what I say?

నేను చెప్పేది నీకు వింటున్నదా?

If you had come sooner, you might have helped me.

నీవు త్వరగా వచ్చి వుంటే, నీవు నాకు సహాయ జూడి వుండువు.

You can just hint this to him.

నీవు దీన్ని అతనికి వూరితె నూచన చేయ వచ్చును.

To go there, I must hire a palan-keen and boat.

అక్కడికి పోవడమునకు, నేను పుక జల్లీనిన్ని కడవనున్ను కూలికి పెట్టుకోవలసి యున్నది.

Fear God: honour the king.

దేవునికి భయపడు, రాజును గౌరవించు.

I hope I shall soon have the pleasure of seeing you.

తమిళున త్వరలోనే చూచి సంతోషించవలెనని కోరుతున్నాను.

How could you imagine I should agree to this?

నేను దీనికి అప్పదునని నీకు యెట్లా తోచినది?

We ought to *imitate* the exam- *శజ్జనులు నడిచే దాన్ని మూని మన*
ple of good men, *మున్ను ఆశ్రుకారిముగా నడుచు*
కోవలెను.

It is our duty to *impart* know- *మనము విద్యాదానము చేయడము లు*
ledge. *చిరము.*

These goods have been *imported* *ఇవి స్థిమనుంచి దిగుమతి అయిన శి*
from Europe. *రుకులు.*

They *impose* on whomsoever *వాండ్ల చేతులో యెవరు చిక్కిలే వాం*
they can. *డ్లను మోసము చేస్తారు.*

Can you *improve* what he has *అతను వ్రాసినదాన్ని యింకా శివ*
written? *రించి వ్రాయగలవా?*

He is much *improved* in learn- *వానికి చదువు నిండా అభివృద్ధి అ*
ing. *యినది.*

I am not by any means *inclin-* *వాండ్లతో జగడము పెట్టుకోవలెననే*
ed to quarrel with them. *యిష్టము నాకు యెంతమాత్రము*
న్ను లేదు.

Does this account *include* last *ఈ లెక్కలో పోయిన నెల ఘోరపు*
month's expenses? *కూడా చేరి ఉన్నదా?*

My family has lately been *in-* *ఇటీవల నాకు శంసారము బొడిగిన*
creased. *ది, అసగా యీ వెనక నాకు మ*
రి పుక విడ్డ పుట్టినది.

She has been for some days *in-* *ఆపెను కొన్ని దినములుగా పుట్టు*
disposed, and unable to stir *కుదురు లేనందున, యిల్లు విడిచి*
out. *కదల నేరదు.*

He appears *indisposed* to agree *దీనికి శిష్టుచింతడమునకు అతనికి ఆ*
to this. *శూభానముగా ఉన్నట్టున్నది.*

What do you *infer* from what *అందున గురించి వాడు నితో చెప్పిన*
he said to you on the subject? *దాన్ని చట్టి నివేది పూహిస్తున్నా*
వు?

- Can no one here *inform* me concerning this subject ? ఈ సంగతిని గురించి నాకు యిక్కడ తెలియచేయ గలవారు యెవరు లేదా ?
- His health has been *injured* by too great exertion. అధిక శరీరశ్రమ వల్ల వాని ఆరోగ్యము చెడిపోయినది.
- I will *inquire* and let you know. నేను విచారింపి తమకు తెలియచేస్తూ న్నాను.
- You had better *insert* this in your letter. నీ జాబులో దీన్ని కూడా చేరిస్తే మంచిది.
- He *insisted* on my staying there. నన్ను అక్కడ వుండమని గట్టిపట్టు వట్టినాడు, నిర్బంధించినాడు.
- Call a person to *inspect* this cloth. ఈ గుడ్డ చూడడమునకు వుక మని పిని పిలుపు.
- Why did you *instigate* him to do this ? దీన్ని చేసేటట్టు వాని కేల దుర్బోధన చేస్తవి ?
- Can you *instruct* me in this science ? నాకు యీ శాస్త్రము నేర్పగలరా ?
- Do you intend to *insure* that vessel ? ఆ వాడకు ఆపాయము వస్తే అప్పు కొనేటట్టు పూటబడవలెనని నీకు లున్నదా, ఆ వాడకు బీమా చేయ వలెనని నీకు లున్నదా ?
- Are you *interested* in that affair ? ఆ కునిలో నీకు యేమైనా అక్కర లున్నదా, అగత్యము లున్నదా ?
- Why should we *interfere* with other people's business ? కురుల కునితో జోరి మనకేల, ఇతరుల కుని తెరువుకు మనము పోవల సినది యెందుకు ?
- Interline* what you have omitted in your letter. నీ జాబులో నీవు వ్రాయక విడిచిన దాన్ని పంజుల నడమ వ్రాయుము.
- You must *interpret* what he says to me. వాడు చెప్పేదాన్ని నాకు భాషాంతర ముతో చెప్పు.
- I hope, I don't *interrupt* you. నావల్ల తమకు వుక అడ్డి తగుండా వుండవలెనని కోరుతున్నాను.

Shall I *introduce* you to that gentleman? నీకు ఆ దొరగారి దశానము చేయింతునా?

Who *introduced* this mode of expression? ఈ విధముగా చెప్పే మర్యాదను యెవరు మొదలు పెట్టినారు?

They were *intrusted* with the whole management of the business. ఆ వ్యవహారము యొక్క యావత్తు నిర్వాహకమున్ను వారికి అప్పగింప పెట్టబడ్డది.

The whole country has been *undated*. ఆ యావత్తు దేశమునున్న వెల్లువ ముంచుకొన్నది.

Who *invented* this instrument? ఈ ఆయుధమును మొదట కల్పించినది యెవరు?

We must *investigate* this matter. ఈ సంగతిని మనము విమర్శించవలసినది, విచారణ చేయవలసినది.

He has *invited* me to his house. వాడు నన్ను తనయింటికి రమ్మని పిలిచినాడు.

His affairs are much *involved*. వాని వ్యాపారము నిండా చిక్కునబడి తున్నది.

Join these two boards together. ఈ రెండు కలకలనున్న జంటించు.

How can I *judge* of his character? వాని నడత మంచిదో చెడుదో నేను యెట్లా విచారించగలను? నేను వాణ్ని యెరుగనే.

I don't know him.

How far can you *jump*? నీవు యెంత దూరము దాటగలవు?

I cannot *justify* her conduct. అది చేసిన వని మంచిదనలేను.

Keep this money for me till I shall want it. నాకు కావలసి వచ్చేదాకా యీ రూకలను నీవద్ద పెట్టిపెట్టు.

It is sinful to *kill* animals without cause. జంతువులను అకారణముగా చంపుడు ము పాపము.

They *kindled* a fire with straw. వాండ్లు కనుపు వేళి మంట వేళిరి.

They *kissed* each other. వారు పైకరి సొకరు ముద్దు పెట్టుకొనిరి.

We usually *kneel* when we pray to God. మేము దేవుణ్ని ప్రార్థించుటకు వాడుకగా మోకారింతుకొని వుంటాము.

They labour hard for their living. వాండ్లు నిండా కష్టపడి తిని పాట్లు చేసుకొని జీవనము చేస్తున్నారు.

I lament that you were not present. నీవు తుండక పోతివే అని నాకు వ్యసనముగా తున్నది.

Where do you mean to land? ఛాడలో నుంచి యెక్కడ దిగవలెననుకొన్నావు?

The dog laps water. కుక్క నీళ్లను నాలికతో అడ్డుకొని తాగుతున్నది. (అసగా జుర్రుకొని తాగనేరదు.)

This pen won't last long. ఈ కలము నిండా దినాలు నిలవదు.

Why do you laugh without reason? అకారణముగా యేల నవ్వుతావు?

The ship will be launched tomorrow. రేపటి దినము ఆ వాడ నీళ్లలో తోయబడును.

Where does this road lead to? ఈ దోవ యెక్కడికి పోతున్నది?

Don't lean upon the table. ఆ మేజా మీద ఆనుకోక, ఒరుగుకోక.

I saw a monkey leap over the fence. ఒక కోతి ఆ వెలుగును దాటగా చూస్తాని.

You can learn faster than I. నాకంటే నీవు త్వరగా నేర్చుకోగలవు.

This house is to be let; inquire at No. 6, Royapeta. ఈ యిల్లు బాడుగకు విడువబడుతున్నది, రాయపేటలో ౬ నెంబరు యింట్లో విచారించు.

She has let her house for six months. ఆమె తనయింటిని ఆరు నెలలకు బాడుగకు విడిచినది.

The cow licks the calf. ఆవు దూదను నాకుతున్నది.

Can you lift this stone? ఈ రాతిని యెత్తగలవా?

Tell him to light a fire. వాణ్ని నిప్పు రాజపెట్టమను.

We must lighten the boat, otherwise it will sink. ఆ పడవలోని బరువును కొంచెము తీసివేయవలసినది, లేకుంటే అది మునిగిపోను.

It lightens very much.

మెరుపులు బలముగా వున్నవి.

I should *like* very much to visit
England.

ఇంగ్లాండును చూడవలెనని నాకు
నిండా ఆశగా వున్నది.

I am *limited* not to give more
than one hundred rupees.

నూరు రూపాయలకు మించ యివ్వ
కూడదని నాకు నిబంధన యేర్పడి
వున్నది.

This cloth must be *lined*.

దీనితో మరియొక గుడ్డను జమిలిగా
వేసి కుట్టవలెను, ఈగుడ్డకు అస్త్రీ
వేయవలెను.

Listen to what I tell you.

నేను చెప్పేదాన్ని విను.

I shall respect him as long as I
live.

నా ప్రాణము వుండేదాకా అతని
యందు నాకు గౌరవమేను.

Tell them to *load* the boat.

వాండ్లతో ఆ పడవకు ఐదుపు యె
క్కించును.

Is this gun *loaded*?

ఈ తుపాకిలో నుండు వేసి గట్టిందిపు
న్నదా, ఈ తుపాకి బారు చేయబ
డి వున్నదా?

Lock up the house.

ఆ యింటికి తాళము వెయ్యి.

Where shall we *lodge* to-night?

నేటి దినము రాత్రికి మనము యెక్కడ
వుండవలసినది?

Why do you *loiter* away your
time in this manner?

నీ కాలమును యిట్లా యేల వృథాగా
పోగొట్టుతున్నావు?

I *long* very much to see him.

అతన్ని చూడవలెనని నాకు నిండా
ఆశగా వున్నది.

Let me *look* through your spying-
glass.

నీ దుర్బినుతో నన్ను చూడనియ్యి.

Try if you can *loose* (or unloose)
this knot.

ఈ ముడి నీవు వీడ్చగలవేమో చూ
డు.

I *love* them more than they *love*
me.

వాండ్లకు నాయందు వుండే విశ్వాసు
మునకంటె వాండ్ల యందు నాకు
నిండా విశ్వాసము వున్నది.

<i>Lower</i> this bucket into the well quickly.	ఈ బొట్టిని బావిలోకి శీఘ్రముగా విడుపు, దించు.
Does this glass <i>magnify</i> or <i>diminish</i> the object?	ఈ అద్దముతో చూస్తే చిన్నది పెద్దదిగా అగుచుడు తున్నదా, పెద్దది చిన్నదిగా అగుచుడు తున్నదా?
Who <i>manages</i> his affairs in his absence?	ఆయన లేనప్పుడు అతని చనులను యెవరు చూస్తారు?
They <i>manufacture</i> shawls in Kashmeer.	శాలువలు కాశ్మీర దేశములో నేస్తారు.
The regiment will <i>march</i> to-morrow.	ఆ బండు రేళు క్రయామై పోను.
I heard that you are going to be <i>married</i> .	నీవు పెండ్లి చేసుకోబోతావని విన్నాను.
I do not understand what you <i>mean</i> .	నీ భావమేమో నాకు తెలియలేదు.
I <i>mean</i> to go to Punamali to-morrow.	రేళు పూనమల్లికి పోవలెనుకొన్నాను.
<i>Measure</i> this cloth.	ఈ గుడ్డను కొలుపు.
<i>Melt</i> this lead in the fire.	ఈ స్త్రీశమును నిప్పున కరుగు.
Tell the carpenter to <i>mend</i> this box.	ఆ వడ్లవాణ్ని యీ పెట్టెను చక్కజేల్చును.
You ought to have <i>mind</i> ed what he said to you.	వాడు చెప్పినదాన్ని నీవు వినివుంటే బాగా వుండునే.
Perhaps you <i>misapprehended</i> his meaning.	వాడు చెప్పినదానికి అపార్థము చేసుకొన్నావేమో.
I have <i>mis</i> laid my book.	నా పుస్తకమును యెక్కడ నో పెట్టి మరచినాను.
I was <i>mis</i> led by your advice.	మీ మాటను విని మోసబోతిని.
He has sadly <i>mis</i> managed the business.	వాడు ఆ చని నిర్వహించలేక బాధిగా చెరిపినాడు.

We ought not to *mispend* our మన కాలమును వ్యర్థముగా పోగొట్ట time. రాదు.

All my things have been *mispla-* నా సామానంతా తారుమారుగా వే ced. యబడి తున్నది.

* I suppose you have *misreckoned* నీవు యీ రూపాయలను తప్పుగా these rupees, count them again. యెంచినట్లున్నది, వాటిని మళ్లీ యెంచు.

He has very much *misrepresented* ఆ సంగతిని నిండా వ్యత్యాసముగా the matter. తెలియచేసినాడు, ఒకటి తుండగా పుకటి చెప్పినాడు.

They fired three times at a tiger, ఒక తులిని మూడుమాట్లు కాల్చినా but *missed* it. రుగాని, తగలక తప్పిపోయినది.

You *mistake* my meaning. నేను చెప్పేది పుకటి, నీవు తెలుసుకొ న్నది పుకటి.

We ought not to *mistrust* where మనము నిర్వేతుకముగా అశ్రవణముక there is no cause. శుడరాదు.

I find I have *misunderstood* what నీవు నాతో చెప్పినది పుకటి, నేను తెలుసుకొన్నది పుకటిగా తున్నట్లు నాకు తెలిసినది.

Mix these two together. ఈ రెంటినిన్ని కలుపు, మిశ్రమము చేయి.

It is improper to *mock* any one. ఎవరినైనా శరే వెక్కిరించడము అ నుచితము.

They *molest* us very much. వాండ్లు మమ్మున నిండా బాధిస్తున్నా రు.

Having *mounted* his horse, he వాడు తన గుర్రము మీద మెక్కి పో rode off. యినాడు.

The whole country *mourns* his ఆయన చనిపోయి నందుకు ఆ దేశ. loss. మంతా యేడుస్తున్నది, ఆ దేశము లో అందరున్న యేడుస్తున్నారు.

- He was *murdered* by robbers. వాడు దొంగలచేత చంపబడ్డాడు.
- It is their disposition to be always *murmuring*. ఏవేళా గొణుగుతూ వుండేది వాండ్ల గుణము, స్వభావము.
- Nail* this mat to the floor. ఈ చాకును నేలవేసి చీల కొట్టు.
- This vessel is *named* the Moira. ఈ వాడకు మాయిరా అనే పేరు పెట్టబడ్డది.
- I shall *need* your assistance. నాకు తమ సహాయము కావలసి వచ్చును.
- Had the business been in my hands, I should not have *neglected* it. ఆ పని నాచేతిలో వుండి వుంటే, నేను దాన్ని వ్రేపేక్షచేసి వుండను.
- I have *nipped* my fingers with the pincers.* నా వేళ్లను కుటకారతో మెత్తుకొన్నాను.
- The plaintiff was *nonsuited*. వాది తెచ్చిన వ్యాజ్యము తోసివేయబడ్డది.
- I must *obey* his orders. నేను అతని ఆజ్ఞకు అణగ నడుచుకోవలసినది.
- I cannot *object* to what you say. నేను మీ మాటకు అడ్డము చెప్పలేను.
- You should have made it your business to *oblige* your master, by observing his instructions. నీ యజమానుడి వుత్తరువు చావ్వున నడుచుకొని అతన్ని సంతోషపెట్టడము నీకు వుచితము.
- I must *observe* first, that you have been negligent in your duty. నేను మొదట చెప్పువలసినది యేమంటే, నీ పనిని నీవు వ్రేపేక్ష చేసినావు.
- Having *obtained* this, what more can you desire? నీకు యిది బిక్కిన తరువార, నీవు యింకా యేమి కోరబోతావు?
- He has *occasioned* his parents a great deal of trouble. వాడు తలిదండ్రులకు నిండా సొంకటమును కలగజేసినాడు.
- * After another month, I shall have *occupied* this house twenty years. ఇంకా మెక్ నెల అయితే, నేను యీ యింటికి కాపురము వచ్చి యిరువై సంవత్సరములు ఆపుతవి.

I don't remember this ever to have occurred before.

I cannot possibly think of thus offending him.

Had I known this before, I should have offered you my services.

Have you oiled the lock of that door?

I omitted to mention that.

In what manner does this medicine operate?

He constantly opposes my wishes.

I have ordered the goods to be got ready.

We shall not be able to overcome the enemy.

The river has overflowed its banks.

It will be better that you overlook his offence.

While they were out at sea, a sudden gust of wind upset the boat.

Had it not been for that delay, I should have overtaken them.

You have painted this box very badly.

మునుపు యెప్పుడున్న యిట్లా సంగఱ
వింబినట్టు నాకు జ్ఞానకము లేదు.

ఆ యనకు అట్లా ఆ యాసము వచ్చే
టట్టు చేయవలెనని నేను తలచనై
నా తలచను.

ఇది నాకు మునుపే తెలిసివుంటే, నీకు
శుభాయము చేసివుందును.

ఆ తలుపు యొక్క బీగానికి నూనె
వేసివా?

దాన్ని చెప్పి మరచినాను.

ఈ మందును పుచ్చుకొంటే యేమి చే
స్తున్నది?

వాడు యెప్పుడున్నవా యిష్టానికి వి
రోధము చేస్తున్నాడు.

ఆ శురుకులను సిద్ధము చేయుమని పు
త్రులను చేసినాను.

ఆ శత్రువులను మనము గెల్వలేము.

ఆ యేరు కట్టలను పొల్లి పారినది.

వాని నేరమును నీవు పుటకు చేయడ
ము మంచిది.

వాండ్లు లో శుముద్రములో వుండ
గా, అటవ్వున పుక గాలి వచ్చి
ఆ బడవను బోర్లదోసినది.

ఆ కాలహరణము లేక వుంటే, నే
ను పోయి వాండ్లను కలుసుకొని
వుందును.

నీవు యీ పెట్టెకు వర్ణము పూసినది.
యెంత మాత్రమున్ను బాగా వుం
డలేదు.

Had I acted thus, he would never have <i>pardoned</i> me.	నేను అట్లా చేసి వుంటే, అతడు నన్ను యెంత మాత్రమున్ను మన్నించి వుండడు.
I asked him to <i>partake</i> of some fruit, but he would not.	కొంచెము జుండ్లు తినమంటే వాడు తినలేదు.
The road is so narrow, that a carriage cannot <i>pass</i> .	ఆ ఛాట యిరుకుగా వున్నందున పైక బండి కూడా పోనేరదు.
This coin does not <i>pass</i> in Madras.	ఈ నాణ్యము చెన్నపుట్టణములో చెల్లదు.
He <i>patronizes</i> whatever tends to the welfare of the people.	లోకులకు జేయము అయ్యే దేనికైనా వాడు సహాయ జడుతాడు.
In reading, you ought to <i>pause</i> where there is a stop.	చదవడములో గీటు వుండే చోట నిలవవలెను.
Call at my house to-day, and I will <i>pay</i> you.	నేడు మా యింటికి రా, రూకలు యిస్తాను.
The windows are so small, one can but just <i>peep</i> through them.	ఆ కిటికీలు నిండా చిన్నవి, వాటి గుండా పైకడు రవంత తొంగి చూడవచ్చును.
I don't <i>perceive</i> any error in what you have written.	నిపు వ్రాసిన దాంట్లో నాకేమి తప్పు కానము.
He promises more than he <i>performs</i> .	వాడు చెప్పినంత చేసేది లేదు, వాడు చేసేది కొంచెము చెప్పేది బ్రహ్మాండము.
The house is <i>perfumed</i> by these flowers.	ఈ పువ్వుముల చేత ఆ యిల్లు వాసన కొట్టుకున్నది.
Will you <i>permit</i> me to walk in your garden?	తమ తోటలో అట్లా తిరగడమునకు శలవు దయచేస్తారా?
I am much <i>perplexed</i> in this business.	ఈ పనిలో నాకు నిండా కలవరముగా వున్నది.
The inside walls are <i>plastered</i> with chunam.	గోడలకు లోతట్టు సున్నము పూసి యున్నది.

We have now no time to *play*. మనకు యిప్పుడు ఆడుకొనేటందుకు కాలము లేదు.

If he had informed me of this before, I should have been better *pleased*. దీన్ని వాడు నాకు మునుపే తెలియజేసి ఉంటే, నాకు నిండా సంతోషమై ఉండేను.

I *pledge* my word to act in this manner. నేను యీ రీతిగా జరిగిస్తానని శపథము చేస్తున్నాను.

The rains will be at hand by the time I shall have *ploughed* this field. నేను ఆ పొలమును దున్నేటప్పటికి వాన కాలమున్ను వచ్చును, అట్లు పురును.

We must *pluck* up all these weeds. ఈ కలుపుల నంతా మనము తీసి వేయవలసినది.

Had you asked, I could have *pointed* out to you in what manner it was proper to act. నీవు అడిగి ఉంటే, యిట్లా చేస్తే యుక్తమో దాన్ని నీకు తెలియజేసి యుండును.

Had I begun to study earlier, by this time I might have *possessed* much learning. ఇంకా ముందరనే చదవ మొదలు పెట్టి యుంటే, యీ వేళకు నాకు మంచి చదువు వచ్చి యుండును.

We ought not to *praise* those who deserve blame. దూషణకు పాత్రులుగా ఉండేవారిని మనము భూషించరాదు.

He first *prayed*, and afterwards *preached* to the people. మొదట ప్రార్థన చేసి, తరువాత జనులతో పురవిషయమును గురించి మాట్లాడినాడు, ఉపన్యసించినాడు.

We cannot *predict* what will happen on the morrow. రేపటికేమి సంభవించునో మనము చెప్పలేము.

I *prefer* your house to his. అతని యింటి కంటే నీ యిల్లు మేలు.

They are *preparing* to go to England. వారు ఇంగ్లాండుకు పోవడమునకై ఆయనకుడుతున్నారు, సిద్ధపడుతున్నారు.

What would you *prescribe* as my rule of conduct? నేను నడుచుకొగలండులకు నీవు చెప్పే నిబంధన యేమి?

These elephants have been *presented* to the Governor by the Raja of Mysore. ఈ యేనుగులు మైసూరి రాజుగారి వల్ల గౌనరువారికి యివ్వబడ్డవి.

It is owing to your kindness that my life has been *preserved*. తమ దయ వల్ల నా ప్రాణము కాపాడబడ్డది.

It is strange he should *presume* thus to act without leave. ఉత్తరువు లేకుండా వాడు అట్లా సామానుము చేసి చేయడము వింతగా వున్నది.

I *presume*, Sir, you have lately arrived in this country. అయ్యో తమరు యిటీవలనే యీ దేశమునకు వచ్చి చేరినట్టున్నది.

He *pretended* to be very friendly. వాడు నిండా విహితమిడి వలె నటించినాడు.

I could not *prevail* upon him to remain here longer. వానికి చెప్పి యింకా కొన్నాళ్లు వుండేటట్లు చేయడమునకు నా వల్ల కాదు.

I think you might have *prevented* his going away. వాణ్ని పోకుండా నీవు నిలిపి యుండవచ్చునని నాకు తోస్తున్నది.

The book will shortly be *printed*. ఆ పుస్తకము కొద్ది దినములలోనే అచ్చు వేయబడును.

I have come from Madras, and am about to *proceed* up the country. చెన్నకట్టణములో నుంచి వచ్చినాను, యికను యీ దేశము మీద వెళ్లవలెనని వున్నాను.

Where can I *procure* a boat? నాకు పుక తీడవ యెక్కడ చిక్కును?

This garden *produces* nothing but weeds. ఈ తోటలో కలుపు తప్ప మరేమిన్ని జుయిరు కావడము లేదు.

He *professes* great friendship towards us. మా యందు తనకు చాలా విశ్వాసుము వున్నదంటాడు.

The observance of those rules tends to *prolong* life. ఆ నిబంధనల చొప్పున నడుచుకొనడము వల్ల ఆయుస్సు అధివృద్ధి అవుతున్నది.

I *promised* to call upon him *to-day*. నేను నేడు ఆతని వద్దకి వస్తానని మాట యిచ్చినాను.

By these means our happiness will be *promoted*. ఇందువల్ల మనకు సుఖము అభివృద్ధి అవును.

Pronounce this word. ఈ శబ్దమును పుచ్చరించు.

This doctrine was *propagated* all over the country. ఈ ఆచారము దేశమంతా వ్యాపించినది, ఈ శాస్త్రదాయము జగత్తంతా ప్రచురించినది.

I *propose* that we share the loss between us. ఈ నష్టమును మనము చెరి సగముగా పట్టుకొందాము.

Do you mean to *prosecute* him for this offence? ఈ నేరమును గురించి వాడి మీద ఫిర్యాదు చేయవలెనని పున్నావా?

In whatever he undertakes he *prosper*s. వాడు యే పని చేసినా శుభలమవుతున్నది, వాడు పట్టినదెల్లా బంగారమవుతున్నది.

It is the glory of a prince to *protect* his people. తన ప్రజలను శంరక్షించడమే ముక్ర రాజుకు కీర్తి.

I can *prove* this to be true. దీన్ని నిజమని నిరూపించగలను.

Being in service all this time, have you not *provided* for your family? ఇన్నాళ్లుగా కొలువులో వుండి, నీ శంసారాన్ని గురించి యేమీ జాగ్రత్త చేసి పెట్టలేదా?

He does every thing he can to *provoke* me. నాకు ఆగ్రహము రావడమునకు వాడిచేత నైనదంతా చేస్తున్నాడు.

How long has this book been *published*? ఈ పుస్తకమును అప్పు వేయించి ప్రచురము చేసి యెన్నాళ్లు అయినది?

We must *pull* the boat along with a rope. ఆ కుడవను దారము కట్టి మనము యాడ్పుకొని పోవలసి వున్నది.

You may expect to be *punished* for this. ఇందుకు నీకు శాస్త్రి కాబోతున్నది చూడు.

- If I had had sufficient money, I should have *purchased* the house. కావలసినంత రూకలు నాకు ఉండినట్లయితే, ఆ యింటిని కొనుక్కొని ఉండును.
- Can you inform me how the heart may be *purified*? మనసు నిర్మలము చేయవలసినది యెట్లాగో నాకు నీవు తెలియ చేయగలవా?
- I *purpose* to consider this subject. ఈ విషయమును గురించి ఆలోచించవలెనని యత్నముగా ఉన్నాను.
- The enemy were *pursued* by our soldiers sixty miles. మన బంట్లు శత్రువుల దండను ఆరామడ దూరము తరముకొని పోయిరి.
- Are you *qualified* to undertake this work? ఈ పనికి పూనుకో వడమునకు నీవు ఉనుబడి ఉన్నావా?
- Why do you *quarrel* one with another? మీ కొకరికొకరికి జగడము యెందుకు? మీరు. మెకరితోనుకరు యేల జగడమాడుతున్నారు?
- Take some water to *quench* your thirst. నీ దాహమణగడమునకు కొంచెము నీళ్లు తీసుకో.
- We must *quicken* our pace, if we wish to arrive there this evening. నేడు సాయంకాలము అక్కడికి పోయి చేరవలెనంటే, మనము యింతగా వడిగా నడవ వలెను, కాళ్ళిడ్చి పెట్టి నడవ వలెను.
- When do you mean to *quit* this house? ఈ యింటిని విడిచి యెప్పుడు పోవలెననుకొన్నావు?
- It *rains* very fast. వాన నిండా వడిగా కురుస్తున్నది.
- I cannot *reach* so high. అంత పొడగు నేను అందుకో లేను, అంత పొడగు నాకు అందదు.
- The house has been *rebuilt*. ఆ యిల్లు మళ్ళీ కట్టబడ్డది.
- I *received* your letter dated the 1st of March. మార్చి నెల మొదలు లేదని మీరు వ్రాసిన జాబు నాకు ముట్టినది.

Have you *reckoned* what these things will come to? ఈ వస్తువులకు ధర యేమవుతున్నదో లెక్క వేసి చూచినావా?

I now *recollect* that you told me so. నీవు నాతో అట్లా చెప్పినావని నాకు యిప్పుడు జ్ఞాపకము వచ్చినది.

School will *recommence* on the 1st of June. జూన్ నెల 1వ తేదీన మళ్ళీ బడి ఆరంభమవును, జూన్ నెల మొదటి తేదీ మొదలుకొని మళ్ళీ బడి పెట్టుదురు.

I should *recommend* you to act thus. నీవు అట్లా చేస్తే మంచిది.

They two are now *reconciled*. వాండ్లిద్దరున్ను యిప్పుడు అనుకూలమయినారు.

Have you any expectation of *recovering* your property? నీ సొమ్ము నీకు మళ్ళీ వస్తున్నదనే ఆశ నీకు యేమైనా వున్నదా?

If there are any mistakes, please to *rectify* them. అబద్ధములు యేమైనా వుంటే, దయచేసి వాటిని సరిచించండి.

I have very much *reduced* my expenses. నా శలవులను నిండా మట్టు చేసి వున్నాను.

To what do these words *refer*? ఈ మాటలు యెందున గురించివి?

The more I *reflect* upon this circumstance, the more I regret it. ఈ సంగతిని గురించి నేను యెంత యోచిస్తే, నాకు అంత వ్యసనముగా వున్నది.

Do you expect that he will ever *reform* his conduct? వాడికి యెన్నటికైనా ఆ చెడు నడత పోయి మంచి నడత వచ్చుననుకొన్నావా?

I feel much *refreshed* by the air. ఈ గాలి వల్ల నాకు నిండా ఆ స్వాయమానముగా వున్నది.

He will be obliged to *refund* this sum. ఈ రూకలను వాడు మళ్ళీ చెల్లించవలసి వచ్చును.

He *refuses* what advice I offer. నేను యేమి చెప్పినా వాడు విసనం టాడు.

You ought to have *regarded* the నా మాట యందు నీవు గురుత్వము
advice I gave you. అంచవలసినది.

I *regret* much that I did not మీరు చెప్పిన చావ్వున నడవక పో
follow your advice. తినే అని నాకు యివ్వుడు నిండా
వ్యాకులముగా అన్నది.

These matters need to be *regulat- ఈ సంగతులను పరిష్కరించ వలసి*
ed. అన్నది.

The king has now *reigned* twenty ఆ రాజు యిప్పటికి యరువై సంవత్స
years. రములుగా ప్రభుత్వము చేస్తున్నాడు.

I shall *rejoice* to see him. వాణ్ని చూస్తే నాకు నిండా సంతో
షమవును.

I wish to *renew* the lease of my నేను అందే యింటి వాడుగ రీటిని
house. వేరే వ్రాయించుకోవలెను.

The house is not my own, I *rent* ఈ యిల్లు నాది కాదు, గాని పూరి
it only. కే వాడిగకు అన్నాను.

Can you lend me two hundred ఇన్నూరు రూపాయలు చెయిబదులు
rupees? I will *repay* you in గా యివ్వగలవా? మళ్లీ కది దిన
ten days. ములలో యిచ్చివేస్తాను.

I now *repeat* what I told you be- మునుపు చెప్పిన మాటనే యివ్వుడు
fore. తిరిగి చెప్పుతున్నాను.

Had I acted as they advised me, వాండ్లు చెప్పినట్లు నేను చేసివుంటే,
I should have *repented* of it. దాన్ని గురించి నేను వ్యాకులపడ
వలసి అందును.

You ought to have *replied* to his వాడి జాబుకు నీవు నిన్నునే అత్తరు
letter yesterday. అ వ్రాసి యుండవలసినది.

It is so *reported*. అట్లా వాడుకొంటారు, అనుకొం
టున్నారు.

I will *represent* to him the sub- ఈ సంగతిని అతనికి విశదముగా తె
ject.లియచేస్తాను.

His conduct has been *reproached* by many. వాడు అట్లా చేసినందుకు బహుమం ది నిందిస్తారు.

He *reproved* them very sharply. వాండ్లను నిండా చీవాట్లు పెట్టినా డు, కూకలు పెట్టినాడు.

I *request* of you only this one fa- మీరు నాకు యీ పైక పుస్తకం వు మూత్రము చేయవలెనని కోరు తున్నాను.

These two very much *resemble* each other. ఈ రెండున్ను పైక పే పోలికగా పున్నది, ఈ రెంటిలో పైకటిని చూస్తే పైకటిని చూడనక్కర లేదు.

You will *reserve* for me three ని పుస్తక మునకు మూడు ప్రతులు copies of your book. నా నిమిత్తమై యెత్తి పెట్టవలసిన ది.

Where do you *reside*? తమరు యెక్కడ దీనినారు? మీరు యెక్కడ బస చేసిన్నారు?

He has *resigned* his former office. వాడు ముందరి పుద్యోగమును విడిచి పెట్టినాడు.

You cannot *resist* his claim. వాడికి బాధ్యత లేదనలేవు, వాని మాటకు నీవు అడ్డమాడ లేవు.

I am *resolved* to do so no more. ఇకను అట్లా చేసేది లేదని నిశ్చ యించుకొన్నాను.

He is everywhere *respected*. వాడు శుభ్రత్ర శస్త్రానింబబడుతు న్నాడు, వాణ్ని అన్నిచోట్ల గొప్ప గా విచారిస్తారు.

I could not *rest* the whole night. రాత్రి అంతా నాకు నెమ్మది లేదు, నిమ్మళము లేదు.

I have *restored* to him more than నేను తీసుకొని పోయినదానికంటె I took away. వానికి అధికముగా మళ్ళీ యిచ్చి వేసినాను.

Can you *retain* this in your me- దీన్ని నీవు జ్ఞాపకము పెట్టుకో గల mory? వా?

At ten o'clock the company began to retire.	ఈది గంటలకు సభ కలిగి పోవడమునకు ఆరంభమైనది.
When do you propose to return?	ఎప్పుడు తిరిగి రావలెననుకొన్నావు?
I have revised what I had written.	నేను వ్రాసిన దాన్ని మళ్లీ చూచి దిద్దినాను.
Trade is now beginning to revive.	వర్తకము యిప్పుడిప్పుడు బలమవుతూ వస్తున్నది.
The general rewarded each of the soldiers.	సేనాధిపతి ప్రతి బంటుకున్న బహుమానములు యిచ్చినాడు.
When shall I be rid of this trouble?	నాకు యీ తొందర యెప్పుడు తీరును?
They ridicule serious counsel.	చురమాలోచనను చరిహాసము చేస్తారు.
This fruit is beginning to ripen.	ఈ కాయ వండ మొదలు పెట్టినది.
The sea roars.	సముద్రము అరుస్తున్నది, ఘోషిస్తున్నది.
He has been robbed of all his plate.	వాని వెండి బంగారు సామానులంతా కొల్లబోయినది.
Tell the boat-men to row faster.	ఇంకా వడిగా తోయమని శుడవ వాండ్లతో చెప్పు.
Rub your hand with this leaf.	ఈ ఆకును నీ చేతిలో రాచుకో.
Rule your paper, and then write.	నీ కాకితములో గీతలు వేసి వ్రాయు.
Don't let these knives rust.	ఈ కత్తులకు తుప్పు పట్టనీయక.
When is the vessel expected to sail?	ఆ వాడ యెప్పుడు పోబాయ్యేటట్టు లున్నది?
They are never satisfied.	వాండ్లు యెన్నటికిన్ని తృప్తి పొందరు.
Save these provisions 'till to-morrow.	ఈ భోజనసామగ్రిని రేకుటి దాకా కాపాడు.
She has scalded her foot.	దాని పాదము మీద వేళ్ళిల్లు శుడి పొక్కినది.

- Scatter* this seed on the ground. ఈ విత్తులను నేల చల్లు.
- Scrape* the ink off your pen. నీ కలము మీది జుసిని గీదివెయ్యి.
- I have *scratched* my finger with a nail. ఒక చీల తగిలి నా వేలు గీచుకొని పోయినది.
- Why do you *scrawl* on my paper? నా కాకిరము మీద వంకర టాంక రగా యేల గీస్తావు?
- These children are *screaming* all day long. ఈ పిల్లకాయలు యేవేళా అరుస్తూ రు, బొబ్బలు పెట్టుతారు.
- He only *scribbles* on his paper. వాడు వాని కాకిరము మీద పూరి క కాక్కిరి విక్కిరిగా వ్రాస్తాడు.
- Have you *sealed* your letter? నీ జాబును ముద్రించినావా?
- I have been *searching* for this all day. దీని కోశరమై దినమంతా వెతుకు తూ వుంటిని.
- He *seems* a very excellent man. వాడు నిండా పుత్రముడి వలె అగు శుడుకున్నాడు.
- He was *seized* by a police officer. వాణ్ని పైక పోలీసు బంట్రాకు శ ట్టుకొన్నాడు.
- Select* what things you chuse. నీకు యిష్టమైన వాటిని యేర్పరచి యెత్తుకో.
- How do you *sell* these? వీటికి యేమి ధర? వీటిని యేమి వెల కు అమ్ముతావు?
- Send* them to my house. వాటిని మా యింటికి శంపించు.
- We are now about to *separate*. మనకు యిశ్చుడు యెడబాసే కాలము వచ్చినది.
- Ivory *serves* for various purposes. జంతుము అనేక శుసులకు పుశయో గిస్తున్నది.
- I will now *settle* my account. నా లెక్కను యిశ్చుడు తీర్చివేస్తాను.
- Sew* these two together. ఈ రెంటిని చేర్చి కట్టు, జంటించి పోగుపొయ్యి.
- My house is *shaded* with trees. నా యిల్లు చెట్ల నీడలో వున్నది.
- Shake* the boughs of the tree. ఆ చెట్టు కొమ్మలను కదిలించు, పూచు.

Sharpen your knife.	నీ కత్తిని వాడి చేయుము, నీ కత్తిని శుభ్రును పెట్టు.
I am just going to shave.	నేను యిప్పుడే టేరము చేసుకో బోతున్నాను.
It rains fast, let us shelter our- selves here.	వాన వడిగా కురుస్తున్నది, యీ చ రుగున నిలుతాము.
Cannot you shorten this?	దీన్ని సంక్షహము చేయలేవా? శం క్షేచుము చేయలేవా?
Shun evil company.	దుష్ట సహవాసము మానుకో, విడిచి పెట్టు.
What makes you sigh?	ఎందుకు పెద్ద పూకరి విడుస్తున్నా వు?
Please to sign this paper.	ఈ కాకితములో వ్రాలు పెట్టండి, చేవ్రాలు చేయండి.
It signifies little what they say.	వాండ్లు చెప్పేది చడిపుండనీ.
The cut in my hand smarts very much.	నా చేతిలో తగిలిన గాయము నిం డా సుకుస్తున్నది.
Let me smell those flowers.	ఆ పూలను నన్ను వాసన చూడని య్యి.
Why do you smile?	నీ నేల నవ్వుతావు? ముసిముసి నవ్వు లేల సూయి?
These dogs snarl at one another.	ఈ కుక్కలు మెకటిని చూచి మెకటి పురుముకవి.
Not waiting for me to give it him, he snatched it out of my hand.	నేను యిచ్చేదాకా తాళ కుండా, నా చేతిది పెరుక్తాన్నాడు; నేను యిచ్చేంతలో నా చేతి నుంచి పీక్తాన్నాడు.
You have got cold, is the reason why you sneeze.	నీకు జలుబు చేసినది, అందువల్ల నేను మ్ముతావు.
May I solicit, sir, this one fa- vour?	అయ్యో నేను యీ మెక దయను అ డుక్తాందునా?

I am not able to *solve* this ques- ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు
tion. నావల్ల కాదు.

Sort these papers. ఈ కాకితములలో ఆయా జతను వే
రేవేరే చేర్చురచు.

Can you *spare* me one of these ఈ కలములలో నాకు మౌకటియివ్వ
pens? గలవా ?

He besought them to *spare* his తన్ను ప్రాణముతో విడిచి పెట్టమని
life. వారిని బతిమాలుకొన్నాడు, నా
ప్రాణమును కాచమని బతిమాలు
కొన్నాడు.

It is not safe to *speculate*. గొంతెమ్మకొరికెలు కారాదు.

You have *spoiled* my paper. నా కాకితమును చెరిపివేశినావు.

Sprinkle a little water. రవంత నీళ్లు చిలకరించు.

Can't you speak without *stammer- దద్దర్ద్రా అనకుండా మాట్లాడలేవా?*
ing ?

They all *stared* to see me. వాండ్లందరున్న నన్ను తేరి చూచిరి.

The people were nearly *starving*. ఆ జనము కూటికి లేక కొన ప్రా
ణముతో వ్రుండినది.

I am in haste, otherwise I would నాకు అవసరమైన పని వున్నది, లే
stay longer. కుంటే యింకా వుండును.

Could you *steer* a vessel? నీవు చుక్కాణి పట్టగలవా? చుక్కాణి
పట్ట నీచేతనపునా ?

I am now so weak I can scarcely నాకు యిప్పుడు నీండా దుర్బలము
stir. గా వున్నది, కదలమెడల లేను.

You must *stoop*, else you cannot నీవు వంగవలెను, లేకుంటే చూరి
get through. పోలేవు.

Strain this milk through a cloth. ఈ పాలను గుడ్డలో పోసి వడియకట్టు.

I have *strained* my wrist. నా చెయ్యి యిటుకు పట్టినది.

Stretch out your hand. నీ చెయ్యి చాచు.

They *stripped* him of his clothes. వారి గుడ్డలనంతా పెరుక్కినారు.

They *study* all the day long. వాండ్లు పగలంతా చదువుతారు.

I *stumbled* in running across the road. ఆ ఛాటకు అడ్డముగా నడుచుకొని

We ought to *subdue* our passions. మనము కామ క్రోధాదులను అణచవలెను.

They *submitted* to the conqueror. వాండ్లు ఆ జయించిన మనిషికి లొబడ్డారు.

Will you *subscribe* to this publication? ఈ పుస్తకము అమ్మువేయించడమునకు నీవు కొన్ని రూకలు సహాయము చేస్తావా?

With your assistance I should have *succeeded*. తమ సహాయము వుంటే నేను గెట్టే వుండును.

The squirrels *suck* this fruit. ఉడతలు యీ పండ్లను చీకుతవి.

He would not *suffer* me to sell the goods. వాడు నన్ను ఆ సరుకులను అమ్మనీయడు.

Will this kind *suit* you? ఈ విధము మీకు జరతుడునా?

Have the witnesses been *summoned*? ఆ సాక్షులకు రమ్మనే చీటి పంపించబడ్డదా, ఆ సాక్షులకు సమ్మను అయినదా?

Who *superintends* this work? ఈ పనిని యెవరు విచారించుకొంటున్నారు?

It will then be too late to *supplicate* for mercy. అప్పట్లో కరుణించమని వేడుకొన్నా ప్రయోజనము లేదు.

Can you *supply* me with these articles? నాకు యీ వస్తువులు తెచ్చిపెట్టగలవా?

How does he *support* his family? వాడు తన సంసారమును యెట్లా కాపాడుతున్నాడు?

I should *suppose* you are mistaken. నీవు పొరబాటు పడ్డట్టు నాకు తోస్తున్నది.

He would have been greatly *surprised* had you told him this. దీన్ని నీవు వాడితో చెప్పితంటే వాడు నిండా ఆశ్చర్యపడి వుండును.

I am *surrounded* with difficulties. నన్ను అన్ని శంకటములున్ను వచ్చి చుట్టుకొన్నవి.

To *swear* is vulgar, as well as *sinful*. తిట్టడము నీచము, పాపమున్ను ను మీ.

Sweep away this litter. ఈ కుప్పను పూడ్చి వెయ్యి.

My foot is much *swelled*. నా పాదము నిండా వాచి పున్నది.

This parrot *swings* upon a wire. ఈ చిలుక పైక తంతి మీద పూగు తున్నది.

They *talked* incessantly. వాండ్లు విరామము లేకుండా మాట్లాడిరి, పూరికె మాట్లాడిరి.

This will *tend* to increase our knowledge. ఇది మన జ్ఞానాభి వృద్ధికి అనుకూల మవును.

When do you expect his affair will *terminate*? వాని వ్యవహారము యెప్పుడు తీరున ని సేకు తోస్తున్నది?

Sir, I will *thank* you to give me a book. అయ్యా జయచేసి నాకొక పుస్తక ము యిస్తారా.

This house must be *thatched* anew. ఈ యింటికి కొత్తగా పైకప్పు వేయవలెను.

He *threatens* to punish him. ఇన్ని చేస్తానని వాన్ని బెదిరిస్తాడు.

It *thunders*. ఉరుముతున్నది, ఉరుములుగా పున్నది.

Tie it fast. దాన్ని గట్టిగా కట్టు:

This ground has never been *till- ed*. ఈ నేల యెప్పుడున్ను దున్నబడదీ కాదు.

I am quite *tired*. నేను నిండా అలసినాను.

The boat was *tossed* with the waves. ఆ వడవను అలలు తోసుకొని పోయినవి.

Touch this with your finger. దీన్ని నీ వేలితో తాకు.

They *transact* different affairs there. వాండ్లు అక్కడ నానా విధమైన వ్యాపారములు చేస్తారు.

That money has been *transferred* ఆ రూకలు నాకురము చేయ బడ్డది.
to me.

We have all *transgressed* the మనమందరమున్ను చేతని ఆజ్ఞను
commands of God. మిరియన్నాము, ఉల్లంఘన చేసి
వున్నాము.

Translate this into Telugu. దీనికి తెనుగు భాషాంతరము చెయ్యి,
దీన్ని తెనుగు చేయుము.

He has been *transported* for life. వాణ్ని ఆయున్ను వరకు నీళ్ల మీదికి
కుంపించినారు.

This news quite *transported* him. ఈ సమాచారము వాణ్ని మిక్కిలి కు
రవబున్నదిగా చేసినది.

We *travelled* all the way on foot. చోవ కడాకు నడిచే వెళ్ళినాము.

I should have *trembled* with fear. నేను భయముచేత వణికి వుండను.

Why do you thus *trifle* away నీవు యేల యిట్లా వ్యర్థముగా కాల
your time? మును పోగొట్టుతావు?

I am not afraid to *trust* him. వాణ్ని నమ్మడమునకు నాకు శుంచే
హము లేదు.

I can always *trust* to what he వాడు చెప్పేదాన్ని నేను యెల్లప్పుడు
says. న్ను నమ్మగలను.

It is of no use my *trying* to do నేను దీన్ని చేయవలెనని యత్నపడడ
this. ము వ్యర్థము.

They *tumbled* one over the other. వాండ్లు పైకరి మీద పైకరు కుడ్డారు.

Turn over this leaf. ఈ కుత్రము తిప్పు, ఈ ఆకు తిప్పు.

Twist these cords together. ఈ దారములను పైకటిగా వేపు, మె
లిపెట్టు.

They are now *undeceived*. వాండ్లకు యిప్పుడు తిక్క తెలిసినది,
భ్రమ తీరినది.

Why do you needlessly *undergo* నీవు యేల వృథాగా యీ తొందర
all this trouble? లంతా పడుతావు?

I did not *understand* your mean- నీ భావము నాకు తెలిసినది కాదు.
ing.

- Will you *undertake* this business? ఈ దునికి నీవు భూనుకొంటావా?
- Our sentiments are *united*. మన అభిప్రాయము యేకభావిని భున్నది.
- Unlock* the door. ఆ తలుపు తాళము తీయి.
- No one *urged* him to do so. అట్లా చేయుమని యెవరున్న వారి? ప్రేరేపణ చేయలేదు.
- I don't know how to *use* this instrument. ఈ ఆయుధమును యెట్లా వాడేదో నాకు తెలియలేదు.
- I never *uttered* such a foolish word. అటువంటి పిచ్చి మాటను నేను యెన్నడున్ను అన్నది లేదు.
- I *value* his friendship exceedingly. నేను అతని స్నేహమును నిండా ఘనముగా విచారిస్తున్నాను.
- This chair has not been well *varnished*. ఈ కురిచీ పీటకు చక్కగా వానికనువేయలేదు, మెరుగునూ నె పూయలేదు.
- He *ventured* all his property on this risk. వాడు తన యావత్తు సొత్తునున్న యిందులో తెగించి వేసినాడు.
- Had this loss been yours, you doubtless would have been *vexed*. ఈ నష్టము నీచే అయినట్లయితే, నీ మనసుకు శంకటము కావడము నకు శంకేహము లేదు.
- I cannot *vindicate* his conduct. వాడు చేసినది తప్పు కాదన లేను, వాడు చేసినది న్యాయమనచాలను.
- We must not *violate* the rules of the society. ఆ శుభవారి నియమములకు మనము అన్యధా చేయకూడదు.
- I am going to *visit* him. ఆయన దర్శనమునకు పోతున్నాను.
- I have been *waiting* for you two hours. రెండు గంటలుగా నీకోసము కనిపెట్టుకొని వున్నాను.
- You must endeavour to *wake* early. ఇంకా పెంజలకడ మేలుకొనేటట్లు నీవు యత్నపడవలసినది.

Do you mean to <i>walk</i> or ride ?	నీకు నడిచిపోవలెనని చున్నదా ? వా హానము మీద పోవలెనని చున్న దా ?
I have been <i>wandering</i> about the country.	నేను దేశము మీద తిరుగుతున్నాను, దేశ సంచారము చేస్తున్నాను.
I <i>wanted</i> much to see him.	వాణ్ని చూడవలెనని నాకు నిండా ఆశగా వుండినది.
This table is <i>warped</i> .	ఈ మేజా వంగి పోయినది.
This horse is <i>warranted</i> without blemish.	ఈ గుర్రము నిర్దోషమైనదని అభి య శత్రుక యివ్వబడి వున్నది.
<i>Wash</i> your hands.	నీ చేతులను కడుక్కో.
Why do you <i>waste</i> your paper ?	నీకాకిలేమును యేల చెరువుతున్నావు?
I am <i>watching</i> an opportunity of going there.	అక్కడికి పోవడమునకు సమయము చూస్తున్నాను.
She does nothing but <i>weep</i> .	ఆమె పూరికె యేడుస్తూ వుంటున్నది.
Has this sugar been <i>weighed</i> ?	ఈ చక్కెర తూచబడ్డదా ?
I <i>whispered</i> that to him.	దాన్ని వానితో గుసగుస చెప్పినా ను.
I hear somebody <i>whistling</i> .	ఎవరో యాల వేసేది విసవస్తున్నది.
They <i>wish</i> to remain here.	వాండ్లకు యిక్కడ వుండవలెనని వు న్నది.
Nobody can <i>wonder</i> at this.	ఇందుకు యెవరున్న ఆశ్చర్యపడరు.
They <i>work</i> hard for their living.	వాండ్లు నిండా కష్టపడి తమ పాట్లు చేసుకొని జీవిస్తున్నారు.
We <i>worship</i> one God only.	మేము మ్రేకే దేవుణ్ని కొలుస్తాము.
Some of our sepoys were <i>wound</i> <i>ed</i> .	మన సిపాయిలలో కొందరికి గాయ ములు తగలినవి.
That ship was <i>wrecked</i> off Pondi cheri.	ఆ వాడ తుడుచ్చేరి వద్ద తగిలి పో యినది.

IRREGULAR VERBS.

అక్రమ క్రియా పదములు.

Abide with me.

నాతో కూడా వుండు.

He *abode* there ten days.

వాడు అక్కడ నది దినములు వుండి నాడు.

Having *abode* there ten days, I departed.

అక్కడ నది దినములు వుండి, లేచి వచ్చినాను.

I *am* now wiser than I was before.

మునుపటికంటె నాకు యిప్పుడు తెలివి వచ్చినది.

I *was* there ten days.

అక్కడ నది దినములు వుంటిని.

Having *been* there once, I don't wish to go again.

మునుపు అక్కడికి పోయి వున్నాను, నాకు మళ్ళీ పోవలసని లేదు.

Six o'clock, it is time to *arise*.

ఆరు గంటలు కొట్టినది, యిది నిద్ర లేవ వలసిన వేళ.

He *arose* before sun-rise.

సూర్యోదయమునకు ముందు లేచినాడు.

Having *arisen* early, he went on his way.

పెండలకడ లేచి, వెళ్ళినాడు.

Awake me early in the morning.

నన్ను తెల్లవారి ప్రాధు గలగ లేపు.

He *awoke* through fear.

భయముచేత మేలు కొన్నాడు.

Having *awaked*, they got up.

మేలుకొని లేచినారు.

A goat *bears* young three times a year.

మేకలు సంవత్సరమునకు మూడు యిండ్లు యీనుతవి.

She *bare* a great many children.

ఆమె నిండా బిడ్డలను కన్పిచి.

He *was born* before you.

వాడు నీకు ముందర పుట్టినాడు.

He *bears* this load on his head. వాడు యీబరువును తలమీద మోసుకొని పోతాడు, తలమూటగా మోసుకొని పోతాడు.

You *bore* it very patiently. దాన్ని నీవు నిండా ప్రార్థనతో తాళుకొంటివి.

He had *borne* the load six miles. వాడు ఆ బరువును మూడు కోసుల దూరము మోసుకొని పోయినాడు.

Beat this idle boy. ఈ సోమరి బిల్లకాయను కొట్టు.

I *beat* him soundly. వాణ్ని తేల్చగా కొట్టినాను.

I have *beaten* him twice in learning. చదువులో వాణ్ని రెండు మార్లు గెలిచినాను.

I *begin* to speak in English. ఇప్పుడే కొంచెము యింగ్లీషు మాట్లాడ నారంభించినాను.

He *began* to learn before me. వాడు నాకంటె ముందరనే చదువ మొదలు పెట్టినాడు.

If I had *begun* to learn sooner. నేను మునుపే చదువ మొదలుపెట్టివుండినట్లయితే.

The ear of corn being ripe, *bends* to the ground. కంకి పండినందున నేలకు వంగుతున్నది.

The corn *bent* to the ground. ఆ పుయ్యరు నేలకు వంగినది.

It was *bent* by the wind. అది గాలికి వంగినది.

I *beseech* you to pay attention. జ్ఞాపకముగా విసవలెసని వేడుకొంటున్నాను.

She *besought* him with tears. ఆమె కండ్లనీళ్లు పెట్టుకొని బరిచాలు కోస్తుంది.

Having *besought* God in prayer. ప్రార్థనా పూర్వకముగా దేవుణ్ని వేడుకొని.

Why do you *bid* me do this ?

I *bid* him (bade him) do it.

Having *bid* (bidden) him do it.

దీన్ని నన్నేల చేయమంటావు ?

వాణ్ని దాన్ని చేయమంటిని.

వాణ్ని దాన్ని చేయమని.

Bind him hand and foot.

He *bound* up the parcel.

Being fast *bound*, they beat him.

వాని కాళ్లు చేతులు కట్టు.

ఆ మూటను కట్టుకొన్నాడు.

వాణ్ని బాగా కట్టివేసి కొట్టినారు.

Can you *bite* this sugar cane ?

He *bit* it in two with his teeth.

He was *bit* (bitten) by a jackal.

ఈ చెరుకును కొరకగలవా ?

దాన్ని పండ్లతో రెండుగా కొరికినాడు.

వాడు పుక నక్కచేత కరవబడ్డాడు, వాణ్ని పుక నక్క కొరికినది.

I have cut my finger, see how it *bleeds*.

It *bled* very fast for a long time.

After being *bled*, he recovered.

నా వేలు కోసుకొన్నాను, యెట్లా నెత్తురు కారుతున్నదో చూడు.

శానా సేపు దాకా లాడలాడ నెత్తురు కారిసది.

కత్తివాటు వేసిన తరువాత, వానికి పుళ్లు కుదిరినది.

Blow the dust off your book.

He *blew* the dust in my face.

Several ships were *blown* on shore by the storm.

సొల్పుశ్రకము మీది దుమ్మును పూది వెయ్యి.

ఆ దుమ్మును నా మూతి మీద పూదినాడు.

గాలివానకు అనేక వాడలు గట్టుకు కొట్టుకొని పోయినవి.

Try if you can *break* this coconut.

He *broke* it at one blow.

ఈ పెంకాయను కొట్టగలవేమో చూడు.

దాన్ని పుక చెబ్బతో పగలగొట్టినాడు.

He has *broken* it in pieces.

దాన్ని బద్దలుగా కొట్టినాడు.

These insects *breed* in the rice.

ఈ పురుగులు బియ్యములో పుట్టుతవి.

He *bred* up his children in the best manner.

వాడు తన బిడ్డలకు బహు ఘనముగా శిక్ష చెప్పించినాడు.

His bad conduct has *bred* many quarrels.

వాని దుర్మదతవల్ల అనేక కలహములు పుట్టినవి.

Bring me some paper from the China Bazar.

శీనా అంగట్లోనుంచి నాకు కొంచెము కాకితాలు తే.

The paper you *brought* is very bad.

నీవు తెచ్చిన కాకితములు నిండా నురికి మాలినవి.

Having *brought* me here, he returned.

నన్ను యిక్కడికి తీసుకొని వచ్చి విడిచి, మళ్ళీ వెళ్ళినాడు.

I am going to *build* a house.

నేను పైక యిల్లు కట్టబోతాను.

He *built* a house on the beach.

సముద్రపు గట్టున పైక యిల్లు కట్టినాడు.

This house has been *built* these ten years.

ఈ యిల్లు కట్టి నది దుండ్లు అయినవి.

They drank till they were ready to *burst*.

పొట్టలు నుగల తాగినారు.

He *burst* open the door.

తలుపును నుగలగొట్టి తెరిచినాడు.

Having *burst* open all the doors, they robbed the house.

తలుపులనంతా నుగలగొట్టి తెరిచి, అయింటిని కొల్ల పెట్టిరి.

I am going to the bazar to *buy* paper.

కాకితాలు కొనడానకు అంగడి వీధికి పోతాను.

I *bought* some pens and paper.

నేను కొన్ని కలాలు కాకితము కొన్నాను.

The pens you have *bought* for me are good for nothing. నా నిమిత్తముగా నీవు కొన్న కలములు పనికి రానివి.

Cast away this clothing. ఈ బట్టను పారవేయ్యి.
They *cast* stones at him. వాని మీద రాళ్లు రువ్వరి.
Having *cast* him into a tank. వాణ్ని గుంటలో వేసి.

Catch that bird. ఆ పక్షిని పట్టు.
He *caught* the jackal by the tail. ఆ నక్క తోకను పట్టుకొన్నాడు.

Having *caught* some fish, he sold them. కొన్ని చేపలను పట్టి అమ్మి నాడు.

Choose which of these two you please. ఈ రెంటిలో నీకు యిష్టమైనదాన్ని కోరుకో.

He *chose* the worst of the two. ఆ రెంటిలో వీరైనదాన్ని కోరుకొన్నాడు.

He must take that which he has *chosen*. వాడు కోరుకొన్నదాన్ని వాడు యిత్తుకోవలసినది.

That child *clings* to its mother. ఆ బిడ్డ తల్లిని కరుచుకొని వుంటున్నది.

The children *clung* to their parents. ఆ బిడ్డలు తల్లిదండ్రులను అంటుకొని వుండినారు.

I have *clung* to him in all my troubles. నాకు వచ్చిన అన్ని ఆపదలలోను న్ను ఆదాననే ఆశ్రయించుకొని వున్నాను.

He *clothes* the naked, and feeds the hungry. బట్ట లేని వాండ్రకు బట్ట, కూడు లేని వాండ్రకు కూడు యిస్తాడు.

He *clothed* himself with a rich garment. నిండా వెలపాడుగు బట్టలు తొడుగుకొన్నాడు.

He was *clad* with fine clothing. వాడు దివ్యమైన బట్టలు ధోడుగుకొని ఉండినాడు.

Come with me, and we will cross the river. నాతో కూడా రా, ఆ యేటిని దాటుదాము.

I *came* from Madras to Conjevaram in four hours. శుట్టణములో నుంచి కంచికి శుది ౪ డియలలో వచ్చినాను.

He is lately *come* from England. వాడు యిటీవల ఇంగ్లండులో నుంచి వచ్చినాడు.

It *costs* me sixteen rupees a month to keep this horse. ఈ గుర్రము పెట్టుకోవడమునకు నాకు నెలకు శుదశరూ రూపాయలు శుట్టుతున్నది.

This horse *cost* me two hundred rupees. ఈ గుర్రమునకు నాకు యిన్నూరు రూపాయలు శట్టినది.

After having *cost* me six hundred rupees, the horse died. నాకు ఆరు వంశల రూపాయలు శెలపు పెట్టి ఆ గుర్రము శచ్చినది.

Look how these lizards *creep* along the wall. ఈ బల్లులు గోడ పొదూగున యెట్లా పాకుతపూ చూడు.

The rat *crept* into a hole. ఆ యెలుక పుక పొంశలో పొరబడ్డది.

Having *crept* into a hole, he escaped. ఒక పొక్కలో పొరబడి తప్పించుకొన్నాడు.

• He rises when the cock *crows*. కోడి కూశే వేళకు లేస్తాడు.

The cock *crew* so loud that it awoke him. ఆ కోడి విగ్గర కూశినందున వాడు మేలకొన్నాడు.

The cock had *crowed* long before sun-rise.

సూర్యోదయము కావడమునకు నిండా సేపు వుండగానే ఆ కోడి కూసినది.

If the Pen won't write, *cut* it.

కలము వ్రాయకుంటే చెక్కు, చిప్సు కో.

Instead of cutting the pen, he *cut* his finger.

కలమును చెక్కుకుండా, తన వేలును కోసుకొన్నాడు.

You have *cut* it so, that it won't write.

నీవు అట్లా చెక్కినందున అది వ్రాయలేదు.

I *dare* not do as you say.

నీవు చెప్పేటట్టు చేయడమునకు నాకు ధైర్యము లేదు.

He wished to do it, but *durst* not.

దాన్ని చేయవలెనని వుండినాడు గాని, వాడు తెగించలేదు.

If he had *dared* to do so.

అట్లా చేయడమునకు వాడు తెగించి వుంటే.

He *deals* honestly with every body.

వాడు అందరితో పెద్దమనిషిగా నడుచుకొంటాడు.

You *dealt* with him in a very proper manner.

నీవు వాడి దగ్గర నిండా క్రమముగా నడుచుకొంటివి.

He was *dealt* with as he deserved.

వానికి తగినట్టు నడిపించబడ్డది.

Dig up this jungle.

ఈ అడవిని వెళ్లగించు.

He *dug* up the jungle in one day.

ఆ అడవిని పుక దినములో వెళ్లగించినాడు.

Having *dug* up the jungle, he burned it.

ఆ అడవిని వెళ్లగించి తగలపెట్టినాడు.

Why do you *do* so?

అట్లా యేల చేస్తున్నావు?

He *did* his work in a clever manner. వాడు తన పనిని నేర్పుగా చేసినాడు.

Having *done* his work, he has sat down to read. తన పనిని చేసి, చదువ గూర్చున్నాడు.

You have made the figures, now *draw* a line. అంకెలు వేసినావు గదా, పైక గీత గీచు.

I sat near him whilst he *drew* a picture. వాడు పైక పటము వ్రాస్తూ వుండగా నేను వాని దగ్గర కూర్చుంటిని.

I saw several cannon *drawn* by elephants. కొన్ని పిరంగులు యేనుగుల చేత యాడువ బడగా చూచినాను.

He *drinks* new milk every day. వాడు నిత్యమున్ను ధారోష్ణము తాగుతాడు.

The cat *drank* up all the milk. పాలునంతా పిల్లి తాగివేసినది.

The jackal, having *drank* the milk, broke the cup. నక్క పాలును తాగి, చిట్టను పగల కొట్టినది.

He always *drives* very fast. వాడు యెప్పుడు తోలిసా నిండా వడిగా తోలుతాడు.

I *drove* a nail into the wall. గోడలో పైక చీల కొట్టినాను.

Having *driven* the carriage four miles, one of the wheels broke. బండిని నాలుగు మైళ్ల దూరము తోలుకొని పోయిన తరువాత, పైక చక్రము విరిగి పోయినది.

Dwell where he may, he is unhappy. వానికి యెక్కడా యేమము లేదు.

He was unhappy as long as he *dwelt* there. అక్కడ వుండి నన్నాళ్లు వానికి యేమము లేక వుండినది.

He had *dwelt* here many years. ఇక్కడ నానా సంవత్సరములు వుండినాడు.

If you live in Madras, you must *learn to eat* rice. నీవు చెన్నైలో ఉంటే, అన్నము తినడమునకు నేర్చుకోవలెను.

He soon *eat* (ate) up all the fruit you gave him. నీవు యిచ్చిన వండ్లను అతడు తినివేసినాడు.

Having *eaten* the fruit I gave him, he now asks for more. నేను యిచ్చిన వండ్లను తినివేసి, ఇప్పుడు యింకా అన్నము అడుగుతున్నాడు.

If you ride on horse back, take care you don't *fall* off. గుర్రము మీద యెక్కి పోతే, పడబోయ్యేవు భద్రం.

He *fell* from his horse, and broke his leg. గుర్రము మీద నుంచి పడి, వాని కాలు విరిగినది.

Having *fallen* from his horse, he does not now ride on horseback. గుర్రము మీద నుంచి పడ్డందున, వాడు గుర్రము యెక్కడములేదు.

Squirrels *feed* chiefly upon fruit. ఉడతలు ముఖ్యముగా వండ్లను తింటవి.

He bought a kitten, and *fed* it with milk. వాడు పులికూనను కొని, పాలు పోసి పెంచినాడు.

Being *fed* with milk, it grew very fat. పాలు పోలి పెంబుడ్డందున, అది నిండా బలిసినది.

I *feel* a pain in my side, what shall I do? నా పక్కలో నొప్పున్నది, నేనేమి చేతును ?

I never *felt* so much pain before. నేను మునుపు యెన్నడున్న యిటువంటి నొప్పిని యెరగను.

Having *felt* much concern on your account, I give you this advice. నీకు గురించి నిండా వ్యసనముతో, నీకు నేను యీ బుద్ధి చెప్పుట న్నాను.

Better to sit still than to *fight*. బగడమాడుట కంటె పూరికే కూర్చుండడము మేలు.

The sepoys *fought* with great courage. ఆ సిపాయలు నిండా శౌర్యముగా యుద్ధము చేసిరి.

Having *fought* two hours, the enemy fled. శత్రువులు రెండు గడియలు పోట్లాడి, పారిపోయిరి.

I have lost my pen, see if you can *find* it. నా కలము కానము, నీకు విక్రమేనా చూడు.

I *found* it underneath the table. అది మేజా కింద విక్కినది.

I have *found* it easy to speak English. ఇంగ్లీషు మాట్లాడడము నాకు సులభముగా లున్నది.

Why should we *flee*? there is no danger. మనము యెందుకు పరుగెత్తేది? మరే మిన్ని అపాయము లేదు.

Being defeated, he *fled* into his own country. ఓడగొట్టబడి, తన దేశములోకి పారిపోయినాడు.

Having *fled* into his own country, he died there. తన దేశములోకి పరుగెత్తి పోయి, అక్కడ చచ్చినాడు.

What flowers are these? *fling* them away. ఇవేమి పూలు? వాటిని పారవెయ్యి.

He *flung* the flowers I had given him, into the river. నేను వానికి యిచ్చిన పూలను యేటిలో పారవేసినాడు.

Having *flung* down his load, he went on. తన మూటను దిగువ వేసి, వెళ్లి పోయినాడు.

He cut the parrot's wing, lest it should *fly* away. బిలుక యెగిరి పోబోతున్నదని, దాని రెక్కలు కత్తిరించి వేసినాడు.

It *flew* from one tree to another. అది ఒక చెట్టు మీద నుంచి మరొక చెట్టుకు యెగిరినది.

I perceive the musquitoes have *flown* away. దోమలు యిరిపొయినది నాకు తెలుస్తున్నది.

Don't *forget* to tell him what I said to you. నేను నీతో చెప్పిన దాన్ని వానితో చెప్పు మరచి పోవద్దు.

I *forgot* to tell him this. దీన్ని వానితో చెప్పు మరి స్త్రీ.

He has *forgotten* every thing I told him. నేను వానితో చెప్పినదంతా మరచి నాడు.

Let us not *forsake* our friends in their distress. మనకు ఆయిన వాండ్లకు కాని కాలము వచ్చినప్పుడు మనము చెయి విడువరాదు.

He *forsook* all his former friends. వాడు మునుకుటి స్నేహితుల నందరిని విడిచి పెట్టినాడు.

He has *forsaken* all his former bad habits. వాడు మునుకుటి దుర్వాడికలనంతా విడిచిపెట్టినాడు.

It is so cold to-day, I think at night it will *freeze*. నేడు నిండా చలిగా ఉన్నందున, రాత్రికి అంతా పేరుకొని పోనువలె ఉన్నది.

It *froze* extremely hard last night. నిన్నటి రాత్రి అంతా రాయిగా కట్టుకొని పోయినది, పేరుకొన్నది.

I have been to see the field where the ice is *frozen*. నుంచు గడ్డ కట్టుకొని పోయిన పొలమును చూడబోయి వుంటిని.

Can you *get* me another book like that? అటువంటిది యింకొక పుస్తకము నాకు సంపాదించి యివ్వగలవా?

He *got* for me the book which I wanted. నే కావలెనన్న పుస్తకమును నా నిమిత్తమై సంపాదించినాడు.

You have *got* so many books—do give me one. నీకు అన్ని పుస్తకములు ఉన్నవే—నాకొకటి ఇయ్యి.

Do you know how to *gild* paper? కాకిరములకు యెట్లా బంగారు నీరు పోవేదో నీకు తెలుసునా?

He *gilt* some furniture for the Governor. గౌనరువారి నిమిత్తమై కొన్ని కురిచీలు బట్టలు మొదలైనవాటికి బంగారు మలాము చేసినాడు.

He shewed me a *gilt* picture frame. బంగారు నీరు పోసిన పైక పటము యొక్క చట్టమును నాకు ఆగువర చినాడు.

Give me one of the penknives you bought at Madras. నీవు చెన్నశట్టణములో కొన్న కలము చెత్తే కత్తులలో నాకు పైకటి యియ్యి.

He was so generous that he *gave* me two. వాడు నిండా దాత అయినందున నాకు రెండు యిచ్చినాడు.

He has *given* away much of his property to the poor. వాడు తన సొత్తులో నిండా వీడ వాండ్లకు యిచ్చివేసినాడు.

If the weather be fine, I intend to *go* to-morrow. చినుకు చిత్తడి లేకుండా తుంటే, రేపు పోవలెనని పున్నాను.

He *went* from Madras to Conjeveram in the midst of the rain. చెన్నశట్టణములో నుంచి కంచికి నడచినలో వెళ్లినాడు.

He has been *gone* to Europe these six months. ఈ ఆరు నెలలుగా యూరోపుకు పోయి పున్నాడు.

Grind this wheat in the mill. ఈ గోధుములను తిరగట విసురు.

They *ground* it as small as dust. దాన్ని దుమ్ము వలె శీఘ్రగా విసిరినారు.

Wheat being *ground* becomes flour. గోధుములను విసిరితే పిండి అవుతున్నది.

A great many flowers *grow* in the Gopalu's garden. గోపాలు యొక్క తోటలో అనేక పుష్పములు కాయరు అవుతవి.

The plants I put in the ground *grew* to trees. నేను నాటిన మొక్కలు మాకులు అయినవి, మాకులుగా పెరిగినవి.

You have *grown* very tall since I saw you last. నేను మునుపు చూచినచానికి యిప్పుడు నీవు నిండా పొడుగుగా పెరిగినావు.

Hang the keys upon the nail. తాళం చెవులను ఆ విలుకుకు తగిలించు.

The washerman *hung* up the clothes to dry in the sun. చాకలవాడు యెండదమునకై బట్టలను యెండలో వేలాడ వేసినాడు.

Last week two men were *hanged* for committing murder. పోయిన వారములో ఖాసీ చేసినందున గురించి యిద్దరిని పురి తీసినారు.

Have you any acquaintance with that gentleman? ఆ పెద్దమనిషికిన్ని మీకున్న పరిచయము కద్దా? మాటా జులుకు కద్దా?

I *had* acquaintance with him formerly. ఆ-యనకున్న నాకున్న మునుపు మాటా జులుకు కద్ద.

Having *had* no instruction, he is very ignorant. చదువులేక పోయి నందున, వాడు నిండా మాఱుడుగా వున్నాడు.

First *hear* what I say, then give an answer. నేను చెప్పేదాన్ని ముందర విని, ఆవరల ప్రతరము చెప్పు.

He *heard* very patiently all I had to say. నేను చెప్పినదంతా నిండా ప్రార్థనగా విన్నాడు.

Having *heard* both parties, he gave his opinion. ఉభయులున్ను చెప్పినదాన్ని విని, తన అభిప్రాయమును చెప్పినాడు.

The crows steal and *hide* what they can. కాకులు తమచేత నయినదాన్నిదొంగిలించి దాచుతవి.

The robbers *hid* their plunder in the wood. ఆ దొంగలు కొల్ల పెట్టిన దాన్ని ఆడవిలో దాచిరి.

Having *hid* what he had stolen, *తాను దొంగిలించినదాన్ని దాచిపెట్టి*
he ran off. *పారిపోయినాడు.*

Take a hammer, and *hit* this nail. *నుత్తె తీసి, యీ చీలను కొట్టు.*
He *hit* me a very hard blow on *నా తల మీద పైక మంచి బలమైన*
the head. *దెబ్బ వేసినాడు.*
Having *hit* the mark, he gained *గురిసి కొట్టి పందెమును గెలిచినాడు.*
the prize.

He *holds* his pen in the left hand. *ఎడమచేతితో కలము పట్టుతాడు.*
They *held* a conversation in Eng- *ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుతూ వుండిరి.*
lish.
Having *held* a conversation they *మాట్లాడుతూ వుండి మళ్లీకొన్నారు.*
returned.

It *hurts* his mind to see so much *అంత దుర్మార్గమును చూస్తే వాని*
wickedness. *మనసుకు శంకట మవుతున్నది.*
He *hurt* himself by a fall from his *గుర్రము మీద నుంచి పడి వానికి*
horse. *గాయము తగిలినది.*
Having *hurt* his foot, he was not *తొలికి గాయము తగిలినందున, వా*
able to walk. *డు నడువలేక పోయినాడు.*

He *keeps* every thing he hears a *వాడు విన్నవంతా రహస్యముగా*
secret. *వుంచుతాడు.*
He *kept* it secret from his nearest *దాన్ని తన ప్రాణస్నేహితులకు కూ*
friends. *డా చెప్పకుండా గుప్తముగా వుం*
చినాడు.
I have *kept* this secret thus long, *దీన్ని యిన్నాళ్లు రహస్యములో పెట్టి*
now I can tell it you. *నాను, నేను యిప్పుడు నీతో చెప్ప*
వచ్చును.

Do you *know* what people in general think of him? సాధారణముగా లోకులు వాణ్ని గురించి యేమి తలుస్తారో నీకు తెలుసునా?

I inquired but he *knew* nothing of the matter. నేను అడిగినాను గాని ఆ శుంగతి వాడేమిన్ని యెఱగడు.

Those who have *known* him say, he is an excellent man. వాణ్ని యెరిగిన వాండ్లు వాడు శుభ్రముడని చెప్పుతారు.

Let us *lay* aside every thing that is evil. చెడ్డ వాటిసంతా మనము మానుకొందాము.

He *laid* by what remained of his wages. వాని జీతములో మిగిలిన దాన్ని కూడ బెట్టినాడు.

Having *laid* by all his profits, he became rich. తనకు వచ్చిన లాభమునంతా కూడ బెట్టినందున, భాగ్యవంతుడైనాడు.

That poor man is blind, another *leads* him. పాశము, వాడు కండ్లు కాననివాడు, వాణ్ని మరి మెకడు వెంటబెట్టుకొని పోతున్నాడు.

He *led* so bad a life, no one respected him. వాని చెడు నడతచేత, వాణ్ని యెవరున్న గౌరవించరు.

Having *led* a wicked life, he was greatly afraid to die. వాడు బ్రతికినన్నాళ్లు, పాశుభీగా వుండినందున, చావడమునకు నిండా వెరచినాడు.

It is said he intends soon to *leave* this country. ఇంకా కొద్ది దినములలో యాదేశము విడిచి పోవలెనని వున్నాడంటారు.

He *left* all his business in the hands of his brother. తన యావత్తు వ్యవహారమున్ను తన తమ్ముడికి అప్పగించినాడు.

At his death, he *left* a large fortune to his son. వాడు చచ్చేటప్పుడు తన కొడుకుకు నిండాభాగ్యమును పెట్టిపోయినాడు.

I am very poor, can you *lend* me a few rupees? నేను నిండా బీదవాడను, కొన్ని రూపాయలు నాకు అప్పు యివ్వగలవా?

The people to whom he *lent* his money never paid him. వాడు తన రూకలను యెవరెవరికి అప్పు యిచ్చినాడో వాండ్లు వాడికి మళ్ళీ చెల్లించినదే లేదు.

Having *lent* all his money, he became poor. తన రూకలనంతా అప్పు యిచ్చి వేసి, వాడు బీదవాడై పోయినాడు.

Let us see if we can understand this book. మనము యీ గ్రంథమును తెలుసుకోగలమేమో చూతాము.

After beating him, he *let* him go. వాణ్ని కొట్టి, విడిచిపెట్టినాడు.
The bird being *let* go, flew into the wood. ఆ పక్షిని విడిచిపెట్టినందున, అడవిలోకి యెగిరిపోయినది.

He *lies* down under the shade of a banian tree. ఒక మర్రిచెట్టు నీడన పడుకొంటాడు.

He *lay* in that place till sunset. అస్తమానమయ్యేదాకా అక్కడ పడుకొని యుండెను.

Having *lain* all night on the ground, he arose early. రాత్రి అంతా నేల పడుకొనియుండినందున, పెండలకడ లేచినాడు.

He told me to *load* the boat with indigo. నన్ను ఆ పడవ నిండా నీలిమందు యెక్కించ మన్నాడు.

I *loaded* the boat, and gave orders to the head man. ఆ పడవలో సరుకు నించి, మేస్త్రీకి పుత్తరువు యిచ్చినాను.

The boat being *laden*, he sent it to Pondichery. ఆ పడవకు బరువు వేసి, పుదుచ్చేరికి పంపించినాడు.

Take care you don't *lose* the knife I gave you. భద్రము నేను యిచ్చిన కత్తిరి పోగొట్టుకోవూకు.

He *lost* his way, in returning from the village. ఆ పూర్వోనుంచి మళ్ళీ రావడములో వారికి దారి తప్పినది.

Having *lost* his way, he arrived late. వారికి దోవ తప్పిపోయినందున, నిండా ప్రొద్దుపోయి వచ్చి చేరినాడు.

Make haste and write the letter I told you of. నేను వ్రాయమన్న జాబును త్వరగా వ్రాయుము.

He *made* me write the letter immediately. ఆ జాబును నాచేత తక్షణం వ్రాయించినాడు, ఆ జాబును నేను తక్షణం వ్రాసేలాగు చేసినాడు.

Having *made* a pen he began to write. కలము చెక్కుకొని వ్రాయ నారంభించినాడు.

Meet me at Rangaya's house tomorrow. రేపు నన్ను రంగయ్య యింట్లో కలుసుకో, చూడు.

I walked four miles, and *met* no one. మూడు గడియల దూరము నడిచి పోయినాను, యెవరున్ను యెదురు కడలేదు.

Having *met*, we conversed on the subject. మేము యిద్దరున్ను కలిసి, ఆ శంకరిని గురించి మాట్లాడితిమి.

Being a just man, he *pays* every one his due. న్యాయమైన మనిషి కాబట్టి, వారివారికి యివ్వవలసిన దాన్ని యిచ్చివేస్తాడు.

He *paid* me the money before the note became due. ఆ ఉత్రముయొక్క గడువు కాకమునుపే నాకు రూకలు చెల్లించివేసినాడు.

Having *paid* every one, I have no concern on that account. వారివారికి యివ్వవలసినదాన్ని చెల్లించివేసినందున, అందున గురించి నాకు వింతలేదు.

Put this plant into the ground, ఈ చెట్టును నేల పాతిలే, అది బ్రతుకును; పాడుకొనును.

He *put* all the money he saved into the bank. వాడు కూడ బెట్టిన యాకలనంతా బ్యాంకిలో వేసినాడు.

Having *put* his money into the bank, he receives interest. తన యాకలను బ్యాంకిలో వేసి, వడ్డీ తీసుకొంటాడు.

He *reads* eight or ten hours every day. ప్రతి దినమున్ను యెనిమిది గంటల సేపు గాని ఓది గంటలసేపు గాని చదువుతాడు.

He *read* the grammar several times over. వాడు ఆ వ్యాకరణమును అనేకమాల్లు చదివినాడు.

Having *read* with attention, he made great progress. మనసు పెట్టి చదివినందున, వారికి నిండా యారము తెలిసినది.

He *rides* on horseback every morning. వాడు ప్రతి దినము తెల్లవారి గుర్రపు సేవారి చేస్తాడు.

He *rode* from Punamali in his own carriage. వాడు పునామలీలో నుండి తన బండిలో వచ్చినాడు.

Having *rode* so far in a palanquin, he was much tired. అంత దూరము శుల్లకీలో పోయినందున, వాడు నిండా అలసినాడు.

The bell *rings* every day at twelve o'clock. ప్రతి దినము రెండు యాములకు ఆ గంట వాగుతున్నది.

The bell *rung* so loud, that it awakened him. ఆ గంట అంత బిగ్గర వాగినందున, అతడు మేలుకొన్నాడు.

The bell having *rung*, the people assembled in the church. గంట వాగినందున, గుడిలో జనము పోయినది.

If you wish to be a good scholar, *rise* early to read. నిత్రుడుండితుడవు కావలెనని యున్నే, చదవడమునకు పెంజలకడ లేచుము.

I *rose* yesterday before gunfire. నిన్న గుండు వేయక మునుపే లేస్తే.

The price of indigo has *risen* lately. నీలి మందు ధర యిటీవల పొడిగినది.

Run after him, and call him back. వారి వెంట పరుగెత్తి, వాణ్ని మళ్లీ రప్పను.

He *ran* till he was out of breath. ఊపిరి తిప్పగూడకుండా పొయ్యేదాకా వాడు పరుగెత్తినాడు.

Having *run* four miles, he sat down to rest. మూడు గడియల దూరము పరుగెత్తి, అలుపు తీర్చుకోవడమునకై కూర్చున్నాడు.

Tell the carpenter to *saw* this board in two. ఈ చులకను రెండుగా కోయమని వద్దవారితో చెప్పు.

He *sawed* the board in the way you told him. నీవు చెప్పినట్టుగానే వాడు ఆ చులకను కోసెను.

Being *sawn* in two, it answered the purpose. రెండుగా కోయబడ్డందున, అది ఆ చునికి సరిపడ్డది.

Why do you *say* the contrary to what I tell you? నేను నీకు చెప్పేదానికి అడ్డము యేల చెప్పుతావు?

He *said* he would consider the subject. ఆ శుంగతిని గురించి ఆలోచిస్తానన్నాడు.

Having *said* this, he took leave. దీన్ని చెప్పి శలవు తుచ్చుకొన్నాడు.

I *see* the trouble I take to teach you is useless. నీకు నేర్పడమునకై నేను పడే శ్రమ యాశు వ్యర్థమని నాకు తోస్తున్నది.

I *saw* a great many boats on their way to Cuttivac. శానా పడవలు కత్తివాకకు పోగా చూస్తే.

Having *seen* the fort and the city, కోటను శుట్టణమును చూచి, యింటికి
I returned home. తిరుగుకొంటిని.

If we *seek* for knowledge, we shall జ్ఞానము కావలెనని మనము వెతుక్
find it. క్కాంటే, అది మనకు చిట్టను.

He *sought* for information from ఆ శూచారము తెలుసుకోవలెనని
every one. అందరిని అడిగి చూచినాడు.

Having *sought* for him in every వాణ్ని యెక్కడ వెతికినా కానక, మ
place without success, I came ల్లి వచ్చినాను.
back.

I intend to *sell* my old books, and నాకు పాత శుశ్శకములను అమ్మివేసి,
buy new ones. కొత్త శుశ్శకములను కొనుక్కోవలె
నని భున్నది.

He *sold* his estate for ten thousand వాడు తన ఆ స్థిని కుదివేల రూపా
rupees. యలకు అమ్మినాడు.

Having *sold* his rice, he has plen- బియ్యమును అమ్మివేసినందున, వాని
ty of money. వద్ద నిండా రూకలు భున్నవి.

I *send* my servant to Madras వారమునకు మైక మాటు నా కుని
once a week. వాణ్ని చెన్నశుట్టణమునకు కుంపి
స్తాను.

He *sent* him away without giving వాడు మైక కాశన్నా యివ్వక వా
him a pice. ణ్ని కుంపించి వేసెను.

Having been *sent* for, I went there. పిలువనంపించినందున, అక్కడికి వెళ్లి
నాను.

I *set* off to-day for Bangalore. నేటి దినము బెంగుళూరికి పోవడము
నకై బయలుదేరుతాను.

Speaking in this way, he *set* them ఈ విధముగా మాట్లాడి, వాండ్లను
a laughing. నవ్వించినాడు.

I have *set* the trap in the place నీవు చెప్పిన చోట ఆహానును పెట్టినాను.
you told me.

Shake off the dust that is on your నీ బట్టల మీది దుమ్మును దులిపివే
clothes. య్యి.

He *shook off* the dust upon my వాడు ఆ దుమ్మును నా కాకితము మీ
paper. క దులిపెను.

Having *shaken* the medicine, ఆ మందును కలిపి, త్రుచ్చుకో.
drink it.

Why do you *shed* tears on hear- దీన్ని విన్నందుమీదట యేల కన్నీళ్లు
ing this ? కారుస్తున్నావు?

The sun *shed* his beams over the సూర్యుడు తన కిరణములను భూమి
earth. మీద వ్యాపింతు చేసినాడు.

The sun having *shed* his beams, సూర్యుడు తన కిరణములను వ్యాపిం
the darkness fled. తు చేసినందున, చీకటి దురుగై
పోయినది.

The sun *shines* with great power నేడు యెండ నిండా తుగ్రముగా తు
to-day. న్నది.

The beams of the sun *shone* సూర్య కిరణములు మేఘముల గుం
through the clouds. డా ప్రకాశించెను.

Having *shone* brightly till even- సాయంకాలము దాకా బాగా యెం
ing, the sun set. డ కావీ సూర్యుడు ఆశ్రమించెను.

Please *show* me the book you మీరు చెప్పిన పుస్తకమును దయచేసి
spoke of. నాకు చూపించండి.

He *showed* me his house and gar- తన యింటినినీ తోటనున్న నాకు
den. చూపెను.

The servant, having *shown* me ఆ శనివాడు నాకు దారి చూపి మ
the way, returned. స్త్రాకొన్నాడు.

Do you know how to *shoot* with
bow and arrow?

He *shot* at the tiger twice, but
missed him.

Having *shot* a deer in hunting he
returned home.

Shut the room door, there is such
a noise.

Having gone into his chamber, he
shut the door.

The court has been *shut* ten days.

She *sings* very sweetly.

They *sung* (sang) very much out
of tune.

Having *sung* for two hours, they
ceased.

This is bad paper, in writing the
ink *sinks*.

Yesterday a boat, laden with cot-
ton, *sunk* in the river.

Having *sunk* in deep water, the
cargo was lost.

Sit down, and see if you can un-
derstand this?

నీకు విల్లంబు వేయ తెలుసునా?

bow and arrow?

ఆ శులిని రెండు మాట్లు వేసి నాడు
గాని, దానికి తగలలేదు.

వేటలో పుక లేడిని వేసి యింటికి
వచ్చుకొన్నాడు.

నిండా శబ్దముగా వున్నది, ఆ గది త
లుపును ముయ్యి.

తన గదిలోకి పోయి, తలుపు మూసు
కొన్నాడు.

ఉది దినములుగా న్యాయ శుభ
మూయబడి వున్నది.

ఆపె నిండా శ్రావ్యముగా పాడు
తున్నది.

వాండ్లు నిండా అశ్రవ్యముగా
పాడిరి.

రెండు గంటల శుభ్ర పాడి నిలిచిరి.

ఇది మంచి కాకితము కాదు, వ్రాయ
డములో మసి పూరుతున్నది.

నిన్న పుక ఉత్తి ఉడవ యేటిలో ము
ణిపోయినది.

నిండా లోతులో ముణి పోయినం
దన, శురుగు నప్పమయినది.

కూర్చుండి నీవు దీన్ని తెలుసుకో గ
లవేమో చూడు.

She *sat* down on the bank, and *began* to weep. ఆపె కట్టమీద కూర్చుండి మేడవ సాగినది.

Having *sat* for four hours, the council *broke up*. నాలుగు గంటల పేపు ఆలోచన సభ కూడి పుండి కలిసిపోయినది.

He *sleeps* every morning till eight o'clock. ప్రతి దినము తెల్లవారి మొగిమిది గంటలదాకా నిద్రపోతాడు.

Yesterday he *slept* till past nine. నిన్న తొమ్మిది గంటలు అయ్యే దాకా నిద్రపోయినాడు.

Having *slept* all night, he is much recovered. రాత్రి అంతా నిద్రపోయినందున, వారికి పుట్ల నిండా కుదురుగా పున్నది.

Gardener, *sow* these flower-seeds in the garden. తోటవాడా, యీ పూల చెట్ల విత్తనాలను తోటలో వేయుము.

He *sowed* the seed in five or six places. ఆ విత్తనములను అయిదారు చోట్ల నాటినాడు.

Having *sown* the seed, we may expect a harvest. విత్తనము వేయబడ్డందున, మనము ఫలము కలుగుననుకోవచ్చును.

He *speaks* the Telugu language very correctly. వాడు తెనుగు శబ్దముగా మాట్లాడుతాడు.

He *spoke* to us in the English language. వాడు మాతో ఇంగ్లీషు మాట్లాడెను.

Having *spoken* of this before, I need not repeat it. ఇందున గురించి మునుపే చెప్పియున్నందున, నేను మళ్లీ చెప్పవలసినది లేదు.

He *spends* his money as fast as he gets it. ఈ చేత సుంపాదిస్తాడు, ఆ చేత శలవు చేస్తాడు.

He *spent* a great deal to no purpose. వాడు వ్యర్థముగా బహు ప్రయము చేసినాడు.

Having *spent* all, he began to beg. అంతా వ్రయముచేసివేసి, విచ్చమె
త్రడమునకు మొదలు పెట్టినాడు.

Take care you don't *spill* the ink. భద్రం జుగిని చిందబోకు.
He *spilled* the ink over my నా బట్టల మీద జుగిని చింద బోగి
clothes. నాడు.

Having broken the pot, the water కుండ పగిలిపోయినందున, నీళ్లు కారి
was *spilt*. పోయినది.

She *spins* the thread that cloth is నుడ్డ నేసే నూలును అది పడుకుతు
made of. న్నది.

She *spun* all this with her own దీన్నంతా అది తనచేతులారా పడితె
hand. ను.

Having *spun* her thread, she takes అది నూలు పడికి, అంగడికి తీసుకొ
it to market. ని పోతున్నది.

Try if you can *split* this piece of ఈ కట్టెను చీల్చి నీచేత నవుతున్నదే
wood. మో చూడు.

He *split* the log of wood with an వాడు ఆ మొద్దును గొడ్డలితో చీల్చె
axe. ను.

Having *split* the cocoanut, he ఆ పెంకాయను పగలగొట్టి, నీళ్లు
drank the milk. తాగినాడు.

Spread this mat upon the floor. ఆ చాచును నేల పరుపుము.

He *spread* the salt all over the ఆ మేజా మీద కడవెల్లా పువ్వును
table. చల్లినాడు.

Having *spread* a net, he caught వలను పరచి, శానా పక్షులను పట్టి
many birds. నాడు.

The weeds *spring* up very fast ఇక్కడ కలుపు బహు పడిగా పెరు
here. గుతున్నది.

The weeds *sprang* up amongst the corn.

The weeds and corn having *sprung* up together.

When you read, *stand* in your proper place.

He *stood* up to read before his teacher.

Having *stood* up, he began to read.

The jackal *steals* what he can lay hold of.

He *stole* the plantains that were on the table.

He told me, that in the night some one had *stolen* his watch.

Stick these papers together with paste.

Getting into the boat, he *stuck* fast in the mud.

Having *stuck* there some time, the bearer got him out.

Don't be afraid of the lizard, he *stings* no one.

The snake *stung* him in the foot.

చదురులో కలుపు మొలిచెను.

the corn.

చదురున్న కలుపున్న కూడా మొలిచినందున.

చదివేటప్పుడు క్రమమైన స్థితిలో నిలుపుము.

వాడు తన ప్రపాఠ్యముల మొదట చదవడమునకై లేచి నిలిచెను.

వాడు లేచి నిలిచి చదవసాగెను.

నక్క తనకు చిక్తే దాన్ని లక్షించుకొంటున్నది.

వాడు బల్ల మీద వుండిన అరిటి పండ్లను దొంగిలించెను.

రాత్రి పూట తన గడియారమును మొవరో దొంగిలించుకొన్నారని వాడు నాతో చెప్పినాడు.

పిండితో యీ కాకితములను పుకటితో పుకటి అంటించు.

పడవలోకి ముక్కడములో మురదలో బాగా చిక్కుకొన్నాడు.

అక్కడ కొంత సేపు తగులుకొని వుండినందున, పోయవాడు వాణ్ని బయట తీసినాడు.

బల్లికి భయపడబోకు, అది మొవరిని గ్ని కరవదు.

వాణ్ని పాము కాల్చిలో కొరికినది.

Being *stung* by a snake, he died పాముచేత కరవబడ్డందున, మైక గంట
in one hour. ట సేపులో చచ్చినాడు.

I will go as soon as the clock గంట కొట్టగానే పోతాను.
strikes.

He *struck* him with a stick on వాడు వాణ్ని మైక కట్టెతో తల మీద
the head. కొట్టినాడు.

The clock having *struck* two, we రెండు గంటలు కొట్టినందున, మేము
sat down to dinner. భోజనమునకు కూర్చుంటిమి.

String these beads upon thread. ఈ పూసలను దారములో గుచ్చు.

He *strung* the flowers which I నేను యిచ్చిన పూలను వాడు గుచ్చెను.
gave him.

Having *strung* the flowers, he ఆ పూలను గుచ్చి, వాడు మైక దండ
made a garland. గా చేసెను.

His foot *swells* in the rainy season. వాన కాలములో వాని పాదము వా
శ్చున్నది.

Being *stung* by a serpent, his foot పాము కరివినరేడున, వాని పాదము
swelled. వాచెను.

His foot had much *swollen*. వాని పాదము నిండా వాచి బ్రండెను.

Can you teach me to *swim*? నాకు యాద నేర్పగలవా?

He *swam* from this side to the వాడు యీ గట్టు నుంచి ఆ గట్టుకు
other. యాచెను.

Having *swum* half way across the ఏటిలో సగము మట్టుకు యాచి, వా
river, he sunk. డు ముణిగి పోయెను.

This parrot *swings* upon wire. ఈ చిలక తంతి మీద పూగుతున్నది.

He *swung* on the bough of a 2. క చూపిడి కొమ్మను నట్టుకొని వా
mango tree. డు పూగెను.

Having swung a little while, he రకంత శేపు పూసి, దిగువ పడ్డాడు.
fell down.

He takes medicine generally once a month. వాడు బహుశః నెలకు మొదలు
మందు తీసుకొంటాడు, అనగా వి

రోచనమునకై మందు తీసుకొంటాడు.

He took all the oranges you sent నీవు నాకు పంపించిన కిచ్చిరి వంద
for me. సంతా ఆరేడు యెత్తుకొనెను.

The enemy having taken the fort, శత్రువులు కోటను పట్టుకొన్నందున,
the city surrendered. పట్టణము స్వాధీనమయి పోయినది.

He teaches the English and Telugu languages. వాడు ఇంగ్లీషును తెలుగును చెప్ప
తాడు, నేర్పుతాడు.

The same teacher that taught you; నీకు నేర్పిన ప్రాధాపాయులే నాకు
taught me. నేర్పినాడు.

He has taught me with much ఆయన నిండా కష్టపడి నాకు నేర్పి
pains. నాడు.

Mind you don't tear your new నీ కొత్త పుస్తకమును చించివేళేవు ను
book. మీ.

He tore his clothes in going అడివిలో దూరి పోవడములో వాడు
through the jungle. తన బట్టలను చింబుకొన్నాడు.

Having torn the paper, how can ఆ కాకితమును చించివేసి, యెట్లా
you write? వ్రాయబోతావు?

Tell me where I may meet with వాడు నాకు యెక్కడ తగులునో చె
him.ప్పిమి.

I told him to make haste and త్వరగా మళ్లీ రమ్మని వానితో చెప్పి
come back. నాను.

Having *told* him this, I expected వానితో దీన్ని చెప్పివున్నందున, వా
him to-day. చు నేడు వచ్చునని వుంటిని.

I *think* you had better tell him దీన్ని నీవు ఆయనతో చెప్పితే మంచి
this. దని తోడున్నది.

He *thought* it best to say nothing అందున గురించి యేమి అనకుండా
about it. వుండడము మేలనుకొన్నాడు.

Having *thought* of the matter I అందున గురించి యాచించి నేను వా
told him thus. నితో యిట్లా అంటిని.

Throw all these bits of paper out ఈ కాకితపు ముక్కల నంతా బయి
of doors. ట పారవేయుము.

He *threw* away the fruit which I నేను వానికి యిచ్చిన పండును పార
gave him. వేసినాడు.

Having *thrown* away his money ఇందున గురించి తన యాకలను వ్యర్థ
upon this. ముగా నెలవుచేసి.

He *treads* so softly, I don't hear వాడు నిండా తిన్నగా అడుగులు పె
his step. ట్టుతాడు, వాని కాళ్ల చప్పుడు నా
కు విసబడదు.

Not minding, you *trod* upon his తెలియక, నీవు వాని కాలి వేళ్లను
toes. తొక్కినావు.

Having *trodden* on a snake, it పామును తొక్కినందున, అది వాణ్ని
bit him. కరిచినది.

I *wear* a suit of clean clothes నేను నిత్యమున్ను శుభ్ర దుస్తు ధరించు
every day. బట్టలు తొడుక్కొంటాను.

He *wore* out his clothes, and was వాడు తన బట్టలను కట్టి చించివే
unable to buy more. సి, వేరే కొనుక్కోలేక వుండెను.

Having *worn* his jacket so long, it was full of holes.

వాడు తన చొక్కాయను తొనగా ది
నములు తొడిగినందున, అదంతా
యేక చిల్లులుగా పుండినది.

He *weaves* the kind of cloth we wear.

వాడు మనము కట్టే జత బట్టలు నే
స్తాడు.

He *wove* as much in one day, as other weavers do in two.

తడవ నేతగాండ్లు రెండు దినముల
లో నేతేంత వాడు పైక దినము
లో నేసెను.

Having *woven* the cloth, he sold it at the market.

ఈ గుడ్డను నేళి, అంగట్లో అమ్మినా
డు.

He *weeps* on account of the death of his son.

కొడుకు చచ్చిన దానికి యేడుస్తాడు.

She *wept* greatly at the loss of her husband.

మొగుడు చచ్చినందుకు నిండా యే
డ్చినది.

Having *wept* a flood of tears, she began to speak.

కంటికి కలిమెడుగా యేడ్చి, చెప్ప
నానది.

She *works* to support herself and family.

తాను తన విడ్డలు పొట్టబోసుకోవ
డమునకై శునిపాట్లు చేసుకొంటు
న్నది.

He *wrought* with his own hands as a gardener.

ఒక తోట వాడుగా తన చేతులతో
శుని చేసినాడు.

Having *wrought* night and day, he finished the work.

రాత్రి శుగులు చేసి, ఆ శుని ముగిం
చినాడు.

Wring out the water that is in the cloth.

ఆ గుడ్డలో పుండే నీళ్లను పిండివే
యి.

He *wrung* a wet cloth over my writing paper.

నేను వ్రాసే కాకిరము మీద తడి
గుడ్డను పిండినాడు.

Having *wrung* the cloth, he hung it up to dry. ఆ గుడ్డను కిండి యెండవేసినాడు.

Let me see if I can *write* as well as you can. నీవు వ్రాయగలంత మాత్రము నేను వ్రాయగలనేమో చూతాము.

He dictated the letter, and I *wrote*. ఆ జాబును వాడు చెప్పేమా వస్తే, నేను వ్రాస్తూ వచ్చినాను.

He showed me a letter beautifully *written*. సొంపుగా వ్రాసిన లెక్క జాబును నాకు చూపెను.

EXAMPLES OF ADVERBS, *Etc.* క్రియార్థి శేషణములు మొదలైనవాటికి పుదాహరణములు.

I have seen him *once*, perhaps *twice*. వాణ్ని లెక్క మాటు రెండు మాటు చూచివున్నాను.

Lastly I would observe. తుదకు నేను చెప్పేది యేమంటే.

This kind of flower is found here and *elsewhere*. ఈ జాతి పూలు యిక్కడానున్ను యింకా కొన్ని చోట్లలో నున్ను చిక్కుతవి.

I found it *there where* you told me. నీవు నాతో చెప్పిన చోటనే అది చిక్కినది.

I rejoice to find truth *any where*. ఎక్కడ నైతే నేమి నాకు నిజము చిక్కడము సంతోషము.

You cannot meet with this *every where*. ఇది నీకు యెక్కడనంటే అక్కడ చిక్కేది కాదు, ఇది అంతటా చిక్కదు.

I have mislaid it *somewhere*. దాన్ని యెక్కడ సో పెట్టి మరచినాను.

People *no where* wear such cloth as this. ఇటువంటి గుడ్డను యెక్కడానున్ను మనుష్యులయిన వాండ్లు కట్టరు.

- If you turn me out I have no *where* to go to. మీరు వెళ్లకొట్టితే నాకు పో చోటులేదు.
- Where do you wish to go? నీకు యెక్కడికి పోవాలని ఉన్నది?
- Were I *where* you now are. నీవు ఉండే చోటనే నేను ఉంటే.
- Hear what is *here* written. ఇక్కడ యేమి వ్రాసి ఉన్నదో విను.
- I have found *therein* a fund of knowledge. ఇందులో నాకు నిండా జ్ఞానము కలిగినది, ఇందువల్ల నాకు నిండా తెలివి కలిగినది.
- Herein* consists man's wisdom, that he fears God. మనిషికి జ్ఞానము అసగా చేతునికి భయపడడముగా ఉన్నది.
- Hearing this, I went *thither*. దీన్ని విని అక్కడికి వెళ్ళినాను.
- How many times shall I go *backward* and *forward*? ముందుకు వెనక్కు నేను యెన్ని చూట్లు తిరగవలసినది?
- Whence* is all this disturbance? ఈ యావత్తు కలతకున్న మూలము యేమి?
- His house is *close* by mine. వారి యిల్లు నా యింటి దాకున పున్నది.
- At *what* time did you reach Madras? నీవు తుట్టణమునకు పోయి చేరినది యెప్పుడు?
- We got *there* very late in the evening. రాత్రి నిండా ప్రాద్దపోయి అక్కడ చేరితిమి.
- We arrived *earlier* than I expected. నేను అనుకొన్న దానికంటె పెండల కడనే వచ్చి చేరితిమి.
- I shall leave this *early* to-morrow morning. రేపు వేకోర్కూమున యిక్కడనుంచి బయలుదేరుతాను.
- I tell you, you had *better* go now. నీవు యిప్పుడు పోతే మంచిదంటాను.
- To-day* I am very busy. నేడు నిండా బిజీగా ఉన్నాను.
- The business is *already* done. ఆ పని మునుపే అయినది.
- If I had known this *before*. ఇది నాకు మునుపే తెలిసివుంటే.

- I saw him the day before *yesterday*. నేను మొన్న వాణ్ని చూచితిని.
day.
- At *present* I have no occasion. ఇప్పుడు నాకు అక్కర లేదు.
ter.
- If I should have occasion *hereafter*. ఇకను నాకు అవకాశము వుంటే.
ter.
- I knew all these particulars *long ago*. ఇవన్ని నేను మునుపే యెరుగుచును.
ago.
- Let us wait till *to-morrow*, and then see. రేకుటి దాకా తాళి చూతాము.
then see.
- I have not *yet* finished my reading. నా చదువు యింకా సమాప్తము కా
 లేదు.
- He promised to tell me *by and by*. సుంతసేపు తాళి చెప్పతానన్నాడు.
by.
- I will go with you *presently*. కొంచెము సేపు తాళి మీతో కూ
 డా వస్తాను.
- You must take the medicine *instantly*. ఆ మందును నిమిషక్షణం వుప్పు
 కోవలసినది.
- How *often* must I speak to you of this? ఈ శుంగతిని నీతో యెన్ని మాట్లా చె
 వుచును?
- I see him now and then, but not *often*. వాణ్ని యెప్పుడైనా చూస్తాను గాని,
 అడుగడుక్కు చూడడము లేదు.
- He *soon* got through the grammar and spelling book. వానికి వ్యాకరణమున్ను గుణరత్నమున్ను
 శీఘ్రముగా అయినది.
- We *oft-times* resolve to amend, but *seldom* do so. చెడు దోషను విడిచిపెట్టి మంచి దో
 షను కట్టవలెనని మనము కుదేలుచే
 నిశ్చయించుకొంటాము గాని, మన
 ము అట్లా చేయడము అరుదు.
- We ought *daily* and *hourly* to pray to God. మనము దినదినమున్ను గడియ గడి
 యకున్ను దేవుణ్ని ప్రార్థించవలసి
 నది.

When I was ill and weak, he నేను పుట్టు కుడురులేక అశక్తము
came to see me *weekly*. గా వుండినప్పుడు, వాడు వారాని

కి పుక మాటు నన్ను చూడవచ్చె
ను.

Last week when I saw him, he పోయిన వారము నేను వాణ్ని చూ
was *weakly*. చినప్పుడు, వాడు దుర్బలముగా

. వుండెను.

We shall *hardly* ever again see వానంతటివాణ్ని మనము మళ్లీ యె
his fellow. న్నటికైనా చూడడము కష్టము.

Will you never come *again*? నీవు మళ్లీ యెన్నటికీ రావా?

I admire him now more than వాణ్ని గురించి మునుపటి కంటె యిప్పు
ever. డు నిండా ఆశ్చర్య భవతాను.

The house is *at present* empty. ఆ యిల్లు యిప్పుట్లో పూరికె తన్ను
ది, ఆ యింట్లో యిప్పుడు యెవ
రున్న కాపురము లేదు.

Give him *much* or *little*, he is నీవు కొంచెముగా యిచ్చినా గొప్ప
satisfied. గా యిచ్చినా, వానికి శంతోష
మే.

Tell me at once *how much* I owe నీకు నేను అప్పుకోవలసినది యెం
you. తో పుక మాటుగా చెప్పు.

If you have *enough*, why ask for నీ వద్ద కావలసినంత వుంటే, యిం
more? కా యెందుకు అడుగుతావు?

A wise man will act *wisely*. తెలివిమంతుడు తెలివిగా నడుచుకొ
నును.

A foolish man behaves *foolishly*. వెర్రివాడు వెర్రితనముగా ప్రవర్తి
స్తాడు.

He always acts *justly* and *up- వాడు యెప్పుడు క్రమముగానున్న
rightly*. న్యాయముగానున్న నడుస్తాడు.

A bad boy of course behaves మంట పిల్లకాయ అగత్యము మంట
badly. తనముగానే ప్రవర్తిస్తాడు.

- Perhaps he may arrive *shortly*. వాడు తుక్చేత్ర యింకా కొంచెము సేపటికి వచ్చి చేరవచ్చును.
- Possibly* he may come in a few days. ఇంకా కొద్ది దినములలో వాడు ఖ పువశః రావచ్చును.
- Undoubtedly* you ought to tell him. నీవు వానితో అవశ్యము చెప్పువలసి నది.
- Do you agree to this? Yes, *certainly*. దీనికి నీవు తుక్కుతానా? అగత్యము తుక్కుతాను.
- What I tell you is *indeed* true. నీతో నేను చెప్పేది నిజము నుమీ.
- I can *by no means* agree to it. దానికి నేను యెంతమాత్రము తుక్కు ను, ఎన్నెక్కు విధాల తుక్కును.
- Are you offended? No, not *at all*. తమకు కోపమా? లేదు, నాకు యెంతమాత్రము కోపము లేదు.
- Pray *how* did this happen? ఇది యెట్లా సంభవించినదోయి?
- Why* does he ask this question? వాడు యీ మాట యేల అడుగుతాడు?
- He wishes to know *whether* you agree to it or not. అది నీకు నీవ్వుతమో కాదో తెలియవలెనంటాడు.
- Alas!* how few regard eternity. ఆ య్యో! మోక్షమును యెంచేనాండ్లు యెంత అరుదు.
- How far* is it from hence to Poona-malli? ఇక్కడికి పూనమ్లలి యెంత దూరము?
- How* do you do, Sir? I hope you are well. తమరు యెట్లా ఉన్నారయ్యా? యేమ ముగా ఉన్నారగదా.
- I am much *better* than I was. మునుపు ఉండిన దానికంటె నాకు యిప్పుడు మెట్లు నిండా కుదురుగా ఉన్నది.
- By the blessing of God, I am *almost* recovered. దేవుని దయవల్ల నాకు మెట్లు శానా మట్టుకు కుదిరినది.
- He is much *worse* since I saw him last. నేను వాణ్ని మునుపు చూచినదానికి యిప్పుడు మరి చెట్టుగా ఉన్నాడు.

Well—now let us see how this is. ఈ రే, ఇప్పుడు యిది యెట్లా వున్నదో చూడము.

This is exceedingly well written. ఇది నిండా దివ్యముగా వ్రాసి వున్నది.

You seem to me to write worse and worse. నీవ్రాలు నా నాటికి చెడినాడ్యేటట్లుగా వున్నది.

This is the worst writing I ever saw. ఇంత చెడుగా వుండే వ్రాలు నేను యెన్నడు చూడలేదు.

Have you any thing more to say to me ? నాతో యింకా యేమైనా చెప్పవలసి వున్నదా?

Knowledge is more precious than diamonds. జ్ఞానము వజ్రముల కంటె అధిక విలువ గలదిగా వున్నది.

Learning is the most valuable gift we can bestow. మనము యివ్వగల బహుమానములలో చదువు అధిక విలువ గలదిగా వున్నది, విద్యాదానమున కంటె మేలైన దానము లేదు.

It is better to possess wisdom than gold. బంగారమున కంటె జ్ఞానమును కలిగి యుండుట మేలు.

He is the best boy in the whole school. ఆ బడిలో చదివే పిల్ల గాండ్రందరి కన్న వాడు గట్టి పిల్ల గాడు.

Pearls are less to be desired than instruction. విద్య కుండర ముత్యములెందుకు?

He has less understanding than she. ఆమె తెలివికి అతని తెలివి మట్టు.

He is the least of all the children. ఆ పిల్ల గాండ్రందరికన్నీ వాడు చిన్న వాడు.

How very much alike these two are. వీరిద్దరి పోలిక యెంత సరిగ్గా వున్నది.

He is a little boy, but very clever. వాడు చిన్నవాడుగా వుండినా, నిండా గట్టివాడు.

<i>Herewith</i> I enclose a draft for two hundred rupees.	ఇన్నూరు రూపాయలకు మ్రొక పుం దీ యిందులో వుంచి వున్నాను.
You sent word, <i>therefore</i> I am come.	మీరు చెప్పించినందున, నేను వ చ్చినాను.
He is now strong, and walks a- bout.	వానికిప్పుడు బలము వచ్చి, యిటు అ టు తిరుగుతాడు.
He was very <i>near</i> falling.	వాడు పడకుండా తప్పినాడు.
He called him <i>aside</i> and spoke ; I did not hear.	వాణ్ణి కడగా పిలిచి మాట్లాడినాడు, నేను విసలేదు.
I went all that way <i>afoot</i> .	అంత దూరమున్ను నేను నడిచే వే ళ్ళినాను.
They were all fast <i>asleep</i> .	వాడంతా బాగా నిద్ర పోతువుం డిరి.
I have just been <i>on board</i> that vessel.	ఇప్పుడే ఆ వాడకు పోయి వుంటిని.
The same ship was <i>aground</i> off Pondichery.	అదే వాడ పుడుచ్చేరి వద్ద గట్టు త ట్టినది.
How can I tell <i>unless</i> I see it ?	దాన్ని నేను చూస్తేనే గాని యెట్లా చెప్పగలను ?
<i>Either</i> you or I mistake.	నీవు నేనూ పొరబాటు పడ్డాము.
<i>Neither</i> appears to me good.	ఈ రెంటిలో నాకెదే బాగుగా కన పడలేదు.
<i>Neither</i> do I like this.	ఇదిన్ని నాకు యిష్టము లేదు.
He has not <i>yet</i> accomplished his object.	వాని కోరిక యింకా సఫలము కా లేదు.
<i>Oh</i> ! how have I despised coun- sel.	అయ్యో, చెప్పిన బుద్ధిని నేను యెంత అలక్ష్యము చేస్తిని.
<i>Alas</i> ! what will become of me ?	అయ్యో, నా గతి యేమి ?
<i>O</i> how excellent is virtue !	ఆహా, పుణ్యము యెంత ఘనమైనది !
I told him many times, <i>yet</i> he did not regard.	అనేక మాట్లా చెప్పినాను గాని, వా డు లక్ష్యపెట్టినాడు కాదు

- He died *of* a fever at Bangalore. వాడు బెంగళూరులో జ్వరము వల్ల
చనిపోయెను.
- Do you know any thing *of* this person ? ఈ మనిషిని గురించి నీకేమైనా తె
లుసునా ?
- He is the son *of* my friend. వాడు నా స్నేహితుని కొడుకు.
- To what purpose is *all* this speaking ? ఈ మాటలకంతా ప్రయోజనముయే
మి ?
- I shall get *to* Conjivaram *in* three hours. మూడు గడియలలో కంచికి పోయి
చేరుదును.
- He gave all his property *to* a stranger. వాడు తన యావత్తు సొత్తునున్ను తె
క పురాయి వానికి యిచ్చెను.
- Send for bearers *immediately*. బోయాలను యిప్పుడే పిలువనంతలు.
- He will buy it *for* me, not *for* you. వాడు దాన్ని నా కోరికకై కొనును,
నీ కొరికకై కాదు.
- By* this means he soon became rich. ఇందువల్ల వాడు త్వరలో ధాగ్యవం
తుడాయెను.
- Sit *by* me, then we can converse together. నా పక్కన కూర్చుంటే, మన
ము మాట్లాడ వచ్చును.
- He went *by* land, and returned *by* sea. పెట్ట మీదుగా వెళ్లి, మళ్ళీ రావడ
ములో వాడ మీద పట్టినాడు.
- He can see *only* with one eye. వాడు తెంటి కంటితో మాత్రమే
చూడగలడు.
- Come *along* with me, and I will shew you. నా వెంట వస్తే, చూపుతాను.
- In* his way he stopt at an inn. పోతూ పోతూ తెక శ్రీరములో ని
లిచినాడు.
- They came *in* and sat down for some time. వారు లోగా వచ్చి కొంత సేపు
కూర్చుండిరి.
- In* how many days will this be ready ? ఇంతా యెన్నాళ్లలో యిది సిద్ధమ
వును ?

Running *in* haste, he fell into the ditch. అవసరముగా తరుగెత్తి, ఆ కాలువ లో పడ్డాడు.

At present he is *in* great affliction. ఇప్పుట్లో వాడు నిండా వ్యాకులము గా వున్నాడు.

This shell is empty, there is nothing *within*. ఈ గుల్ల పుత్రది, లోగా యేమీ లేదు.

The village is *within* eight miles of Madras. ఆ పూరు చెన్నపట్టణమునకు యెనిమిది మైళ్ల దూరములో వున్నది.

He went *without* my giving him leave. నావద్ద శలవు పీసుకోకుండానే వెళ్లిపోయినాడు.

Why do you stand *without*? బయట యేల నిలుస్తావు? యింట్లోకి రా.

He came away *without* any thing. ఏమీలేక పూరికె వచ్చినాడు.

His name is written *over* the shop door. అంతరితలుపుకు పేరుగా వాని పేరు వ్రాసి వున్నది.

He went *over* the river in a boat. వాడు నదవ యెక్కి యేరు దాటి పోయినాడు.

This language is spoken all *over* the country. ఈ దేశమంతటా యిదే భాష మాట్లాడుతారు.

It is now *over*, of what use is talking? అది యిప్పుడు తీరినది, మాట్లాడడము వల్ల యేమి ప్రయోజనము?

Why do you not mind? the milk is running *over*. పాలు పొలిపోతున్నవే, దాని మీద నీకెందుకు జ్ఞానకము లేదు?

The water flows *under* the bridge. వంతెన కింద నీళ్లు పారుతున్నది.

He won't take *under* ten rupees. వాడు నది రూపాయలకు తక్కువ పీసుకోడు.

Under these circumstances what is to be done? ఇట్లా వుండగా చేయవలసినదేమి?

Through your kindness I have succeeded. తమ దయవల్ల నా పని సానుకూలమయినది.

The rain comes *through* the roof. పై కప్పు పురుస్తున్నది, పై కప్పు గుండా వాన నీళ్లు వస్తున్నది.

We have passed *through* many dangers. మాకు యెన్నో ఆపదలు వచ్చినవి, మేము నానా కడగండ్లు పడ్డాము.

You ask *above* the market price. నీవు అంగడి వెలకు అధికముగా అడుగుతావు.

He is lately gone *up* the country. వాడు యిటీవల నాటుపురానికి పోయి పున్నాడు.

He went with him *above* Oattivak. వాడు వానితో కూడా కత్తివాకకు అవతలికి పోయినాడు.

He was sitting *below*, the beam fell from *above*. వాడు కింద కూర్చుండి పుంతెను, పై న నుంచి దూలము పడ్డది.

Below the village the river water is brackish. ఆ పూరికి యివతల ఆ యెటి నీళ్లు పుష్పగా పుంటున్నది.

His prices are *below* those of others. కడమ వాండ్లు చెప్పే వెలల కంటే నీ డు చెప్పే వెలలు తగ్గుగా వున్నవి.

His house cost *between* four and five thousand rupees. వాని యింటికి నాలుగు ఆయిదు వేల రూపాయలు పట్టినవి.

Being carried by the stream *between* two ships, the boat was sunk. ప్రవాహము రెండు వాడల నడిమికి తీసుకొని పోయినందున, ఆ వడవ ముణిగిపోయినది.

I brought these plantains from *beyond* Caveripak. ఈ అరిటి వండ్లను కావేరి పాకకు అవతల నుంచి తెస్తాను.

Are any *such* to be had at Mylapoor. అటువంటివి మైలాపూరిలో చిక్కునా?

These mangoes came from a place *near* Sathghadi. ఈ మామిడి వండ్లు సాతు ఘడి దగ్గర వుండే పుక ఘలములో నుంచి వచ్చినవి.

They bring them *down* the river in boats. వాటిని వడవలో నేసి యెట్లో తీసుకొని వస్తారు.

We ought to consider <i>before</i> we act.	మనము ముందర ఆలోచించి అవతల చేయడము మంచిది.
You go <i>before</i> , I will follow after.	నీవు ముందర పో, నేను అవతల వస్తాను.
I prefer this much <i>before</i> that.	దానికంటె యిది నాకు మేలుగా తున్నది.
He is much <i>behind</i> in learning.	వాడు చదువులో నిండా వెనక పడి తున్నాడు.
There were two servants <i>behind</i> the carriage.	ఆ బండి వెనక యిద్దరు శూనివాండ్లు తుండిరి.
The ship was totally lost <i>off</i> Pondichery.	పుడుచ్చేరి వద్ద ఆ వాడ పొత్తిగా నప్పమై పోయినది.
Riding out to-day, I fell <i>off</i> my horse.	నేడు శువారి పోయి, గుర్రము బుడ నుంచి పడ్డాను.
I have seen remarks <i>upon</i> this word in the grammar.	వ్యాకరణములో యీ శబ్దమును గురించి టీక చూచినాను.
<i>Upon (or on)</i> what subject is his book ?	వాని పుస్తకము యేవిషయమును గురించివి?
Do you know <i>on (or upon)</i> what account he is absent ?	వాడు యెందుకు రాలేదో నీకు తెలుసునా ?
Lay your paper and books <i>on</i> the table.	నీ కాకిరమునున్న పుస్తకములనున్న ఆ బల్ల మీద పెట్టు.
<i>Among</i> so many, there will be a difference of opinion.	అన్ని మందిలో, యేక వాక్యత తుండబోదు.
Divide these pens equally <i>amongst</i> the scholars.	ఈ కలములను ఆ పిల్ల గాండ్లకు శుముగా పంచిపెట్టు.
It is not good to be <i>amongst</i> such company.	అటువంటి శుమావాసములో తుండడము మంచిది కాదు.
He came <i>after</i> I had been gone an hour.	నేను పోయిన Xడియకు తరువార వాడు వచ్చినాడు.

The people of the village ran *after* the thieves, but did not catch them.

ఈ పూరివాండ్లు దొంగలను తరుముకొని పరుగెత్తి నారు గాని, వాండ్లను పట్టలేదు.

I will be with you to-morrow *about* nine o'clock.

నేను రేపు తొమ్మిది గంటల వేళకు నీవద్ద వుండును.

Do you know *about* what business he is come ?

వాడేమి దునికి వచ్చివున్నాడో నీకు తెలుసునా ?

I am looking *about* for a good house.

ఒక మంచి యిల్లు కావలెనని వెతుకుతున్నాను.

Sir, all your things will be ready *against* (or *by*) Friday.

అయ్యో తమ యావత్తు సామగ్రిన్ని శుక్రవారమునకు ముందుగానే సిద్ధమవును.

I saw him standing and leaning *against* a tree.

వాడు నిలుచుండి పైక చెట్టును ఆనుకొని వుండగా చూస్తాని.

I hear that our army is marching *against* the Maharattas.

మన దండ మరాటీల మీదికి పోతున్నదని విన్నాను.

In notes, rupées, and pice, I have *in hand* so much.

సోట్లు రూపాయలు పయిసాలుగా నా వద్ద అంత చాత్రము వున్నది.

This being *the case*, I told him that I could not consent.

ఇట్లా వుండగా, నేను వెళ్ళునని వానితో చెప్పినాను.

That is *just* the thing which I wanted.

నాకు కావలెనది అదే.

This book is *both* amusing and instructive.

ఈ పుస్తకము విసౌదమయినదిగా నున్న జ్ఞానవర్ధకముగానున్న పుధయధాగా వుండున్నది.

I told them *both*.

వారిద్దరితోనున్న చెప్పితిని.

Since then, I have not seen or heard of him.

అది మొదలుకొని వాన్ని చూడనూ లేదు, వాన్ని గురించి యేమి విసనూ లేదు.

If you are certain it is so, then go *at once*.

అట్లా నీకు నిశ్చయముగా వుంటే, వెళ్ళిన పో.

For what purpose are you making this? దీన్ని యేమి పనిని గురించి చేస్తున్నావు?

For how much did he sell his house? వాడు తన యింటిని యెంతమాత్రానికి అమ్మినాడు?

I told you twice, *because* I know you are apt to forget. నీవు మరచిపోయ్యే వాడవని నేను యెరిగి వున్నందున, నీతో చెండు మాట్లాడు చెప్పితిని.

I could not get here sooner *on account of* the wind. ఎదురుగాలి అయినందున తీవ్రముగా యిక్కడికి వచ్చి చేరలేక పోతిని.

You must write now, *as* the post-office closes at six. ఆరు గంటలకు తపాలాఫీసు మూసి వేస్తారు గనక, నీవు యిప్పుడే వ్రాయవలసినది.

If it is agreeable to you, do so; but by *no means* else. నీకు శుక్కుతమయితే అట్లా చేయుము, లేకుంటే, యెంతమాత్రమున్ను వద్దు.

Therefore if you have any objection, say so. గనక నీకు యేదైనా ఆక్షేపము వుంటే, అట్లా చెప్పు.

He took all *but* this one. ఇది తప్ప కదమ అంతా తీసుకొన్నాడు.

Go or not, *just* as you like. పో పోకపో, నీకు యెట్లా యిష్టమో అట్లా చేయుము.

It is better to beg *than* to steal. ముచ్చిలించుట కంటే విచ్చమెత్తుట మేలు.

I did not say so, *lest* I should offend him. వానికి ఆయాసము వచ్చునేమోనని నేను అట్లా చెప్పలేదు.

Though he says so, I don't believe him. వాడు అట్లా చెప్పినా, నాకు నమ్మకము లేదు.

Although he has known me so many years, yet, &c. ఇన్ని సంవత్సరములుగా వాడు నన్ను యెరిగి వుండినప్పటికిన్ని మొదలయినది.

- It is now *almost* finished. అది యిప్పుడు ముగియ వచ్చినది.
- I travelled all that way *alone*. అంత దూరమున్ను నేను వుంటిగానే వెళ్ళినాను.
- Altogether* the bill will amount to fifty rupees. ఆ లెక్క అంతా మొత్తము యాభై రూపాయలు కాబోయ్యినది.
- He *always* does the contrary to what I tell him. వాడు యెప్పుడున్ను నేను వ్రేకటి చెప్పితే వాడొకటి చేస్తాడు.
- He spoke to me *somewhat* angrily. వాడు నాతో కొంచెము కోపముగా మాట్లాడినాడు.
- Place these things *apart* from the rest. ఈ వస్తువులను కదలు వాటితో చేర్చకుండా కడగా పెట్టు.
- Send these people *away*, what do they do here? వాండ్లు యిక్కడ యేమి చేస్తున్నారు? అవకలికి పొమ్మను.
- Have you any other pens *beside* those? అవిగాక యింకా యేవైనా కలములు నీ వద్ద వున్నవా?
- You were up *betimes* this morning. నీవు యీవేళ పెండలకడ లేచినావు.
- You will meet with him *between* 2 and 3 o'clock. రెండు గంటలు మొదలుకొని మూడు గంటలకు లోగా నీవు వాణ్ని చూతువు.
- He is *beyond* me in learning. వాడు భక్తులలో నన్ను మించి వున్నాడు.
- I will tell you *briefly* how it was. అది యెట్లా జరిగినదన్నది మీకు రెండు ముక్కలుగా చెప్పతాను.
- He has done the work very *cleverly*. ఆ జరిగి వాడు నిండా గట్టితనముగా చేసినాడు.
- That word is *commonly* pronounced thus. ఆశబ్దము వాడుకగా యిట్లా వుచ్చరింపబడుతున్నది.
- He speaks English very *correctly*. వాడు ఇంగ్లీషు సుబద్ధముగా మాట్లాడుతాడు.

I have heard that he is *dangerously* ill. వానికి పెళ్లు నిండా చురుద్రవముగా
చున్నదని విన్నాను.

This word is pronounced *differ-* ఈ శబ్దమును అక్కడక్కడ వేరే వేరే
ently in different places. విధముగా చుచ్చరిస్తారు.

I told him to make haste, and come *directly*. త్వరకుడి యిచ్చుడే రమ్మని వానితో
చెప్పినాను.

Place it *close* to the wall. దాన్ని ఆ గోడ వద్ద పెట్టు.

Why don't you speak *distinctly*? నీవు యెందుకు స్పష్టముగా మాట్లాడ
వు?

That may *easily* be done. దాన్ని సులభముగా చేయవచ్చును.

It is late, *else* I would go now. ప్రాద్దు పోయినది, లేకుంటే, నేను
యిప్పుడు పోదును.

I have *enough*, you need not give me more. నా వద్ద కావలసినంత చున్నది, నీవు
యింకా యివ్వనక్కర లేదు.

I am *entirely* satisfied with the reasons you give. నీవు చెప్పే హేతువులు నా మనస్సు
కు లెస్సగా శరీరకడే చున్నవి.

His estate was divided *equally* amongst his four sons. వాని ఆస్తి వాని నలుగురు కొడుకులకు
సమగ్నముగా నుంచిపెట్టబడ్డది.

If *ever* I should go to Nellore, I will call upon you. నేను యెప్పుడైనా నెల్లూరికి వస్తే, నీ
కదికి వస్తాను.

I went there *expressly* for this purpose. నేను ముఖ్యముగా యీ ఉనిని గురిం
చే అక్కడికి పోతిని.

I can neither go *forward* nor *back-* నేను ముందరికి పోలేను వెనకకు పో
ward. లేను.

I see him very *frequently*. వాణ్ని చుడేవడే చూస్తాను.

I told him my mind *fully*. నా మనస్సులో వుండేదంతా అత
నితో చెప్పితిని.

The boat man is not willing to take me *beyond* Kattivak. ఉడవవానికి కత్తివాకకు అవతల న
న్ను తీసుకొని పోవడమునకు మన
సులేదు.

- He *generally* (or in general) వాడు ప్రాయశః నెలకు మ్మక మాటు
comes to see me once a month. నన్ను చూడవస్తాడు.
- He gives advice and medicine to వాడు బీదవాండ్లకు పుణ్యసికి మం
the poor *gratis*. దు యిచ్చి దాన్ని శుచ్చుకొనే వయి
నము చెప్పుతాడు.
- He writes the English language వాడు ఇంగ్లీషు భాషను వ్యాకరణశ్ర
grammatically. కారముగా వ్రాస్తాడు.
- I am going there *instantly*. అక్కడికి యిప్పుడే పోతాను, యిదో
పోతాను.
- He spoke very *hastily*. వాడు నిండా కోపముగా చెప్పెను,
ముందు వెనక విచారింభక మాట్లా
డెను.
- It may be to no purpose, *how-* శ్రయోజనము లేదు, అయిప్పుక్షుటికి
ever I will go. న్ని నేను పోతాను.
- I think you acted *imprudently*. నీవు తెలివి లేకుండా చేసినట్లున్నది.
- Do you go *instead* of me, (or in నా మారు నీవు పో, నాకు బదులుగా
my stead.) నీవు పో.
- Go now, *lest* he should be dis- వాని జరికి విఘాతము కాబోయ్య
appointed. ని, నీవు యిప్పుడే పో; or నీవు
యిప్పుడే పో, వాని జరి చెడిపో
బోయ్యని.
- It is inconvenient, *yet* at your re- పొయ్యేటందుకు వల్ల కాదు గాని,
quest I will go. తమ ఆజ్ఞ చొప్పున వెళ్లు తాను.
- Whose turn is it to read *next*? ఆవతల చదవవలసినది యెవరి వం
తు?
- Let me sit *next* to you. నీకవతల నన్ను కూర్చుండనియ్యి.
- It rains fast, *otherwise* I would go వాన పడిగా కురుస్తున్నది, లేకుం పే
now. నేను యిప్పుడే వెళ్లుదును.
- He fell *overboard*, and was వాడు వాడ మీద నుంచి కడి ము
drowned. జిగి పోయినాడు.

They live together very <i>peaceably</i> .	వాండ్లు అసౌఖ్యముగా కాళురము చేస్తారు.
<i>Perhaps</i> I shall see him to-mor-row.	ఒక నేళ్ళ రేళు వాణ్ని చూతును ; వాణ్ని రేళు చూస్తే చూతును.
They are <i>perpetually</i> quarrelling.	వాండ్లు యేవేళా జగడచూడుతారు.
<i>Possibly</i> I may go there to-day.	ఒక వేళ నేడు నేను అక్కడికి పోతే పోదును.
It has happened <i>precisely</i> as you said.	సరిగ్గా నీవు చెప్పిన ప్రకారమే అయినది.
You had better acquaint him of this <i>privately</i> .	నీవు దీన్ని అతనికి రహస్యముగా తెలియ చేస్తే మంచిది.
I think she acted very <i>prudently</i> .	ఆ మునిండా తెరకువ గలిగి చేసిన ట్టు నాకు తోస్తున్నది.
He learns very <i>slowly</i> .	వానికి విద్య నిండా మందముగా యెక్కుతున్నది.
I spoke <i>softly</i> .	నేను తిన్నగా మాట్లాడితిని.
I shall return <i>speedily</i> .	నేను తీవ్రముగా మళ్లుకొందును.
The rent is to be paid <i>quarterly</i> .	బాడుగ మూడు నెలలకు మ్మక మాటు చెల్లించవలసినది.
I am <i>quite</i> satisfied with what you propose.	నీవు చెప్పేది నాకు నిండా శత్యముగా వున్నది.
He <i>strongly</i> persuaded me not to go there.	వాడు నన్ను అక్కడికి పోవద్దని బహు దూరము చెప్పెను.
We ought to love God <i>supremely</i> .	అన్నిటికి ముఖ్యముగా మనము చేతు నిమండు భక్తి యుంచవలెను.
She sings <i>sweetly</i> .	ఆది యింత్రుగా పాడుతున్నది, శ్రవణానందముగా పాడుతున్నది.
Sir, I shall accept <i>thankfully</i> whatever you are pleased to give.	అయ్యా తమరు ప్రీతితో యేమి యిస్తారో అదే నాకు వది వేలు.
I can now read <i>tolerably</i> well.	ఇప్పుడు నేను కొంచెము బాగా చదవ గలను.

OF A SCHOOL,

పాఠశాలను గురించినది.

AND LEARNING A LANGUAGE.

పైగా మొక భాషను నేర్చు
కోవడమును గురించినది.I have a great desire to learn the
English language.ఇంగ్లీషు నేర్చుకోవలెనని నాకు నిం
డా ఆశగా ఉన్నది.

I wish I could speak in English.

అయ్యో నాకు ఇంగ్లీషు మాట్లాడడ
మునకు రాక పోయెనే.

Can you speak English?

ఇంగ్లీషు మాట్లాడగలవా?

I can speak a little.

కొంచెము మాట్లాడ గలను.

I can read better than I can speak.

నాకు మాట్లాడే దానికంటె చదవడ
మునకు బాగా వచ్చును.

I know a few words.

నాకు కొన్ని మాటలు తెలుసును.

I can read, but cannot speak.

చదవగలను గాని మాట్లాడ లేను.

I have bought a grammar.

నేనుక వ్యాకరణ పుస్తకము కొన్నా
ను.

Who can teach me to read?

చదవడమునకు నాకు యెవరు నేర్ప
గలరు?Do you know any one that teach-
es English?ఇంగ్లీషు నేర్పేవాణ్ణి వచ్చినా నీవు
యెరుగుదువా?There is an English school at
Chula. There is a girls' school
at Vepery.చూళలో మొక ఇంగ్లీషు బడి ఉన్నది.
వేపేరిలో మొక బిడ్డల బడి ఉ
న్నది.

It is a very good school.

అది మంచి బడి.

The master is very clever.

ఉపాధ్యాయులు నిండా గట్టివాడు.

Do you know his name?

వాని పేరు నీకు తెలుసునా?

I will go to that school to-morrow.

రేపు ఆ బడికి వెళ్లుతాను.

Please to give me a book.

దయచేసి నాకొక పుస్తకము యి
వ్వండి.

Open your book.

Where must I begin to read ?

Where shall I begin ?

That is a hard word.

This is very easy.

I can pronounce that letter.

He pronounces very well.

He speaks like a European.

I cannot read that word.

Let me hear you spell it.

Where is to-day's lesson ?

Begin at the second page, fourth line.

Yesterday I left off here.

I have learnt my lesson.

Can you say it by heart ?

Why don't you begin to read ?

Do not read so loud.

You read too low.

Make a pause where there is a stop.

Do you understand ?

No, I don't understand.

Tell me the meaning in Telugu.

I do not know the meaning.

These are very easy words.

నీ పుస్తకమును తెరువుము.

నేను యొక్క డి నుంచి చదవవలసినది ?

నేను చదవదమునకు యొక్క డినుం

చి మొదలు పెట్టవలసినది ?

నేను యొక్క డ మొదలుపెట్టేది ?

అది కఠినమైన శబ్దము.

ఇది నిండా సులభము.

ఆ అక్షరమును పుచ్చరించగలను.

వాడు బాగా పుచ్చరిస్తాడు.

వాడు జాతివాడి వలెనే మాట్లాడుతాడు.

ఆ మాటను చదవలేను.

దానికి నీవు గుణితము చెప్పు చూతాము.

నేటి పాఠము యొక్క డ ?

రెండో పొరటలో నాలుగో బంతి మొదలుపెట్టు.

నిన్న నిలిపిన చోటు యిది.

నా పాఠమును గట్టిచేసి నాను.

నీవు దాన్ని చూడకుండా చెప్పుగలవా ?

చదవదమునకు యేల మొదలుపెట్టువు ?

అంత బిగ్గర చదవబాకు.

నీవు నిండా హిసస్వరముగా చదువుతావు, తిన్నగా చదువుతావు.

గీటు గీటుకు నిలువు.

నీకు తెలిసినదా ?

లేదు, నాకు తెలియ లేదు.

నాకు తెనుగుతో అర్థము చెప్పు.

అర్థము నాకు తెలియలేదు.

ఇవి నిండా సులభమైన పదములు.

- If I speak wrong, correct me. నేను తప్పుగా మాట్లాడితే, దాన్ని దిద్దండి.
- Tell me if I speak wrong. నేను తప్పుగా మాట్లాడితే చెప్పండి.
- Six lines are enough for one lesson. 6 క పాఠమునకు ఆరు బంతులు చాలును.
- How many lines shall I read? నేను యెన్ని బంతులు చదివేది?
- How far shall I learn? నేను యెంత మట్టుకు పాఠము చేసేది?
- Have you set him his lesson? వానికి పాఠము చెప్పి యిబ్బినావా?
- Gopaul is clever, he learns very fast. గోపాలుడు గట్టివాడు, వాడు బహు త్వరగా నేర్చుకొంటాడు.
- Somu is a very stupid boy, he forgets all I tell him. సోము వట్టి మొద్దు పిల్లకాయ, నేను చెప్పినంతా మరిచిపోతాడు.
- I told him six times over. వానికి ఆరు మార్లు చెప్పి యిబ్బినాను.
- Sundaram has a very good memory, he remembers every thing. సుందరమునకు మంచి ధారణశక్తి వున్నది, వాడికి అంతా జ్ఞాపకము వుంటున్నది.
- Shut your book. నీ పుస్తకమును మూయుము.
- Translate that sentence into Telugu. ఆ వాక్యమును తెలుగులో భాషాంతరము చేయి, తెలుగు చేయి, తెనుగుంచుము.
- Say it without looking at your book. దాన్ని నీ పుస్తకమును చూడకుండా చెప్పు.
- This letter is not plain. ఈ అక్షరము శుష్టము కాదు.
- What figure is this? ఇది యేమి అంక?
- Read in a proper tone. మంచి స్వరముగా చదవు.
- Read by turns, one boy after another. ఒక పిల్లగానికి తర్వాత మరొకడు వంతు ప్రకారముగా చదవండి, వరసగా చదవండి.
- It is not your turn to read. ఇది నీవు చదవవలసిన వంతు కాదు.

Why do you speak before your turn ? నీ వంతు రాకముందు నీవేల మాట్లాడుతావు ?

Ramanujam ! go below. రామానుజం కిందికి పో, ఇవతలికిరా.

Govindu take his place. గోవిందు నీవు వాని చోటు తీసుకో.

Tolasingam was at the head of the class. తుళ్ళసింగము ఆ తరగతిలో మొదటి వాడుగా వుండెను.

Vāsudavudu is at the bottom of the class. వాసుదేవుడు ఆ తరగతిలో కడకుటి వాడుగా వున్నాడు.

He made a mistake. వాడు తప్పునాడు.

Read the lesson straight forward. ఆ పాఠమును అక్షే చదువు.

Read backwards. వెనకకు చదువు.

Do not read so quick. అంత వడిగా చదువవోకు.

I cannot hear you. నీవు చదివేది నాకు విసలేదు.

Some boys read loud, some low. కొందరు పిల్లగాండ్లు బిగ్గర చదువుతారు, కొందరు తిన్నగా చదువుతారు.

All be silent, except the boy who reads. చదివే పిల్లగాడు తప్ప, కడమ అందరు పూరికె వుండండి.

Two or three boys are speaking at once, what sort of reading is this ? ఇద్దరు ముగ్గురు పిల్లకాయలు పుక చెప్పిన మాట్లాడుతారు, ఇది యే తీరైన చదువు ?

This is the lesson you read yesterday. నీవు నిన్ను చదివిన పాఠము యిదే.

Monitor, make a mark where the lesson ends. బడిపెద్దా, ఆ పాఠము ముగిసే చోట పుక గురుతు పెట్టు.

Give very short lessons. పాఠములు కొంచెము కొంచెముగా చెప్పు.

Learn as many as you can. నీచేతనయినన్ని గట్టిచేయుము.

They learn five and six lessons in a day. వాండ్లు దినానికి అయిదు ఆరు పాఠములు గట్టిచేస్తారు.

Does no one in the class understand this ?	ఈ తరగతిలో వుండేవాండ్లలో ఎవరీ డికిన్ని యిది తెలియదా ?
Monitor, explain it to him.	బడి పెద్దా, దాన్ని వానికి తెలియచేయుము.
He is the least in the class.	వాడు యీ తరగతిలో అందరికన్నీ చిన్నవాడు.
He is a very sharp boy.	వాడు నిండా చురుకు బుద్ధిగల చిన్నవాడు.
He beats all the other in learning.	చదువులో వాడు కడమ అందరిని గ్ని పాడగొట్టుతాడు.
How long has he been in school ?	వాడు బడిలో యెన్నాళ్లుగా వున్నాడు ?
How many scholars are there in the school ?	బడిలో యెందరు గ్రదువుతున్నారు ?
Here is no disorder.	ఇక్కడ అల్లరి లేదు.
I never saw such a school before.	ఈలాగంటి బడిని మునుపు నేను యెన్నడున్నూ చూడలేదు.
Shut your books, and sit down.	మీ పుస్తకములను మూసి, కూర్చుండిండి.
Lay the books on the desk.	పుస్తకములను వాలుమేజీ మీద పెట్టిండి.
Write on slates.	రాతి పలకలమీద వ్రాయండి.
The monitor will dictate.	బడి పెద్ద పుస్తకము చూచి చెప్పుకూవచ్చును.
The other boys will write.	కడమ పిల్లకాయలు దాన్ని విని వ్రాస్తూవత్తురు.
You must write faster.	నీవు వడిగా వ్రాయవలసివది.
Monitor, correct the mistakes.	బడి పెద్దా, తప్పులను దిద్దు.
Read what you have written.	నీవు వ్రాసినదాన్ని చదువుము.
He cannot read his own writing.	వాడు తాను వ్రాసినదాన్ని తానే చదవలేడు.

You write too close.

Write the words separate.

This is very crooked writing.

Draw a straight line.

Slant the letters more.

Write your name at the bottom.

He cannot spell his own name.

Write a letter from dictation.

Write from your own head.

Hold your pen not so upright.

Copy from the book before you.

Please to mend my pen.

The slit of the pen is too long.

You have cut it all away.

Do you know how to cipher ?

Do you understand accounts ?

Take your slate, and write a sum
in addition.

Place the figures one under ano-
ther.

నీవు నిండా దగ్గర దగ్గర వ్రాస్తావు,
నిండా యిరుక్కొన్నట్టు వ్రాస్తావు.

వదములను విడ విడ వ్రాయుము.

ఇది నిండా వంకరగా వుండే వ్రాలు.

సరిగ్గా వైక గీత గియ్యి.

అక్షరములను యింకా వంబినట్టుగా

వ్రాయుము, ఆదోక పాటుగా

. వ్రాయుము.

అడుగున నీ పేరు వ్రాయుము.

వాడు తన స్వంత పేరుకు గుణిరము

చెప్పునేరడు.

చెప్పుచూవస్తే విని వైక జాబు వ్రా

యుము.

నీవే స్వబుధ్య వ్రాయుము.

నీ కలమును అంత నెల్రముగా వట్ట
క, అంత నిలవ బట్టబాకు.

నీ యెడట వుండే వున్నకములో నుం
వి యెత్తి వ్రాయుము.

నా కలమును చెక్కి యివ్వండి.

ఆ కలము యొక్క పాళి నిండా నిడు
వుగా వున్నది.

నీవు దాన్నంతా కోసివేసినావు.

అంకెలు యెట్లా వేసేదో నీకు తెలు
సునా ?

నీకు లెక్కలు తెలుసునా ?

నీ చులక తీసుకొని సంకలితమునకు
(అనగా గుణించడానకు) వైక వై
డ్లు వ్రాయుము, వాడుకగా దీన్ని
గుణకారమంటారు.

అంకెలు వైకటి కింద వైకటిగా వే
యుము.

Units under units ; tens under tens.	ఒంట కింద మెంట్లు దశకాల కింద దశకాలు.
Cast up the sum, and prove it.	ఆ పద్దను కూడి సరిచూడు.
It is done ; it is all wrong.	అయినది, అంతా తప్పుగా వున్నది.
It is all right.	అంతా సరిగ్గా వున్నది.
Correct his mistake.	వాడి తప్పును దిద్దు.
Appavu, you begin.	అప్పావు, నీవు మొదలుపెట్టు.
Stop there.	అక్కడ నిలుపు.
Each boy read one word.	పిల్లకాయలు రలా మొక మాట చదవండి.
Read to the end of the line.	ఆ బంతి కడవెల్లా చదువు.
Mind the stops.	గీట్ల మీద జ్ఞాపకము వుండు.
Why do you leave off where there is no stop?	గీటు లేని చోట యేల నిలుపుతావు?
Where are your books?	నీ పుస్తకములు యెక్కడ వున్నవి?
Where did you lay them?	వాటిని యెక్కడ పెట్టినావు?
I cannot find my pen any where.	నా కలము యెక్కడా కానము.
Some boy has taken it.	దాన్ని యెవడో పిల్లగాదు యెత్తుకొన్నాడు.
What are you looking for?	ఏమి వెతుకుతున్నావు?
I have looked all over the school.	బడి అంతా వెతికినాను.
This pen will not write.	ఈ కలము వ్రాయదు.
I cannot write with this pen.	ఈ కలముతో వ్రాయలేను.
Who has blotted my paper?	నా కాకితము మసి చేసినది యెవరు?
Scratch it out with your penknife.	కలము చెక్కే నీ కత్తితో దాన్ని గీచి యెత్తివేయుము.
The book will not stay on the desk.	పుస్తకము వాలుబట్లమీద నిలవదు.
The ink-stand has fallen down.	మసిబుడ్డి దిగువ పడిపోయినది.
Take up the ink-stand.	మసిబుడ్డిని యెత్తు.
Let me look at your writing.	నీ వ్రాసిన సన్న చూడనియ్యము.

He has taken my ink-stand.

నా మసిబుడ్డిని వాడు యెత్తుకొన్నాడు.

I have got no paper.

నాకు కాకిరము లేదు.

Lend Ramanujam your book.

నీ శ్రుశ్రుకమును రామానుజమునకు యిమ్ము.

Stand up to read.

చదవడమునకు లేచి నిలువుము.

How can I read without a book ?

శ్రుశ్రుకము లేక నేను యెట్లా చదువుదును ?

Look over Juggaya.

జగ్గయ్య చేతి శ్రుశ్రుకము చూచి చదువు.

Stand in your proper places.

మీ మీ చోట్లలో నిలువండి.

See how dirty your slate is.

నీ రాతి పులక యెంత మురికిగా వున్నదో చూడు.

Who has daubed my slate ?

నా రాతి పులకను మురికి చేసినది యెవరు ?

Wash your slate and wipe it clean.

నీ రాతి పులకను కడిగి మురికి లేకుండా తుడుపుము.

Stand before me.

నా యెడట నిలుపు.

Sit beside Kesavulu.

కేశవుల పక్కన కూర్చుండు.

Stand both together.

ఇద్దరున్న కూడా నిలువండి, జతగా నిలువండి.

Seshaya, what are you doing ?

శేషయ్య, నీవేమి చేస్తున్నావు ?

Where is the head monitor ?

పెద్ద బడిపెద్ద యెక్కడ ?

The second monitor is absent.

రెండో బడిపెద్ద రాలేదు.

He has been absent four days.

వాడు నాలుగు దినములుగా రాలేదు.

Why have you come so late ?

నీవేల యింత ప్రొద్దు యెక్కి వచ్చినావు ?

He comes late every day.

వాడు నిత్యమున్ను ప్రొద్దెక్లే వస్తాడు.

I came before the school was open.

నేను బడి తెరవక మునుపే వచ్చితిని.

The school opens at six o'clock.	బడి ఆరు గంటలకు తెరవ బడుతున్నది.
It is shut at ten.	అది తది గంటలకు మూయ బడుతున్నది.
School closes at ten o'clock.	బడి తది గంటలకు మూయ బడుతున్నది.
Here is room on this mat.	ఈ చాతు మీద చోటు వున్నది.
There is no room.	చోటు లేదు.
I have no room to write.	నాకు వ్రాయడమునకు చోటు లేదు.
Look at your book.	నీ పుస్తకమును చూడు.
Why do you look at me?	నన్నేల చూస్తావు?
Why don't you speak?	నీ వేల మాట్లాడవు?
Why do you look about you?	నీవేల చిక్కులు చూస్తున్నావు?
Attend to the monitor.	బడిపెద్ద మీద జ్ఞాతకము వుండనీ యుము.
Take your clothes off the mat.	చాతు మీద నుంచి నీ బట్టలను యెత్తుకో.
You have inked your hands and face.	నీ చేతులను మూతిని మసి చేసుకొన్నావు.
Go and wash your hands.	పోయి నీ చేతులను కడుగుకో.
See how you have daubed your book.	నీ పుస్తకము మీద యెట్లా మసి పూసి నా వ్రా చూడు.
Take his place.	వాని తావును తీసుకో.
He lost his place by making a mistake.	ఒక తప్పు తప్పినందున వాడు తన చోటును పోగొట్టు కొన్నాడు.
Monitor, what is that noise in your class?	బడిపెద్దా, నీ తరగతిలో ఆ కూత లేమి.
Shew him where to begin.	ఎక్కడ మొదలు పెట్టేదో వానికి చూపు.
Turn over the leaf.	ఆ కాకితమును తిప్పు, ఆ పత్రమును తిరగ వేయుము.

Look at the page before that.	దానికి ముందరి పొరటను చూడు.
I have lost the place.	(నా పాఠములో) చోటు తప్పిపోయినది.
How do you know it is so ?	అది అట్లాగని నీకు యెట్లా తెలుసును ?
The teacher told me.	ఉపాధ్యాయులు నాతో చెప్పెను.
Why do you not correct me ?	మీరు నా తప్పును యేల దిద్దురు ?
Monitor, ask the meaning.	• బడిసెట్టా, అర్థమడుగు.
They give the answers very well.	వాండ్లు బహు బాగా పుత్తరములు చెప్పుతారు.
Ask leave to go out.	బయట పొయ్యేటందుకు శలవు అడుగు.
It is time to write the attendance.	వచ్చిన వాండ్ల పేళ్లను వ్రాసుకోవలసినది యిప్పుడే.
Hang up your slate.	నీ రాతి కులకను పొడుగున తగలించు.
Put by your books.	నీ శుశ్రుకములను కడగా పెట్టు.
It is time to go home.	ఇప్పుడు యింటికి పొయ్యేవేళ.
What time shall I come in the afternoon ?	ఈగటి మీద నేను యేవేళకు రావలసినది ?
This is an excellent way of learning.	నేర్చుకొనేటందుకు యిది మంచి మార్గము.
Get the sentences by heart.	ఆ వాక్యములను ముఖశ్ఛము చేయుము.
I shall soon be able to speak.	నేను కొద్ది దినములలో మాట్లాడగలుగుదును.
Always speak in English when you can.	నీ చేత నయినప్పుడంతా ఇంగ్లీషు మాట్లాడు.
I am ashamed to speak, because I make mistakes.	తప్పులు కుడేటందువల్ల నాకు మాట్లాడ సిగ్గుతున్నది.
• Do not be ashamed, because you make blunders.	తప్పులు కుడుతున్నవని సిగ్గు కుడబోకు.

Except you converse, you will never be able to speak.	సంభాషణ చేస్తేనే తక్కు, నీవు యెన్నఁ టిక్కి మాట్లాడ లేవు.
Endeavour to pronounce well.	చక్కగా పుచ్చరించడ మునకై శ్రు యత్నుశుడు.
This word has two meanings.	ఈ మాటకు రెండు అర్థములు.
These words have both the same meaning.	ఈ రెండు మాటలకున్ను పుకటే అర్థము.
Will that word do in this place?	ఆ మాట యిక్కడ కునికి వచ్చునా?
No, it would alter the sense.	కునికి రాదు, అందువల్ల అర్థము భే దించును.
The meaning is contrary.	ఆ అర్థము విరుద్ధముగా వున్నది, వికరీతార్థమవుతున్నది.
Tell me where I may use that word.	ఆ మాటను యెక్కడ ప్రయోగించ వచ్చునో చెప్పండి.
Tell me its different meanings.	దానికి పుండే ఆయా అర్థములను చెప్పు.
It is very seldom used.	దీన్ని ప్రయోగించడము నిండా అ రుదు.
It is a very common word.	ఇది నిండా సాధారణమైన మాట.
It is seldom used in conversation.	దీన్ని సంభాషణలో ప్రయోగించడ ము అరుదు.
How is such a letter sounded here?	ఈ చోట ఆ అక్షరము యెట్లా కు లుకు వున్నది.
It is pronounced thus.	అది యెట్లా కులుకుతున్నదంటే.
This requires some attention.	దీనికి కొంచెము జాగ్రత్త పుండవలె ను.
By practice in speaking, errors are corrected.	మాట్లాడి వాడుక చేయడమువల్ల త ప్పులు దిద్దబడుతవి.
He has learnt only a short time.	వాడు కొద్ది దినములే నేర్చుకొన్నా డు.
He has made great progress.	వానికి చదువు నిండా అభివృద్ధి అ యినది.

I wish I could speak like him.	అయ్యో వాడి వలె మాట్లాడేటందుకు నాచేత కాలేదే.
Every body understands him.	వాడు చెప్పేది అందరికీన్ని అర్థమవుతున్నది.
I have heard him speak.	వాడు మాట్లాడగా విని వున్నాను.
I did not understand what he said.	వాడు చెప్పినది నాకు తెలియలేదు.
He spoke in difficult language.	వాడు కఠినమైన పదములు వ్రుహ్మగిరి మాట్లాడినాడు.
He studies several hours at home.	వాడు యింట్లో నుండి నేత్రు చదువుతాడు.
He speaks in common language.	వాడు సాధారణమైన మాటలు వ్రుహ్మగిరి మాట్లాడుతాడు.
I do not know rightly how to express what I wish to say.	నేను చెప్పవలెనదాన్ని సరిగ్గా యే మాటలతో తెలియ చేసేదో నాకు తెలియ లేదు.
The idiom of the Telugu and English languages is so different.	తెలుగు భాషాక్రమమునకున్న ఇంగ్లీషు భాషాక్రమమునకున్న యింత వ్యత్యాసము వున్నది గనక.
Every thing is attained by application.	శ్రద్ధచేత అన్నిన్ని పొంద బడుతున్నది.

IDIOMATIC FORMS

OF SPEECH, &c.

జాతీయమైన మాటల

విధములు మొదలైనవి.

He brings up his children in the best manner.	వాడు తన బిడ్డలను నిండా క్రమముగా పట్టుకొని పెంచుచున్నాడు.
How was this brought about?	ఇది యెట్లా వునగూడినది? సాధ్యమైనది?

- I came by* your house. మీ యింటి దోవన వచ్చినాను.
- How did you *come by* this book? ఈ పుస్తకము నీకు యెట్లా వచ్చినది?
- How do you *come on* with your work? నీ శుని యెట్లా జరుగుతున్నది?
- How *came this* to pass? ఇది యెట్లా ఘటించినది? ఎట్లా నీం భవించినది?
- I endeavoured to *come up* with them, but could not. వాండలతో సమానము కావలెనని చూస్తూ గాని, నావల్ల కాలేదు.
-
- We ought to *do good* to all. మనమందరికిన్ని మంచి చేయవలసినది.
- You may take this—I have *done* with it. ఇందుతో నాకు శుని లేదు—నీవు కావలెనంటే యెత్తుకో.
- What have you *done* with the book I gave you? నీకు నేను యిచ్చిన పుస్తకమును యేమి చేస్తావి?
- I intend to go, but whether I *do* or not, &c. పోవలెనని వున్నాను గాని, పోదునో పోనో మొదలైనది.
- Do* grant me this favour. నాకు యీ వుశకారము చెయ్యిచ్చా.
-
- I have not been able to *find out* the error. ఆ పొరపాటును కనుక్కోవడమునకు నావల్ల కాక వున్నది.
- Why *find fault* with me? నన్నేల తప్పులు చూపేది?
-
- Cannot you *get* him to do it? దాన్ని వాని గుండా చేయించలేవా? వాణ్ని దాన్ని చేసేటట్లు చేయలేవా?
- I *got* a severe *fall* yesterday. నిన్న నేను శుడి మంచి గాయము తగిలినది.
- He is unable to *get up*. వాడు లేవ లేక వున్నాడు.
- He immediately *got off* his horse. వాడు తక్షణం గుర్రము దిగినాడు.
- I cannot *get off* taking my share in the work. ఆ శునిలో నా వంతును నేను చేయక విధి లేదు.

How does he *get on* in his learning? వానికి చదువు యెట్లా జరుగుతున్నది?

I *give up* all concern in the business. ఆ వనిని సవాసనతో విడిచి పెట్టుతాను, బొత్తిగా విడిచి పెట్టుతాను.

I *gave away* all the fruit you sent me. నాకు నీవు పంపించిన పండ్లన్నీటిని యిచ్చి వేసిగాను.

This beam appears likely to *give way*. ఈ దూలము విరిగేటట్లు లున్నది.

Give me leave to go with you. తమతో కూడా రావడమునకు నాకు శలవు యివ్వండి.

He can never *give over* talking. వాడి వదురుబోతు తనమును విడువడు.

We ought not needlessly to *give offence*. మనము వృథాగా మెకరిసి సెప్పించరాదు.

He is capable of *giving advice*. వాడు మంచి బుద్ధి చెప్పు తగ్గవాడు.

They *go on* well with their learning. వాండ్లకు చదువు చక్కగా జరుగుతున్నది.

Why do you stop (in reading)? ఏల నిలుచుతావు (చదవడములో)? సాగనియుము.

The lamp is *gone out*. దీపము ఆరిపోయినది.

Having begun this, I mean to *go through* with it. దీన్ని ఆరంభించినందున, కడవెల్లా చదవవలెనని నాకు లున్నది.

I *have a mind* to go now. నాకు యిప్పుడు పోవలెనని యిచ్చు లున్నది.

Have patience, and I will tell you. శాశ్వతము, చెప్పుతాను.

You *had better* do so. అట్లా చేస్తే మంచిది.

Alas! they have no thought of futurity. ఆ య్యో! వాండ్లకు మీదటికి యెట్లా అనే తలంపు లేద.

They all hold this opinion. వాండ్లందరికీన్నియిదే ఆభిప్రాయము.

Bid him to hold his tongue. వాణ్ని సొరు మూయమను.

Hold up your head. తలను పొడుగుగా యెత్తు.

Hold out your hand. చెయి బట్టు.

The garrison cannot possibly hold out much longer. దుర్గములో వుండే బండు యింకా నిండా దినములు నిగ్గ నేరనట్లు న్నది.

It is now time to leave off reading. ఇది చదువు నిలవవలసిన వేళ.

You have left out a word in your letter. నీ జాబులో పుక మాట విడిచిపెట్టి నావు.

He has now lost all patience. వానికి యిప్పుడు ప్రాణము విసికినది.

I have lost a deal of time in attending to this business. ఈ జునిలో వుండడమువల్ల నాయొక్క కాలము నిండా వృథాగా పోయినది.

We ought to lay aside these practices. మనము యీ వాడుకలను మానుకోవలసినది.

He lays out his money to no purpose. వాడు తన రూకలను వ్యర్థముగా వ్రయముచేస్తాడు.

Lay down your book. నీ పుస్తకమును పెట్టివేయుము.

I can't make out this word. నేను యీ మాటను వెళ్లదీయలేను, యీ మాటకు అర్థము వీడదీయలేను.

Make out this account. ఈ లెక్కయేర్పరచు.

The matter betwixt us is entirely *made up*. వారికి ముకు వుండిన శంకతి తరి
స్థారముగా తీరినది.

I could not *make my way* through the jungle. అడవిలో దూరి పోలేక పోతిని.

You must *make good* the loss. నష్టమును నీవు అచ్చుకోవలసినది.

Make haste and come back. తీఘముగా మళ్లీ రా.

He *made* many excuses. వాడు అనేక సాకులు చెప్పినాడు.

Make room for him to sit down. వాడు కూర్చుండడమునకు చోటు
విడచుము.

What is this *made of*? ఇది దేనితో చేయబడ్డది?

You *make no use* of your time. నీవు వృథా కాలక్షేపము చేస్తావు.

He has *made* a large fortune. వాడు నిండా ధాన్యవంతుడైనాడు,
వాడు నిండా ధనము సంపాదించినాడు.

It is now day-light, *put out* the lamp. ఇప్పుడు తెల్లవారిసది, దీపమును ఆర్పివేయుము.

Put on your shoes—*put them off*. నీ బోళ్లను వేసుకో, నీ బోళ్లను విడిచిపెట్టు.

To-day's meeting has been *put off* till Thursday. నేడు నిలిపి గురువారము నాడు శుభ
కూడేదని పెట్టుకొన్నారు.

Put by your books. నీ పుస్తకములను కడగా పెట్టు.

We must *put up* with these things. వీటిని మనము తాళుకోవలసినది.

The rains appear to have *set in*. వాన కాలము వచ్చినట్లు వున్నది.

We shall *set out* at one o'clock. మనము మైంటి గంటకు బయలుదేరు
తాము.

I told you what to do, why don't you *see about* it? చేయవలసినదాన్ని నీతో చెప్పినానే,
దాన్ని నీ వేల విచారించ లేదు?

His house was *set on fire* by వాని యింటిని దొంగలు తగలపెట్టె
thieves. నారు.

Let us now *take leave*. మనము యిప్పుడు సైలవు తీసుకొం
దాము.

Take time—don't go so fast. తిన్నగా పో, అంత వడిగా పో బా
కు.

It will *take* a long time to ac- దీన్ని ముగించు చేయడమునకు శా
complish this. నా దినములు శుట్టును.

When did this *take place*? ఇది యెప్పుడు సంభవించినది?

I wish to *take* your advice. నాకు తమ్మున ఆలోచన అడగవలె
నని వున్నది.

This table *takes up* a deal of ఈ బల్ల శానా చోటును ఆక్రమిం
room. చుకొంటున్నది.

To-day I am to *take physic*. నేడు నేను మందు తీసుకో వలసి
వున్నది.

You must *take pains with* (or in) నీవు కష్టపడి వ్రాయవలసినది.
your writing.

I have *taken* a house. నేను పుక యింటిని బాడుగకు తీసు
కొన్నాను.

Take away all these things. వీటినింతా అవతలికి తీసుకొని పో.

Take care that you don't follow భద్రం వారి దుర్మార్గములు నీకు శు
their bad example. ట్టుబడ బోయ్యారని.

He *takes upon himself* to do so వాడు తలకొవ్వి యావనులు చేస్తు
and so. న్నాడు.

Never mind—it is of no conse- చింత లేదు, అది పుక గొప్పకాదు.
quence.

What a to do!—What is the ఏమి బ్రహ్మాండము, ఏమి సంగతి?
matter?

That is no matter—No matter అది చింత లేదు, అది అక్కర లేదు.
for that.

OF NUMBERS.

సంఖ్యను గురించినది.

Lend me *ten* rupees.

నాకు పది రూపాయలు అప్పుయిమ్ము.

I borrowed of him a *hundred* rupees.

వాని వద్ద నురు రూపాయలు అప్పు తీసుకొన్నాను.

I am to repay him with interest in *twelve* months.

పందెండు నెలలలో వడ్డితో కూడా వానికి నేను మళ్ళీ చెల్లించవలసివున్నది.

The interest will be *eight* per cent.

వడ్డి శంభత్వరమునకు నూటికి యెనిమిది వంతున యివ్వవలసి వుండును.

You will not be able to pay in *twelve* months.

పందెండు నెలలలో నీవు చెల్లించలేవు.

I will allow you *fourteen* months.

నీకు పన్నెండు నెలలు యిస్తాను.

This note becomes due in *fifteen* days from this time.

ఇప్పుటికి పదిహేనా నాటికి యీ పుండ్డికి రూకలు చెల్లుకావలెను.

Can you pay me the *thousand* rupees that are due to me?

నాకు యివ్వవలసిన వెయి రూపాయలు నాకు చెల్లించ గలవా?

I can give you a bill on such a one at *three* months.

మూడు నెలల గడువుకు యిస్సాను పైక మనిషి షేరిటికి పైక పుండ్డి యివ్వగలను.

I owe you only *seventeen* rupees.

నీకు నేను యివ్వవలసినది పదిహేడు రూపాయలేను.

Why do you demand *twenty*?

ఇరువై యేల అడుగుతున్నావు?

Take *what is your due*.

నీకు రావలసినదాన్ని తీసుకో.

Get me change for a note of *five* hundred rupees.

పనురు రూపాయల నోటుకు నాకు రూకలు కావలెను.

Can you give me change for a *rupee*?

ఒక రూపాయాకి చిల్లర యివ్వగలవా?

I shall want *sixteen* bearers.

నాకు పదహారు మంది బోయాలు కావలెను.

- He was attended by *twenty-four* వానికి యిరువై నాలుగు మంది వని
servants. వాండ్లు వుండిరి.
- I came from Benares in *twenty-five* ఇరువైఅయిదు దినములలో కాశీ
days. నుంచి వచ్చినాను.
- There are *twenty-six* cubits in ఈ తాను యిరువైఆరు మూర.
this piece of cloth.
- He has *twenty-seven* servants. అతని వద్ద యిరువైయేడు మంది వని
వాండ్లు వున్నారు.
- I have been absent *twenty-eight* ఇరువైయ్యెనిది దినముల నుంచి లేక
days. వుంటిని.
- He went on foot *twenty-nine* ఇరువైతొమ్మిది మైళ్ల దూరము నడి
miles. చి పోయినాడు.
- There were with him *thirty* వాడితో కూడా ముప్పై మంది సోద
diers. లు వుండిరి.
- Take nine from forty, there remain సలభై యింటిలో తొమ్మిది పోతే, ము
thirty-one. పై పైకటి.
- There are *thirty-two* annas in two రెండు రూపాయలకు అణాలు ము
rupees. పైరెండు.
- I have got *thirty-three* rupees. నావద్ద ముప్పైమూడు రూపాయలు
వున్నవి.
- Give me seven more, that will ఇంకా యేడు యియ్యి, సలభై అత
make *forty*. తున్నవి.
- The river in this place is *thirty- ఏరు యిక్కడ ముప్పైనాలుగు మూ
four* cubits deep. రల లోతు వున్నది.
- Buy me a cord *thirty-five* cubits ముప్పై అయిదు మూరల పొడుగు
long. పైక దారము నాకు గాను కొను
ము.
- His house is *thirty-six* cubits six వాని యిల్లు ముప్పైయారు మూరలు
inches wide. ఆరు అంగుళముల వెడల్పు వు
న్నది.
- You have now got *thirty-seven* నీకు యిప్పుడు ముప్పైయేడు రూపా
rupees. యాలు వున్నవి.

- Thirty-eight* will be quite enough. ముప్పై యెనిమిది బాగా చాలును,
ముప్పై యెనిమిది కొళ్ల కొళ్ల.
- He was ill *thirty-nine* days. నాడు ముప్పైతొమ్మిది దినములు పు
ళ్లు కుదురు లేక వుండెను.
- He lost *forty* per cent. by those goods. ఈ నీరుకుల వల్ల వానికి నూటికి నల
కై నష్టము వచ్చినది.
- He gained *forty-one* rupees. వానికి నలభైయొక్క రూపాయి లాభ
ము వచ్చినది.
- This house is *forty-two* cubits high. ఈ యిల్లు నలభై రెండు మూరల పొ
డుగు పున్నది.
- He was *forty-three* years old when he died. చచ్చేటప్పుడు వాడికి నలభైమూడు
యేండ్లు.
- I have lived *forty-four* years in this village. ఈ పూల్లో నలభై నాలుగు సంవత్సర
ములుగా వున్నాను.
- He has in his school *fifty-four* scholars. వాని బడిలో యాభై నాలుగు పిల్లకా
యలు వున్నారు.
- He has sold *sixty-three* maunds of indigo. ఆరువై మూడు మణుగుల నీలిమందు
అమ్మినాడు.
- This box weighs *seventy-five* seers. ఈ పెట్టె డెబ్బైఅయిదు శేర్ల యెత్తు
పున్నది.
- There are *seventy-eight* pages in this book. ఈ పుస్తకములో డెబ్బై యెనిమిది
పొరటలు వున్నవి.
- Here are *eighty-four* nails, I have counted them twice over. ఇక్కడ యెనభై నాలుగు చీలలు వున్నవి,
వాటిని రెండు మాట్లు యెంచి నాను.
- He asks *two-hundred* rupees for his horse. వాడు తన గుర్రమునకు యిన్నూరు
రూపాయలు అడుగుతాడు.
- I will not give more than a *hundred and fifty*. నేను నూట యాభైకంటె అధికము
యివ్వను.
- Twenty times ten make *two hundred*. ఇరువై జీడులు యిన్నూరు.
- He is *two thousand* rupees in debt. వానికి రెండు వేల రూపాయలు అ
డ్డు వున్నది.

They have written for <i>two hundred</i> and <i>fifty</i> pieces of cloth.	వాండ్లు యిన్నూటయ్యభై తానుల నిమిర్రము వ్రాసియున్నారు.
I told you <i>once</i> —why did you not hear?	నీకు పుక మాటు చెప్పినాను, నీవేల విసలేదు.
I have <i>twice</i> forgiven him this fault.	వాణ్ని యీ తప్పును గురించి రెండు మాట్లు మన్నించి పున్నాను.
He has read the book a <i>second</i> and a <i>third</i> time.	వాడు యీ పుస్తకమును రెండో మాటు మూడో మాటు చదివి పున్నాడు.
This is the <i>fourth</i> of the month.	నేడు నాలుగో తేది.
You came on the <i>twenty-first</i> .	నీవు యిరువైపుకటో తేదిని వస్తవి.
I shall pay him the <i>last day</i> of the month.	ఈ నెల కడనటి తేదిన వానికి చెల్లిస్తాను.
This is the <i>first</i> time I heard of it.	దాన్ని గురించి నేను విన్నది యిదే మొదటి తడవ.
You shall have <i>half</i> of all I receive.	నాకు వచ్చేదాంట్లో అంతా నీకు సగము యిస్తాను.
If you give me a <i>quarter</i> , I shall be satisfied.	పాతిక పాలు యిస్తే నాకు చాలును.
I offered him <i>double</i> what it cost.	దానికి పట్టినదానికి రెండింతల వెల యిస్తానని చెప్పితిని.
These knives are sold at six rupees a <i>dozen</i> .	ఈ యీ కత్తులు ఆరు రూపాయలకు పందెండువంతున అమ్ముతారు.
He sells them <i>by the hundred</i> .	వాడు వాటిని సూరేసిగా అమ్ముతాడు.

OF TIME, &c.

కాలవిషయము.

How many <i>days</i> are there in this month?	ఈ నెలకు యెన్ని తేదలు?
What day of the <i>month</i> is this?	నేడు యెస్సో తేది?

- Last Sunday* was the first. పోయిన ఆదివారమునాడు మొదటి తేది.
- We set off on *Monday* at day-break. సోమవారము నాడు తెల్లవారి ఝామున బయలుదేరితిమి.
- We got there early on *Tuesday* morning. మంగళవారమునాడు తెల్లవారి అక్కడ చేరితిమి.
- I was out before *sun-rise* on *Wednesday*. బుధవారము నాడు ప్రొద్దు పొడిచేటందుకు మునుపే బయట పోతిని.
- On *Thursday* we took leave for Masulipatam. గురువారమునాడు బండరుకు పోవడమునకై సెలవు తీసుకొన్నాము.
- Friday noon* we passed Nellore. శుక్రవారమునాడు రెండు ఝాములకు నెల్లూరు దాటినాము.
- Saturday* at *sun-set* we reached Vungolu. శనివారము నాడు సాయంకాలము వంకోలు చేరినాము.
- I left Canjevaram *yesterday evening* at half past five. నిన్నసాయంకాలము అయిదున్నర గంటకు కంచి విడిచి బయలుదేరినాను.
- I can go there in a *quarter of an hour*. కాలు గంట ఘేళులో అక్కడికి పోగలను.
- He will remain here three *weeks*. వాడు యిక్కడ మూడు వారములు వుండును.
- I will be with you in five *minutes*. అయిదు నిమిషములలో నీ వద్దకి వస్తాను.
- He was born the *8th of January* 1812. ౧౮౧౨లో జనవరి ౮న ౮-దో తేదిని వాడు పుట్టినాడు.
- The *first of February* is her birth day. ఫిబ్రవరి నెల మొదటి తేది అది పుట్టిన దినము.
- That happened in *March* 1819. ౧౮౧౯లో మార్చి నెలలో అది సంభవించినది.
- She will be fifty years old next *April*. వచ్చే యేళ్ళు నెలకు ఆపెకు యాప్రిల్ యేండ్లు ఆవుతున్నవి.

Queen Victoria was born on the 24th of May 1819.

1819లో మే 24న విక్టోరియా రాణిగా
రు పుట్టిన దినము.

The weather is very hot in June.

జూన్ నెలలో యెండ నిండా తీక్ష-
ణముగా వుంటున్నది.

The rains generally set in before July.

జూలాయి నెలకు ముందరనే తరుచు
గా వాన కాలము వస్తున్నది.

I was there in August last year.

పోయిన సంవత్సరము ఆగష్టు నెల
లో ఆక్కడ వుంటిని.

The current of the Penna is very strong in September.

పెన్నంబరు నెలలో పెన్ను ప్రవాహ-
ము నిండా బలముగా వుంటున్న
ది.

I shall leave about the end of October.

అక్టోబరు నెల శుక్లి యిక్ష్మిదినంత
బయలుదేరుదును.

The cold season commences in November.

నవంబరు నెలలో చలికాలము ఆ-
రంభమవుతున్నది.

During December it is very cold.

డిసెంబరు నెలలో నిండా చలిగా
వుంటున్నది.

They live at Madras during the cold season.

చలి కాలములో వాండ్లు చెన్నపుట్టు
ములో వుంటారు.

I generally go once a year.

నేను ముఖ్యముగా సంవత్సరమునకు
ఒక మాటు పోతాను.

I have been here during the hot season.

ఎండకాలము మొదలుకొని యిక్కడ
వున్నాను.

What o'clock is it?

ఇప్పుడు యెన్ని గంటలు?

Do you know what time it is?

ఇప్పుడు యెంత ప్రాద్దు అయినదో
నీకు తెలుసునా?

Tell me what it is o'clock.

ఇప్పుడు యెన్ని గంటలో నాకు చె-
ప్ప.

It is very late.

ఇప్పుడు నిండాపేళు అయినది.

It is very early.

ఇప్పుడు నిండా ప్రాద్దు కాలేదు.

It is *eight o'clock*.

ఇప్పుడు యెనిమిది గంటలు.

It is *past twelve*.

ఇప్పుడు పందెండు గంటలు అయినవి.

It wants a *quarter to two*.

ఇప్పుడు పాతిక తక్కువ రెండు గంటలు.

It is *three o'clock*.

ఇప్పుడు మూడు గంటలు.

It has just struck *three*.

ఇప్పుడే మూడు కొట్టినది.

It is *half-past four*.

ఇప్పుడు నాలుగున్నర గంటలు.

It is *breakfast-time—dinner-time—tea-time*.

ఇది బ్రెడ్డిభోజన వేళ—శుగటి భోజన వేళ—తేనీళ్లు తాగే వేళ.

Did you hear the clock strike?

గంట కొట్టినది విన్నావా?

I did not think it was so late.

ఇంత ప్రొద్దయినదని నాకు తోచలేదు.

What *o'clock* is it by your watch?

నీ గడియార ప్రకారముగా యిప్పుడు యెన్ని గంటలు?

Your watch is not right, or your watch is wrong.

నీ గడియారము సరిగ్గా పోవడము లేదు, నీ గడియారము తప్పుగా పోతున్నది.

I forgot to wind it up.

దాన్ని నేను తిప్ప మరచి పోయినాను.

My watch has stopped.

నా గడియారము నిలిచి పోయినది.

It does not go well.

అది చక్కగా పోవడము లేదు.

It wants regulating.

దాన్ని చక్క పెట్టవలసి వున్నది.

It is an old watch.

ఇది పాత గడియారము.

It is good for nothing.

ఈ గడియారము శునిహూలిగది.

It is out of order.

ఈ గడియారము చెడిపోయినది.

The mainspring is broken.

పెద్ద బిళి విరిగి పోయినది.

OF TRADE, &c.

వర్తకమును గురించినది.

Carnam take the draft and bring the money; be quick.

కర్నం, చుండ్ తీసుకొని పోయి రూకలు తీసుకొని రా, తీవ్రం.

What must be done? it is now eleven o'clock. ఏమి చేసేది? ఇప్పుడు పదికొండు గంటలు.

Be quick, that I may have the money in time. సమయానికి నా చేతికి రూకలు అందేలాగున త్వర చేయుము.

Let me have it before one o'clock. ఒంటి గంటకు ముందర అది నాకు అందేలాగున చేయుము.

Go to the counting-house, and speak with the head Carnam. కొరీకి పోయి, పెద్ద కరణముతో మాట్లాడు.

Tell the Carnam to take bank notes, and pay the amount of the draft. సొట్టు తీసుకొని ఆ పుండ్ల మొత్తము చెల్లించుమని కరణముతో చెప్పు.

The money must now be sent to Mr. —. ఇన్నా పైక దొరవారికి ఆ రూకలు యిప్పుడు పంపించ వలసి యున్నది.

Request Mr. — to order what remains to be paid in before three o'clock. తలిమ్మా రూకలను మూడు గంటలకు మునుపే చెల్లించివేసే లాగున పుత్రులు చేయవలెనని దొరవారితో చెప్పుకో.

Have you ever been to the Mint? టంకసాలకు యెప్పుడైనా పోయి పున్నావా?

Sir, I go that way every day. అయ్యో నేను ప్రతిదినమున్ను ఆ దోవన పోతాను.

You must go there immediately, else nothing will be done. నీవు యీ క్షణం అక్కడికి పోవలసినది, లేకుంటే పుకటి కాదు.

Send a Carnam to hire a boat. ఒక పదివను కూలికి మాట్లాడడమునకై పైక కరణమును పంపించు.

I will go to Yennore to-day.—I could not go to the Court. నేడు యెరణపూరికి పోతాను—కోర్టుకు పోలేను.

Go to the China Bazar, and buy a pair of globe lanterns. చీనా అంగడికి పోయి, పైక జత గుండు లాండరులను కొనుము.

Who will collect the bills ? send చీట్లకు రూకలను యెవరు జమచేతురు ?
Raghavulu. రాఘవులను పంపించు.

Appavu is clever in collecting రూకలను జమచేయడములో అప్పా
money. వు గట్టివాడు.

It is very difficult to get money ఇన్నొ పైక మనిషి వద్ద రూకలు
of such a one. తీసేది నిండా కష్టము.

I have been to the Bazar, sugar అంగడి వీధికి పోయి పుంటిని, శర్కర
is now $3\frac{1}{2}$ seers a rupee. రూపాయకి మూడున్నర శేరుగా
వున్నది.

It will be better to wait a few days కొన్ని దినములు తాళి అవతల ఆ
and then buy the cloth. గుడ్డ కొంటే మంచిది.

Of what use are such people? అటువంటి వాండ్లు యెందుకు వుని
they know nothing of business. కివత్తురు? వాండ్లకు వర్తకమునేదే
తెలియదు.

I understand business—I am not నాకు వ్యాపారము తెలుసును—నే
to be imposed on. ను మోసపోను.

Raisins are very cheap ; six seers ఎండిన ద్రాక్ష పండ్లు నిండా నయము
for a rupee. గా వున్నవి, రూపాయకి ఆరు శేర్లు.

Buy 100 rupees worth. నూరు రూపాయలది కొను.

There is no understanding the అంగడి ధరలు తెలిసేవి కావు, అన
Market prices. గా వెలకు నిలకడ లేదని భావ
ము.

In Madras, the market rate is చెన్న పట్టణములో గడియకు పైక
scarcely for two hours alike. ధర గా వున్నది.

Well, did you give a deposit? మంచిది, నీవు శుంచకరువు యిచ్చినా
వా?

I made a deposit ; to-morrow శుంచకరువు యిచ్చి వున్నాను, రేపు
I shall see them weighed. వాటిని తూనికె వేయించుకొందు
ను.

See that you are not imposed up- నీవు మోసపోయ్యేవు నుమి ?
on.

- Have you compared them with the sample?—do they agree. చూచిరినిన్ని వాటినిన్ని సరిపెట్టి చూచినావా? అవి సరిగ్గా వున్నవా?
- Two or three packages are superior. రెండు మూడు కట్టలు సీండా మంచివి.
- Go and procure a pass for the things that are ready. సిద్ధముగా వుండే సరుకులకు పోయి రహదారి తీసుకొని రా.
- Get a boat, and send them on board the ship. ఒక చుడవ తెప్పించి, వాటిని వాడ మీదికి పంపించు.
- Sir, the Captain's carnam said the goods cannot be shipped to-day. అయ్యో సరుకులు నేడు యెగుమతి కానేరదని కపితానుయొక్క కరణము చెప్పెను.
- Don't mind what the carnam says; but mind what I say. కరణము చెప్పేది వదిలివేసి, నేను చెప్పేదాన్ని విను.
- Sir, as you bid me I am going. అయ్యో తమ పుత్రులకు శ్రీకారముగా పోతాను.
- Go and ask the head carnam when the ship sails, and bring me word. వాడ యెప్పుడు పోతున్నదో పోయి పెద్ద కరణమును అడిగి, తెలుసుకొని రా.
- Peon, call the saraf or shroff. బండ్లాతా, ఆ సరాఫును పిలుపు.
- How much money was collected yesterday? నిన్న యెంత రూకలు జమ అయినది?
- Keep the money by you—don't pay away any. ఆ రూకలను నీవడ్డ పెట్టిపెట్టు—యెవరికిన్ని యిచ్చివేయక.
- What is the discount on Company's paper in the Bazar? కంపెనీ పత్రాలకు అంక్ష వీధిలో తోపుడు యెంత మాత్రముగా వున్నది?
- If you purchase Company's paper of 6 per cent. interest, the premium is two rupees six annas.—If you sell, the premium is two rupees two annas. ఆరువడ్డీ పత్రము కొంటే తోపుడు రెండు రూపాయలు ఆరు అణలు, అమ్మితే తోపుడు రెండు రూపాయలు రెండు అణలు.

Take these four thousand rupees with what money has been received for bills, and buy Co.'s paper,

Send these letters to their different addresses.

Bring these goods in carts from the Custom-House.

You must attend to every thing.

Put the Godown No. 2, into order, and see that there is no damage.

If you don't look to every thing, who else will?

I am going out, let me see every thing ready when I come back.

Cundasamy, are the counting-house Carnums come?

Who is at work in the iron-manufactory?

Sir, nobody is yet come.

How is this? not yet come—what time of day do they mean to come?

This is the case every day, and therefore Mr.—'s work is not yet done.

చిట్లకు వచ్చియుండే రూకలతో కూడా యీ సాగునీటి రూపాయలనున్న తీసుకొని, కుంపిసీ శుభ్రముకొను.

ఈ జాబులను యెవరెవరి పేరిటిని వారి వారికి పంపు.

నుంక చావడిలో నుంచి యీ సరుకులను బండ్ల మీద తీ.

నీవు అన్నిటినిన్ని విచారించుకోవలసినది.

అదో నంబరు ౨ గోడౌన్ నుండా శుభ్రది, యేమి చెడిపోకుండా చూడు.

నీవు అన్నిటిని విచారించుకోకుంటే, వేరే యెవరు విచారించరు?

నేను బయట పోతాను, మళ్ళీ వచ్చేటప్పటికి అంతా సిద్ధముగా వుండనీ.

కండసామి, కొత్త కరణాలు వచ్చివున్నారా?

ఇనడు పని చేసే దొడ్డిలో యెవరే వరు పనిచేస్తున్నారు?

అయ్యో, యింకా యెవరున్నారా లేదు.

ఇదేమి? ఇంకా రాలేదు—వాండ్లు యేవేళకు రావలెననుకొన్నారో.

సిక్కిమున్ను యిట్లాగే, యిందువల్లనే ఫలాని దొర పని యింకా కా లేదు.

- When they come to-day, we will settle this business. నేడు వాండ్లు రాగానే, యీ వ్యవహారము శరీష్టారము చేస్తాము.
- Mr.—is speaking to me daily about this work. శలాలి దొరగారు యీ కురిని గురించి నిత్యమున్ను నన్ను అడుగుతారు.
- When they come, send them to me. వాండ్లు వాగానే నా బద్దికి బంపు.
- How long are those, Europe goods to lie at the Custom House? ఆ సీదు శరకులు సుంక చావిట్టో యెన్నాళ్లు వుడి వుండేది?
- Sir, without an invoice to know what there are, how can I bring them? అయ్యో, అక్కడ వుండేవి యేమో అవి తెలుసుకోవడమునకు శరకుల కట్టి లేనిది నేను వాటిని యెట్లా తెచ్చేది?
- Different sorts of goods pay different rates of duty. ఆయా శరకులకు సుంకము వేరే వేరే విధముగా వుంటున్నది.
- By opening the lids of the boxes, and seeing their value you will be able to understand. పెట్టెల మూతలు తీసి, వాటి ధరను చూచుట చేత నీకు తెలియవచ్చును.
- Sir, I cannot myself open the packages. అయ్యో నేనుగా ఆ కట్టలను విచ్చలేను.
- In opening the packages the goods may be injured. కట్టలను విచ్చడములో శరకులు చెడిపోను.
- Curnam, take the invoice, and go directly. కరణము, శరకుల కట్టి తీసుకొని, శీఘ్రముగా పో.
- Sir, I am going—please to give me the invoice. అయ్యో పోతాను—శరకుల కట్టి జయచేయండి.
- At 2 o'clock the Custom-House officer came and opened the boxes. రెండు గంటలప్పుడు సుంక చావికి బంట్రోతు వచ్చి పెట్టెలను తెరిచి నాడు.
- When I have signed each invoice, I will give them to the Curnam. ఆయా శరకుల కట్టిలో నా చేత్రాలు చేయగానే, వాటికి శ్రుకు

- to be copied, and then send them to you. లు వ్రాసుకోవడమునకై కరణము చేత యిచ్చి, ఆ కరణ వాటిని నీకు పంపిస్తాను.
- Writer, copy these, and give them to the serjeant. కరణం, వీటికి శ్రుతులు వ్రాసుకొని, ఆ సార్జంతుకు యిప్పించుము.
- Call a blacksmith, and open the boxes ; compare the value and quantity of the goods with the invoice ; then fasten them up again. 2. క కరణులవాణ్ని పిలిచి, ఆ పెట్టెలను తెరిచి, శరుకులయొక్క వలనున్న టెుత్తమునున్న శరుకుల పట్టితో శరీయాదిగ తర్వాత, వాటిని మళ్లీ బిగించు.
- Serjeant, when you have signed your name that they agree, give them to the shroff. సార్జంతు, అవి శరీగ్గా తున్నవిని సేచేవ్రాలు చేసిన తరువాత, వాటిని శరాఫు వద్ద యిచ్చు.
- The officer having entered the particulars of every case in his book, and the duty on each article, wrote the amount. ఆ సార్జంతు శ్రుతి పెట్టెలో తుండే శరుకులయొక్క వివరములనున్న, శ్రుతి శరుకులయొక్క సుంకమునున్న తన శ్రుతకములో వ్రాసుకొని, టెుత్తమును వ్రాసినాడు.
- I had to take the invoice and go again, and shew it to the head officer. శరుకుల పట్టి తీసుకొని నేను మళ్లీ పోయి, పెద్ద దొరకు చూపించ వలసివచ్చినది.
- When I had done all this, it had struck four o'clock, and the Custom-House was shut. ఇదంతా అయ్యేటప్పటికి, నాలుగు కొట్టినది, గనుక సుంక చావిడి మూసివేసినారు.
- The next day, I delivered the invoice to the officer. మర్నాడు, శరుకుల పట్టిని ఆ దొరగారి వద్ద యిచ్చినాను.
- He examined and agreed on the value of the articles, and their duty, then he signed it. శరుకులయొక్క వలనున్న వాటి సుంకమునున్న విమర్శచేసి సరేనని, దాంట్లో ఆయన చేవ్రాలు చేసినాడు.

- Afterwards I paid the duty to the cashier, I got an order for a pass, and cleared the cases, I hired coolies, and brought them away.
- Curnam, I will not give a pice to the Custom-House people, or the head peon at the wharf.
- Curnum, what's the reason you did not go to the Police-office, and get a pass?
- Sir, what can I do? for two or three days I have not had a moment's leisure. One can't get a thing done at once at the court.
- If I don't go myself, nothing is done.
- Sir, I know, five days ago you wrote to Poonamalli that the things would be forwarded to-morrow or next day, and no pass is yet obtained.
- How can they go? they can't be sent without a pass.
- Is the order for screws gone to Cuddalore factory?
- They promised to send them to-day.
- తరువాత సేరాభవద్ద సుంక రూకలు చెల్లించి, సెలవు వీటికి పుత్రరువు తీసుకొని, ఆ పెట్టెలను అక్కడినుంచి తీసి, కూలివాండ్లను పెట్టి, వాటిని యెత్తించుకొని వచ్చినాను.
- కరణం, సుంక చావిడి వాండ్లకు గాని, రేభలూ దాకా దారుడికి గాని, అక నయినా యివ్వను.
- కరణం, సీపు పోలీసు కచ్చేరికి పోయి, అక రహదారి తేనెండుకు కారణమేమి?
- అయ్యో, సేసేమి చేతును? రెండు మూడు దినములుగా నాకు అక నిమిష మైనా సావకాశము లేదు. ఎవరికైనా శురే కచ్చేరిలో యేమి నిన్ని తెచ్చిన కాదు.
- సేను పోలేసేగాని, అక పనిన్ని అయ్యేది లేదు.
- అయ్యో, రేపేనా యెల్లండైనా యీ వస్తువులు పంపిస్తామని అయిదు దినములకు ముందర పూసేమిల్లికి వ్రాస్తారే, యిదివరకున్న రహదారి దొరక లేదు.
- అవి యెట్లా పోను? రహదారి లేకుండా వాటిని పంపించడము నల్ల కాదు.
- దూది కట్టలు కట్టే మరలు పంపే నిమిత్తము గూడలూరి యిగత పొడ్డికి వ్రాసినావా?
- వాటిని నేటికి పంపుతామన్నారు.

- If they don't come this evening, you go there before gun-fire. అవి నేడు సాయంకాలము రాకుం
తే, నుంచువేళేబందుకు ముందర
నీవు అక్కడికి వెళ్లు.
- For want of these screws, the bales of cotton are lying loose. ఈ మరలు లేనందున, దూది కట్టలు
వీడి వదిలవు.
- There is no saying when the vessel will sail. వాడ యెప్పుడు పోతున్నదో అనుకో
కానము.
- Have you collected the bills I gave you yesterday? నిన్ను నీచేతికి యిచ్చిన బిల్లులకు రూక
లు జమ చేసినావా?
- Sir, I have given in the money for all you gave me. అయ్యో తమరు యిచ్చిన వాటికంటా
రూకలు కట్టినాను.
- Do you know where Vencaya is? వెంకయ్య యెక్కడ వుండేదో నీకు
తెలుసునా?
- Sir, I heard he is not coming to-day; his brother says he has a fever. అయ్యో వాడు నేడు రాదని విన్నా
ను, వానికి జ్వరము వచ్చినదని వా
ని అన్న అంటాడు.
- How does he mean to do his work? he has a fever daily. వానికి నిర్వయిస్తున్న జ్వరమే, వాడి
శునిని యేమిగా చేయవలెననుకొ
న్నాడు?
- Was the cloth examined yesterday, and placed to Ramdayal's account? నిన్నటి దినం ఆ నుడ్డును బాగా చూ
చి, రామదయాలకు అక్కలో వ్రా
సినారా?
- Sir, it is entered in the waste-book, not in the ledger. అయ్యో, అది చిత్తు అక్కలో వ్రాయ
బద్దదిగాని, వివర అక్కలో వ్రా
యబడ లేదు; రోజులో దాఖలు
అయివున్నది గాని, వర్గంలో దాఖ
లు కాలేదు.
- Why so; if he objects to the brokerage, how is it to be settled? అట్లా యెందుకు, వాడు తరుగు యి
వ్వనంటే, అది యెట్లా శురిష్టర
ము అయ్యేది?

Sir, I will thank you to settle it with him ; he does not mind us.

అయ్యో, దాన్ని ఆతనితో తమరు దయచేసి చరిస్తారము చేస్తేనేగాని, ఆతను మమ్మున లక్ష్యపెట్టడు.

Make out the account of what cloth he has purchased up to this time.

ఇదివరకున్న వాడు యేమి గుడ్డలు కొనినాడో దానికి లెక్క సిద్ధము చేయుము.

Balance the account, leaving out the cloth bought yesterday.

నిన్ను కొన్న బట్టలను తుండనిచ్చి, వాటి లెట్టు.

The account ought not to remain unbalanced.

ఆ లెక్క బాకీ లేల్చకుండా తుండనివ్వ కూడదు.

The account of shawls, handkerchiefs, chintzes, &c. which have been agreed for, is all settled.

తీర్పు చేసుకోబడ్డ శాలువలు, రుమాలులు, చీటీ గుడ్డలు మొదలయిన వాటి లెక్క యావేత్తున్న చరిస్తారమయినది.

There is nothing else due to him —if you please to compare Dr. and Cr. you will see.

తమరు దయచేసి జమా ఖర్చు చూస్తే, వానికి యేమిన్ని యివ్వ వలసినది లేదని తమకు తెలుసును.

Panacalū, what are you doing? see that the accounts are in order.

పానకాలు, యేమి చేస్తున్నావు? ఆ లెక్కలు క్రమముగా తున్నవా చూడు.

I am afraid there are errors in Captain Leyden's last year's account.

కపితాను లీడను దొరవారి పోయిన సంవత్సరపు లెక్కలో తప్పులు తుండేటట్లు తున్నది.

I can't make out what sugar, coffee, sugar-candy, and raisins have been bought.

శర్కర, కాఫీగింజలు, కలకండ, యెండు ద్రాక్షకుండు, యిది యెంతెంత కొనబడ్డదిన్ని నాకు గ్రాహ్యము కాదేయ, నేను వెళ్లదయ్య లేను, నాకు తెలియ లేదు.

Sir, here is nothing without a written order; the accounts agree with what is written.

అయ్యో, వ్రాత మూలకముగా వుండే పుక పుత్తరువు లేనిది యిక్కడ పుకటిన్ని లేదు, వ్రాసివుండే దానికిన్ని లెక్కలకున్న శరిగ్గావుండును, తాళా నడిపుండును.

That's not what I mean, I say it's not clear what belongs to each person's account.

నా భావమది కాదు, యెది యెది యెవరి లెక్కతో చేరినదో అది వివరముగా వుండ లేదంటాను.

Sir, there is no fear about that—I have by me the account of sales and purchases.

అయ్యో, దానికి వింత లేదు, అమ్మక మునకున్న కొన్న వాటికిన్ని సావ ద్ద లెక్క వున్నది.

Tell me what is the amount of Captain Robison's account—what quantity and kind of articles.

కపి తాను రాబిసన్ దొరవారి లెక్క మొత్తము యేమి, నీరుకు మొత్తము యేమి జనుసువారి యేమి చెప్ప.

Sir, wait a moment, I will give it you—the articles had on the 4th of this month are not posted.

అయ్యో, క్షణం తాళండి, యిస్తాను—యీ నెల నాలుగో లేదిన వచ్చిన శురుకులను గురించిన వదులను యెక్కించ లేదు.

Mr. Clark will sail to-morrow; is his account ready?

క్లార్కు దొరగారు రేపు వాడయెక్కిపోతారు, అతని లెక్క సిద్ధముగా వున్నదా?

It is here, Sir; the amount due from him is 56,411 rupees.

ఇదుగో వున్నదయ్యో, ఆయన యివ్వవలసిన మొత్తం రూపాయలు ౫౬,౪౧౧.

Give me the account; I will go on board the ship, settle it, and get the money.

ఆ లెక్క నా వద్ద యియ్యి, నేను వాడమొదికి పోయి, దాన్ని తీర్చిచేసుకొని, రూకలు తీసుకొని వస్తాను.

You come with me, then I shall have no trouble in explaining.

నీవు నాతో కూడా వస్తావంటే, ఆ లెక్కకు వివరము చెప్పువలసిన తొందర నాకు వుండదు.

Chenchā, bring the waste book, journal, and ledger, with the book of sales, with you.

చెంచా, విక్రయ పుస్తకముతో కూడా బిత్తు లెక్క పుస్తకము, వివర లెక్క పుస్తకము, మొత్త లెక్క పుస్తకము, సీత తీసుకొని రా.

Shew me the amount of what is due to, and from each of the shopkeepers.

అయి అంగడివాడికి మనము ఆర్పుకోవలసిన మొత్తమునున్న వాని మనకు యివ్వవలసిన వాకి మొత్తమునున్న నాకు చూపు.

It appears to me, all the accounts are in confusion.

లెక్కలు అంతా తారుమారుగా వుండటము నాకు తోస్తున్నది.

Curnam, are all my things ready?

కరణం, నా సామానులంతా సిద్ధముగా వున్నవా?

Sir, the Curnam has taken money for them; they will be here by two o'clock.

అయ్యో, కరణము వాటిని గురించి రూకలు తీసుకొని పోయి వున్నాడు, రెండు గంటలకు అవి యిక్కడికి వచ్చును.

When they come, send them immediately to the beach.

అవి వచ్చిన తక్షణం రేవుకు పంపించు.

It is now high-water, I can't wait longer.

ఇది పోటు సమయముగా వున్నది, నేను యింకా తాగుకొని వుండలేను.

A GENTLEMAN AND A PANDIT.

ఒక దొరకున్న పండితునికిన్ని జరిగిన సంభాషణ.

Good morning, Sir.

సలామయ్యో.

Good morning,—What is your name?—What do you come for?

సలాము, మీ పేరేమి? యేమి వున్నది గా వస్తాది?

My name is Rama Sastri? I heard, నా పేరు రామాశాస్త్రి, అయ్యో,
Sir, you were in want of a పాఠశాలకు పాఠశాలకు కావలసి
pandit; therefore am come to యున్నదని విన్నాను, గనుక నేను
offer my services.* పండామని వచ్చినాను.

What languages do you know? మీకు యే యే భాషలు వచ్చును?

I understand the Sanscrit and నాకు శిర్షాణమున్ను ఆంధ్రము
Telugu languages. న్ను వచ్చును.

Well, I wish to learn the Telu- నాకు తెలుగు చదవవలెనని పున్నది,
gu; can you teach me? మీరు నేర్పగలరా?

Yes, certainly, Sir, if you are తమరు దయచేసి నన్ను పెట్టుకొంటి
pleased to employ me. రంటే, అవశ్యం చెప్పగలనయ్య.

What wages must I give you మీకు నెల నెలకు నేను యేమి జీత
monthly? ము యివ్వవలెననిది?

Sir, whatever you think proper. అయ్యో తమకు యేమి యుక్తమని
తోస్తే అది.

Have you been accustomed to మీకు చదువు చెప్పే నాడుక పున్న
teach languages? దా?

Yes, Sir, I have been six years ఉన్నదయ్యో, నేను ఫలాని దొరవారి
in the service of Mr. —; he has కొలువులో ఆరు సంవత్సరములు
now left (Madras) and resides at గా పుంటిని, ఆయన యిప్పుడు
(Masulipatam.) కుట్టణము విడిచి పోయి బండరులో
పున్నారు.

I have no books; where can I get నా వద్ద పుస్తకములు లేవు, అవి నా
them? Can you procure me కు యెక్కడ విక్రమ? మీరు పు
books? స్తకములు సొంతాదించగలరా?

Yes, Sir, books may now be ob- సొంతాదించి యిస్తానండి, మునుపు
tained easily: formerly we had తగిన పుస్తకములు లేక పుండినవి,
none suitable. గాని, యిప్పుట్లో పుస్తకములు నుల
భముగా విక్రమింపబడినవి.

* This is one of the numerous instances wherein literal translation would be of no avail.

At what time shall I come? నేను యే వేళకు వచ్చేది?
 Come at ten o'clock. పది గంటలకు రండి.
 Very well, Sir, I will wait upon మంచిదయ్యి, ఆ వేళకు వస్తాను.
 you at that time.

OF GOING AND COMING, పట్టణమునకు పోయేది వ
 THE CITY, &c. చేయి మొదలయినది.

Which way are you going? ఏ దోవన పోతావు?
 Where have you been? ఎక్కడికి పోయి వుంటివి?
 Why are you in such haste? ఇంత అవసరమేమి?
 I am just come from the Custom- నుంక చావడిలో నుంచి యిప్పుడే వ
 house. చ్చినాను.
 I am going to attend the auction. ఏలమునకు పోతున్నాను.
 I have been to Mr.—'s office. ఫలాని దొరవారి కచ్చేరికి పోయి
 వుంటిని.
 I am going to call on Rajago- రాజగోపాలును చూడబోతున్నాను.
 pal.
 Which is the nearest way? ఎది దగ్గరి దోవ?
 Can you give me Mr.—'s ad- ఫలాని దొర యిల్లు యెక్కడ వున్నదో
 dress? చెప్పుగలవా?
 Shew me the road to his house. నాకు ఆయన యింటికి దోవ చూ
 శు.
 Can you inform me where he lives? అతను యెక్కడ కాపురము వున్నా
 దో నాకు తెలియ చేయగలవా?
 He lives in Nungumbac. అతను నుంగంబాకలో కాపురము
 వున్నాడు.
 He lives at the higher end of the వాడు ఆ నీధి కోట్టికొనన కాపుర
 street. ము వున్నాడు.

• Do you know what number his house is? వాని యింటి నంబరు యేమో నీకు తెలుసునా?

What is the name of this lane? ఈ నందు శేరు యేమి?

Which is the road to the Treasury? దివానాళు రూకల కొట్టుకు దోవ యేది? ఖజానాకు దోవ యేది?

You must go straight on. నీవు సరిగ్గా పోవలసినది.

You must turn to the right, and then take the first turning to the left. కుడి తట్టుకై తిరిగి, అవతల మొదట యెడమ తట్టుకై తిరిగి దారిని తట వలసినది.

I can direct you to the place. ఆ చోటికి పాఠ్యే దోవ నీకు చూపగలను.

I am a stranger, I don't know the way. నేను కొత్తవాణ్ని, నాకు దోవ తెలియదు.

You can't lose your way. నీకు దోవ తప్పదు.

You must inquire, — any one will tell you. నీవు అడగ వలసినది, యెవరంటే వారు చెప్పదురు.

Is there any news? ఏమైనా సమాచారము కదా?

I have not heard any. నేను యేమిన్ని విన లేదు.

I don't know of any. నాకు యేమిన్ని తెలియదు.

This is good news. ఇది మంచి సమాచారము.

This intelligence has just been received. ఈ సమాచారము యిప్పుడే వచ్చినది.

I heard of it yesterday. ఆ సమాచారమును నిన్న వింటిని.

Sales have, in consequence, become much brisker. ఈ సమాచారము వచ్చినందున, విక్రయము నిండా వడిగా పున్నది.

The market is now flat, every thing is very heavy. ఇప్పుడో విక్రయము జబ్బుకుడి పున్నది, యేదిన్ని విక్రయము కావడము లేదు.

I have been to attend the Madras School Society. చెన్నునట్టణపు పాఠశాలా సమాజమువారి కూటమికి పోయి వుంటిని.

I have been to see an examination of one of the schools. ఆ బళ్లలో పైక బడియొక్క పరీక్షను చూడ పోయి వుంటిని.

Exertions are now made for the instruction of all. ఇప్పుట్లో అందరికిన్ని విద్యాభ్యాసమును గురించిన ప్రయత్నములు చేయబడుతున్నవి.

True, till of late years we had not a printed book. There were no books in the schools, and few of the common people could either read or write. నిజమేను, యిప్పటికి కొన్ని సంవత్సరముల ముందరి వరకు అచ్చు చేసిన పుస్తకము పైకపైసా మనకు వుండ లేదు, బళ్లలో పుస్తకము లే లేక వుండినవి, పైగా సామాన్యులు చదవడముగాని వ్రాయడముగాని అరుదుగా వుండినది.

How do you employ your leisure time? నీకు సావకాశము వుండేటప్పుడు యేమి చేస్తావు?

I spend it in reading, and endeavour to improve my mind by acquiring knowledge. సావకాశముగా వుండేటప్పుడు చదివి, జ్ఞానమును సంపాదించడము చేత బుద్ధి కాళిల్యము గలిగేటట్లు చేస్తున్నాను.

I read pious books. నేను గ్రంథ కాలక్షేపము చేస్తున్నాను.

OF THE BAZAR.

అంగడివిధిని గురించినది.

Sir, what may you please to want? ఆయ్యా మీకేమి కావలెను?

Have you any good paper? నీ వద్ద మంచి కాకితములు యేమైనా వున్నవా?

• What sort of paper?—letter paper, foolscap, or China paper? ఏ మచ్చు కాకితములు? జాబులు ప్రాసే కాకితములా, పూలును కేపా, శీనా కాకితములా?

Here is some China paper. ఇనుగో కొన్ని శీనా కాకితములు వున్నవి.

This is not the kind; I want red edged paper. ఈ మచ్చు కాదు, అందులో యెర్ర గా వుండే కాకితములు నాకు కావలెను.

That is something dearer than this. దీనికంటె అది కొంచెము వెల పొడుగు.

Well, let me look at it. What is the price? How many quires for a rupee? మంచిది, దాన్ని నాకు చూపు, ధర యేమి? రూపాయకు యెన్ని దస్తాలు?

The price is four quires for a rupee. వెల, రూపాయకి నాలుగు దస్తాలు.

That is very dear; you must let me have five quires. అది నిండా అడుక్క నీవు నాకు అయిదు దస్తాలు యివ్వవలసివది.

Sir, we wish to sell when we can, —if we obtain cheap, we sell cheap. అయ్యో, మా చేతనయినట్లు అమ్ము కొంటాము,—నయముగా కొంటే, నయముగా అమ్ముదుము.

I cannot take less. దానికి తక్కువ నేను తీసుకోను.

Sir, such paper as this is not sold five quires a rupee: have the goodness to write on it; if it sinks, you shall have it for nothing. అయ్యో, యిటువంటి కాకితములు రూపాయకు అయిదు దస్తాలు అమ్ముడము లేదు, తమరు దయచేసి దాని మీద వ్రాయండి, దాంట్లో మిగిలి నిండా దిగితే, నేను పూరికె యిస్తాను.

Well, the paper seems good; I will take twelve quires. సరే, యీ కాకితములు మంచివిగానే వున్నవి, పండ్రెండు దస్తాలు తీసుకొంటాను.

What is the price of these pens? ఈ కలముల ధర యేమి?

They are five rupees a thousand. అది వెయ్యి, అయిదు రూపాయలు.
They are too dear, I won't take any. అది నిండా అడుగుగా ఉన్నది, నేనే
మిన్ని తీసుకోను.

Sir, is there any other article you are in want of? అయ్యో, మీకు తేరే యేమైనా సరుకు కావలసి యున్నదా?

No, nothing more at present. వద్దు, యిప్పుటికి యిక యేమిన్ని కావలసినది లేదు.

Sir, I hope when you have occasion for any thing, you will favour me with your custom. అయ్యో, మీకు యేమైనా కావలసి వుంటే, తమరు నయచేసి మా అంగడికి రావలెను.

OF TAKING A HOUSE.

ఒక యింటిని బాడుగకు తీసుకోవడమును గురించినది.

Gungulu, I wish to take a house; —do you know of one that will suit me? గంగులు, నాకు పైక యిల్లు కావలసియున్నది—నాకు అనుకూలమైనది పైకటి నీకు తెలుసునా?

I don't like this house. ఈ యిల్లు నాకు యిష్టముగా వుండలేదు.

The situation is not good, it is too confined. ఈ ప్రదేశము బాగా వుండలేదు, యిది నిండా యరుకుగా వున్నది.

It is very damp, I want a dry house. ఇది నిండా చెత్తుగా వున్నది, నాకు చెత్తు లేని యిల్లు కావలెను.

Sir, I know of one that will answer your purpose. అయ్యో తమకు అనుకూలముగా వుండరగ్గ పైకటి నాకు తెలుసును.

The house is very airy, and well situated for business. ఈ యిల్లు నిండా గాలికి యిరువైనదిగా నున్నది, దీని చూడడమునకు నిండా ప్రయత్నముగా నున్నది.

• What will be the rent? What must I give per month? వాడుక యెంత? నేను నెల నెలకు యేమి యివ్వ వలసివది?

Sir, the rent is one hundred rupees a month; if you take a lease for three or four years, it may be something less. ఆయ్యో వాడుక నెలకు వంద రూపాయలు, మూడు నాలుగు యేండ్లకు మీరు గుత్తగా తీసుకొనేటట్లయితే, అది కొంచెము తగ్గవచ్చును.

The house appears to need some repairs and alterations. ఈ యింట్లో అక్కడక్కడ కొంత చక్క పెట్టి వేరే వేరే విధముగా మార్చవలసియున్నది.

Whatever is necessary shall be done; be pleased, Sir, to point out what alterations you wish for. అగత్యముగా శుండేదంతా చేయవలసివచ్చినను, యేదేది యెట్లా మార్చవలెనంటారో దయచేసి చెప్పండియ్య.

SALUTATION, INQUIRY ABOUT HEALTH, &c.

వందనకుశలప్రశ్నాదులు.

How do you do, Sir?

ఎట్లా ఉన్నారయ్య?

How is your brother? I hope he is well.

మీ ఆస్తి యేమిగా ఉన్నాడు? ఆతడు యేమియుగా ఉన్నాడా?

I hope your family are all well?

మీ వాండ్లు అందరున్ను యేమియుగా ఉన్నారు?

They are all in good health.

వారందరున్ను యేమియుగా ఉన్నారు.

How have you been since I saw you last?

మిమ్మున చూచి చాలా దినములు అయినవి, నాటినుంచి మీరు యేమిగా ఉన్నారు?

Through the mercy of God, I am very well.

దేవుని దయవల్ల, నేను యేమియుగా ఉన్నాను.

He has been ill a long time.

వాడు నిండా దినములుగా పుట్లు
కుదురు లేక పున్నాడు.

She has been very unwell.

ఆమెకు నిండా పుట్లు కుదురు లేక
వుండినది.

She is now much better.

ఆమెకు యిప్పుడు నిండా స్వస్థము
గా వున్నది.

He does not look well.

వాణ్ని చూస్తే వాడికి పుట్లు కుదురు
లేనట్టున్నది.

He has been dangerously ill.

వాని ప్రాణము యిహో అహో అని
వుండెను.

I am glad to hear that he is bet-
ter.

వానికి పుట్లు కుదురుగా వున్నదని
విని నాకు నిండా శుతోషముగా
వున్నది.

I hope he will soon recover.

వానికి త్వరలో పుట్లు కుదురు నని
నాకు తోస్తున్నది.

I was very sorry to hear of his
indisposition.

వానికి పుట్లు కుదురు లేదని విని నా
కు నిండా వ్యాకులముగా వుండె
ను.

Do you know such a person?

ఇలాని మనిషిని నీవు యెరుగుదువా?

Are you acquainted with him?

వానికి నీకు నెఱుపు కదా?

Yes, he and I are very intimate.

అవును, ఆయనకున్న నాకున్న నిం
డా విహితము.

We are old acquaintance.

మాకు నిండా దినములుగా విహిత
ము.

I have known him many years.

వాణ్ని నానా సంవత్సరములుగా
యెరుగుదును.

I have forgot his name.

వాని పేరు మరిచి పోయినాను.

I can't recollect his name.

వాని పేరు నాకు జ్ఞాపకము రాలేదు.

I know him by sight, but am not
personally acquainted with him.

వాణ్ని చూచి పున్నాను గాని, వానికి
నాకు వీరిచయము లేదు.

I have not seen him lately.

Good evening.

Good night.

వాణ్ని నేను యితవల చూడ లేదు.

(కలిసేటప్పుడు) శలూమయ్యా.

(సెలవు తీసుకొనే టప్పుడు) శలూమ
య్యా.

ASKING ADVICE, &c.

యోవన అడగడమును
గురించినది.

I am glad to see you.

I should be glad to speak with
you.

I have something to tell you.

What is it you wish to say?

What is best to be done?

I wish to ask your advice.

What is your opinion?

I have told you what I think.

I have given you my advice.

I agree to what you say.

I have no objection.

Do you understand?

Don't forget what I say.

Put me in mind of this.

వచ్చినావా, మంచికనె.

మీతో కొంచెము మాట్లాడవలసి యు
న్నది.

మీలో తెకటి చెప్పవలసి యున్నది.

మీరు చెప్పవలెననది యేమి?

చేయవలసినది యేమి?

నాకు తమ ఆలోచన అడగవలెనని
చున్నది.

తమ అభిప్రాయము యేమి?

నాకు తోచిన దాన్ని చెప్పినాను.

నా ఆలోచన చెప్పినాను.

నీవు చెప్పినది శరే.

అట్లాగే కాని.

నీకు తెలిసినదా?

నేను చెప్పేదాన్ని మరచబాకు.

దీన్ని నాకు జ్ఞాపకము చేయి.

It is entirely your fault.

This is all your doing.

Who else is to blame besides you?

నీ మీదనే తప్ప, మరెవ్వరి మీద
కాదు.

నీవల్ల యింత కని వచ్చినది.

నిన్ను గాక మరెవ్వరిని ఆపవలసినది?

I don't believe what you say.	నీవు చెప్పేది నాకు సమ్మతముగా వుండలేదు.
It is all false.	అదంతా కల్ల, అదంతా అబద్ధము.
I assure you I don't know.	నేను శత్రువుగా యెరగనంకి.
I am certain of it.	అది నాకు రూఢిగా తెలుసును.
It is not my fault.	అది నా నేరము కాదు, అది నా తప్పు కాదు.
It is not my doing.	అది నేను చేసినది కాదు, అది నా వల్ల వచ్చినది కాదు.
At seeing this I laughed—how could I help it.	దీన్ని చూచేటప్పటికి నవ్వు వచ్చినది, నాకూ కుట్టగూడక పోయినది.
On hearing of his death I ran to his house :—how could I help it ?	వాడు బ్రవ్వినాడని విని వాని యింటికి పరుగెత్తినాను, పోక విధి వున్నదా ?
On receiving the summons I paid the money : how could I help it ?	శిక్షను రాగానే రూకలు చెల్లించినాను, వేరే విధి వున్నదా ?
I am not to blame.	నన్నవలసినది లేదు, నా తప్పేకాదు.
I tell you the truth.	నేను నిజము చెప్పుతాను.

END.

